

VERZAMELING

VAN

WETTEN, BESLUITEN, VERORDENINGEN ENZ. HET LEGER BETREFFENDE;
ALSMEDE DE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN
VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

BIJBLAD

BEHOORENDE BIJ DEN

MILITAIRE-SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

JAARGANG 1871.

TE BREDA,
BIJ BROESE & COMP.

1871.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

1871

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

MILITARY SECRETAR

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

1871

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

N°. 37. WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 28sten dezer, kabinet litt. B^{no};

Gelet op Ons besluit van den 22sten September jl., n°. 5, houdende tijdelijke vermeerdering o. a. van den staf van het wapen der infanterie en van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging van dat besluit, te bepalen:

dat de staf van het wapen der infanterie en het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, te rekenen van den 1sten Januarij 1871, wederom zullen zamengesteld zijn, als aangewezen is op de tabellen litt. A, behoorende bij Onze besluiten van den 8sten Mei 1867, n°. 64 en 67.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 31sten December 1870.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

J. J. VAN MULKEN.

Secretariaat.

N°. 3 S.

DE MINISTER VAN OORLOG.

Ontvangen hebbende afschrift van Zijner Majesteits besluit van den 29sten December 1870, n°. 15, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Oorlog van 22 December 1870, 2de afdeling, n°. 138, en 24 December 1870, n°. 56 S;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Met ingang van den 1sten Februarij 1871, de bepaling, gemaakt sub 1 van Ons besluit van den 26sten Augustus jl., n°. 13, in te trekken en mitsdien de daarbij in Ons besluit van den 5den Mei 1867, n°. 27, gebragte tijdelijke wijziging weder buiten werking te stellen;

2°. insgelijks met ingang van den 1sten Februarij 1871, Mr. A. TELDERS, advocaat te Utrecht, eervol te onthefven van de tijdelijke waarneming der functiën van auditeur militair bij de tijdelijke afzonderlijke militaire auditie voor de provincie Utrecht, ter standplaats Utrecht.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering dezes, hetwelk in afschrift zal worden medegedeeld aan Onze Ministers van Oorlog en van Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 29sten December 1870.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

VAN LILAAR.

Heeft de eer voormeld besluit bij deze ter kennis te brengen van de daarbij betrokkene autoriteiten.

Gelast wijders, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

's Gravenhage, den 7den Januarij 1871.

G. P. BOOMS.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

—
No. 34 P.

's Gravenhage, den 26sten Januarij 1871.

Aan de heeren bevelhebbers in de militaire afdeelingen.

In 's Lands belang is het wenschelijk voorgekomen, dat personen, die den leeftijd van 40 jaren hebben overschreden, voor de koloniale militaire dienst niet meer worden aangenomen, onverschillig of zij vroeger hebben gediend, al dan niet.

Na gehouden overleg met den Heer Minister van Koloniën, heb ik dan ook bepaald, dat de gewezen militair, om tot een koloniaal militair engagement te kunnen worden toegelaten, den vollen ouderdom van 40 jaren nog niet mag hebben bereikt.

Ik heb de eer, u daarvan bij deze te onderrigten, met verzoek de onder u ressorteerende garnizoens- en plaatselijke kommandanten dienovereenkomstig aan te schrijven.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

H. HARDENBERG.

Militaire Administratie.

—
No. 50 I.

's Gravenhage, den 27sten Januarij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Kennis bekomen hebbende dat onlangs bij den boekhandelaar C. N. TEULINGS te 's Hertogenbosch in druk is verschenen een werkje, getiteld: *Tabellen tot berekening der reiskosten voor officieren en reisgelden voor onderofficieren, korporaals en manschappen*, ten gebruike bij den afstandswijzer; bewerkt onder toezigt van een kapitein-kwartiermeester;

Vestigt de aandacht der militaire administrative autoriteiten op dit werkje, waarvan de prijs 25 centen bedraagt.

De Minister van Oorlog,

Op last,

H. HARDENBERG.

's Gravenhage, den 4den Februarij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Overwegende, dat de wenschelijkheid gebleken is, dat op nieuw eene wijziging worde gebragt in het programma van examen tot toelating bij de staf-school, zoo als dat bij de aanschrijvingen van den 28sten December 1868, n°. 23 P (*Rec. Mil.*, bladz. 328) en van den 19den October 1869, n°. 62 P (*Rec. Mil.*, bladz. 298) is omschreven;

Gelet op art. 17 van Zijner Majesteits besluit van den 8sten Augustus 1868, n°. 53;

Heeft goedgevonden, met intrekking van het bepaalde bij de opgemelde aanschrijvingen, alsnu het volgende programma voor het bovengenoemde examen vast te stellen:

a. Het examen in de *wiskunde* zal omvatten:

1°. *Driehoeksmeting*: Goniometrie; platte driehoeksmeting met toepassing op vraagstukken uit de werkdadige meetkunst;

2°. *Beschrijvende meetkunst*: Oplossen van werkstukken betrekkelijk de rechte lijn, het platte vlak in de ruimte, den drievlakkigen hoek en den bol; theorie der gewone perspectief en van het bepalen der schaduwen;

3°. *Hoogere meetkunst*: Vraagstukken betrekkelijk de rechte lijn en den cirkel, top- en middelpuntsvergelijkingen, gedaante, eenvoudigste eigenschappen, raaklijnen, normalen, brandpunten, voerstralen, rigtlijnen en asymptoten der kegelsneden; het vinden van vergelijkingen van meetkunstige plaatsen in een plat vlak;

4°. *Mechanica*: Eigenschappen en uitwerking van koppels; zamenstellen en ontbinden van krachten;

bepaling der zwaartepunten; evenwigt bij de enkelvoudige werktuigen;

eenparige en eenparig versnelde en vertraagde beweging;

het voortwerpen van lichamen in het luchtledige;

de val langs een hellend vlak; de eenvoudige slingers, middelpuntskrachten.

Meerdere kennis in de wiskunde komt niet in aanmerking.

b. Van de *Natuurkunde* zal gevorderd worden eene *algemeene* kennis van: algemeene eigenschappen der lichamen en krachten; werking der zwaartekracht, dynamometers;

evenwigt van zware lichamen en vochten;

digtheid en soortelijk gewigt;

waterpers, hydrostatische weging, areometers;

spankracht der gassen; luchtdruk, wet van MARIOTTE, manometers, capillariteit;

luchtpompen, perspompen, duikerklok, pompen, brandspuit, hevel;

barometers;

ontstaan, voortplanting en terugkaatsing van het geluid; mededeeling en voortplanting van warmte, uitzetting door warmte; thermometers, soorte-

lijke en gebonden warmte; eigenschappen van dampen, hygrometers; toepassing van het gebruik van waterlamp op stoomwerktuigen; voortplanting, terugkaatsing en breking van het licht; het menschelijk oog; inrigting van brillen, mikroskopen, verrekijkers en telescopen;

grondverschijnselen der magneetkracht en wrijvingselectriciteit.

Meerdere kennis in de natuurkunde komt niet in aanmerking.

c. Van de *geodesie* wordt alleen gevorderd de lagere geodesie (topographie), alzoo: beschrijving der voornaamste meet-instrumenten (zie onder i), gebruik dier instrumenten bij het werkdadig meten in het veld; het situatie-teekenen; het waterpassen.

d. Van de *geschiedenis* wordt gevorderd de kennis der *staatkundige geschiedenis* van de voornaamste Europesche staten in de 19de eeuw, voorts van de *nieuwe krijgsgeschiedenis*, kennis van den loop der krijgsgeschiedenissen bij de oorlogen in ons Vaderland gevoerd, met name in de tijdvakken van 1672—1673, 1787, 1793—1795 en 1799.

e. Het onderzoek in de *aardrijkskunde* zal loopen over de bijzondere aardrijkskunde van Nederland, België, Frankrijk en Duitschland.

Bevolking, uitgestrektheid, staatkundige verdeeling, staatsregeling, natuurlijke gesteldheid, voortbrengselen, bronnen van bestaan, voornaamste straat-, spoor- en waterwegen.

f. Bij het maken van opstellen over militaire onderwerpen in de Fransche, Hoogduitsche en Engelsche talen zal het gebruik van een dictionnaire de termes techniques worden toegestaan. Hoofdzakelijk zal worden gelet op juiste taal- en stijl-kennis, alsmede op den tijd waarin zoodanige opstellen zijn vervaardigd.

g en h. De bekwaamheid der aspiranten in het *hand- en situatietekenen* moet blijken uit door hen over te leggen teekeningen. Op die teekeningen moet door hen eene verklaring zijn gesteld, dat die geheel door hen zelf zijn vervaardigd. Deze teekeningen blijven bij de stafschool gedeponeerd.

i. Wordt gevorderd de *praktische behandeling* van den meetketting en het baken, van het astrolabium, den theodoliet, het planchet, de boussole en het sextant, alsmede van twee waterpas-instrumenten, naar keuze van den aspirant.

k. Bij het examen in de *wapenkennis* zal worden gevorderd de kennis van de inrigting en het gebruik van de vuur- en blanke wapenen bij ons leger.

l. Het examen in de *versterkingskunst* zal omvatten al hetgeen in den laatsten druk van den cursus over dat vak voor de kadetten van alle wapens bij de Koninklijke Militaire Akademie voorkomt.

m. Van het *militaire regt* wordt gevorderd:

de kennis van de zamenstelling en den werkring van het Hoog militair gerechtshof; voorts van de regtspleging bij de landmagt, van het crimineel wetboek voor het krijgsvolk te lande en van het reglement van krijgstuicht voor het krijgsvolk te lande.

Voor de bepaling der rangschikking worden de verschillende vakken naar het belang dat daaraan, met het oog op het bijzondere doel der stafschool wordt toegekend, verdeeld in drie categoriën.

De vakken der *eerste* categorie zijn: tactiek; geschiedenis; wapenkennis en versterkingskunst.

Die der *tweede* categorie zijn: talen; geodesie; militair regt; praktische behandeling van instrumenten en situatie-teekenen.

Die der *derde* categorie zijn: wiskunde; natuurkunde; aardrijkskunde en handteekenen.

Bij de beoordeeling wordt die onderscheiding dan ook in het oog gehouden, door het toekennen van hoogere waarde aan de vakken der eerste boven die der tweede en evenzeer aan die der tweede boven die der derde categorie.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* worde geplaatst ter *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 57 P.

's Gravenhage, den 24sten Februarij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontwaard hebbende, dat er in de aanschrijving van den 4den dezer, n°. 61 P (*Rec. Mil.* bladz. 9), waarbij het programma van examen tot toelating voor de stafschool is vastgesteld, eene omissie heeft plaats gehad, t. w.:

dat tusschen de punten *ï* en *ïk* van dat programma alsnog behoort te worden gelezen:

»*ï*. Het onderzoek naar de kennis van de *taktiek der drie wapens* zal geschieden door het ter oplossing geven van taktische vraagstukken op een gegeven terrein, zoowel schriftelijk als praktisch.»

Gelast, dat hiervan mededeeling zal worden gedaan in het *Recueil Militair* tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 62 P.

's Gravenhage, den 13den Februarij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG.

Kennis bekomen hebbende, dat dezer dagen, bij de uitgevers BROESE & COMP. te Breda, de tweede druk in het licht is verschenen van het werkje getiteld: *Gids voor den jongen militair; een leesboek ten dienste der korpsscholen*, alsmede een *Vervolg* op dat werkje, door P. F. BRUNINGS, kapitein-adjutant bij het 6de regiment infanterie;

Vestigt de aandacht van de chefs der korpsen op bedoelde werkjes.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

*Artillerie.*N°. 46 A.

's Gravenhage, den 20sten Februarij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt ter kennis van de verschillende militaire autoriteiten, dat in het licht is verschenen de *derde* aflevering der *Standgezigten van het artillerie-materieel*, bestaande uit de vervolgplaten 13—18, en dat deze verkrijgbaar zijn gesteld tegen den vroeger bepaalden prijs van 7^s cent per plaat.

Bedoelde autoriteiten worden uitgenoodigd hiervan mededeeling te doen aan hunne onderhoorige officieren, met kennisgeving dat de opgave van het verlangd wordende aantal exemplaren in eens zal moeten worden ingezonden aan het Departement van Oorlog.

Exemplaren der *eerste* en *tweede* aflevering zijn mede tot een beperkt aantal verkrijgbaar.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

*Militaire Administratie.*N°. 53 I.

's Gravenhage, den 27sten Februarij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 23sten dezer, n°. 19, luidende als volgt:

WIL WILLEM III, enz, enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 20sten Februarij 1871, n°. 42 I;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 29sten September 1836, n°. 89, voor zooveel betreft het toekennen van de schadeloosstelling wegens fourrages ten behoeve van de dienstpaarden van officieren die, in afwachting van de herstelling hunner gezondheid, voor een bepaalden tijd, op het twee derde van het activiteits of op het non-activiteitstractement worden gesteld;

In aanmerking nemende, dat het wenschelijk is, om ook aan sommige officieren, die niet in de termen van opgemeld besluit vallen en om andere dan de daarin vermelde redenen, in de positie van non-activiteit komen, de schadeloosstelling wegens fourrages ten behoeve van hunne dienstpaarden te verlenen;

Hebben goedgevonden en verstaan: met intrekking in zooverre van het bepaalde bij opgemeld besluit, te bepalen, dat aan de officieren, die ten gevolge van het overkompleet geraken door de opheffing der betrekking, of door de geheele of gedeeltelijke ontbinding van het korps waartoe zij behooren, — bij terugkomst uit krijgsgevangenschap, wanneer er geene vacatures in hunnen rang bestaan, — of bij tijdelijke ongesteldheid, welke hen ongeschikt maakt om dienst te doen, — en alzoo krachtens de punten 2, 3 en 4 van art. 38 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op non-activiteit zijn of worden gesteld, gedurende den tijd dat zij in die positie verblijven,

de schadeloosstelling voor zoodanig aantal rations fourrages wordt toegekend, als waarop zij, bij hun korps present zijnde, aanspraak zouden kunnen maken.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in afschrift zal worden medegedeeld aan Onzen Minister van Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 23sten Februarij 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Gelast, dat voorschreven besluit in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 73 P.

's Gravenhage, den 27sten Februarij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 25sten dezer, n°. 16, waarbij het Hoogstdenzelven heeft behaagd eenige wijzigingen vast te stellen in het bij 's Konings besluit van den 11den April 1869, n°. 67, goedgekeurde voorschrift nopens de admmissie enz. van studenten voor de militaire geneeskundige en pharmaceutische dienst hier te lande en voor de geneeskundige dienst bij de zeemagt en in de koloniën en bezittingen voor het Rijk in andere werelddeelen, luidende als volgt:

N°. 16. WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 22sten Februarij 1871, n°. 61 P;

Gelet op de bepalingen der wetten van den 1sten Junij 1865 (*Staatsblad* n°s. 58, 59, 60 en 61);

Gezien Ons besluit van den 11den April 1869, n°. 17;

Overwegende, dat het wenschelijk moet worden geacht eenige artikelen van het bij voormeld besluit goedgekeurde voorschrift, nopens de admmissie enz. van studenten voor de militaire geneeskundige en pharmaceutische dienst hier te lande en voor de geneeskundige dienst bij de zeemagt en in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, te wijzigen;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de artikelen 9, 10, 11, 12, 13 en 14 van gezegd voorschrift voortaan zullen worden gelezen als volgt:

Art. 9. De aankondiging van het tijdstip van toelating, bedoeld bij art. 2 van dit voorschrift, wordt door den Minister van Oorlog en Marine, ieder voor zooveel hem betreft, in de *Staatscourant* geplaatst, met opgave van de vereischte voorwaarden.

Art. 10. Voor de toelating wordt gevorderd:

a. Geschiktheid tot de militaire dienst.

b. De overlegging van de door eene staatscommissie, belast met het afne-

men der natuurkundige examens, volgens art. 4 der wet van 1 Junij 1865 (*Staatsblad* n°. 59), afgegeven verklaring dat de aspirant voldoende bewijzen heeft geleverd van kennis der *Nederlandsche, Latynsche en Hoogduitsche talen* en van de *Wis- en Stelkunst*, als voorbereiding tot beoefening der natuurkundige wetenschappen.

Ingeval zich een meer dan vereischt aantal aspiranten mogt aanmelden, zal een vergelijkend examen worden afgenomen in de *Engelsche taal* en de beginselen van de *Grieksche taal*, alsmede in de *Geschiedenis en Aardrijkskunde*; zullende in dat geval voor eene plaatsing in aanmerking komen zij, die blijken hebben gegeven in die vakken de meeste kennis te bezitten.

Art. 11. De aspiranten worden op een nader te bepalen tijdstip opgeroepen, ten einde geneeskundig te worden onderzocht door de officieren van gezondheid, daartoe door den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt te bestemmen; zullende zij, die voor de krijgsmagt niet geschikt worden bevonden, niet als militaire studenten worden toegelaten.

Art. 12. De Inspecteur van de geneeskundige dienst der zeemagt doet aan dien der landmagt eene opgave van de aspiranten voor de zeemagt, die aan dat geneeskundig onderzoek moeten worden onderworpen, en ontvangt van dien van de geneeskundige dienst der landmagt mededeeling van den tijd, waarop dat onderzoek zal plaats hebben.

Wanneer zich een meer dan vereischt aantal aspiranten voor de zeemagt heeft aangemeld, en er bijgevolg een vergelijkend examen moet plaats hebben, doet hij daarvan insgelijks mededeeling aan dien der landmagt en ontvangt van dezen kennisgeving van den dag en de plaats, waarop dat examen zal worden afgenomen.

De jongelieden, voor wie plaatsing is verzocht, worden door den Inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt en door den Minister van Marine, ieder voor zooveel hem aangaat, tot het afleggen van dit examen toegelaten en op den daartoe bestemden tijd opgeroepen.

Art. 13. Het examen vermeld in de laatste alinea van art. 10 wordt op eene te bepalen plaats afgenomen door eene commissie van hoogstens vijf leden, zamengesteld uit officieren en officieren van gezondheid der land- en zeemagt, waaraan voor het onderzoek in de talen burgerleeraren worden toegevoegd.

De leden der commissie worden benoemd door den Minister van Oorlog, in overleg met den Minister van Marine.

Van het examen worden twee tabellarische rapporten opgemaakt, waarvan het eene vermeldt de namen van al de aspiranten, onverschillig voor welke diensten zij verlangen in aanmerking te komen, en het tweede de namen behelst van de aspiranten, ten wier behoeve eene plaatsing bij de geneeskundige dienst der zeemagt is verzocht.

Die rapporten worden door de commissie, met hare beschouwingen ter zake, ingezonden aan den Minister van Oorlog, door wien vervolgens het rapport omtrent de aspiranten voor de zeemagt wordt overgelegd aan den Minister van Marine.

De aspiranten worden in de voorschreven tabellarische rapporten gerangschikt naar de kunde, die zij in de bij art. 10 opgenoemde vakken hebben aan den dag gelegd.

Art. 14. De Minister van Oorlog zendt aan het Departement van Koloniën eene opgave van de namen der jongelingen, die voor de militaire dienst geschikt zijn bevonden, het diploma bedoeld bij art. 10 hebben overgelegd, en alzoo, ingevolgt hun verlangen, in aanmerking komen, om als student voor

de geneeskundige dienst in de Koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen te worden benoemd.

Is het getal van de voor de dienst geschikte, van gemeld diploma voorzien, aspiranten grooter dan dat der opengestelde plaatsen, dan zendt die Minister aan bovengenoemd Departement eene opgave van diegenen, welke bij het vergelijkend examen in art. 10 vermeld, de meeste blijken van kennis hebben gegeven, en alzoo in aanmerking komen, om tot student voor de hier bedoelde dienst te worden benoemd.

Dit besluit treedt den 1sten Januarij 1872 in werking.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan een afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Marine, van Koloniën en van Financiën, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 25sten Februarij 1872.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART

Gelast, dat voorschreven besluit in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

Artillerie.

N°. 45 A.

's Gravenhage, den 27sten Februarij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet hebbende op de omstandigheid dat de *bovenhellingmaten voor de kromte der kolf n°. 1, tot geweren*, door het meer voorwaarts geplaatst vizier der achterlaadgeweren n°. 1, voor die wapens niet meer bruikbaar zijn;

Magtigt de betrokken korpskommandanten, om de uitsnijding voor het vizier dier maten door de geweer makers zooveel naar voren te doen opruimen, dat het bij de transformatie meer voorwaarts gebragt vizier ook nu weder kan worden omvat.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

A general statement is made in the introduction of the report that the work of the committee is to be published in a series of reports.

The first report is on the work of the committee during the year 1911-12.

The second report is on the work of the committee during the year 1912-13.

The third report is on the work of the committee during the year 1913-14.

The fourth report is on the work of the committee during the year 1914-15.

The fifth report is on the work of the committee during the year 1915-16.

The sixth report is on the work of the committee during the year 1916-17.

The seventh report is on the work of the committee during the year 1917-18.

The eighth report is on the work of the committee during the year 1918-19.

The ninth report is on the work of the committee during the year 1919-20.

The tenth report is on the work of the committee during the year 1920-21.

The eleventh report is on the work of the committee during the year 1921-22.

The twelfth report is on the work of the committee during the year 1922-23.

The thirteenth report is on the work of the committee during the year 1923-24.

The fourteenth report is on the work of the committee during the year 1924-25.

The fifteenth report is on the work of the committee during the year 1925-26.

The sixteenth report is on the work of the committee during the year 1926-27.

The seventeenth report is on the work of the committee during the year 1927-28.

The eighteenth report is on the work of the committee during the year 1928-29.

The nineteenth report is on the work of the committee during the year 1929-30.

The twentieth report is on the work of the committee during the year 1930-31.

The twenty-first report is on the work of the committee during the year 1931-32.

The twenty-second report is on the work of the committee during the year 1932-33.

The twenty-third report is on the work of the committee during the year 1933-34.

The twenty-fourth report is on the work of the committee during the year 1934-35.

The twenty-fifth report is on the work of the committee during the year 1935-36.

The twenty-sixth report is on the work of the committee during the year 1936-37.

The twenty-seventh report is on the work of the committee during the year 1937-38.

The twenty-eighth report is on the work of the committee during the year 1938-39.

The twenty-ninth report is on the work of the committee during the year 1939-40.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 37 P.

's Gravenhage, den 3den Maart 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG.

Kennis bekomen hebbende, dat dezer dagen bij de uitgevers GEBROEDERS VAN CLEEF, te 's Gravenhage, een werkje in het licht is verschenen, getiteld: *Leesboek voor militaire scholen, hoofdzakelijk zamengesteld voor het Nederlandsch Indische leger, door een oud-officier van dat leger*;

Vestigt de aandacht van de chefs der korpsen op bedoeld werkje.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 60 P.

's Gravenhage, den 21sten Maart 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 18den dezer, n°. 4, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 16den dezer, Kabinet litt. W^o;

Gelet op Ons besluit van den 7den April 1869, n°. 16, houdende wijziging in de organisatie van het wapen der artillerie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. den staf van het wapen der artillerie, zoo als die is zamengesteld volgens den staat litt. A, tot opgemeld Ons besluit behoorende, mits deze te vermeerderen met een *majoor of kapitein, voorzitter der commissie van proefneming*;

2°. enz.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 18den Maart 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog.

A. ENGELVAART.

Brengt het vorenstaande mits deze ter kennis van het leger;

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Secretariaat.

N°. 57 S.

Gravenhage, den 27sten Maart 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG.

In kennis gesteld zijnde met bezwaren, welke bij de postadministratie gezezen zijn tegen het vervoer van pakken, wier inhoud niet voldoet aan de vereischten voor eene verzending per post (bijv. pakken met kleedingstukken, paardentuig enz.), en tegen het genot van portvrijdom voor stukken, welke volgens de wettelijke regeling van dit onderwerp niet geacht kunnen worden te behooren tot die soort van dienstcorrespondentie, waarvoor vrijstelling van port verleend moet worden :

Heeft de eer bij deze ter kennis te brengen van de daarbij betrokken autoriteiten van het leger :

1°. dat voortaan *geene verzending per post* meer zal worden toegelaten van voorwerpen, die niet volgens de vigerende bepalingen nopens de aangelegenheden der brievenposterij in de termen vallen van zoodanig vervoer ;

2°. dat *geene vrijstelling van port* verleend kan worden bij verzendingen (van brieven, gedrukte stukken, enz.), welke niet onmiddellijk met de openbare dienst in verband staan ;

3°. dat alzoo ook betaling verschuldigd is voor *verzendingen per post van boekwerken*, die voor *eigen rekening*, hetzij ten behoeve van bibliotheken van korpsen of inrigtingen, hetzij ten behoeve van officieren of mindere militairen, worden aangevraagd bij de Koninklijke Militaire Akademie ;

4°. dat de sub 3°. bedoelde boekwerken nogtans *vrachtvrij* aan de autoriteiten, welke de aanvraag doen, zullen worden toegezonden, mits die aanvraag geschiedt op den 1sten van een kwartaal en dus overeenkomstig den regel daaromtrent gesteld bij de aanschrijving van 26 November 1864, n°. 47 P (*Rec. Mil.* blz. 292) ;

en 5°. dat, bijaldien de evenbedoelde aanvraag niet volgens dien regel maar tusschentijds plaats vindt, de verzending door de Koninklijke Militaire Akademie *ongefrankeerd* zal geschieden en mitsdien zal komen ten koste van het korps, de inrigting of den militair, voor wiens of wier rekening de levering van het boekwerk is gevraagd.

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 46 P.

's Gravenhage, den 17den April 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG.

Kennis bekomen hebbende, dat eene op zijn' last vervaardigde *Handleiding tot de taktische oefeningen op de kaart, voor de kadetten van alle wapens; ten gebruike bij plannen op 1:2000 en 1:8000*, door den kapitein-adjutant bij de Koninklijke Militaire Akademie J. H. H. DOMMERS bij die inrigting is in het licht verschenen en verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van f 0,72 voor de Departementen van algemeen bestuur, het leger, enz.

Gelast dat deze *Handleiding* bij de bedoelde oefeningen voortaan zal worden gevolgd.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 67 P.

's Gravenhage, den 22sten April 1871.

Naar aanleiding van een voorstel van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van Oranje, Generaal der Infanterie, Inspecteur van het wapen der Kavallerie, van den 15den dezer, n°. 61, betreffende het verleenen van titulaire graden aan militairen bij de regimenten kavallerie, heb ik, met intrekking van het te dien opzichte voorgeschrevene aan het slot der aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 11den September 1869, n°. 53 P (*Rec. Mil.* bl. 255), en van alle vroegere verordeningen dienaangaande, goedgevonden te bepalen, dat de kommanderende officieren der korpsen kavallerie, uitsluitend met het oog op de wetenschappelijke opleiding tot officier, zooveel korporaals- en wachtmeesters-titulaair kunnen aanstellen, als zich daartoe bij hun onderhebbend korps geschikte stof aanbiedt, mits zulks niet in strijd zij met de belangen van de dienst.

Bij de meerdere zelfstandigheid daardoor verkregen, de ruimere keuze ter hunner beschikking gesteld en in het besef van de grootere verantwoordelijkheid, welke daarvan het gevolg is, moet ik de korpskommandanten ernstig aanbevelen, alleen aan die militairen een' titulaires graad te verleenen welke *volkomen geschikt* zijn dien graad effectief te bekleeden en tevens ook door hun *gedrag* en hunne *militaire eigenschappen* zoodanige bevordering verdienen.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

1944

DE WILHELM VAN GELDEREN

De heer van Gelderen is geboren te Rotterdam op 10 maart 1894. Hij is afkomstig uit een oud en aanzienlijk Rotterdammer geslacht. Zijn vader, de heer van Gelderen, was een bekende advocaat en notaris te Rotterdam. Hij heeft een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam.

Hij heeft een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam. Hij heeft ook een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam.

Hij heeft een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam. Hij heeft ook een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam.

Hij heeft een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam. Hij heeft ook een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam.

Hij heeft een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam. Hij heeft ook een zuster, mevrouw van der Meer, die is getrouwd met de heer van der Meer, een bekende zakenman te Rotterdam. Hij heeft ook een broer, de heer van Gelderen, die is getrouwd met mevrouw van der Meer, een bekende actrice te Rotterdam.

's Gravenhage, den 27sten Mei 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien en geëxamineerd hebbende de rekening en verantwoording, door de commissie tot het beheeren van het fonds voor onderofficieren, enz., die onder toekenning van gagement of gratificatie uit de militaire dienst worden ontslagen, overgelegd wegens ontvangst en uitgaaf over het jaar 1870, en alzoo bevonden hebbende:

1°. Dat is ontvangen:

a.	het batig saldo der rekening en verantwoording over het jaar 1869	f	1344.13
b.	het bedrag van de contributiën der deelgenooten.	»	31720.00
c.	het bedrag van de, op rekening van het fonds voor de lijfrenten en pensioenen, overgeschreven gelden, ten behoeve van deelgenooten en hunne huisvrouwen of weduwen, te weten:		
	voor gewone lijfrenten aan 32 deelgenooten toegekend	f	15445.40
	» tijdelijke lijfrenten toegekend aan de weduwe van een deelgenoot	»	329.56
	» door 21 deelgenooten in het fonds gedeponeerde kapitalen, om daarvan jaarlijksche renten te genieten	»	12490.00
	» door een deelgenoot gestorte bijdragen om aan zijne huisvrouw een weduwpensioen te verzekeren	»	475.00
			<u>» 28739.96</u>
d.	het bedrag der gedane kortingen, naar den maatstaf van 1 percent in het jaar, op de verstrekte voorschotten aan gegageerde of gepensioneerde militairen, ad	»	693.00
e.	de renten van een kapitaal, groot f 980000.00, ad 2 $\frac{1}{2}$ percent, over het jaar 1870	»	24500.40
	Totaal der ontvangsten	f	<u>86997.09</u>

2°. Waartegen de uitgaven zijn geweest:

a.	voor uitkeeringen in ééns aan 101 deelgenooten, bij het verlaten van de dienst, waarvan in het fonds voor de lijfrenten en pensioenen is overgebracht	f	28410.40
	en aan deelgenooten in contanten is uitbetaald	»	14794.60
			<u>f 43205.00</u>
b.	voor uitkeeringen aan 6 weduwen van deelgenooten, waarvan in het fonds voor de lijfrenten en pensioenen is overgebracht	f	329.56
	en aan contanten is uitbetaald	»	570.00
			<u>f 899.56</u>
	Transportere	f	44104.56

Per Transport *f* 44107.56

c. het bedrag der gedane betalingen ten laste van het fonds voor de lijfrenten en pensioenen, te weten:		
de verschenen lijfrenten van deelgenooten:		
355 met verhooging van 15 percent	<i>f</i>	12901.56
180 zonder verhooging	»	7391.67
als voren van huisvrouwen van deelgenooten:		
44 met verhooging van 15 percent		1792.08
10 zonder verhooging	»	445.00
de verschenen tijdelijke lijfrenten van 29 weduwen van deelgenooten		» 1039.75
de verschenen interest van door 70 deelgenooten in het fonds gedeponeerde kapitalen »		1586.80
voor uitgekeerde kapitalen aan de erven van overleden deelgenooten, die in het fonds waren gedeponeerd		» 1540.00
voor uitgekeerde kapitalen, welke ten behoeve van deelgenoten in het fonds waren gedeponeerd		» 2021.10
het verschenen pensioen, met inbegrip van de verhooging van 15 percent, van 9 weduwen van deelgenooten		» 182.08
		» 28900.04
d. voor het zegelen van bescheiden, benodigd tot het incasseren der pensioenen van overleden militairen, aan wie voorschotten voor rekening van dit fonds waren verstrekt »		85.22
e. voor het bedrag der jaarlijksche toelage aan den officier, belast met de werkzaamheden van dat fonds		» 400.00
f voor den aankoop van een kapitaal groot <i>f</i> 30000.00, ingeschreven op het grootboek der 2½ percent nationale werkelijke schuld, met inbegrip van den verschenen interest, mitsgaders van de kosten		» 16808.33
Totaal der uitgaven		<i>f</i> 90298.15

Zoodat gedurende het jaar 1870 meer is uitgegeven dan ontvangen » 3301.05

Terwijl een kapitaal van *negen honderd tachtig duizend gulden* op het grootboek der 2½ percents nationale werkelijke schuld, als eigendom van het fonds is ingeschreven; zijnde het, uit het door de voorschreven commissie ingediend algemeen verslag van den staat van het fonds, over gemeld jaar, al verder gebleken:

1°. Dat het aantal contribuërende deelgenooten aan het fonds op ultimo December bedroeg 2898, waarvan:

2820 eene jaarlijksche bijdrage van	<i>f</i>	10.00
5 » verhoogde contributie inleggen van »	»	15.00
72 » » » » » » » » »	»	20.00
1 » » » » » » » » »	»	30.00

2°. dat op gezegd tijdstip een aantal van 601 personen in het genot waren van jaarlijksche lijfrenten en pensioenen, waarvan het gezamenlijk bedrag der jaarlijksche uitkeering eene som van *f* 24141.00 behoopt.

3°. dat tot gezegd tijdstip, 13 nog in leven zijnde deelgenooten bij het verlaten van de dienst, aan hunne echtgenooten weduwen-pensioen hebben verzekerd, te weten:

1	deelhebber	voor een	weduwen-pensioen	van f	60.00
2	deelhebbers	»	»	»	80.00
5	»	»	»	»	100.00
1	deelhebber	»	»	»	125.00
1	»	»	»	»	135.00
1	»	»	»	»	145.00
2	deelhebbers	»	»	»	150.00

4°. dat tot den laatsten December 1870 een getal van 71 deelgenooten van hunne uit het fonds aankomende gelden, een gezamenlijk bedrag van f 42850.00 in het fonds hebben laten berusten, ten einde daarvan jaarlijkse renten te genieten.

5°. dat in den loop van het jaar 1870, aan 2213 gewezen militairen, voorschotten op gagementen en pensioenen voor rekening van deze instelling zijn verleend, tot een bedrag van f 268899.15^s; terwijl op den 31sten December 1870, in voorschotbetaling waren 2108 gepensioneerden, die in het genot waren van een gezamenlijk pensioenbedrag van f 273575.00.

Heeft de eer, de vorenstaande uitkomst, mits deze, ter kennis te brengen van de heeren generaals en verdere autoriteiten van het leger met uitnoodiging de vereischte inzage daarvan, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 22 van het reglement op het fonds voor onderofficieren, enz., aan de deelgenooten van genoemd fonds, onder hun bevel of toezigt, te verleen.

Gelast wijders, dat deze in het *Recueil Militair tot algemeene kennisgeving* zal worden geplaatst.

A. ENGELVAART.

Militaire Administratie.

Nº. 63 I.

's Gravenhage, den 31sten Mei 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 28sten dezer, n°. 14, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 24sten Mei 1871, n°. 38 I;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat, aanvang nemende met het loopende jaar en voortaan de onderofficieren en verdere militairen van het wapen der infanterie, die tot de bijwoning der practische oefeningen bij het bataillon mineurs en sappeurs worden gedetacheerd, gedurende den tijd der detachering, eene dagelijksche soldij zullen genieten:

voor de onderofficieren en korporaals, als voor de militairen van gelijke graden bij voormeld bataillon is vastgesteld, en

voor de vrijwilligers en miliciens, als door de mineurs der 2de klasse wordt

genoten, een en ander met behoud van de verhooving op de soldij aan de korporaals- en soldaten-scherpschutters toegekend.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 28sten Mei 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART

Brengt voorschreven besluit mits deze ter kennis van het leger.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

Militaire Administratie.

N°. 64 I.

's Gravenhage, den 31sten Mei 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 28sten dezer, n°. 15, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 24sten dezer, n°. 39 I;

Gezien artikel 40 van het Provisioneel Reglement van administratie bij de landmagt, van den 1sten Februarij 1819, letter I^e;

Gelet op Ons besluit van den 18den October 1870, n°. 37, waarbij de bedragen zijn vastgesteld, welke als schadeloosstelling voor gemis van fourrages door de generaals, hoofd- en verdere officieren van het leger, over het tijdvak van 1 November 1870 tot en met den 31sten October 1871, zullen worden genoten;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging en uitbreiding in zoverre van Ons aangehaald besluit, te bepalen, dat, te rekenen van en met 1 Mei dezes jaars, de gezegde schadeloosstelling voor officieren, niet gevestigd in de bij dat besluit bij name genoemde garnizoensplaatsen, zal bedragen *een gulden (f 1.00)* per paard daags.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 28sten Mei 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Brengt voorschreven besluit mits deze ter kennis van het leger.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

Bureau der Artillerie.

N°. 70 A.

's Gravenhage, den 3den Junij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 23sten Mei, n°. 17, luidende als volgt:

WIL WILLEM III, enz, enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 19den dezer, n°. 68 A;

Overwegende, dat het in der tijd met den geschutgieter J. J. MARITZ gesloten doorlopend contract, wegens de exploitatie van 's Rijks gieterij van bronzen geschut, met ultimo October dezes jaars zal eindigen, en dat het wenschelijk is die exploitatie voortaan onder het regtstreeksch beheer van het Departement van Oorlog plaats hebbe.

Gelet op Ons besluit van den 7den April 1869, n°. 16, houdende wijziging in de samenstelling van den staf en de korpsen van het wapen der artillerie.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Aanvang nemende met den 1sten November a. s. wordt de exploitatie van 's Rijks gieterij van bronzen geschut, gesteld onder het regtstreeksch beheer van het Departement van Oorlog.

Art. 2. Het personeel bij de geschutgieterij zal te rekenen van den 1sten November a. s. bestaan, en de traktementen en werkgelden worden te goed gedaan, zoo als op den bij dit besluit gevoegden staat letter A zijn aangevozen.

Art. 3. In verband met het bepaalde in het laatstvoorgaande artikel wordt de tabelle lett. A gevoegd bij Ons besluit van den 7den April 1869, n°. 16, gewijzigd als volgt:

geschut-

gieterij :	{	een majoor of kapitein directeur, een kapitein of 1ste luitenant
		hoofdropziener der werkplaatsen, een 1ste of 2de luitenant opzigter in de werkplaats.

Wordt het bij tijdelijke uitbreiding der werkzaamheden noodig, meerdere officieren bij de geschutgieterij te detacheren, dan is Onze Minister van Oorlog gemagtigd daartoe tijdelijk een of twee luitenants van de vesting-artillerie te bestemmen, die evenwel tot de sterkte der korpsen blijven behooren.

Art. 4. Met uitzondering van den directeur, die kosteloos in het gebouw der geschutgieterij zal zijn gehuisvest, genieten de officieren bij die inrigting werkzaam, eene jaarlijksche toelage als volgt:

de hoofdropziener van vier honderd gulden (f 400), de opzigters in de werkplaatsen en de officieren, tijdelijk aldaar gedetacheerd, ieder van drie honderd gulden (f 300).

Art. 5. De directeur der geschutgieterij wordt door Ons, het overige personeel door Onzen Minister van Oorlog benoemd, die tevens het aantal werklieden en leerlingen naarmate van de behoefte regelt.

Art. 6. De werktuigen en gereedschappen tot dusverre het eigendom van den geschutgieter, kunnen, voor zooverre zij voor de dienst geschikt bevonden

den worden, tegen tauxatie, voor rekening van het Rijk worden overgenomen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 23sten Mei 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Letter A.

Formatie van het personeel van 's Rijks gieterij van bronzen geschut.

Officieren. Zijn opgenomen in de organisatie van den staf der artillerie. (Art. 3 van het besluit.)

1 Opzichter.	van f 800 à f 1200	traktement.
1 Onderopzichter. » »	400 » » 600	»
1 Boekhouder. . » »	500 » » 750	»
1 Portier.	» » 365,	met genot van vrije woning.
Werklieden 1ste kl. per uur	werkens van 25 tot 15	ct.
» 2de » » » »	» » 14 » 12	»
» 3de » » » »	» » 11 » 09	»
Leerlingen.	» » » »	08 » 02 »

Het aantal werklieden en leerlingen is in verband met Art. 3 van het besluit niet ingevuld.

Tot de werklieden 1ste kl. behoort één machinist met genot van vrije woning.

Militaire Administratie.

Nº. 79 I.

's Gravenhage, den 10den Junij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 5den dezer, nº. 14, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 31sten Mei 1871, nº. 76 I;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met wijziging in zooverre van de deswege gegeven verordeningen, te bepalen, dat de rijbroek, waarvan het dragen aan de officieren van den generelen staf, van de kavallerie en van het regiment veld-artillerie is vergund, zal worden vervangen door een rijbroek vervaardigd van donkerblauw gekerperd laken (esquimo) met een bies van de kleur der uitmonstering in de buitennaden; geen lederen bezetsel, de pijpen naar onder naauw toeloopende en aldaar sluitende om het been; aan het onderste gedeelte der pijp eene insnijding, bij wijze van een langwerpigen driehoek, ter lengte van 17 centimeter; wijders voorzien van souspieds van linnen of katoenen stof.

Het onderste gedeelte van de rijbroek wordt gedragen in hooge laarzen,

van boven reikende tot aan de knie, die aan de boven achterzijde eene insnijding hebben ter lengte van zes centimeters, voorzien van een gesp met riempje, ten einde de laarzen onder de knie beter te doen sluiten.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 5den Junij 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART

Brengt voorschreven besluit mits deze ter kennis van het leger, met bepaling dat de hierbedoelde rijbroek en laarzen al dadelijk door de officieren kunnen gedragen worden, wordende het hun echter vergund tot 1 October a. s. met de tegenwoordige rijbroek gekleed te zijn.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Secretariaat.

N°. 36 S.

's Gravenhage, den 28sten Junij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 23sten dezer, n°. 40, houdende eene wijziging van het Koninklijk besluit van den 5den Mei 1867, n°. 27 (*Rec. Mil.* 1867, bladz. 147) en luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onze Ministers van Justitie en van Oorlog, van den 17den Junij 1871, 2de afd., n°. 119, en van den 20sten daaraanvolgende, n°. 46 S;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. met wijziging van Ons besluit van den 5den Mei 1867, n°. 27, op te heffen de militaire auditien voor de provincie Zeeland en het hertogdom Limburg, thans gevestigd te Middelburg en te Maastricht;

2°. de provincie Zeeland en het hertogdom Limburg toe te voegen aan het rechtsgebied der militaire auditie in de tweede militaire afdeling ter standplaats 's Hertogenbosch;

3°. te bepalen, dat het tegenwoordig besluit in werking zal treden den eersten Julij 1871.

Onze Ministers van Justitie en van Oorlog zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en in afschrift zal worden medegedeeld aan Onzen Minister van Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 23sten Junij 1871.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

J. A. JOLLES.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Heeft de eer voormeld besluit bij deze ter kennis te brengen van de daarbij betrokkene autoriteiten.

Gelast wijders, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 61 P. 's Gravenhage, den 24sten Junij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 21sten dezer, n°. 29, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 17den dezer, Kabinet litt. N° 10;

Gelet op Ons besluit van den 8sten Mei 1867, n°. 64, betreffende de zamenstelling der korpsen van het wapen der infanterie;

Gelet mede op Onze besluiten van den 25sten Julij 1868, n°. 3, en van den 7den April 1869, n°. 14, tot wijziging van eerstgemeld besluit;

Overwegende, dat in het belang van de dienst bij het wapen der infanterie, eene vermeerdering van het getal luitenants bij dat wapen noodzakelijk is.

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. het cijfer der 2de luitenants van ieder der bataillons grenadiers van het regiment grenadiers en jagers, zoomede dat der 2de luitenants van elk der veld-bataillons van de overige regementen van het wapen der infanterie, mits deze te vermeerderen met een;

2°. te bepalen, dat, in verband met het vorenstaande, bij ieder der opgemelde bataillons een 1ste of 2de luitenant zal worden bestemd voor speciale diensten, en alzoo in de zamenstelling der kompagnieën van die bataillons, niet zal worden begrepen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 21sten Junij 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog.

A. ENGELVAART.

Brengt dat besluit bij deze ter kennis van het leger;

Heeft wijders goedgevonden te bepalen:

1°. dat aan het bepaalde bij punt 2 van het besluit geene uitvoering zal worden gegeven bij die bataillons, waar niet alle kompagnieën van twee dienstdoende luitenants zijn voorzien; en

2°. dat alleen die luitenants gerekend zullen mogen worden met speciale diensten belast te zijn, welke bij het korps in bijzondere functiën zijn geplaatst; als b. v. de officieren van wapening, voor zooverre zij van de gewone kompagniesdienst moeten worden vrijgesteld; de officieren, aan wie de leiding bij het onderrigt tot vorming van scherpshutters is opgedragen en de officieren, belast met het onderwijs van de onderofficieren der 2de klasse van den cursus.

Gelast voorts, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Bureau der Artillerie.

N°. 64 A.

's Gravenhage, den 6den Julij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Kennis bekomen hebbende, dat bij de Koninklijke militaire akademie is verschenen, het door de commissie van proefneming opgemaakt *Rapport omtrent de proef, genomen met een getrokken ijzeren kanon van 24 c.m.*; met bijlage betreffende de buskruidfabriek »de Krijgsman» en de vervaardigingswijze der verschillende soorten van oorlogsbuskruid en een atlas van 14 platen, gedeeltelijk in kleurendruk, verkrijgbaar gesteld voor de Departementen van algemeen bestuur, het leger, enz. voor den prijs van f 2.85 en voor particulieren in den handel voor dien van f 3,80.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Secretariaat.

N°. 70 S.

's Gravenhage, den 6den Julij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende, dat van onderscheidene bladen der topographische en militaire kaart van het Koninkrijk der Nederlanden op de schaal van 1:50000, in den laatsten tijd, uitgaven zijn verschenen, waarop de, sedert het tijdstip van de eerste oplage dier bladen, aangelegde spoorwegen, kunstwegen, kanalen, droogmakingen, groote ontginningen enz. zijn aangeduid;

Brengt bij deze ter kennis van het leger, dat die bladen de navolgende zijn: n°. 5 (Harlingen), 6 (Leeuwarden), 7 (Groningen), 8 (Nieuwe schans), 11 (Heerenveen), 12 (Assen), 13 (Bourtange), 16 (Steenwijk), 17 (Beilen), 19 (Alkmaar), 21 (Zwolle), 25 (Amsterdam), 26 (Harderwijk), 27 (Hattum), 28 (Almelo), 29 (Denenkamp), 30 ('s Gravenhage), 31 (Utrecht), 32 (Amersfoort), 33 (Zutphen), 34 (Groenlo), 35 (Ahaus), 37 (Rotterdam), 38 (Gorinchem), 39 (Rhenen), 40 (Arnhem), 44 (Geertruidenberg), 45 ('s Hertogenbosch), 46 (Vierlingsbeek), 48 (Middelburg), 50 (Breda), 51 (Eindhoven), 52 (Venlo), 54 (Neuzen), 55 (Hulst), 56 (Herenthals), 57 (Valkenswaard), 58 (Roermond), 59 (Peer), 62 (Heerlen) en de bladwijzer.

A. ENGELVAART.

Personeel en Militaire
Zaken.N°. 54 P.

's Gravenhage, den 8sten Julij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 1sten dezer, n°. 21, luidende als volgt:

7.

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Gelet op Ons besluit van den 28sten Februarij 1863, n°. 47, betreffende de zamenstelling van het wapen der marechaussée;

Gezien Ons besluit van den 30sten Junij 1869, n°. 39, betreffende de verhooging van de tractementen der kapiteins bij dat wapen;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 27sten Junij 1871, Kabinet L^a. K¹¹;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de tabelle, gevoegd bij bovengemeld besluit van den 28sten Februarij 1863, n°. 47, zal worden vervangen door de tabelle litt. A, aan dit besluit gehecht.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Justitie en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 1sten Julij 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

LITT. A.

ZAMENSTELLING van het wapen der marechaussee.

BETREKKINGEN.	STERKTE.				Tractementen in het jaar per rang.	Soldijen per dag per graad.		AANMERKINGEN.			
	Officieren.	Onder-officieren en man- schappen		Paarden.		Troepen te paard.	Troepen te voet.				
		te paard.	te voet.						van officieren.	der troepen.	
Divisie van Noordbra- bant en Zeeland.	majoor.....	1	»	»	»	»	»	Kapitein zijnde f2400. De beide oudste kapi- teins van het wapen f 2100. Tevens dienstdoende als kwartiermeester.			
	kapiteins.....	»	»	»	»	»	»				
	1ste luitenants.....	3	»	»	»	»	»				
	2de luitenants.....	»	»	»	»	»	»				
	opperwachtmeester..	»	»	1	»	»	»				
	wachtmeesters.....	»	9	7	»	9	f 1.52		f 1.06		
	brigadiers.....	»	12	19	»	12	»		1.38	0.92	
	schrijvers.....	»	»	2	»	»	»		»	1.00	
	trompetters.....	»	2	»	»	2	»		»	1.08	
	marechaussées.....	»	80	103	»	80	»		»	1.08	0.83
totaal...	6	103	132	12	103						
Divisie van Limburg.	majoor.....	1	»	»	»	»	»	Kapitein zijnde f2400. Tevens dienstdoende als kwartiermeester.			
	kapitein.....	»	»	»	»	»	»		»	»	
	1ste luitenant.....	3	»	»	»	»	»		»	»	
	2de luitenant.....	»	»	»	»	»	»		»	»	
	opperwachtmeester..	»	»	1	»	»	»		»	»	
	wachtmeesters.....	»	7	2	»	7	»		»	1.52	1.06
	brigadiers.....	»	10	6	»	10	»		»	1.38	0.92
	schrijver.....	»	»	1	»	»	»		»	»	1.00
	trompetters.....	»	2	»	»	2	»		»	»	1.08
	marechaussées.....	»	60	38	»	60	»		»	»	1.08
totaal...	4	79	48	8	79						

Brengt voorschreven besluit mits deze ter kennis van het leger.

Gelast voorts, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 55 P.

's Gravenhage, den 14den Julij 1871.

*Aan de kommanderende officieren der korpsen infanterie,
kavallerie en artillerie.*

Het wenschelijk achtende, dat de examens ter verkrijging van den rang van 2den luitenant door de onderofficieren der infanterie, kavallerie en artillerie voortaan in het voorjaar, na afloop van de winteroefeningen, in plaats van tegen den winter worden afgelegd, heb ik met wijzigingen in zooverre van het bepaalde bij de aanschrijvingen van het Departement van Oorlog, dd. 15 Maart en 11 September 1869, n°. 73 en 53 P (*Recueil Militair* blz. 63 en 255), en 17 November 1862, n°. 48 B, goedgevonden te bepalen:

Het examen voor officier zal, zooveel mogelijk, steeds in de eerste helft van de maand Maart een aanvang nemen.

In verband daarmede zullen alle andere examens van den cursus op vaste tijdstippen plaats hebben, als:

dat van overgang van de 2de in de 1ste klasse of tot toelating op de 1ste klasse omstreeks den 15den Februarij;

dat van toelating op de 2de klasse omstreeks den 1sten Maart.

De onderofficieren van de infanterie, die aan het overgangsexamen voor de 1ste klasse hebben voldaan, de onderofficieren en korporaa's der kavallerie en de onderofficieren en jeugdige militairen der artillerie, die tot den cursus worden toegelaten, zullen diensvolgens omstreeks laatstgemelden datum respectievelijk op 's Bosch of Maastricht, Haarlem en Delft worden gedirigeerd.

Voorts moeten de onderofficieren der infanterie, om tot het examen voor de 1ste klasse te worden toegelaten, op den 1sten Maart van het loopende jaar, te rekenen van den vollen leeftijd van zestien jaren, minstens drie jaren, waarvan één als onderofficier, hebben gediend.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 23 P.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Kennis bekomen hebbende, dat eene op zijn last gedrukte *Krijgsspelkaart van een denkbeeldig terrein, op de schaal van 1:2000*, vervaardigd door den

kapitein-adjutant bij de Koninklijke Militaire Akademie J. H. H. DOMMERS, bij die inrigting is in het licht verschenen en verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van f 0.72 voor de Departementen van algemeen bestuur, het leger, enz.

Gelast dat o. a. van deze kaart bij de taktische oefeningen gebruik zal worden gemaakt.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 47 P.

's Gravenhage, den 31sten Julij 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet op art. 17 van Zijner Majesteits besluit, van den 8sten Augustus 1868, n°. 53;

Wenschende na de in de laatste jaren ten deze opgedane ondervinding, de wijze te bepalen, waarop de bij de stafschool gedetacheerde officieren hunne opleiding bij die inrigting zullen ontvangen;

Heeft goedgevonden, met wijziging van het bepaalde bij punt 7 der aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 31sten Augustus 1868, n°. 62 P (*Rec. Mil.* blz. 245), voor zooveel betreft de opgave der vakken, waarin gedurende de verschillende wintercursussen onderwijs wordt gegeven en met intrekking van het bepaalde bij de aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 11den Februarij 1869, n°. 46 P, de onderstaande regeling van het onderwijs aan de stafschool vast te stellen:

REGELING van het onderwijs aan de stafschool te Breda.

De stafschool is bestemd tot opleiding voor de dienst van den generalen staf van daartoe allezins geschikte luitenants van het leger.

Na afloop van iederen wintercursus (dus na 1°. April van ieder jaar) wordt door den directeur der stafschool een omstandig rapport, betreffende de aan die school gedetacheerde officieren, door tusschenkomst van den chef van den generalen staf, aan het Departement van Oorlog ingezonden. Hij doet daarbij *c. q.* de noodige voorstellen tot het doen terugkeeren van de gedetacheerde officieren naar het korps, waartoe zij behooren, voor het geval, bedoeld bij de 1ste alinea van art. 15 van 's Konings besluit dd. 8 Augustus 1868, n°. 53.

Algemeene grondslagen van het onderwijs.

De gedetacheerde officieren zijn verplicht alle lessen bij te wonen. De directeur kan echter vrijstelling geven, indien hij de zekerheid heeft, dat de betrokken officier in het eene of andere vak genoegzaam bedreven is.

Alle belangrijke *practische oefeningen*, die tijdens den cursus te Breda plaats hebben, dienen door de gedetacheerde officieren te worden bijgewoond.

Aan hen moet verder genoegzame tijd worden gelaten voor *eigen studie*, alsmede om zich in het paardrijden te oefenen of dit te onderhouden.

Het onderwijs moet in eene *practische rigting* worden geleid en aan de behandeling der *zuiver militaire vakken* meer tijd worden gewijd, dan aan die

der hulpwetenschappen, welke beoefening meer hoofdzakelijk aan eigen studie dient te worden overgelaten.

Toepassing op militair gebied, bepaaldelijk met het oog op de dienst der stafofficieren in oorlogstijd, gestaafd door aanhaling van voorbeelden uit de krijgsgeschiedenis, in elk geval practische toepassing van het geleerde op het terrein, dient zooveel mogelijk op den voorgrond te staan.

Grondstellingen en beschouwingen, waardoor de gedachten worden gescherpt, moeten besproken worden; eigen denkbeelden moeten worden opgewekt, opdat de aspirant-stafofficier geoefend worde, uit zich zelf gevolgen en besluiten af te leiden. Daartoe dienen de lessen meer te bestaan in eene onderlinge bespreking van het behandelde, dan in een eenvoudig vragen en antwoorden.

Het is aan te bevelen den gedetacheerden officieren *vrije voordragten* te doen houden over onderwerpen die op de lessen betrekking hebben. Hierbij kan veroorloofd worden, dat de overige officieren kritiek uitoefenen, die echter door den leeraar zoodanig moet worden geleid, dat de gevoeligheid van een ieder worde ontzien. De directeur is bij die voordragten zooveel mogelijk tegenwoordig.

Ook kan door de leeraren aan de gedetacheerde officieren *schriftelijke arbeid* worden opgegeven ter bewerking aan huis. De leeraren voorzien dien van hunne bemerkingen die zij aan de officieren in de lessen mededeelen en stellen daarna dien arbeid in handen van den directeur.

In het begin van elke maand wordt door de leeraren aan den directeur een verslag ingediend, behelzende de onderwerpen, die in de afgelopen maand door hen zijn behandeld, alsmede hun gevoelens in hoeverre de gedetacheerde officieren die lessen al dan niet met vrucht hebben bijgewoond.

Als inleiding tot ieder te behandelen leervak kunnen de leeraren de voornaamste bronnen opgeven, waaruit de kennis van het onderwerp door de gedetacheerde officieren kan worden geput.

De leeraren geven daarbij eene korte beoordeeling dier bronnen en treden in eene historische ontwikkeling van de grondbeginselen en hoofdtenkbeelden van de te behandelen wetenschap.

Bijzondere bepalingen.

De vakken, waarin gedurende den vierjarigen cursus bij de stafschool onderwijs wordt gegeven, zijn verdeeld als volgt:

1ste jaar: artillerie, versterkingskunst, taktiek, legerverpleging, natuurkunde, vreemde talen, paardrijden, taktische oefeningen op de kaart.

2de jaar: artillerie, versterkingskunst, taktiek, krijgsgeschiedenis en strategie, wiskunde, scheikunde, vreemde talen, paardrijden, taktische oefeningen op de kaart.

3de jaar: geodesie, stafdienst, krijgsgeschiedenis en strategie, wiskunde, vreemde talen, paardrijden, taktische oefeningen op de kaart.

4de jaar: militaire statistiek, stafdienst, telegrafie en spoorwegen, oorlogspolitiek, landsverdediging, vreemde talen, paardrijden, taktische oefeningen op de kaart.

Het onderwijs in die vakken moet plaats hebben in den geest, zoo als hieronder voor elk vak wordt omschreven.

I. *Artillerie.* Bij het onderwijs in dit vak moet de *taktiek van de artillerie* geheel de hoofdzaak zijn, en aan de techniek niet meer tijd worden besteed

dan voor den aanstaanden stafofficier noodzakelijk is. Van dit laatste zal dan ook hoofdzakelijk behandeld worden de kennis van de thans in gebruik zijnde verbeterde vuurwapenen.

Zonder in alle kleine bijzonderheden te treden, moeten de eigenaardigheden der verschillende constructiën van de wapenen worden aangegeven en getoetst aan de algemeene constructiewetten.

Wat de uitwerking der vuurwapens betreft, dienen in de eerste plaats goede denkbeelden te worden ingeprint over de leer der kogelbaan naar het nieuwste standpunt der wetenschap. Voorts moeten de nieuwste proeven en practische uitkomsten worden besproken, met opgave der absolute uitwerking van de hedendaagsche vuurwapenen tegen troepen, aarde, muurwerk, hout en ijzer.

Tevens moet de invloed worden aangeduid, die het terrein, de behandeling en bediening der wapenen, alsmede de zamenstelling der munitie, enz. op de uitkomsten in de werkelijkheid uitoefenen.

II. *Versterkingskunst.* Het onderwijs in de versterkingskunst zal omvatten:

a. Het aanleggen van veldverschansingen naar de nieuwe taktische grondslagen, met aanwijzing van den invloed, die zij thans op de gevechten kunnen uitoefenen.

Het maken van wegen, rivierovergangen, spoorwegverbindingen, hoe deze te vernielen en te herstellen, in het algemeen de pionnierwerkzaamheden dienen met uitvoerigheid te worden behandeld.

b. De permanente versterkingskunst:

De leeraar zal, door vergelijking der hoofdstelsels van bevestiging, de voor- en nadeelen van elk dezer doen uitkomen, met toepassing op ons eigen land.

Voorts de algemeene grondslagen aangeven, welke de strategische en taktische ligging van forten en vestingen bepalen.

De verdediging van kusten en riviermonden bespreken en hoedanig daarbij met de zeemagt kan worden zamengewerkt.

Hierbij kan tevens de tegenwoordige zeetaktiek in verband met de nieuwe inrigting der oorlogsbodems worden behandeld.

c. Het behandelen van den vestingoorlog kan worden beschouwd als eene toepassing der geleerde beginselen.

De ontwikkeling van deze beginselen wordt aangetoond door aanhaling van merkwaardige voorbeelden uit de geschiedenis.

d. De algemeene verplichtingen en maatregelen te nemen door de kommandanten van vestingen of forten in staat van oorlog of van beleg.

III. *Taktiek.* In het 1ste cursusjaar zal worden onderwezen de *elementaire taktiek der vreemde legers.*

Hierdoor is niet alleen te verstaan de kennis der reglementaire vormen, die bij de voornaamste Europeesche legers — in de eerste plaats der naburige staten — zijn ingevoerd; maar de voor- en nadeelen van die vormen moeten worden aangewezen, opgehelderd door voorbeelden uit de krijgsgeschiedenis.

De leeraar zal verder het eigenaardige doen uitkomen der vechtwijzen van bedoelde legers en in eene kritische en vergelijkende behandeling treden hunner tegenwoordige taktische formatiën met die, bij ons leger in gebruik.

In het IIde jaar wordt de *toegepaste taktiek* behandeld en hoofdzakelijk:

de invloed van het terrein op het gebruik en den werkkring der verschillende wapens;

de veiligheidsdienst in staat van rust en van beweging;

de marschen;
de stellingen, kantonnementen en bivouacs;
de dorps-, bosch-, dijk- en riviergevechten.

IV. *Legerverpleging*. Dit leervak omvat de verpleging in tijd van vrede en van oorlog.

Wat het eerste betreft, dienen algemeene grondslagen aangewezen te worden omtrent de verpleging in garnizoenen, kampementen, kantonnementen, enz. zonder te vervallen in al de détails van de bestaande administratieve voorschriften, welke echter geen der leerlingen onbekend mogen zijn.

Verder moet worden getreden in beschouwingen over de onderscheidene stelsels van voeding, kleeding, uitrusting, enz. bij de voornaamste Europeesche legers, waarbij die stelsels kritisch onderzocht en met de bij ons bestaande inrigtingen zullen vergeleken worden.

De verpleging der legers in tijd van oorlog zal zoo uitvoerig mogelijk worden behandeld, met weglating der bijzonderheden, die meer uitsluitend tot de dienst der intendance behooren.

Ook hier zijn de verschillende wijzen van verpleging voor een leger te velde en in vestingen na te gaan, als verpleging door:

1°. requisitie;

2°. magazijnen;

3°. aanbesteding;

4°. een en ander gecombineerd, in verband met den duur van den veldtocht, de gesteldheid van het oorlogstooneel, de bewegingen van de vijandelijke legers, enz.

De invloed, die de operatiën van een leger op de verpleging en omgekeerd deze op de operatiën uitoefent, zal hierbij niet onbesproken moeten blijven.

De verpleging van zieken en gekwetsten zal ook een onderwerp van behandeling uitmaken, zonder in détails af te dalen, welke meer bepaald tot den werkring van de officieren van gezondheid behooren.

De legerverpleging in naauw verband staande met de militaire statistiek, zal dezelfde leeraar met het onderwijs in deze beide vakken belast worden.

Zeer aanbevelenswaardig is het maken van veronderstellingen op de kaart, vooral van ons eigen land en het daarbij behandelen van de verpleging der legers bij verschillende oorlogstoestanden.

V en VI. *Krijgsgeschiedenis en strategie*. De beoefening der *krijgsgeschiedenis* moet zooveel mogelijk het gebrek aan krijgsondervinding vervangen.

De algemeene grondslagen voor de *krijgsgeschiedenis* der nieuwere tijden kunnen slechts in de geschiedenis van de krijgskunst worden gevonden.

Deze laatste moet dus, ter voorlichting en tot een goed begrip van de *krijgsgeschiedenis* vooraf worden behandeld.

Aangezien de uitwerking der vuurwapenen van overwegenden invloed is op de hedendaagsche wijze van oorlogvoeren, kan de studie van de geschiedenis der krijgskunst beginnen met het tijdstip van het krachtdadig aanwenden der vuurwapenen in den loop van het gevecht, namelijk met den zevenjarigen oorlog.

De *strategische beschouwingen* zijn wel niet van de behandeling der *krijgsgeschiedenis* af te scheiden en omgekeerd is de leer der strategie van weinig waarde, zonder de studie der *krijgsgeschiedenis*. Beiden staan met elkander

in onmiddelijk verband en daarom zal het onderwijs in deze twee vakken aan denzelfden leeraar behooren te worden opgedragen.

Het onderwijs in de krijgsgeschiedenis en strategie is over twee jaren verdeeld.

In het eerste jaar kan worden begonnen met het bespreken van de strategische handelingen in het algemeen voor en gedurende het voeren, zoowel van den aanvallenden als van den verdedigenden oorlog, en van het doel van den oorlog.

Voorts zal worden behandeld het ontwerpen van het operatieplan en de middelen van oorlogvoeren.

Daarna kan de oorlogvoering worden behandeld van af den zevenjarigen oorlog tot na den val van Napoleon, in meer gemeene trekken.

Het tweede jaar kan worden besteed met het nagaan en bestuderen van het tijdperk van 1815 tot op onze dagen, waarbij één of meerder veldtogten van den nieuweren tijd in al zijne bijzonderheden wordt nagegaan, namelijk in al de bijzonderheden van zijn inwendig leven, niet van zijn uiterlijk.

VII. *Stafdienst.* Bij dit onderwerp kan als inleiding het doel en nut van den generalen staf worden aangewezen en een blik worden geworpen op de organisatie van dien staf bij de voornaamste Europeesche legers, alsmede eene opgave van goede kaarten der naburige rijken en van de beste werken ever den generalen staf.

De cursus zal moeten omvatten:

1°. de dienst in tijd van vrede van de chefs der staven in de militaire afdelingen;

het regelen van vredemarschen;

het inrigten van legerplaatsen;

een overzicht van de verrigtingen bij de militaire verkenningen voor de groote topographische kaart des Rijks en van de werkzaamheden bij het topographisch bureau;

de redactie van brieven, rapporten, memoriën, enz. moet speciaal worden beoefend;

de wijze van aanvulling van ons leger;

2°. de dienst van den stafofficier in tijd van oorlog, waaronder begrepen moet worden:

de bureau- of binnendienst bij het groote hoofdkwartier en bij dat eener divisie en brigade;

het regelen van oorlogsmarschen;

de verkenningen en de terreinleer;

het kiezen van stellingen;

het opzoeken en inrigten van kolonnewegen, voor zoover dit laatste niet is behandeld bij de versterkingskunst;

het geleiden van kolonnes;

het dislokeren, kantonneren en bivakkeren van troepen;

het uitzetten van voorposten, alsmede de inrigting van de kondschaftsdienst;

verplichtingen van den officier van den generalen staf bij marschen, in het gevecht, bij rivierovergangen, enz.

De op den derden wintercursus volgende practische cursus geeft gelegen-

heid tot toepassing van het geleerde op het terrein, natuurlijk in verband met grootere en kleinere taktische veronderstellingen.

Practisch zal men de officieren zooveel mogelijk oefenen in het verkrijgen van een snellen blik op het terrein, zoodat zij in staat zijn zich spoedig op een hun vreemd gevechtsveld te huis te gevoelen.

Bij de regeling van het onderwijs in de stafdienst dient er op gelet te worden, dat die gedeelten, welke na afloop van het derde cursusjaar op het terrein zullen worden toegepast, reeds in dat jaar moeten zijn afgehandeld, ten einde de theorie zooveel mogelijk de praktijk te doen voorafgaan.

VIII. *Oorlogspolitiek*. Dit leervak omvat het publiek internationaal regt, meer bepaald het kriegsregt en de krijgsgebruiken, het sluiten van wapenstilstanden, militaire conventies, vredespreliminairen, enz.

IX. *Militaire statistiek*. De lessen over dit leervak kunnen beginnen met het opgeven van eenige gronddenkbeelden over statistiek in het algemeen, gevolgd door de beschouwingen omtrent de hulpbronnen van ons eigen land en die van de naburige rijken, waarvan in den oorlog kan worden partijgetrokken, vooral met het oog op de verplaatsing der legers.

Voorts zal worden behandeld de militaire geographie der aangrenzende rijken. Ook de maatschappelijke en staatkundige toestand, de industriele, administratieve en militaire inrigtingen der naburige staten, de gesteldheid van den bodem mogen niet onbesproken blijven.

De studie van dit onderwerp mag niet beperkt blijven tot algemeene beschouwingen, maar de toepassing behoort op eene bepaalde landstreek te geschieden, en, met het oog op een aangenomen toestand, moeten de hulpbronnen tot in bijzonderheden worden uitgewerkt.

X. *Telegraphie en spoorwegen*. Als inleiding kan worden gegeven een overzicht der middelen in vroegeren en lateren tijd in gebruik, om bevelen of mededeelingen met snelheid op meerder of minder groote afstanden over te brengen.

De leeraar zal de voordeelen aan het gebruik der *telegrafen* bij oorlogsoperatiën, bij aanval en verdediging van vestingen, liniën, enz. doen uitkomen, opgehelderd door voorbeelden uit de laatste oorlogen, voorts de inrigting der veldtelegrafen en het daarbij in te deelen personeel nagaan, met vermelding der in de verschillende staten gebruikelijke stelsels.

Ook het vernielen, of tijdelijk onbruikbaar maken en herstellen der telegraafverbindingen dient een punt van behandeling uit te maken.

Het menigvuldig gebruik van de *spoorwegen* in de laatste oorlogen, maakt het noodig dat de gedetacheerde officieren een helder denkbeeld erlangen van het groote nut dat door de versnelde middelen van vervoer, zoowel uit een strategisch en taktisch oogpunt, als ten opzichte van aanvulling en verpleging der legers kan worden verkregen. Voorbeelden uit de krijgsgeschiedenis zullen dit nog meer doen uitkomen.

Voorts dient de inrigting der spoorwegen uit een technisch oogpunt te worden behandeld; vooral wat betreft den bovenbouw dier wegen, de inrigting van lokomotieven en verder rollend materieel meer in het bijzonder met betrekking tot hetgeen bij ons te lande bestaat; de regelen bij het vervoer van troepen in acht te nemen zoowel bij grootere als kleinere transporten;

hoe de leiding van groote transporten in oorlogstijd in andere rijken is geregeld;

toepassing op onzen toestand bij opkomend oorlogsgevaar, enz.

Het onbruikbaar maken, vernielen en herstellen van spoorwegen, zal in

bijzonderheden speciaal moeten worden behandeld, voor zoover dit onderrigt niet reeds bij de versterkingskunst is gegeven.

Bij de behandeling van dit vak kan worden weggelaten hetgeen reeds bij de strategie daarover is gezegd of bij de landsverdediging zal worden aangevoerd.

XI. *Landsverdediging*. Het doel van dit onderwijs is, de aanstaande staf-officieren zuivere en juiste begrippen te doen verkrijgen omtrent de zoo belangrijke aangelegenheid onzer defensie en hen in de gelegenheid te stellen in de bijzonderheden onzer passieve verdedigingsmiddelen zoover door te dringen, dat zij later de hoogere bevelhebbers bij het uitvoeren der maatregelen tot verdediging van het vaderland met vrucht kunnen ter zijde staan.

In den regel zal de directeur zelf zich met de leiding van dat onderwijs dienen te belasten.

Tot de behandeling van dit studievak behoort in de eerste plaats eene duidelijke en naauwkeurige beschrijving onzer liniën met de inundatiën, vestingen, forten, versterkte posten, toegangen en terugtogtswegen; verder:

inzigten van ons krijgsbestuur omtrent de wijze van verdediging dier liniën; denkbeelden, welke onze voornaamste schrijvers daarover hebben openbaar gemaakt;

de wijze van verdediging onzer kusten en riviermonden; samenwerking van zee- en landmagt;

benooidigde strijdkrachten tot de verdediging onzer liniën en kusten;

eerste opstelling der troepen bij opkomend oorlogsgevaar;

vermoedelijke gang van den oorlog bij verschillende veronderstellingen van aanval;

wat volgens de officieele opgaven nog aan ons bestaand defensiewezen ontbreekt, enz.

XII. *Paardrijden*. Het paardrijden moet onafgebroken beoefend worden.

De directeur moet zich overtuigen van de bedrevenheid der gedetacheerde officieren als terrein-ruiter.

XIII. *Taktische oefeningen op de kaart*. Deze hebben onder de leiding van den directeur of van de kapiteins-onderwijzers *dikwerf* plaats. Zelfs zal men daarvoor in den regel de winteravonden kunnen besteden. De kennis der *toegepaste taktiek* wordt daardoor onderhouden en bevorderd.

XIV. *Wiskunde*. Van de wiskunde zal alleen worden onderwezen de *bolvormige driehoeksmeting*, als inleiding voor de geodesie; verder de *hydraulica*, voor zooveel de kennis er van noodig is tot goed verstand van het stellen, ophouden en aftappen van inundatiën en van den toestand onzer polderlanden.

XV. *Natuur- en scheikunde*. De lessen in de natuurkunde moeten hoofdzakelijk loopen over de nieuwste leerwijzen en ontdekkingen omtrent de theorie van het licht en de warmte; alsmede die op het gebied van magnetismus, wrijvings-electriciteit, galvanismus, electro-magnetismus, thermo-magnetismus en inductie-electriciteit.

De aandacht moet hierbij vooral door proeven en toepassingen op het praktische leven en op militair gebied worden gaande gehouden (kijkers, stoomwezen, telegraphie, enz.).

Bij het onderwijs in de scheikunde zal de leeraar, na eenige grondregelen voorop gesteld te hebben, slechts die punten behandelen, welke voor de militaire techniek van belang zijn.

XVI. *Geodesie*. Hieronder is te verstaan de hoogere geodesie of geomorphie. Uitvoerig zal moeten worden besproken al hetgeen betrekking heeft op de werkzaamheden bij eene driehoeksmeting, het bepalen der geographische lengte en breedte eener plaats door astronomische waarnemingen en de kaarten-projectiën.

XVII. *Talen*. De te onderwijzen talen zijn:

Fransch, Hoogduitsch en Engelsch.

Met dit onderrigt wordt beoogd dat de gedetacheerde officieren bij het verlaten der stafschool zich juist en gemakkelijk in die talen uitdrukken en daarin vlug rapporten kunnen stellen.

Daar het onderwijs in de talen gedurende de vier cursusjaren wordt gegeven, zullen alle studie jaren daarbij in twee klassen worden bijeengevoegd.

In de *lagere* klasse kunnen voor zooveel noodig ook nog taal- en stijlregels worden herhaald; terwijl men zich in de *hoogere* klasse geheel en al tot het spreken der talen en het stellen van rapporten, voordragten, enz. zal behooren te bepalen.

Het houden van voordragten in die talen en het onderling bespreken van het verhandelde wordt daarbij ten zeerste aanbevolen.

De gedetacheerde officieren zullen zelve de onderwerpen kunnen uitkiezen, maar zich zooveel mogelijk tot de militaire bepalen.

Als bijlage is hierachter gevoegd een tableau van indeeling der lessen voor den geheelen vierjarigen cursus.

VERDEELING der lessen over den vierjarigen cursus.

LEERVAKKEN.	Aantal lessen per week.					Aantal lessen gedurende den geheelen cursus (?).	Aanmerkingen.
	1ste jaar.	2de jaar.	3de jaar.	4de jaar.	Totaal.		
Artillerie.	2	2	»	»	4	80	(*) Elk jaar gerekend op 20 weken.
Versterkingskunst. ..	2	2	»	»	4	80	
Taktiek.	2	1	»	»	3	60	
Legerverpleging.	1	»	»	»	1	20	
Krijgsgeschiedenis en strategie.	»	4	5	»	9	180	
Stafdienst.	»	»	3	3	6	120	
Militaire statistiek. ...	»	»	»	1	1	20	
Telegrafie en spoorwegen.	»	»	»	2	2	40	
Landsverdediging.	»	»	»	3	3	60	
Oorlogspolitiek.	»	»	»	2	2	40	
Paardrijden.	(3) (+)	(2)	(2)	(2)	(9) (+)	(180) (+)	(+) of meer.
Taktische oefeningen op de kaart.	2	2	2	2	8	160	
Wiskunde.	»	1	1	»	2	40	
Fransche taal.	2	1	1	1	5	100	
Hoogduitsche id.	2	2	2	2	8	160	
Engelsche id.	2	2	2	2	8	160	
Natuurkunde.	3	»	»	»	3	60	
Scheikunde.	»	2	»	»	2	40	
Geodesie.	»	»	2	»	2	40	
	18	19	18	18	73	1460	

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 1sten Augustus 1871, n°. 64 I.

Gelet op artikel 29 van het reglement op het fonds voor onderofficieren enz., die onder toekenning van gagement of van gratificatie uit de militaire dienst worden ontslagen, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 5den Maart 1842, en gewijzigd en aangevuld bij Ons besluit van den 8sten December 1864, n°. 53, onder anderen, sub litt. *b*, bevattende, dat door de deelgenooten over de in het fonds voor de lijfrenten en pensioenen over te schrijven gelden, ten einde daarvan jaarlijksche renten te genieten, niet dan met toestemming van het hoofd van het Departement van Oorlog kan worden beschikt.

Hebben goedgevonden en verstaan :

Vast te stellen, dat de bepaling onder het eerste lid van punt *b* van genoemd art. 29 van gezegd reglement voorkomende, voortaan zal worden gelezen als volgt :

»Om van de over te schrijven gelden eene jaarlijksche rente te genieten, »welke rente tot zoodanig bedrag zal worden berekend als de stand der 2¹/₂ »percents nationale fondsen tijdens de overschrijving zal toelaten.

»De alzoo in het fonds overgebragte gelden blijven het eigendom van den »deelgerechtigde, waarover hij ten allen tijde kan beschikken».

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 5den Augustus 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 51 P.

's Gravenhage, den 8sten Augustus 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit, van den 28sten der vorige maand, n°. 28, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën van den 24sten Julij 1871, litt. *C*, n°. 36;

Hebben goedgevonden en verstaan :

Met intrekking van alle voorschriften omtrent de huwelijken van officieren van de landmagt in *Nederlandsch-Indië* en voor die in *West-Indië*, dienaangaande vast te stellen het volgende :

Art. 1. Een officier of militair persoon, wiens betrekking, uit hoofde van den aard zijner dienst bij de militaire administratie en bij de geneeskundige dienst aan den officiersrang is gelijk gesteld, mag, gedurende den tijd, dat

hij in werkelijke dienst, met binnenlandsch verlof, op non-activiteit of in afwachting van vertrek of met verlof hier te lande is, geen huwelijk aangaan, zonder daartoe de toestemming te hebben verkregen :

in *Nederlandsch-Indië* van den Gouverneur-Generaal aldaar of van de daartoe door dezen aangewezen autoriteit ;

in *West-Indië* van den Gouverneur der betrokken kolonie, en

in *Nederland* van Onzen Minister van Koloniën.

Art. 2. De voormelde toestemming wordt niet verleend, dan onder de volgende voorwaarden.

a. dat de aanstaande echtgenoot zich schriftelijk verbindt, haar echtgenoot niet bij militaire expeditiën of marschen te zullen volgen en nimmer in de kampementen en de kantonementen of bij het leger, wanneer het te velde is, te zullen verschijnen ;

b. dat het uit de inlichtingen van den betrokken chef van het wapen of de dienst of wel van het korps blijke, dat het gedrag van de aanstaande echtgenoot onberispelijk is.

In *Nederland* wordt dat onderzoek ingesteld door Onzen Minister van Koloniën.

Art. 3. De aanvraag tot het aangaan van een huwelijk, moet, door tusschenkomst van den betrokken chef, worden ingezonden aan de met het verleenen der vergunning belaste autoriteit, die haar inwilligt, wanneer daartegen geene bedenkingen bestaan.

In *Nederland* wordt de aanvraag regtstreeks aan Onzen Minister van Koloniën ingezonden.

Ingeval van bijzondere omstandigheden en wanneer er nog eenige twijfel mogt bestaan, doet de Legerkommandant en Chef van het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië*, wanneer hij aldaar tot het verleenen der onderwerpelijke vergunningen is aangewezen, een voorstel aan den Gouverneur-Generaal.

In twijfelachtige of bijzondere gevallen doen ook de Gouverneurs der West-Indische koloniën een voorstel aan Onzen Minister van Koloniën.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan tot kennismening afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Oorlog.

Het Loo, den 28sten Julij 1871.

WILLEM.

De Minister van Koloniën,
VAN BOSSE.

Gelast, dat voormeld besluit in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Artillerie.

N°. 61 A.

's Gravenhage, den 14den Augustus 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Brengt ter kennis van de verschillende militaire autoriteiten, dat in het

licht is verschenen, de vierde aflevering der *Standgezigten van het artillerie-materieel*, bestaande uit de vervolgplaten 19—24, en dat deze verkrijgbaar zijn gesteld tegen den bepaalden prijs van 7^s cent per plaat.

Bedoelde autoriteiten worden uitgenoodigd hiervan mededeeling te doen aan hunne onderhoorige officieren, met kennisgeving, dat de opgave van het verlangd wordende aantal exemplaren in eens zal moeten worden ingezonden aan het Departement van Oorlog.

Exemplaren der eerste, tweede en derde aflevering zijn mede tot een beperkt aantal verkrijgbaar.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Militaire Administratie.

N°. 56 I.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1871.

Aan de militaire autoriteiten van het leger.

Ik heb de eer u te doen kennen, dat ik met wijziging en aanvulling, in zooverre, van het voorschrevene bij de dezerzijdsche beschikking van den 7den Mei 1870, n°. 90 I (*Rec Mil.* blz. 41), voorschriften bevattende nopens de opleiding van het personeel voor de militaire administratie, heb goedgevonden te bepalen:

1°. dat punt *h* van § 3 zal worden gelezen als volgt:

»*h.* de kennis van de eerste beginselen der stel- en meetkunde, welke zich zal moeten uitstreken:

»voor de stekunde tot het behandelen der geheele en gebroken vormen, en

»voor de meetkunde, de grondbeginselen tot en met de eigenschappen der driehoeken.»

2°. dat aan het slot van gezegde § 3 wordt bijgevoegd de volgende zinsnede:

»Voor hen, die voor de betrekking van 2den luitenant-administrateur van »kleeding en wapening worden opgeleid, is het voldoende, dat zij eenige bekendheid hebben met de fransche taal, in zooverre namelijk, dat die kan »worden gelezen en verstaan, en ten opzichte hunner bekendheid met de »geschiedenis, geene hoogere eischen worden gesteld, dan die bij litt. C, punt 4, »van het programma van examen tot het verkrijgen van den rang van 2den »luitenant-kwartiermeester wordt gevorderd.»

Onder mededeeling van het vorenstaande acht ik het voorts niet ondienstig de aandacht van de chefs der korpsen er op te vestigen, dat bij het onlangs gehouden examen voor de toelating van onderofficieren tot den cursus der 1ste klasse voor de opleiding voor het vak der militaire administratie, het ten aanzien van enkele aspiranten is voorgekomen, dat zij bij hunne korpsen geen geregeld onderwijs in de vereischte vakken hebben genoten, en worden dan ook de korpskommandanten uitgenoodigd om, in het belang der opleiding van de onderofficieren voor het vak der militaire administratie, daarin, voor zooveel noodig, te voorzien.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

's Gravenhage, den 16den Augustus 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gelet op de artt. 15 en 17 van Zijner Majesteits besluit van den 8sten Augustus 1868, n°. 53.

Heeft, als een vervolg op het bepaalde bij punt 8 der aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 31sten Augustus d. a. v., n°. 62 P (*Rec. Mil.* blz. 245), goedgevonden te bepalen:

Het eindexamen voor de bij de stafschool gedetacheerde officieren, zal na het einde van den vierden wintercursus in de maand April te Breda worden afgenomen ten overstaan van eene daartoe te benoemen commissie uit het leger, onder voorzitterschap van den chef van den generalen staf.

Het doel van dit examen is om te onderzoeken, of de officieren, die den geheelen cursus bij de stafschool hebben doorloopen, hunne studiën met vrucht hebben volbragt, of zij de vereischte kennis bezitten om als stafofficier te kunnen optreden en die kennis met oordeel weten toe te passen, en tevens of zij in staat zijn om bij het wapen, waartoe zij behooren of waarvan zij afkomstig zijn, als kompagnies-, eskadrons- of batterij-kommandant op te treden en gecombineerde onderdeelen van de verschillende wapens aan te voeren.

Het examen zal eene *praktische* strekking hebben en hoofdzakelijk loopen over de krijgskundige vakken, de telegraphie en spoorwegen, militairen stijl en redactie, de vreemde talen en het paardrijden. De omvang van elk dier vakken wordt aangegeven door het voorschrift tot regeling van het onderwijs bij de stafschool, vastgesteld bij de aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 31sten Julij jl., n°. 47 P (*Rec. Mil.* blz. 172).

De verkregen kennis in de wis-, natuur- en scheikundige vakken zal niet afzonderlijk worden onderzocht, en slechts, voor zooveel deze vakken bij de krijgskundige vakken hunne toepassing vinden worden nagegaan en beoordeeld. Die beoordeeling zal in het proces-verbaal onder *éene* rubriek worden opgenomen.

Ter beoordeeling van de bedrevenheid der gedetacheerde officieren in het topographisch en taktisch verkennen, en tevens van hunne geodesische kennis zal aan de commissie worden overgelegd het zelfstandig werk dat die officieren bij het einde van den derden zomercursus, volgens de opdracht van den chef van den generalen staf, in een gegeven tijd hebben verrigt.

Het examen zal schriftelijk en mondeling worden afgenomen en de taktische bedrevenheid der officieren zoowel op de kaart als op het terrein met de verschillende wapens worden onderzocht, terwijl bij laatsbedoeld onderzoek tevens het paardrijden zal worden beoordeeld.

Voor zooveel de vreemde talen betreft, zullen de officieren in de Fransche, Hoogduitsche en Engelsche taal militaire onderwerpen schriftelijk moeten kunnen behandelen, en zich minstens in *één* dier talen mondeling met gemak kunnen uitdrukken.

Het examen zal 8 à 10 dagen duren.

Het regelen van de bijzonderheden daarvan wordt opgedragen aan den chef van den generalen staf.

In het *Recueil Militair* geplaatst ter algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 45 P.

's Gravenhage, den 26sten Augustus 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 18den dezer, n°. 10, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz, enz.

Overwegende, dat in het algemeen belang des Rijks wenschelijk is, dat voor het leger hier te lande partij worde getrokken van de krijgservaring, de militaire ondervinding, die door officieren bij het Nederlandsch Indische leger kan worden verkregen;

Overwegende, dat voorschreven belang tevens medebrengt, dat aan officieren van laatstgenoemd leger gelegenheid worde gegeven, na hunne in Indië opgedane ervaring, bij de korpsen of militaire inrigtingen hier te lande hunne theoretische kennis, zoowel als hunne kennis op technisch gebied, te vermeerderen; en

Willende in een en ander voorzien, op zoodanige wijze, dat aan de vooruitzichten op bevordering der officieren van de beide legers, zoo min als aan die der naar den officiersrang dingende onderofficieren, nadeel worde toegebracht.

Op de gemeenschappelijke voordragt van Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën, van den 7den dezer, kabinet litt. C¹⁴, en van den 12den daaraanvolgende, litt. C, n°. 24.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Jaarlijks zullen eenige subalterne en bij voorkeur ongehuwde officieren van het wapen der infanterie, en van dat der artillerie van het leger hier te lande bij het Nederlandsch-Indische leger, en omgekeerd van dit leger bij het eerstbedoelde worden gedetacheerd.

Art. 2. Van dusdanige detachering komen alleen in aanmerking:

1°. jeugdige kapiteins, die, gelet op hunne plaats in de ranglijst, in hunnen rang vermoedelijk nog een vijftal jaren zullen moeten dienen, alvorens tot bevordering aan de beurt te zijn, en

2°. luitenant van 6 à 7 jaren dienst als zoodanig.

De hierbedoelde officieren moeten bovendien in alle opzichten gunstig bekend staan, en tot de detachering genegen zijn.

Art. 3. Het getal en de rang der jaarlijks te detacheren officieren zal voor ieder wapen afzonderlijk, bij beide legers gelijk zijn, doch in geen geval bij ieder van de beide legers meer bedragen dan zes officieren van het wapen der infanterie en twee van dat der artillerie.

Art. 4. De duur der detachering wordt op vijf jaren bepaald, de heen- en terugreis daaronder begrepen.

Art. 5. Voor de officieren van het Nederlandsch-Indische leger, die bij het leger hier te lande worden gedetacheerd, zal de tijd der heen- en terugreis bij de berekening van het eventueel aan hen toe te leggen pensioen, gelden als Indische dienst.

De tijd van hun verblijf hier te lande zal hun echter slechts jaar voor jaar worden toegerekend, op den voet als bepaald is bij art. 5 van het reglement op de pensioenen en gagementen, behoorende bij Ons besluit van den 24sten November 1859, n° 69.

Art. 6. De gedetacheerde officieren zullen overeenkomstig hunnen rang in de sterkte rekenen van het wapen van dat leger waarbij zij zijn gedetacheerd.

Zij deelen evenwel in de bevordering van hun wapen bij het leger waartoe zij behooren, en blijven overigens met opzigt tot ontslag, non-activiteit en pensioen, onderworpen aan de bepalingen, omtrent een en ander vastgesteld voor het leger waarvan zij gedetacheerd zijn.

Art. 7. Wordt een gedetacheerd kapitein tot hoofdofficier bevorderd, dan keert hij, onverschillig of de tijd zijner detachering al dan niet verstreken is, zoodra mogelijk naar het leger terug, waartoe hij behoort; tenzij de belangen van de dienst vorderen dat te zijnen aanzien anders beschikt worde.

Art. 8. De gedetacheerde officieren genieten, zoo voor zich als c. q. voor hunne gezinnen, op de gebruikelijken voet vrijen overtocht van en naar Nederland en omgekeerd van en naar Nederlandsch-Indië.

Zij ontvangen bovendien eene gratificatie voor eerste uitrusting, ten bedrage van 600 gulden.

Art. 9. Gedurende de heen- en terugreis zullen de gedetacheerde officieren het tractement genieten, in Nederlandsch-Indië verbonden aan hunnen rang bij het wapen waartoe zij behooren.

Gelijk tractement genieten de officieren van het leger hier te lande, gedurende den tijd van hun verblijf in Nederlandsch-Indië.

De officieren van het Nederlandsch-Indische leger zullen echter gedurende hunne detachering ontvangen:

1°. het tractement dat bij hun wapen hier te lande genoten wordt door officieren van hunnen rang van gelijke anciënniteit als zij, of onmiddellijk boven hen rangschikkende, en

2°. eene maandelijksche toelage boven hun tractement, berekend tegen een jaarlijksch bedrag van 600 gulden voor de kapiteins en van 400 gulden voor de luitenants.

Art. 10. De uitgaven voor gratificatie en voor vervoer van Nederland naar Nederlandsch-Indië en omgekeerd zullen worden gekweten: die ten behoeve van officieren van het leger hier te lande ten laste van het VIIIste hoofdstuk der staatsbegrooting, en die voor officieren van het Indische leger ten laste der begrooting van Nederlandsch-Indië.

De tractementen en verdere inkomsten der gedetacheerde officieren zullen daarentegen, van en met den dag van vertrek uit, tot en met dien van terugkomst in Nederland of Nederlandsch-Indië worden begrepen onder de uitgaven voor het leger, waarbij de officieren zijn gedetacheerd; met uitzondering nogtans van de toelagen, sub 2, bij het voorgaande artikel bedoeld, welke toelagen zullen worden gekweten ten laste der begrooting van Nederlandsch-Indië.

Onze Ministers voornoemd zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 18den Augustus 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

De Minister van Koloniën,

VAN BOSSE.

Overwegende, dat het getal en de rang der in voorschreven voege te detacheren officieren 's jaarlijks hier te lande eerst kan worden bepaald, nadat uit Nederlandsch-Indië eene opgave ontvangen is der officieren, die voor dusdanige detachering in aanmerking wenschen te komen;

Overwegende, dat die opgave door het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië op den 1sten Julij van elk jaar aan het Departement van Koloniën zal worden ingezonden.

Heeft goedgevonden te bepalen:

1°. dat op den 1sten Augustus van elk jaar door de kommandanten der infanterie en artillerie-korpsen van het leger, en wel door tusschenkomst van de betrokken bevelhebbers en inspecteurs, aan het Departement van Oorlog eene nominatieve opgave zal worden ingezonden van officieren onder hun bevel, die, in de termen verkeerende van opgemeld besluit, voor de daarbij bedoelde detachering in aanmerking verlangen te komen; en

2°. dat die nominatieve opgave, met betrekking tot de daarop vermelde officieren, al zoodanige inlichtingen zal moeten bevatten als met het oog op den inhoud van voorschreven besluit worden gevorderd; zullende daarbij dan ook een extract uit het stamboek, zoowel als een extract-straftregister betreffende die officieren, behooren te worden overgelegd.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst ter *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

Militaire Administratie.

N°. 44 I.

's Gravenhage, den 19den Augustus 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 13den dezer, n°. 20, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 9den dezer, n°. 53 I;

Herzien art. 13 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 1sten Februarj 1819, litt. I^e, en art. 13 van het reglement van betaling en administratie van het korps

maréchaussée, gearresteerd bij Koninklijk besluit van den 1sten Februarij 1820, n°. 26, houdende bepalingen ten aanzien van het genot van tractement door officieren onder vonnis, zoomede van het ophouden der tractementsbetaling van officieren, die bij regterlijk vonnis veroordeeld zijn;

Hebben goedgevonden en verstaan de voorschreven artikelen in te trekken en te vervangen door de navolgenhe bepalingen:

Een officier, in staat van beschuldiging, hetzij al of niet in verzekerde bewaring, behoudt het tractement hetwelk hij genoot op het oogenblik van den aanvang zijner vervolging in regten, onder gehoudenheid van zijne detentie-kosten te betalen.

Bij veroordeeling tot eene gevangenisstraf van hoogstens twee maanden blijft hij, gedurende het ondergaan van die straf, in het genot van dat tractement gehandhaafd;

Hij, die tot eene gevangenisstraf van langer dan twee maanden wordt veroordeeld, geniet gedurende dien tijd slechts de helft van gezegd tractement.

Bij veroordeeling tot cassatie of vervallenverklaring van de militaire charge, houdt het tractement op met den dag, op welken het vonnis is ter executie gelegd.

De vorenstaande bepalingen zijn van toepassing ten aanzien van de officieren, die zich op non-activiteit bevinden; met dien verstande, dat zij bij het ondergaan van eene gevangenisstraf van langer dan twee maanden bij het genot van het volle non-activiteitstractement worden gehandhaafd.

Dit besluit wordt gerekend in werking te zijn getreden met den 1sten Januarij 1870.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Justitie en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 13den Augustus 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Brengt voorschreven besluit ter kennis van de verschillende autoriteiten van het Leger, met uitnoodiging zich dienovereenkomstig te gedragen.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Artillerie.

N°. 56 A.

's Gravenhage, den 2den September 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 23sten Mei 1871, waarbij de exploitatie van 's Rijks gieterij van bronzen geschut, met den 1sten November a. s., onder het regtstreeksch beheer van het Departement van Oorlog wordt gesteld;

Heeft goedgevonden, ter regelmatige uitvoering van hetgeen in opgemeld besluit is voorgeschreven, de hieronder volgende instructie voor de directie van genoemde gieterij vast te stellen, met bepaling dat zij zal in werking treden met den 1sten November a. s.

Gelst wijders, dat deze beschikking, met de daarbij behoorende instructie, zal worden geplaatst in het *Recueil Militair* tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

INSTRUCTIE, regelende de dienst in 's Rijks gieterij van bronzen geschut.

Art. 1. De directeur is belast met het algemeen bestuur der gieterij.

Al het personeel is aan zijne bevelen onderworpen. Hij zal zoowel de officieren als de burgerlijke beambten naar den aard hunner benoeming te werk stellen, zoo als hij dit in het belang van de dienst zal oirbaar vinden.

Art. 2. Alle voordragten, het personeel der inrigting betreffende, zullen door den directeur aan den Minister van Oorlog worden toegezonden; speciaal verantwoordelijk voor het technisch gedeelte der onder zijn toezigt uitgevoerd wordende werkzaamheden, zorgt de directeur voor den bevolen aanmaak van geschut en andere bronzen voorwerpen, en waakt tevens, dat de voorschriften en modellen daarbij stiptelijk worden gevolgd; hij doet almede, wanneer hem zulks blijkt noodig te zijn, aan den Minister van Oorlog de vereischte voorstellen tot verbetering of vereenvoudiging.

Art. 3. Onder de leiding van den directeur is de hoofdopziener der werkplaatsen belast met het onmiddellijk beheer dier werkplaatsen en heeft als zoodanig den opzigtvoerenden officier en het verdere personeel meer bepaaldelijk onder zijne bevelen.

Art. 4. Het personeel der werklieden wordt naar gelang van de behoefte geregeld en zal ten deele op stuk kunnen werken; het daartoe in te voeren tarief, waarin de hoogste prijzen voor de verschillende verrigtingen opgenomen moeten zijn, wordt door den Minister van Oorlog goedgekeurd.

Bij het verrigten van werkzaamheden, waarin door het tarief niet is voorzien zal de hoofdopziener der werkplaatsen, onder zijne verantwoordelijkheid, de te besteden prijzen naar billijkheid bepalen. Hij is gehouden den directeur daarvan kennis te geven, die zulks aan de homologatie van den Minister van Oorlog onderwerpt.

Art. 5. Al de voor de gieterij benoodigde werktuigen, gereedschappen, materialen, bureaubehoefden enz., zullen zooveel mogelijk worden verstrekt uit de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen; chemicalien, brandstoffen en boekwerken zullen door den directeur regtstreeks worden aangeschaft.

De aanvragen, op een en ander betrekkelijk, worden telken drie maanden in duplo ingezonden aan het Departement van Oorlog, met uitzondering van die tot de aanschaffing of het inbinden van boekwerken, welke om het halfjaar worden ingediend.

Art. 6. De betalingsstaten voor verdiende arbeidsloonen in de werkplaatsen worden om de tien dagen door den hoofdopziener opgemaakt en, na door den directeur voor gezien te zijn geteekend, gezonden aan de hoofdadministratie van het regiment grenadiers en jagers tot het ontvangen der benoodigde gelden voor de te doene betalingen.

Genoemde hoofdadministratie zal om de drie maanden aan het Departement van Oorlog indienen eene aanvraag om teruggave in duplo, met overlegging der betalingsstaten.

Art. 7. Tot het keuren en beproeven van het in de gieterij aangemaakt of getransformeerd geschut, alsmede tot het scheikundig onderzoek van het brons, zullen gevolgd worden de daaromtrent reeds vroeger vastgestelde of nader in te voeren voorschriften.

In geval een vuurmond niet voldoet aan de eischen der keuring, doch naar het gevoelen van den directeur niettemin voor de dienst bruikbaar wordt geacht, zal, onder mededeeling van de redenen die daarvoor pleiten, de beslissing van het Departement van Oorlog worden ingeroepen.

Art. 8. De vuurmonden der eerste goot, na 1 November 1871 te doen, zullen gemerkt worden met de eerste letter van het alfabet; de vuurmonden der opvolgende goten zullen ook de opvolgende letters bekomen tot dat het geheele alfabet zal zijn doorloopen, waarna weder zal worden begonnen met de letter *A* met het cijfer 1 als exponent en zoo vervolgens.

Op den hoogsten band of op het bodemstuk worden de naam der plaats waar, en het jaar waarin de vuurmond is gegoten, ingehakt.

Art. 9. De algemeene dienstregelen voor de werkplaatsen van de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen zijn, voor zooveel noodig, ook van toepassing op 's Rijks gieterij van bronzen geschut.

's Gravenhage, den 2den September 1871.

De Minister van Oorlog,
A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 66 P.

's Gravenhage, den 6den September 1871.

Aan de heeren bevelhebbers in de militaire afdelingen.

Reeds bij de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 29sten Maart 1848, n°. 14 B (*Rec. Mil.* bladz. 36), werd aan de plaatselijke- en garnizoens-kommandanten gelast, regstreeks en onverwijld aan dat Departement kennis te geven van alle onrustige bewegingen, ongeregelheden, enz., welke in de vesting of plaats, waarin zij bevel voeren, mogten plaats vinden of zich voordoen.

Ten gevolge van de onlangs ten deze opgedane ondervinding, heb ik het wenschelijk geacht, met uitbreiding van het vorenstaande, te bepalen, dat voornoemde kommandanten van de bedoelde voorvallen voortaan onmiddellijk

per telegram aan het Departement van Oorlog zullen behooren kennis te geven, terwijl zij, wanneer in dergelijke gevallen, op aanvraag der bevoegde autoriteit, door hen militaire bijstand mogt worden verleend, daarvan, met vermelding van de sterkte van het detachement en den naam van den kommanderenden officier, eveneens *per telegram* aan opgemeld Departement mededeeling behooren te doen.

De plaatselijke- en garnizoens-kommandanten — en in eene plaats, waar in gewone tijden geen garnizoen is, ook de kommandant van het derwaarts gezonden detachement — zijn gehouden, van alle *buitengewone* omstandigheden, welke zich, na aankomst van de aangevraagde militaire magt ter bestemder plaats, mogten voordoen, op dezelfde wijze aan het Departement van Oorlog kennis te geven, onverminderd de meer gedetailleerde schriftelijke rapporten daaromtrent, welke zij door de gewone tusschenkomst dienen in te zenden.

Onder mededeeling van het vorenstaande, heb ik de eer UHEG. te verzoeken, de voorschreven kommandanten in uwe onderhebbende militaire afdeling uit te noodigen, zich voortaan daarnaar te gedragen.

De Minister van Oorlog,
A. ENGELVAART.

Genie.

N°. 48 G.

's Gravenhage, den 8sten September 1871.

Aan de heeren bevelhebbers in de militaire afdelingen.

Het is in den laatsten tijd dikwijls voorgekomen, dat er tusschentijds, namelijk, wanneer van het eenjarig onderhoud der kazernen en andere militaire gebouwen en aanhoorigheden, de bestekken reeds zijn opgemaakt, aanvragen geschieden om verbeteringen of herstellingen van gebreken aan die gebouwen te verkrijgen.

Het wenschelijk achtende dat die aanvragen tusschentijds, zooveel mogelijk worden vermeden, heb ik goedgevonden, met intrekking van de daartoe betrekkelijke aan de plaatselijke- en garnizoens-kommandanten gerigte ministeriële aanschrijving van den 1sten Julij 1865, n°. 51 G, te bepalen:

1°. Dat telken jare, en wel vóór het tijdstip van den 1sten October, door de plaatselijke- of garnizoens-kommandanten, aan de kommandanten der genie of eerstaanwezende ingenieurs in hunne garnizoenen opgave zal moeten geschieden van de door de kommanderende officieren der troepen in het garnizoen, alsmede door de toezienende chefs der ziekeninrigtingen, militaire bakkerijen, enz. noodig geacht wordende verbeteringen of herstellingen aan de bij de korpsen of inrigtingen in gebruik zijnde gebouwen, enz.

2°. Dat de genoemde officieren der genie, na gehouden overleg met de plaatselijke- of garnizoens-kommandanten, de door deze voorgestelde verbeteringen in hunne ontwerpen van de onderhoudsbestekken in zooverre moeten opnemen, wanneer de voor het onderhoud aan hen opgegeven sommen dit toelaten, terwijl, wanneer dit het geval niet mogt wezen, zij, bij de nota's van toelichting moeten vermelden, aan welke aanvragen door beperktheid van fondsen, enz. geen gevolg kan worden gegeven, met opgaaf tevens, wat elk der uitgestelde werken vermoedelijk zou moeten kosten.

De volgorde van de in die nota's voorkomende uitgestelde werken moet

geschieden naar de, volgens het gevoelen der genie-officieren, meerdere of mindere noodzakelijkheid eener spoedige voorziening.

3°. Dat, wanneer, ten gevolge van onvoorziene omstandigheden, buitengewone werkzaamheden moeten worden voorgesteld, de aanvraag daartoe zich in den regel moet bepalen tot de vermelding der gebreken of behoeften en de reden waarom het voorstel wordt gedaan, zonder dat daarbij door de officieren der genie uitgewerkte begrootingen van kosten en schetsteekeningen worden overgelegd.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 61 P.

's Gravenhage, den 27sten September 1874.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Goedgevonden hebbende te bepalen:

1°. Dat gedurende den aanstaanden winter de oefeningen in de rijkunst zoo voor officieren van onbereden wapens en diensten, als voor studenten voor de militaire geneeskundige dienst, in de garnizoenen waar zich bereden korpsen bevinden — te Zutphen en Leiden echter voor zooveel daartoe paarden beschikbaar zullen zijn — weder op den gebruikelijken voet zullen plaats hebben;

2°. dat ditmaal tot het geven van bedoeld onderrigt, en alzo van den 1sten November a. s. tot den 1sten April 1872, van de na te melden korpsen, pelotons ter sterkte van:

1 luitenant, 2 wachtmeesters, 3 korporaa's, 20 huzaren, 2 officiers- en 20 troepen-paarden

zullen worden gedetacheerd, als: van het 2de regiment huzaren, uit Breda naar Bergen-op-Zoom; en uit Roermond naar Maastricht, van het 4de regiment huzaren, uit Deventer naar Leeuwarden, zoodat een peloton, ter sterkte van:

1 luitenant, 2 wachtmeesters, 2 korporaa's, 14 huzaren, 2 officiers- en 18 troepen-paarden, mede uit Deventer naar Groningen;

3°. dat in verband met het vorenstaande, door de zorg van den heer Inspecteur der geneeskundige dienst, de noodige maatregelen zullen genomen worden ter voorziening in de vétérinaire dienst bij de detachementen in die garnizoensplaatsen, waar zich geen militaire paardenartsen bevinden, en

4°. dat tot voorziening in de behoefte aan fourrages te Bergen-op-Zoom, Maastricht, Leeuwarden en Groningen, zal behooren te worden gehandeld op de wijze, bedoeld bij de dezerzijdsche beschikking van den 16den October 1863, n°. 55 I (*Rec. Mil.* bladz. 127.)

Gelast dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

De Minister van Oorlog,

Op last,

De Secretaris-Generaal,

H. HARDENBERG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 58 P.

's Gravenhage, den 13den October 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Berigt ontvangen hebbende, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie is in het licht verschenen, om te dienen bij de taktische oefeningen, eene kaart van het dorp Prinsenhage, alsmede eene kaart van de Pannebakkerij bij Tilburg, beide op de schaal van 1:2000, en aldaar verkrijgbaar gesteld respectievelijk tegen den prijs van f 1.05 en f 1.50 voor de departementen van algemeen bestuur, het leger, enz.

Gelast, dat hiervan mededeeling zal worden gedaan in het *Recueil Militair* tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Personeel en
Militaire Administratie.

N°. 19 A.

's Gravenhage, den 18den October 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Kennis bekomen hebbende, dat *Hoofdstuk VI* van den *Instructie-Inventaris voor de artillerie der landmagt* is herzien en bij de Koninklijke Militaire Akademie voor den prijs van f 0.99 is verkrijgbaar gesteld;

Heeft goedgevonden, te bepalen:

1°, dat onder wijziging in zooverre van hetgeen is vastgesteld in punt 1° der beschikking van 30 November 1870, n°. 47 A (*Rec. Mil.*, bladz. 309), genoemd *Hoofdstuk VI* — bevattende alles wat op de draagbare wapenen, verwisselstukken, geweermakersgereedschappen en maten betrekking heeft — eerst van af den 1 Januarij a. s. zal moeten worden gevolgd, zoodat de *Hoofdstukken VI* en *XIII C* van den vroegeren *Instructie-Inventaris* tot op laatstgenoemden datum van kracht blijven, en

2°, dat door den heer waarnemenden gouverneur der gezegde Akademie, aan de chefs der onderstaande korpsen, het na te noemen aantal exemplaren van genoemd *Hoofdstuk VI* zal moeten worden toegezonden, waarvan de kosten bij de betrokken korpsen onder de uitgaven voor administratiekosten moeten worden verrekend, te weten:

aan het regiment grenadiers en jagers (waaronder 2 exemplaren voor den directeur der normaal-schietschool), 13 exemplaren;

aan de regimenten infanterie, ieder 12 exemplaren;

aan het instructie-bataillon, het algemeen depôt van discipline, het koloniaal werfdepôt, de regimenten kavallerie, het bataillon mineurs en sappeurs, en de divisien maréchaussée, ieder 4 exemplaren.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 34 P.

's Gravenhage, den 26sten October 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Kennis bekomen hebbende, dat bij den uitgever LEITER-NIJEELS te Maas-
tricht een werkje in het licht is verschenen, getiteld: *Hygienisch Vade-Mecum*,
bewerkt ten dienste van officieren, onderofficieren en overige militairen, door J. J.
H. VAN FRANKENHUIJZEN, officier van gezondheid bij het 2de regiment
infanterie;

Vestigt de aandacht van het leger op bedoeld werkje.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene
kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

Militaire Administratie.

N°. 48 I.

's Gravenhage, den 26sten October 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende, dat omtrent den inhoud van 's Konings besluit
van den 5den Junij II, n°. 14, houdende invoering van een nieuw model
rijbroek en hooge laarzen, voor de officieren van den generalen staf, de kaval-
lerie en veld-artillerie, verschil van opvatting bestaat;

Brengt ter kennis van het leger, dat het dragen van bedoelde rijbroek en
laarzen, in alle diensten te paard, uitgezonderd alleen in groote tenue, *ver-
plichtend* is.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene
kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 37 P.

's Gravenhage, den 27sten October 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Kennis bekomen hebbende, dat bij de Koninklijke Militaire Akademie in
het licht is verschenen de tweede vermeerderde druk van het *Voorschrift
betreffende de wapenen en de schietoefeningen bij de infanterie*, waarin o. a. de
wijzigingen zijn opgenomen sedert de eerste uitgave in dat voorschrift gebracht.

en dat dit werkje voor het leger, de departementen van algemeen bestuur, enz. tegen den prijs van f 0.09 verkrijgbaar is;

Gelast, dat dit gewijzigde voorschrift voortaan zal worden gevolgd.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

Militaire Administratie.

N°. 84 I.

's Gravenhage, den 30sten October 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 21sten dezer, n°. 36, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 28sten December 1816, litt. L², n°. 36;

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën, d.d. 12 October 1871, litt. C, n°. 17;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zooverre van het bepaalde bij art. 12 van het bij het voormeld Koninklijk besluit vastgesteld reglement voor het toenmalig depôt-bataillon van de troepen dienstdoende in de koloniën en buitenlandsche bezittingen van het Rijk, thans koloniaal werfdepôt te *Harderwijk*, te bepalen, dat gerekend van en met den 1sten November 1871, de voor de dienst in de overzeesche bezittingen benoemde officieren, onverschillig tot welk wapen of dienstvak zij behooren, wanneer en zoolang zij gedurende hun verblijf hier te lande in afwachting van hun vertrek derwaarts, bij het Nederlandsche leger of een van zijne inrigtingen zijn gedetacheerd, genieten het traktement voor hunnen rang en hun wapen bij het leger hier te lande vastgesteld of nader vast te stellen.

Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog, zijn voor zooveel ieder aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan ter kennisneming afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 21sten October 1871.

WILLEM.

De Minister van Koloniën,

VAN BOSSE.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Brengt voorschreven besluit des Konings, bij deze, ter kennis van de militaire en administratieve autoriteiten bij het leger, opdat ieder, voor zooveel hem aangaat, zich daarnaar zou kunnen gedragen.

Gelast voorts, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden opgenomen tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

Militaire Administratie.

N°. 59 I.

's Gravenhage, den 21sten October 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 16den dezer, n°. 14, houdende bepaling van het bedrag der schadeloosstelling wegens gemis van fourrages, door de generaals, hoofd- en verdere officieren van het leger te genieten, gedurende het tijdvak van den 1sten November 1871 tot en met den 31sten October 1872 en luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 12den dezer, n°. 78 I;

Gezien artikel 40 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 1sten Februarij 1819, litt. I^s;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat, gedurende het tijdvak van den 1sten November 1871 tot en met den 31sten October 1872, de schadeloosstelling voor gemis van fourrages door de generaals, hoofd- en verdere officieren van het leger te genieten, per paard, daags zal bedragen:

voor de garnizoenen houdenden;

te Amersfoort, Arnhem, Deventer en Leiden, *twee en zeventig cents (f 0.72)*;

te Amsterdam, *zes en zeventig cents (f 0.76)*;

te Breda en Haarlem, *negen en zestig cents (f 0.69)*;

te 's Gravenhage en Zutphen, *drie en zeventig cents (f 0.73)*;

te 's Hertogenbosch, Roermond en Venlo, *zeventig cents (f 0.70)*;

en voor die in een der overige garnizoenen gevestigd, *vijs en zeventig cents (f 0.75)*, met bepaling dat, ingeval, bij verblijf buiten de vaste standplaats wegens dienstzaken, de belanghebbende zijne paarden medeneemt, zoomede op marsch, de vergoeding zal worden genoten naar den maatstaf voor de tijdelijke verblijfplaats van toepassing, en, bij afwezigheid uit anderen hoofde buiten de vaste standplaats, naar den maatstaf voor die standplaats vastgesteld.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 16den October 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Brengt voorschreven besluit ter kennis van de militaire autoriteiten van het leger.

Gelast, dat deze in het *Recueil Militair* zal worden geplaatst tot *algemeene kennisgeving*.

A. ENGELVAART.

's Gravenhage, den 18den November 1871.

Aan de heeren generaals en verdere officieren van het leger, deelgenooten aan de weduwen- en wezenkas voor de officieren van de landmagt.

De zes en vijftigste jaarlijksche rekening en verantwoording van de directie der weduwen- en wezenkas voor de officieren van de landmagt, over den jare 1870, door mij opgenomen en gesloten zijnde, heb ik de eer de uitkomst daarvan aan het leger mede te deelen.

De ontvangst heeft bestaan :

1 ^o . Van officieren tot het leger behoorende (met inbegrip van de contributiën der officieren in <i>West-Indië</i> en van die der gedetacheerden in <i>Oost-Indië</i>):	
a. Gewone contributie	f 85,230.74
b. Doorlopende idem.	» 35,702.79
c. Contributie bij vermeerdering van tractement »	16,420.86
d. Inleggelden en verhooging daarvan	» 43,505.50
	<hr/> f 180,859.89
2 ^o . Van gepensionneerde officieren:	
a. Gewone contributie	f 7,607.58 ^s
b. Doorlopende idem.	» 10,169.09
c. Inleggelden en verhooging daarvan	» 2,779.91
	<hr/> » 20,556.58 ^s
3 ^o . Op de pensioenen van weduwen en de onderstandsgelden van weezen, ingehouden wegens onaangezuiverde inleggelden »	1,350.36
4 ^o . Twee percent van het bedrag der gedane leverantiën aan de korpsen van het leger, ingevolge art. 1 van het Koninklijk besluit van den 3den November 1842, n ^o . 71	» 32,467.96
5 ^o . Renten van ingeschreven kapitalen op het grootboek der Nationale schuld	» 81,000.00
	<hr/> Makende alzoo eene totale ontvangst van f 316,234.80

Waartegen de uitgaven zijn geweest:

(met inbegrip van de gedane betalingen in *West-Indië*)

1 ^o . Het nadeelig saldo op 1 Januarij 1870	f 8,053.61 ^s
2 ^o . Voor pensioenen aan weduwen.	» 269,224.97
3 ^o . Toelagen aan 9 weduwen, voor 13 kinderen boven het getal van drie.	» 521.10
4 ^o . Onderstandsgelden voor 41 ouderlooze kinderen »	4,908.60
5 ^o . Begraveniskosten van 44 overleden officieren »	4,400.00
6 ^o . Restitutie van te veel betaalde of ten onregte ingehouden contributiën	» 411.11
7 ^o . Uitkeering aan een verminkt militair van de renten van een daartoe gedeponerd kapitaal »	195.00
8 ^o . Aan den Amanuensis, als defrojement wegens schrijf- en drukloonen, enz.	» 200.00

Transportere f. 287,914.39^s

	<i>Per Transport</i> f 287,914.39 ^s
9°. Voor aankoop van een kapitaal van f 40,000.00 aan inschrijvingen op het grootboek der Nationale schuld, rentende 2½ pCt.	» 22,566.67
	<u>Totaal uitgaaf</u> f 310,481.06 ^s
Zoodat op 1°. Januarij 1871, meer ontvangen dan uitgegeven is. f	5,753.73 ^s

Blijft voorhanden aan inschrijvingen op het grootboek der Nationale schuld, rentende 2½ pCt., eene kapitale som van f 3,240,000.00	
Op 1 Januarij 1870 bedroeg het getal weduwen	654
Hetwelk in het jaar 1870 is vermeerderd met.	40
	<u>Te zamen.</u> . . . 694
Daarentegen zijn er overleden	37
Hertrouwd.	3
	<u>40</u>
Waardoor op 1°. Januarij 1871 het getal gepensionneerde weduwen bedraagt.	654

De Minister van Oorlog,
A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 37 P.

's Gravenhage, den 28sten November 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Berigt ontvangen hebbende, dat door de firma BROESE & COMP. te Breda is uitgegeven een *Verzamelingskaartje op de schaal van 1 : 10000 van de krijgspelkaart van een denkbeeldig terrein op de schaal van 1 : 2000*, en dat dit kaartje, vervaardigd door den 1sten luitenant van den staf der infanterie A. E. VAN DER HEIDE, werkzaam bij de Koninklijke Militaire Akademie, bij die uitgevers verkrijgbaar is gesteld tegen den prijs van f 0.30;

Gelast, dat daarvan, als een vervolg op de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 20sten Julij jl., n°. 23 P (*Rec. Mil.*, bladz. 172), mededeeling zal worden gedaan in het *Recueil Militair*.

A. ENGELVAART.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 54 P.

's Gravenhage, den 6den December 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Berigt ontvangen hebbende, dat door de firma BROESE EN COMP. te Breda is uitgegeven een werkje, getiteld: *Oefeningen in de leerwijze der projectiën, als voorbereiding tot het vervaardigen en begrijpen van eenvoudige fortificatie-teeke-ningen*, door J. C. J. KEMPEES, kolonel der infanterie;

Vestigt, met het oog op het bepaalde bij punt i van het programma van examen voor onderofficieren tot het verkrijgen van den rang van 2den luitenant voor infanterie en kavallerie, de aandacht van de betrokken korpskommandanten op dit werkje, dat voor de studie der beschrijvende meetkunst, voor zooveel die bij dat examen gevorderd wordt, alleszins aanbeveling verdient.

In het *Recueil Militair* geplaatst tot algemeene kennisgeving.

A. ENGELVAART.

Secretariaat.

N°. 29 S.

's Gravenhage, den 12den December 1871.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Kennis bekomen hebbende, dat bij den uitgever A. BLOMHERT te Nijmegen is verschenen en verkrijgbaar gesteld het tweede deel met bijbehorende platen, van de *Geschiedenis der Nederlandsche artillerie van af de vroegste tijden tot op heden*, door den gepensioneerden majoor der artillerie van het Oost-Indische leger F. H. W. KUIJPERS;

Gelast, dat hiervan in het *Recueil Militair* mededeeling wordt gedaan ten vervolge op de ten deze betrekking hebbende kennisgeving van den 6den Augustus 1868, n°. 58 S (*Rec. Mil.*, blz. 236).

A. ENGELVAART.

WIJ WILLEM III, enz., enz.

Gezien de wet van den 17den Julij 1869 (*Staatsblad* n°. 141), tot regeling van het onderwijs bij de Koninklijke Militaire Akademie;

Gelet op Ons besluit van den 12den Maart 1862, n°. 36, waarbij een Reglement voor gemelde inrigting is vastgesteld;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 4den dezer, Kabinet L^a., M¹⁹;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Vast te stellen het bij dit besluit gevoegde Reglement voor de Koninklijke Militaire Akademie, met bepaling:

a. dat al hetgeen in het 1ste Hoofdstuk van dat Reglement is opgenomen betrekkelijk de wijze van toelating bij die inrigting, zal rekenen in te gaan met den 1sten Januarij 1872;

b. dat de zamenstelling van het personeel der militaire en burgerlijke beambten, benevens de toekenning hunner tractementen, toelagen, soldijen, enz., zooais dit in de Tabel, gevoegd bij gemeld Reglement, voorkomt, ingaat met den 1sten September 1872;

c. dat het hierbedoeld Reglement in zijn geheel, op- en na- laatstgemeld tijdstip van kracht zal zijn, voor zooverre dit betrekking heeft op- of in verband staat met de opleiding der jongelingen, die op en na den 1sten September 1872, als kadet bij de Koninklijke Militaire Akademie zijn of worden toegelaten;

2°. Te bepalen, dat het bij Ons besluit van den 12den Maart 1862, n°. 36, gevoegde Reglement voor de hierbedoelde inrigting van toepassing blijft voor de thans aanwezende kadets, wier opleiding op den 1sten September 1872, nog niet is voltooid.

3°. Onzen Minister van Oorlog te magtigen, om de sub 2 bedoelde kadets, afgezonderd van die, welke op den 1sten September 1872, en later als kadet zullen worden aangenomen, te doen huisvesten, verzorgen en onderwijzen; het daartoe noodige personeel van militaire beambten tijdelijk en boven het in de, bij het tegenwoordig besluit gevoegde tabel aangewezen getal, aan te wijzen, en de toelagen der onderwijzers te regelen, die echter het bedrag van f 300 in het jaar voor ieder, niet zullen mogen te boven gaan.

4°. Te bepalen, dat ter uitvoering van hetgeen in de laatste alinea van art. 14 der in het hoofd dezes aangehaalde Wet van den 17den Julij 1869 (*Staatsblad* n°. 141) voorkomt; het bij dit besluit gevoegde Reglement, na, zoo noodig te zijn herzien, vóór den 1sten Januarij 1875, bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur, door Ons zal worden vastgesteld.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Koloniën en de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 9den December 1871.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

H. HARDENBERG.

ONTWERP VAN WET

TOT DEFINITIEVE VASTSTELLING VAN HOOFDSTUK VIII DER
STAATSBEGROOTING VAN 1871. (*)

Iste	AFDEELING.	Kosten van het Departement	f	85,619.
IIde	—	Groote en generale staf, administratie, provinciale en plaatselijke staven	"	263,325.
IIIde	—	Traktementen enz. der verschillende wapenkorpsen	"	9,360,718.
IVde	—	Remonte	"	78,000.
Vde	—	Koninklijke Militaire Akademie	"	76,910.
VIde	—	Reiskosten en vacatien	"	38,000.
VIIde	—	Geneeskundige dienst	"	437,625.
VIIIste	—	Vuur en licht in de wachten	"	20,000.
IXde	—	Scheeps- en wagenvrachten, overvaartsgelden, enz.	"	50,000.
Xde	—	Materieel der artillerie en draagbare wapenen:		
		Art. 19	f	248,785.
		" 20	"	346,340.
		" 21	"	180,400.
		" 22	"	15,000.
		<hr style="width: 100%;"/>	"	790,525.
XIde	—	Materieel der genie:		
		Art. 23 (thans 23a)	f	136,700.
		" 24 (" 23b)	"	67,800.
		" 25 (" 24)	"	2,000.
		" 26 (" 25)	"	3,400.
		<hr style="width: 100%;"/>	"	209,900.
XIIde	—	Kasernering	"	258,100.
XIIIde	—	Vershillende uitgaven	"	285,540.
XIV	—	Wapen der Maréchaussée	"	236,700.
XV	—	Overkomplete officieren, pensioenen, onderstanden, lijfrenten en wachtgelden	"	1,490,550.
XVI	—	Onvoorziene uitgaven	"	57,986.
XVIIde	—	Buitengewone uitgaven:		
		Materieel der artillerie	f	671,117.
		" " genie	"	467,500.
		Aanleg van nieuwe werken, uitbreiding der bestaande (vesting Naarden)	"	20,000.
		<hr style="width: 100%;"/>	"	1,158,617.
			f	14,898,115.

(De onderdeelen *f* en *g* van art. 57, en *b*, *c* en *d* van art 58 van het in September 11. aangeboden ontwerp zijn vervallen).

(*) Vergelijk hiernede het in September 11. aangehoden ontwerp, *Milit Spectator*, 1870, N°. 9.

ONTWERP VAN WET
MEMORIE VAN TOELICHTING
STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1871,

VIIIste HOOFDSTUK.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1. Het thans aangeboden wets-ontwerp tot definitive vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1871 is, behoudens eenige wijzigingen, gelijkloidend met het vroeger tot hetzelfde einde ingediend wets-ontwerp. Dien ten gevolge vermeent de ondergeteekende dat het voldoende zal worden beschouwd om, onder verwijzing naar de vroeger met de Vertegenwoordiging gewisselde stukken, dit wets-ontwerp alleen vergezeld te doen gaan van een staat, aangevende de wijzigingen, welke in het oorspronkelijk ingediend wets-ontwerp noodig zijn geoordeeld, en waarvan er eenige reeds zijn goedgekeurd bij de credietwet, vastgesteld onder dagteekening van 31 December 1870 (*Staatsblad* n°. 247).

Alvorens over te gaan tot het, voor zooveel noodig, toelichten der voorgedragen wijzigingen, vermeent de ondergeteekende niet te mogen nalaten met een enkel woord te wijzen op de bijzondere omstandigheden waaronder hij het bestuur over het Departement van Oorlog heeft aanvaard. De toestand van ons krijgswezen eischt, een ieder erkent dit, aanvulling, verbetering en in menig opzigt ook hervorming. De oorlog, in het vorige jaar tusschen twee magttge Rijken uitgebroken en de daarbij plaats gehad hebbende magtsontwikkeling, heeft doen zien dat wij, bij de verdediging des lands, tegenover krachten zullen kunnen geplaatst worden, waarmede tot nu toe geen rekening is gehouden. Daarenboven heeft de mobilisatie van een gedeelte van ons leger in den zomer van het vorige jaar, met het doel om, des vereischt, onze neutraliteit met de wapens te handhaven, eene menigte leemten en gebreken in onze krijgsinstellingen aan het licht gebracht. Er moet dus zoowel rekening worden gehouden met de strijdkrachten onzer vermoedelijke tegenstanders, als partij getrokken van wat de ondervinding in den afgelopen zomer in eigen boezem geleerd heeft. De ondergeteekende ontveinst zich geenszins het moeilijke en veelomvattende van de taak welke hij op zich genomen heeft, maar hij vertrouwt dat wanneer hij van zijne zijde niet schroomt den waren toestand bloot te leggen, het hem, bij de voorstellen welke hij zal vermeenen in het belang des lands te moeten doen, aan den steun der Vertegenwoordiging niet zal ontbreken.

Hieronder behoort in de eerste plaats het wets-voorstel tot regeling en voltooiing van het vestingstelsel. Omtrent het gewijzigde ontwerp, dat thans in bewerking is en zoo spoedig doenlijk zal worden ingediend, kan de Minister mededeelen dat meerdere concentratie daarbij op den voorgrond staat.

Nadat door de wettelijke regeling van het vestingstelsel eene basis zal zijn verkregen om op voort te bouwen, zal de sterkte en zamenstelling der levende strijdkrachten geregeld worden in verband met het aan te nemen defensiesysteem, en de ervaring omtrent de krachten waarmede wij kunnen worden aangevallen, opgedaan.

Verhoogen van het intellectueel gehalte der militie, alleen door afschaffing der plaatsvervangende en nommerverwisseling te verkrijgen, wordt daarbij meer en meer als eene dringende noodzakelijkheid erkend. Eene herziening van enkele bepalingen der militiewet zal dieuvolgens worden vereischt. Wijders komt in aanmerking eene nieuwe regeling der schutterijen, zoo noodig vooral ook met het oog op hare ongeozzame oefening.

§ 2. Vordert de voorbereiding en achtereenvolgende behandeling van al deze onderwerpen uit den aard der zaak een zekeren tijd, de Minister zal niet in gebreke blijven van, zooveel in zijn vermogen is, de nadeelen weg te nemen welke daaruit in sommige opzigten zouden kunnen voortvloeijen. Zoo zal hij er bijv. naar streven om door het doen uitvoeren der in elk geval vereischte verbeteringen aan het vestingstelsel, geen of althans zoomin mogelijk vertraging in de voltooiing van dat stelsel te veroorzaken. Wets-onwerpen omtrent aangelegenheden, welke daarmede niet in verband staan, en strekkende tot wegneming van belemmeringen welke in het vorige jaar zich hebben voorgedaan, zullen al dadelijk worden ingediend.

Daaronder behooren de inkwartiering, de leverantien en de onteigeningen. En eindelijk zal de Minister zijne bijzondere zorg wijden aan de oefening der troepen. het hoofdelement bij elken krijg.

De schietoefeningen zullen in alle garnizoenen worden uitgebreid en bovendien de scherpshutters van al de regimenten infanterie gedurende eenigen tijd in een kamp vereenigd worden. In de legerplaats bij Milligen zullen eenige bataillons infanterie met de noodige escadrons kavalerie en batterijen artillerie vereenigd worden om aldaar op ruimer schaal te worden geoefend; achttien kompagnien vesting-artillerie benevens de artillerie-instructiekompagnie en een gedeelte van het bataillon mineurs en sappeurs, zullen successievelijk in de legerplaatsen bij Zeist en te Teteringen vereenigd worden tot het houden van oefeningen, terwijl de torpedo-kompagnie mede hare oefening in diep en sterk stroomend water zal voortzetten. Wijders zullen in alle plaatsen, waar dit mogelijk is, door de aanwezige troepen gekombineerde manoeuvres worden uitgevoerd, tot welk einde vooral het noodzakelijk wordt geacht zich niet te bepalen tot ééne ligting, maar de beide oudste ligtingen der militie bij de infanterie tot het bijwonen der najaarsoefeningen onder de wapenen te doen komen.

§ 3. Onmiddellijk na zijn optreden heeft de ondergeteekende doen nagaan of er mogelijkheid bestaat om in den loop van dit jaar, boven de reeds bestelde BEAUMONT-geweren, nog meerdere dier geweren te verkrijgen, ten einde in het bevestigend geval de meerder daarvoor vereischte gelden nog op de begrooting te brengen; doch tot dusverre is hij niet geslaagd overeenkomsten te treffen, die hem den waarborg zouden geven, dat er in den loop van dit jaar tegen aanneemelijke prijzen een grooter getal geweren van het genoemd model geleverd zouden kunnen worden. Mogt hij evenwel in zijne pogingen alsnog slagen, dan zal hij niet in gebreke blijven daarvoor, bij eene afzonderlijke voordragt, de noodige gelden aan te vragen. Hetzelfde wat van de geweren is gezegd, geldt eveneens voor het zware geschut tot kustverdediging.

De toestand onzer geweren is overigens als volgt: wij zijn in het bezit van ruim 82 000 stuks geweren, stelsel SNIDER.

De fabriek te St. Etienne is in gebreke gebleven aan den heer DE BEAUMONT de geweren te leveren, gelijk zij had aangenomen. Het met genoemden heer aangegane contract is diensvolgens op den 18den December jl. verbroken, waarna dadelijk eene nieuwe overeenkomst is gesloten tot de levering van 8000 geweren, die alsnu te Suhl zullen worden vervaardigd, en betaald uit de gelden bij de begrooting van 1870 toegestaan. Volgens een nieuw contract met den heer DE BEAUMONT aangegane, zullen bovendien in den loop van dit en in het begin van het volgend jaar geleverd worden 9000 stuks geweren, mede door de werkplaatsen te Suhl te ver-

strekken. Deze laatste geweren zullen betaald worden met de gelden bij deze begroting uitgetrokken en bereids bij de credietwet toegestaan.

Door de firma STEVENS te Maastricht zijn reeds gedeeltelijk en zullen nog verder in den loop van dit jaar worden geleverd 1900 geweren, en in den geweerwinkel te Delft zullen bij het einde van 1871 zijn vervaardigd 2000 stuks, zoodat kan worden aangenomen dat wij in het begin van het volgend jaar in het bezit zullen wezen van een getal van 20,900 geweren, stelsel DE BEAUMONT, waarmede alsdan reeds een gedeelte der infanterie kan gewapend worden.

Wat den voorraad patroonhulzen betreft, dezen wenscht de ondergeteekende te vermeerderen, zoodanig dat op den 1sten Januarij 1872 aanwezig zullen zijn, wat de patronen voor de Snidergeweren betreft 12 millioen, en wat die voor de geweren, stelsel DE BEAUMONT, aangaat, circa $5\frac{1}{2}$ millioen, te zamen alzoo een voorraad van $17\frac{1}{2}$ millioen.

§ 4. Ten aanzien van de buitengewone werken der genie, heeft de ondergeteekende, in overeenstemming met hetgeen deswege in het Eindverslag, betreffende de begroting van zijn Departement (n°. 174 der gedrukte stukken) is te kennen gegeven, op de thans ingediende begrotingswet de sommen weggelaten, welke in het aanvankelijk ingediende wets-ontwerp onder het artikel 56, punt *f* en *g*, en artikel 58, punt *b*, *c* en *d* waren uitgetrokken, zoodat alleen zijn aangewezen de gelden, reeds bij de credietwet toegestaan, met bijvoeging evenwel onder eene eenigzins gewijzigde omschrijving van de gelden onder punt *a* van art. 57 in het primitief wets-ontwerp uitgetrokken.

Hij heeft tot die weglating, afgescheiden van de vraag of het gelijktijdig werken op meerdere punten inderdaad met de bezwaren gepaard zou gaan welke men daartegen geopperd heeft, moeten besluiten, aangezien het hem gebleken was dat aanbesteding der bedoelde posten toch niet vóór het einde van dit jaar zou kunnen plaats hebben en alzoo geen voordeel aanbrengen. Daarentegen zijn de werken, onder punt *a* van art. 57 uitgetrokken, en die, als staande met de nieuw aangenomen kommersverdeeling in het naauwste verband, geen uitstel gedoogen, vatbaar om eerlang te worden aanbesteed, zoodat het aangeduide bedrag werkelijk in 1871 zal worden verwerkt.

Betreffende de in dit wets-ontwerp voorgestelde wijzigingen van het aanvankelijk ingediend ontwerp van wet tot vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1871, heeft de ondergeteekende de eer, voor zoo verre de hier bijgevoegde staat nog nadere toelichting behoeft, het navolgende te doen kennen:

IIde AFDEELING.

Verschillende staven en dienststukken.

§ 3. *Art. 4.* Met hetgeen in het Voorloopig Verslag (n°. 125 der gedrukte stukken) is te kennen gegeven, namelijk om al de adjudanten en ordonnance-officieren, dienstdoende bij Zijne Majesteit en de Prinsen van den bloede, in eenen post bij den grooten staf uit te trekken, heeft de ondergeteekende zich kunnen vereenigen. Hij zal dan ook aan den Koning het voorstel onderwerpen om het getal der hier bedoelde officieren op nieuw organiek vast te stellen, zoodanig als zij thans op den toelichtenden staat voor traktementen enz. zijn berekend.

Tevens is hier uitgetrokken de vermeerdering van het traktement van den bevelhebber in de 1ste militaire afdeeling, aan hem toegekend bij Zijner Majesteits besluit van den 7den Januarij 1871, n°. 17.

Art. 5. Zoo als reeds bij de Nota van wijziging (n°. 151 der gedrukte stukken) is medegedeeld, is de generale staf met twee hoofdofficieren vermeerderd. De bezoldiging voor deze officieren, reeds bij de credietwet toegestaan, wordt nu op nieuw als eene verhooging van de aanvankelijk ingediende begrotingswet hier uitgetrokken.

IIIde AFDEELING.

Verschillende wapenkorpsen.

§ 6. Ten einde het getal der 2de luitenants bij de infanterie gaande weg te vermeerderen, zoodanig dat er ten minste bij elk bataillon twee officieren van dien rang meerder aanwezig zullen zijn dan thans is bepaald, acht de ondergeteekende het dienstig nu reeds eenige gelden aan te vragen, ten einde bij elk bataillon grenadiers en ieder der 32 veldbataillons infanterie één 2den luitenant meer in de sterkte te kunnen opnemen.

Hierdoor zal tevens het vooruitzicht tot eene plaatsing geopend worden voor de onderofficieren, die eerlang zullen worden opgeroepen tot het afleggen van het examen tot verkrijging van den rang van officier en voor de kadets van het derde studiejaar bij de Militaire Akademie, die in dit jaar het radikaal verkrijgen om tot 2den luitenant te worden aangesteld.

Zoo ook heeft men hier eenige gelden moeten aftrekken voor de miliciens, die boven het getal, bestemd tot aanvulling van het inkompleet aan vrijwilligers, onder de wapenen zijn gehouden en waarvoor op den toelichtenden staat, gevoegd bij de aanvankelijk ingediende begrootings-wet, geene gelden zijn aangevraagd.

Hiervoren bij § 2 is reeds te kennen gegeven, dat het voornemen bestaat om tot bevordering eener meerdere oefening, de twee oudste ligtingen der militie bij het wapen der infanterie onder de wapenen te doen komen tot het bijwonen der najaars-oefeningen en zijn dan ook daarvoor alhier eenige gelden meer berekend.

In de Nota van wijziging (n°. 151 der gedrukte stukken) is reeds te kennen gegeven, dat er meerder gelden noodig zijn, en wegens de hoogere prijzen der fourrages en omdat bij de kavallerie en artillerie een grooter getal paarden aanwezig zijn dan waarvoor fourragegeld in den toelichtenden staat waren uitgetrokken, die dan ook bij de credietwet zijn toegestaan.

Er ontbreken thans aan het compleet bij de kavallerie slechts 99 paarden, die uit de remonte van dit jaar zullen worden aangevuld.

Bij de veld- en rijdende artillerie is de toestand anders.

Er zijn bij die korpsen aanwezig..... 1974 paarden.

Volgens de bestaande organisatie moeten gemelde korpsen, om in tijd van vrede per batterij met vier stukken te kunnen uitrukken, aan paarden bezitten:

Veldartillerie.....	602
Rijdende artillerie.....	377
De treinkompagnien.....	96
	1075
over.....	899 paarden.

Het voornemen bestaat nu, om bij de hierbedoelde korpsen zooveel paarden te behouden, dat ten allen tijde, dus ook in tijd van vrede, de batterijen 6 stukken kunne uitbrengen, alsmede om het getal paarden bij de treinkompagnien eenigzins te vermeerderen, en wel als volgt:

Veldartillerie :

14 batterijen ad 6 stukken benevens twee voertuigen, ieder 67 paarden...	938
staf en depôt.....	44
3 kompagnien trein, ieder 60 paarden.....	180

Rijdende artillerie :

4 batterijen ad 6 stukken, mede met twee voertuigen, ieder 111 paarden..	444
staf en depôt.....	73

1679

Er zijn aanwezig.....	1974
noodig.....	1679
alzo te veel.....	295

Welk getal zoodra de omstandigheden zulks zullen veroorlooven publiek zal worden verkocht, waartoe natuurlijk de voor de dienst het minst geschikte paarden zullen worden bestemd.

IVde AFDEELING.

Remonte.

§ 7. De hier uitgetrokken som voor de remonte ten behoeve van het wapen der kavallerie reeds bij de credietwet toegestaan zijnde, zal alzo geene nadere toelichting vereischen.

Vde AFDEELING.

Reiskosten en vacatien.

§ 8. Het voornemen bestaat om eenige officieren naar de plaatsen te zenden, alwaar in Frankrijk oorlog is gevoerd en zulks tot vermeerdering hunner kennis ten aanzien van de middelen van aanval en verdediging van vestingen en versterkte plaatsen, de wijze van approviandering dier plaatsen, het onderhoud en de verpleging der troepen, de regeling der dienst van de transporten, enz., enz.

De daarop vallende kosten voor de reis en het verblijf dier officieren niet uit de uitgetrokken som voor de gewone reis- en vacatiekosten bestreden kunnende worden, heeft dit aanleiding gegeven tot eene verhooging van dit artikel.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

§ 9. In de verschillende militaire zieken-etablissemten bevindt zich een voorraad van hospitaalfournituren voor het aantal militairen die aldaar ter verpleging kunnen worden opgenomen tot een gezamenlijk bedrag van 5300 hoofden, terwijl in het magazijn van kleeding en uitrusting te Delft nog een voorraad van die goederen aanwezig is, bestemd om dadelijk in de vervanging van de onbruikbaar geworden voorwerpen te voorzien en om in geval van oorlog over een zeker aantal hospitaalfournituren te kunnen beschikken, ten einde te dienen voor de alsdan in de nabijheid van het leger op te rigten tijdelijke hospitalen.

Laatstbedoelde voorraad dient cenigzins te worden uitgebreid en minstens bepaald te worden voor de behoefte van 1500 zieken.

Op grond van dien is de aanvankelijk voor dit onderwerp uitgetrokken som met f 37,000 verhoogd geworden tot aanschaffing van de voorwerpen in den hierbijgevoegden staat nader aangewezen.

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie.

§ 10. Aangezien de arbeid in de artillerie-werkplaatsen aanzienlijk zal worden uitgebreid, is het noodig dat de in art. 19 uitgetrokken som voor daggelden en werkloonen verhoogd worde, zooals in den hierbij overgelegden staat is aangewezen.

De uitbreiding dier werkzaamheden zal zich hoofdzakelijk bepalen:

a. tot wijziging van 67 vestingaffuiten tot walaffuiten en den aanmaak van 117 ramen tot walaffuiten met daarbij behorende cirkelstukken, spijkussens, groote raden, enz.

b. tot vervanging van onbruikbaar geworden tuigen en aanvulling van hetgeen aan die voorwerpen tot compleet benoodigd is;

c. tot de vervaardiging van 15,000 granaten en 2000 kartetsen tot getrokken kanon;

d. tot de vervaardiging van een grooter aantal patronen.

Hetgeen daarvoor aan verschillende materialen en brandstoffen meer noodig is dan aanvankelijk bij de artt. 20 en 21 werd uitgetrokken, is op den hierbij overgelegden staat gedetailleerd aangewezen, terwijl daarop tevens voorkomt het meerder benoedigde voor brugmaterieel, voor het onderhoud van het materieel bij de korpsen, alwaar thans meerder geschut en voertuigen in gebruik zijn dan vroeger, alsmede voor aanschaffing van werktuigen en verschillende behoeften, noodig doordien thans bijna alle vestingen en forten geheel of gedeeltelijk bewapend zijn.

Ten aanzien van de meerdere aanschaffing van patroonhulzen voor de Snidergeweren (art. 21 der begrotingswet) zij hier het volgende te kennen gegeven:

Op 1 Januarij 1871 bestond er een voorraad van 6,475,000 stuks;

De firma ENTHOVEN moet nog leveren van de gelden voor 1870

toegestaan 1,000,000 "

7,475,000 "

Het verbruik in 1871 zal vermoedelijk bedragen 3,475,000 "

Rest 4,000,000 "

In den loop van dit jaar zullen worden aangeschaft of aangemaakt 8,000,000 "

Op 1 Januarij 1872 12,000,000 stuks.

Gelijk reeds hiervoren bij § 2 is te kennen gegeven, ligt het in de bedoeling de praktische oefeningen der artillerie uit te breiden, en naar aanleiding van dien is de som, bij art. 22 voor die oefeningen uitgetrokken, eenigzins verhoogd geworden.

XIde AFDEELING.

Materieel der genie.

§ 11. Tot het behoorlijk onderhoud der geverwde voorwerpen, tot het materieel der genie behoorende, dienen de buitenverwingen niet te lang te worden uitgesteld; de gebouwen enz. gelegen in de plaatsen, genoemd in den hierbij gevoegden staat, gedooogen geen uitstel, evenmin als de meer belangrijke herstellingen en vernieuwingen, mede in gemelden staat onder art. 24 aangewezen. Om die reden worden hiervoor eenige meerdere gelden aangevraagd, alsmede voor het overbrengen van de bergloodsen te Rammekens en Breskens naar de forten op de Bildtstraat bij Utrecht en te Altena, welke beide loodsen in opgenoemde forten hoogst noodig zijn.

De voorraad aan rijsmaterieel, ten behoeve van de oefeningen bij het bataillon mineurs en sapeurs, ten gevolge van de in den zomer van het vorig jaar plaats gehad hebbende gebeurtenissen geheel verbruikt zijnde, bestaat er thans een grooter behoefte aan dat materieel dan anders het geval zou zijn geweest. Om die reden is de onder art. 24 voor dit onderwerp uitgetrokken som, voor gewone omstandigheden reeds zeer beperkt, verhoogd met het bedrag in den hierbij overgelegden staat aangewezen.

XIIde AFDEELING

Kazernering.

§ 12. Hetgeen hiervoren bij § 11 omtrent de verwingen en herstellingen van de militaire gebouwen voorkomt, is ook toepasselijk op de kazernegebouwen, waarvan voornamelijk die, welke in den hierbij overgelegden staat genoemd zijn (artt. 27a en 28) geen uitstel gedooogen.

Hoewel in het Voorloopig Verslag (n°. 125 der gedrukte stukken) bezwaren zijn geopperd om de gelden op den toelichtenden staat uitgetrokken tot het verbeteren der gebouwen te Breda voor de huisvesting der troepen en stalling van paarden, en deze door den voorlaatsten Minister tot voorkoming van mogelijke langwijlige discussien niet in de credietwet werden opgenomen, zijn die gelden evenwel in de thans ingediend wordende begrootingswet begrepen gebleven.

De ondergeteekende beaamt ten volle wat door genoemden Minister in zijn antwoord op het Voorloopig Verslag (n°. 139 der gedrukte stukken) op bladz. 24 is in het midden gebragt ten aanzien van het nut en de noodzakelijkheid om de bedoelde verbouwing te doen plaats hebben, en acht zich dan ook onbezwaard die gelden op nieuw aan te vragen, vertrouwend dat de Kamer bij nadere overweging zal kunnen goedvinden de hierbedoelde gelden toe te staan.

XIIIde AFDEELING.

Verschillende uitgaven.

§ 13. Art. 35. *Magazijn van kleeding, uitrusting enz. te Delft.* Het wordt noodzakelijk geacht, dat er ten minste een voorraad tent-materieel aanwezig zij, voor de behoeften van twee divisien infanterie op oorlogsvoet te zamengesteld, en er bovendien zal kunnen worden voorzien in hetgeen in tijd van oorlog in de verschillende forten noodig kan wezen.

Tot dusverre was de noodige voorraad geschoeid op de behoefte voor eene divisie infanterie met eenige kavalerie en artillerie en voor hetgeen in de forten kon worden gevorderd, zoodat er eene aanvulling van den bestaanden voorraad dient plaats te hebben, gelijk in den hierbij gevoegden staat meer gedetailleerd is aangewezen.

Zoo ook wordt het wenschelijk geacht in de eerste plaats een gedeelte van de voorhanden veldflesschen van oud model te verwisselen tegen die van het nieuw model, en wijders om tot aanvulling van den voorraad broodzakken (nieuw model) en van de zesmans kookketels, noodig voor 45 veld- en reserve-bataillons infanterie, 14 batterijen veld-artillerie, de pontonniers, de mineurs en sapeurs, de hospitaalsoldaten en voor 18,000 man dienstdoende schutterij, de voorwerpen aan te schaffen die almede op den zoo even vermelden staat zijn aangewezen.

Tot toelichting acht de ondergeteekende het niet ondienstig hier mede te deelen dat van opgemelde objecten, op den 1sten Januarij 1871, een voorraad aanwezig was, ten bedrage van: 77,840 veldflesschen met riemen, 39,996 broodzakken, nieuw model, 9500 zesmans kookketels met zakken.

Wijders zij aan de aandacht van de Vertegenwoordiging gebragt, dat boven en behalve het ledergoed dat aan al de dienstdoende schutterijen uitgereikt en daarbij in gebruik is, successivelijk in het magazijn te Delft 25,000 stellen naar het thans bestaande model ingerigt, en thans aldaar in voorraad zijn opgelegd, ten einde bij eene mobilisatie van den 2den ban der schutterij dadelijk te kunnen worden verstrekt.

Hierbij ontbreken nog de trommen en het trommelgoed, en dit wenscht de ondergeteekende ook nog in den loop van dit jaar te doen aanschaffen, ten welken einde daarvoor eenige gelden meerder worden aangevraagd.

XIVde AFDEELING.

Wapen der maréchaussée.

§ 14. Bij de aanvankelijk ingediende begrootingswet waren de kosten voor de maréchaussée begrepen geworden onder de uitgaven van het Departement van Justitie en het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting daarvan ontlast.

Bij den tegenwoordigen Minister van Justitie zijn hiertegen bezwaren in het midden gebracht, voor hem van zooveel gewigt, dat hij geene vrijheid heeft kunnen vinden die gelden op de nieuw ingediende begrootingswet bij zijn Departement uit te trekken.

Naar aanleiding van dien zijn dan ook de uitgaven voor de maréchaussée, even als vroeger, op de begrooting van het Departement van Oorlog gesteld geworden.

Hierdoor is eene verandering in de nummers der volgende afdeelingen en artikelen noodig geworden, zoo als in den hierbij gevoegden staat nader is aangetoond.

XVIIde AFDEELING.

Buitengewone uitgaven. Materieel der genie.

§ 15. Met referte aan hetgeen reeds hiervoren bij § 4 is te kennen gegeven ten aanzien van de buitengewone werken der genie, zij hier alleen nog vermeld, dat de bijvoeging van den post onder lit. a van art. 58 (vroeger 57) is geschied met het doel om dit werk zoo spoedig mogelijk te doen plaats hebben.

De meerdere uitgebreidheid die men aan dit werk wenscht te geven, heeft het noodzakelijk gemaakt in de eerste plaats om de omschrijving eenigzins te wijzigen, en ten anderen om het bedrag van het geheele werk, aanvankelijk op f102,000 geraamd, met f24,000 te verhoogen.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1871.

VIIIste HOOFDSTUK.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS.

§ 1. Bij de overweging in de afdeelingen der Kamer van het wets ontwerp tot definitive vaststelling van het VIIIste Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1871 gaven verscheidene leden den wensch te kennen, meer in bijzonderheden met de inzichten en plannen van den tegenwoordigen Minister van Oorlog te worden bekend gemaakt. Men moet veronderstellen, dat een nieuw hoofd van dat Departement, vooral op dit oogenblik, nu de belangen van 's lands weerbaarheid in de eerste plaats in aanmerking komen en moeten komen, de portefeuille niet heeft aanvaard, zonder dat hij *bepaalde* inzichten heeft omtrent hetgeen voor die belangen moet gedaan worden. De geheele *Regering* moet het in de hoofdtrekken daaromtrent eens zijn. In elk geval had de Minister van Oorlog in de Memorie van Toelichting zijne inzichten meer in het breede moeten ontwikkelen. Die leden aarzelden, enkelen zagen er zelfs zeer groot bezwaar in, gelden voor het Departement van Oorlog toe te staan, zoo lang aan dit verlangen niet voldaan was. Zij wenschten, dat, zoo dit eenigzins mogelijk ware, de toegezegde wets-ontwerpen betreffende het vestingstelsel, de legerorganisatie en de militie nog werden ingediend, alvorens het VIIIste Hoofdstuk der Staatsbegrooting in discussie kwam. Men moet toch, ofschoon zulks in de Memorie van Toelichting eenigermate in 't midden wordt gelaten, van de onderstelling uitgaan, dat ook de regeling der sterkte en samenstelling der levende strijdkrachten zou plaats hebben bij de wet. Eenige leden verlangden in elk geval daaromtrent eene bepaalde verklaring.

De overige leden, hoewel met de meeste klem wenshende aan te dringen op eene zeer spoedige indiening der aangeduide wets-ontwerpen, deelden overigens niet geheel in het gevoelen der eerstbedoelde. De tegenwoordige Minister heeft de begrooting van zijn Departement moeten indienen weinige dagen na de aanvaarding der portefeuille. Eene *breedere* ontwikkeling zijner plannen en inzichten, zelfs in de Memorie van Antwoord op het tegenwoordig Verslag, zou voor 's hands tot niet veel anders leiden dan tot eene breedvoerige discussie zonder bepaald resultaat, die ten tweeden male zou moeten worden gevoerd bij de behandeling der meerbedoelde wets-ontwerpen zelve. Het zou verder zeer bezwaarlijk gaan, om nu, enkel op grond dat men zijne inzichten niet genoeg kende, de vereischte gelden te weigeren. *Geheele* weigering liet zich moeilijk denken, en eene credietwet voor drie maanden zou tot niet veel meer leiden dan dat men naderhand dit crediet wederom voor andere drie maanden zou moeten verlengen. Men kon zich toch moeilijk voorstellen, dat al de te verwachten wets-ontwerpen gedurende de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal tot wet zouden kunnen worden verheven, wel dat zij tot zekere mate in staat van wijzen kwamen.

Een lid merkte op, dat de herziening der militiewet in allen gevalle zou kunnen geschieden onafhankelijk van de andere wetten betreffende de verdedigingsbelangen. Alleen de hoegrootheid van het jaarlijksch contingent of de totale sterkte der militie stond in verband met de verdediging en kon des noods later wettelijk worden vastgesteld, maar alle andere bepalingen, die wijziging behoeven, konden zeer goed vroeger tot stand komen.

§ 2. Bij vele leden had de lezing van het eerste gedeelte der Memorie van Toelichting den twijfel doen ontstaan, of deze Minister van Oorlog wel genoeg doordrongen is van de noodzakelijkheid van *doortastende* verbeteringen en van datgene wat het meest noodzakelijk is en het meest spoed vereischt. Hij erkent, dat de mobilisatie van een gedeelte van ons leger in den zomer van het vorige jaar eene menigte leemten en gebreken in onze krijgsminstellingen heeft aan het licht gebracht; maar wijst niet aan, waarin die leemten en gebreken bestaan. Zoo al niet, gelijk enkelen nog steeds wilden, daaromtrent eene enquête werd gehouden, had men toch gewenscht, dat op de meest in 't oog vallende ware gewezen en middelen tot verbetering aangeduid. Enkelen kwamen terug op het vroeger uitgedrukt verlangen tot overlegging der rapporten wegens die leemten en gebreken. Hoe dit zij, naar veler oordeel scheen thans door den Minister te zeer op betrekkelijk ondergeschikte punten gelet en de hoofdzaak te veel uit het oog verloren te worden.

Zoo meende men onder anderen, dat herziening der bepalingen omtrent inkwartiering, leverantiën en onteigeningen, waarop in § 2 der Memorie van Toelichting wordt gewezen, wel is waar noodig is, maar niet in de eerste plaats vereischt wordt; verder dat, volgens hetgeen men daar leest, aan het kamperen der troepen geen genoegzame uitbreiding zal worden gegeven. Miinstens twee oefeningskampen schenen noodzakelijk, en al dadelijk moest in overweging genomen worden, om het kamp te Milligen, gelegen op een punt, ver van alle spoorwegen verwijderd en zoodanig, dat het voor de defensie generlei nut kan doen, op den duur door een ander kamp te doen vervangen. Men wees daarbij op Wolfheze, waar men een uitmuntend, vlak aan den spoorweg gelegen terrein heeft. Een der leden wenschte een permanent kamp gevestigd te hebben, met houten barakken, ook des winters bruikbaar, zoo als in Engeland te Aldershot.

Evenzoo hadden eenige leden met leedwezen gezien, dat de Minister slechts 18 van de 41 kompagnieën vesting-artillerie praktische oefeningen wil doen houden; terwijl bij dat wapen aan zulke oefeningen zoo groote behoefte bestaat. In een tijd, waarin de artillerie in den oorlog eene zoo voornamelijk rol vervult, moest men op dit punt niet karig zijn. Men meende te weten, dat niet alleen een groot aantal miliciens, maar zelfs vele onderofficieren bij de vesting-artillerie nimmer oefeningen in het schieten met scherp hebben bijgewoond.

Eindelijk wees men nog in dit verband op het dezer dagen door de Regering ingediend wets-ontwerp betrekkelijk de uitbreiding der oefening van de dienstdoende schutterijen. Men noemde dit ontwerp, aangeboden op een oogenblik dat eene nieuwe poging tot verbetering van de inrigting der schutterijen, in overeenstemming met de bepalingen der tegenwoordige Grondwet, aan de orde scheen, een weinig beteekend palliatief, en zeide, dat de tijd der palliatieven in verdedigingszaken voorbij is.

§ 3. In het oog van enkele leden was het eene grief tegen den Minister van Oorlog, dat hij, terwijl eene algemeene legerorganisatie voor de deur staat, voort wil gaan met op het bestaande inbreuk te maken. Men wees daarbij op de aangevraagde gelden tot vermeerdering van het getal luitenants bij de infanterie. Ook keurden deze leden het af, dat, tot nadeel van 's Rijks schatkist, bij de artillerie meer paarden worden gehouden dan de bestaande organisatie vereischt. Een en ander werkte er toe mede, dat de tegenwoordige begrooting zeven ton hooger was dan die voor 1870. In dit bezwaar werd door andere leden volstrekt niet gedeeld. Door de optreding van één luitenant meer bij elk bataillon infanterie — een maatregel, waarvan reeds vroeger sprake was — werd op de aanstaande organisatie onzer strijdkrachten niet vooruitgelopen. Die meerdere officieren zouden onder elk stelsel worden vereischt. Het verkoopen van *al* de thans overschietende paarden zou, nu men die

eens bezat, een weinig doordachte maatregel zijn geweest. Integendeel achtten velen de vermeerdering der bespanningen bij de batterijen veld- en rijdende artillerie nuttig en noodzakelijk. Hoewel men bij het uitbreken van een oorlog wellicht genoeg trekpaarden zal kunnen krijgen en deze dan misschien voor den trein en de bespanning van reserve-voertuigen dadelijk bruikbaar zullen zijn, zal dit volstrekt niet het geval wezen voor de bespanning van *veldstukken*. De ondervinding heeft dit in het vorig jaar ruimschoots geleerd. Verreweg de meeste nieuwe paarden bij het leger te velde waren aanvankelijk zoo goed als onbruikbaar, ja, moesten nog als zeer weinig bruikbaar worden beschouwd, toen het leger in het laatst van September weder op voet van vrede kwam, en toch was men nog in 't geheel niet in het vuur geweest! Een zeker getal paarden, uit de provincie Groningen afkomstig, mistte zelfs *alle* geschiktheid voor artilleriepaarden. Naar 't schijnt deed men, onder omstandigheden als zich in het vorig jaar hebben voorgedaan, beter geen jonge, maar eenigzins oudere paarden aan te koop.

§ 4. Men heeft gevraagd, waarom de tegen 1 Mei aanstaande vastgestelde garnizoensveranderingen niet zullen plaats hebben. Wel wordt beweerd, dat zulks geschied zij op aandrang van sommige gemeentebesturen, met het oog op de heerschende pokken-epidemie. Maar indien dit zoo is, zou men de nieuwe ligting der militia in Mei ook niet mochten laten opkomen. Daartegen toch zou dan nog veel meer bezwaar gemaakt kunnen worden. Uit het aangeduide oogpunt konden de leden, die dit punt ter sprake bragten, in de garnizoensveranderingen zoo veel kwaad niet zien; daar juist voor de militairen streng op vaccinatie en hervaccinatie wordt gelet en dan ook onder hen de minste gevallen van pokziekte voorkomen. Nu zal de veranderde maatregel een zeer noodlottig gevolg hebben voor de beurzen der gehuwde officieren, waarvan de meesten reeds woningen in de hun aangewezen nieuwe garnizoensplaatsen gehuurd en die in de steden, waar zij thans in bezetting liggen, opgezegd hebben.

§ 5. Naar het oordeel van verscheidene leden laat de militaire geest en discipline bij ons leger in den laatsten tijd te wenschen over. Zij waren er ver af van te willen dat onze militairen zich van de overige burgers geheel afscheidden en als eene bijzondere caste vormden. Maar zij konden het toch niet goedkeuren, dat, om een voorbeeld te noemen, nog onlangs, toen het vraagstuk wegens het al of niet dragen van burgerkleeding hangende was, een hoofdofficier zich veroorloofd heeft, in eene openbare vergadering zijn genoegen te betuigen, dat hij in zoodanige kleeding verschijnen kon. Daardoor toch werd voorbarig een maatregel veroordeeld, waaromtrent nog geene beslissing genomen was.

§ 6. Met leedwezen heeft men uit § 3 der Memorie van Toelichting de bijzonderheden gelezen omtrent den tragen gang, dien de aanmaak der BEAUMONT-geweren neemt. De daaromtrent ondervonden tegenspoeden kunnen, men erkent het gaarne, niet op rekening der Regering worden gesteld; maar de uitkomst is dan toch, dat, indien de thans gemaakte berekeningen niet falen, wij in 't begin van 1872 nog slechts in 't bezit van 20,900 geweren van genoemd model zullen zijn; zoodat, wanneer men een deel der infanterie daarmee wapent, nog zeer geruimen tijd tweërlei geweren en tweërlei patronen door onze troepen zullen worden gebruikt. Een dadelijk werkend middel om dat zeer wezenlijk ongerief te doen ophouden, kende men niet. Er waren echter leden, die het mogelijk en wenschelijk achtten, dat in eens 40 à 50,000 geweren van het nieuwe model in Engeland wierden besteld, onder beding van levering binnen een zeer korten termijn. Tegen de betrekkelijk geringe meerdere kosten daarvan zouden zij niet opzien.

§ 7. De vraag werd gedaan, of de tegenwoordige Minister blijft vasthouden aan den regel, door zijnen voorganger, den generaal VAN MULKEN, gevolgd, volgens welken, bij aanbesteding van equipmentstukken de levering niet werd gegund, dan aan dengeen, die zelf eene fabriek daarvan bezit.

Iste AFDEELING — *Kosten van het Departement.*

Art. 2. In vergelijking met 1870 wordt op de uitgaven voor de ambtenaren van het Departement omstreeks f 2000 bezuinigd. Men kon dit niet anders dan goed-

keuren; maar maakte toch in eene der afdeelingen de aanmerking, dat als er verhooging van traktement plaats vindt, eene bepaalde categorie van burgerlijke ambtenaren steeds schijnt te worden uitgesloten.

IIde AFDEELING. — *Staven.*

Art. 4. Met genoegen heeft men gezien, dat thans de traktementen van de adjudanten en ordonnance-officieren bij den Koning en de Prinsen van den bloede afzonderlijk worden uitgetrokken, en dat omtrent hun aantal eene bepaalde regeling zal plaats hebben. Er waren echter leden die niet goed konden begrijpen, hoe men aan de daarvoor in de eerste plaats in rekening gebragte som van f 38,170 (staat, gedrukte stukken n°. 19) gekomen is en daaromtrent eene specificatie verlangden.

IIIde AFDEELING. — *Verschillende wapenkorpsen.*

Onderscheidene aanmerkingen werden op de tegenwoordige organisatie van het leger gemaakt. Sommige bragten op nieuw eene vermindering der kavallerie en de afschaffing der rijdende artillerie ter sprake. De Commissie van Rapporteurs heeft echter gemeend, deze bedenkingen te moeten terughouden, daar zij bij de te verwachten voorstellen der Regering omtrent de legerorganisatie te berde kunnen worden gebragt. Alleen vermeldt de Commissie nog dat, naar het oordeel van eenige leden, de vermeerdering van het aantal 2de luitenants bij de infanterie nu reeds verder moest worden uitgestrekt, terwijl men in den geest van het reeds in § 1 van dit Verslag medegedeelde op versterking der vesting-artillerie aandrong.

Vde AFDEELING. — *Koninklijke Militaire Akademie.*

Enige leden toonden zich niet tevreden met de gevolgen, die het vaststellen der wet op het militair-onderwijs tot nu toe heeft gehad. Zij wenschten het gevoelen des Ministers wegens die regeling te kennen. In eene afdeeling stelde men prijs op de verzekering, dat van het plan om de kadetten gedeeltelijk te Geertruidenberg op te leiden, was afgezien.

VIde AFDEELING. — *Reiskosten en vacatiën.*

Ofschoon het denkbeeld om eenige officieren, tot vermeerdering humer kennis, naar het tooneel van den jongsten oorlog te zenden, bijval vond, meende men, dat het nut van dien maatregel, ten gevolge der vertraging, die het vertrek dezer commissie heeft ondervonden voor een deel zou verloren gaan. Ook scheen het, dat die commissie talrijker is dan voor het doel werd vereischt.

VIIde AFDEELING. — *Geneeskundige dienst.*

Naar aanleiding der ondervinding in de oorlogen van 1854—1856 en van 1859 bij het Fransche leger verkregen (zie onder andere het werk van Dr. CHENU), vroeg een lid of de geneeskundige dienst hier te lande wel zelfstandig genoeg kan handelen. Hij wenschte de inzichten des Ministers van Oorlog daaromtrent te kennen, zoo ook of het materieel onzer geneeskundige dienst wel op de hoogte van den tijd is.

Xde AFDEELING. — *Materieel der artillerie.*

Enkele leden wenschten eene opgave te erlangen omtrent de portée van ons geschut. Ook werd het verlangen geuit om onderrigt te worden, of het voornemen bestaat tot aanschaffing van mitrailleuses voor ons leger.

XIde AFDEELING. — *Materieel der genie.*

Men drong er op aan, dat de palissaden, die in den vorigen zomer bij het in

staat van verdediging brengen van verscheidene punten zijn gesteld, thans overal mogen worden weggeruimd. Op vele plaatsen belemmeren zij zonder nut te doen. Ook vroeg men, of de Minister voornemens is, de batterijen te Zwolle te doen wegruimen.

XIIde AFDEELING. — *Kazertering.*

Eenige leden, erkennende, dat waar reeds gebouwen, geschikt om tot kazertering te dienen, aanwezig zijn, deze zooveel mogelijk daarvoor moeten worden geutiliseerd, konden zich wel nederleggen bij het besluit des Ministers om op de zaak der verbouwing van het arsenaal te Breda terug te komen. Andere leden bleven op hunne vroegere meening omtrent dit punt volharden.

Op nieuw werd op goed ingerigte kantines in de kazernen aangedrongen.

XIIIde AFDEELING. — *Verschillende uitgaven.*

In eene der afdeelingen bleef men de afschaffing van den verplichten kerkgang der militairen voorstaan. Dat officieel ter kerk gaan scheen niet met den geest der Grondwet overeen te brengen te zijn.

Aldus vastgesteld den 25sten Maart 1871.

NIERSTRASZ.
 TAETS VAN AMERONGEN.
 STORM VAN 'S GRAVESANDE.
 DE CASEMBROOT.
 VAN SYPESTEYN.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1871.

VIIIste HOOFDSTUK.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING OP HET VOORLOEFIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPORTEURS.

§ 1. De weinige dagen, waarover de ondergeteekende na zijn optreden had te beschikken tot het opmaken en indienen van het wets-ontwerp tot definitive vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1871, waren voorzeker niet voldoende, om, zoo als verscheidene leden dit zouden hebben gewenscht, zijne inzigten omtrent 'slands weerbaarheid en de middelen om die te verbeteren, in het breede te ontwikkelen. De ondergeteekende vermeent dat, al ware dit het geval niet geweest, de meer algemeene aanwijzingen van hetgeen alsnog tot stand moet worden gebragt, en van hetgeen voorts verbetering en uitbreiding behoeft, zooals die in de Memorie van Toelichting voorkomen, genoegzaam aantoonen, welke weg door de Regering zal gevolgd worden, om het krijgswezen op dien voet te brengen, dat wij, des gevorderd, onze onafhankelijkheid met de wapens zullen kunnen handhaven. Hij deelt dan ook geheel in het gevoelen van de overige leden die te kennen gaven, dat eene meer uitvoerige ontwikkeling van de plannen en inzigten der Regering, thans tot niets anders zoude leiden dan tot discussien zonder bepaald resultaat, welke hare plaats beter zullen vinden bij de behandeling der toegezegde wets-ontwerpen.

De ondergeteekende zou voorzeker de hem toevertrouwde taak niet hebben aanvaard, indien bij hem geen bepaalde inzigten omtrent de middelen ter verzekering van 'slands weerbaarheid bestonden, maar hij zou evenwel, naar hij vermeent, een verzuim plegen, zoo er geen gebruik gemaakt wordt van het gunstig oogenblik, dat zich thans heeft aangeboden om te onderzoeken, wat zich gedurende den onlangs tusschen twee naburige Rijken gevoerden oorlog, als voortreffelijk of wel als minder geschikt heeft doen kennen. Bij de regeling eener zaak van zoo overwegend belang als 'slands verdediging, dient partij getrokken te worden van al hetgeen de onderzinkinge officieren de taak is opgedragen, om uit de vele berigten die openbaar zijn geworden en andere gegevens, ter plaats zooveel doenlijk te onderzoeken, wat daarvan zij en in hoeverre het een en ander bij ons van nut zou kunnen zijn en toegepast zou dienen te worden. Overhaasting moet hier worden vermeden, en zoolang dus de bedoelde inlichtingen niet zijn ontvangen en tevens de verkenningen van het terrein, die door het aan te nemen meer geconcentreerde verdedigingsstelsel evenzeer als door andere omstandigheden noodzakelijk worden geacht, niet zijn afgeloopen, kan het gewijzigd wets-ontwerp tot regeling en voltooiing van het vestingstelsel niet worden ingediend. Met enige zekerheid vermeent de ondergeteekende evenwel de toezegging te kunnen doen, dat bedoeld wets-ontwerp binnen weinige maanden bij

den Raad van State aanhangig zal worden gemaakt, terwijl aan dat collegie de ontwerpen tot wijziging der wetten op de inkwartiering en de onteigeningen, reeds dezer dagen zijn gezonden.

Zooals in de Memorie van Toelichting is te kennen gegeven, moet de regeling van het vestingstelsel de basis uitmaken van de sterkte onzer levende strijdkrachten. De laatste is ondergeschikt aan de eerste; van daar dan ook dat de voorstellen tot herziening van enkele bepalingen der militiewet nog niet zijn ingediend. De opmerking van een lid, dat de herziening dezer wet, met uitzondering van de bepaling aangaande het contingent, zou kunnen plaats hebben onafhankelijk van de andere wetten betreffende de verdedigingsbelangen, wordt niet volkomen beaamd. De hooggroothed toch van het jaarlijksch contingent of de totale sterkte der militie, staat niet alleen in verband met de verdediging; op de bepaling van dat cijfer zullen andere wijzigingen, zooals het beperken der vrijstellingen als eenige zoon en de afschaffing der plaatsvervangings, evenzeer van invloed kunnen zijn. Daarenboven zou de behandeling dezer aangelegenheid veel omslagtiger worden wanneer de herziening der bedoelde wet na korten tijd moest worden gevolgd door eene nadere wetsvoordragt tot het bepalen van de getalsterkte der militie.

§ 2. Niet zonder bevreemding vernam de ondergeteekende, dat de lezing van het eerste gedeelte der Memorie van Toelichting, bij vele leden twijfel had doen ontstaan of de Minister wel genoeg doordrongen is van de noodzakelijkheid van *doorlastende* verbeteringen en van datgene, wat het meest noodzakelijk is en het meest spoed vereischt. Is die twijfel gegrond op het niet uitvoerig vermeldde in de bedoelde Memorie, van al de bij het leger opgemerkte leemten en gebreken? Of wel vloeit zij voort uit de toezegging, dat al dadelijk zal worden voorzien in de belemmerende wettelijke bepalingen ten aanzien der inkwartiering, leverantien en onteigeningen? In het eerste geval herinnert de Minister aan de toezegging in de Memorie van toelichting voorkomende, dat hij namelijk niet zal schromen den waren toestand bloot te leggen bij de voorstellen, welke hij zal meenen in het belang des lands te moeten doen. Daarin toch lag opgesloten, dat de meer gedetailleerde vermelding der bedoelde leemten en gebreken bij de toelichting van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting alleen achterwege bleef, omdat later zich daartoe als van zelf meer geschikte gelegenheden zullen voordoen. En is die twijfel een gevolg van de omstandigheid, dat betrekkelijk ondergeschikte punten wellicht eerder in aanmerking zullen komen voor eene regeling dan de hoofdzaken, dan veroorlooft de ondergeteekende zich de opmerking, dat bij de onmogelijkheid om zaken van het allerhoogst belang, zooals het vestingstelsel en de organisatie der levende strijdkrachten, al dadelijk bij zijn optreden aan de Vertegenwoordiging ter overweging aan te bieden, daarin voor den Minister geene aanleiding mogt gevonden worden om de regeling te verschuiven van aangelegenheden daarmede niet in verband staande, en dienende om belemmeringen weg te nemen, welke zich in den vorigen zomer hebben voorgedaan. Had de Minister de behandeling dier aangelegenheden nodeloos verschoven, men zou hem daarvan alligt, en niet ten onrechte, een verwijt hebben kunnen maken. Het bewijs dat de Minister de hoofdzaak te veel uit het oog zou hebben verloren, is dus niet geleverd. En met opzigt tot den geopperden twijfel, hierboven bedoeld, wenscht de ondergeteekende gaarne het zijne bij te dragen om dien weg te nemen door te verklaren, dat hij geenszins opziet tegen doortastende maatregelen, dáár waar die vereischt worden; terwijl hij vertrouwt dat zijne verdere handelingen de bevestiging dezer verklaring zullen zijn.

Gevolg gevende aan den geuiten wensch dat gewezen worde op de meest in 't oog vallende leemten en gebreken, welke zich bij ons krijgswezen hebben doen kennen, zoo wordt vermeld, dat die hoofdzakelijk hebben bestaan in de geringe getalsterkte der troepen, terwijl hunne geoefendheid en bruikbaarheid voor den oorlog te wenschen hebben overgelaten; in de onvoldoende organisatiën der verschillende staven en dienstvakken, waardoor vele officieren aan hunne dienst bij den troep moesten onttrokken worden en het reeds ver van ruims officierskader dikwijls ongenoezaam werd; in gebrek aan paarden bij de kavallerie en artillerie, zoodat de veld-eskadrons bij de kavallerie niet spoedig genoeg op hunne organieke sterkte konden gebragt

worden, en de batterijen veld- en rijdende artillerie te veel tijd behoeften om met zes stukken en de daarbij behorende voertuigen te kunnen uitrukken. Het in batterij stellen van het geschut in de vestingen en versterkte plaatsen, vorderde te veel tijd, dáár waar de vuurmonden en het verder matérieel niet in de nabijheid der batterijen waren opgelegd, terwijl het in staat van verdediging brengen der vestingen, in het algemeen meer tijd vorderde, dan waarover bij plotselinge en ernstige bedreiging in sommige gevallen wellicht zou mogen worden beschikt. Voorts was de voorraad patronen niet voldoende, hetgeen veroorzaakt was door de opgedane ervaring, dat de messingen hulzen niet voldoende bestand zijn tegen bewaring in de magazijnen, ten gevolge waarvan het raadzaam was geacht, de proefneming af te wachten, welke tot eene meer duurzame huls moest leiden; zijnde deze thans in eene huls van getrokken roodkoper-plaat gevonden. Eveneens bleek de aanwezige voorraad kleeding- en uitrustingsstukken bij de opkomst der vier afwezige ligtingen van de militia, niet al dadelijk voldoende om in al de behoefte te voorzien; verder bleken de voorhanden paardentuigen voor een groot deel niet meer geschikt voor het doel. Terwijl eindelijk belemmeringen van onderscheiden aard zich meer bijzonder hebben doen kennen als een uitloeiisel van de omstandigheid, dat bij de bestaande wetgeving, slechts op twee scherp afgeteekende toestanden, die van vrede en van oorlog, wordt acht gegeven, en de toestand van voorbereiding tot den oorlog, geheel buiten beschouwing wordt gelaten.

Hozeer het buiten eenigen twijfel is, dat dit alles verbetering en *spoedige* verbetering eischt, zoo mag bij het behooredeelen van den toestand onzer strijdmiddelen tijdens de mobilisatie van het vorige jaar, toch niet uit het oog worden verloren, dat die toestand voor een goed deel een gevolg was van een bijna 40jarig tijdperk van volkomen vrede, en voorts van den overgangstoestand, waarin vele zaken zich bevonden. Zonder voorts iets terug te nemen van het zoo even met opzigt tot den toestand in het vorig jaar vermelde, eischt de billijkheid toch de erkenning, dat men zich, bij het toetsen van onze strijdmiddelen, gewoonlijk stelt op het standpunt van voortreffelijkheid door een grooten naburigen militairen Staat bereikt, en dan wel eens over het hoofd ziet, dat eene krachtsontwikkeling als het vorige jaar ons te aanschouwen heeft gegeven, tot dusver niet mogelijk werd geacht.

Nederland was geenszins de eenige Staat, die daardoor werd verrast; slaat men den blik op de legers van andere Staten, dan valt het niet moeilijk te ontwaren, dat dit ook elders en vooral in geen mindere mate het geval was.

Wat hiervan zij, het blijft een feit, dat het afgelopen jaar voor ons eene bron van leering is geweest en dat wij met de ervaring, toen opgedaan, ons voordeel moeten doen voor zoover dit mogelijk is. Zonder op latere beslissingen vooruit te loopen, heeft de Minister dan ook reeds met de voorgenomen verbeteringen een begin gemaakt. Hij wijst op de voorgestelde aanvulling van het officierskader bij de infanterie, op het in dienst houden van meer paarden bij de artillerie, op de voorgenomen aanschaffing van een aanzienlijk grooter getal patroonhulzen, op de aanvulling van de voorraad-magazijnen en op de maatregelen door hem beaamd om ten spoedigste in het bezit te geraken van het gewenschte aantal achterladgeweren van klein kaliber en kastgeschut, en op die, om den graad van geoefendheid van het leger te verhoogen. Voorts op de ontwerpen van meer omvang die in staat van voorbereiding zijn, zoo als: de regeling van het vestingstelsel, de reorganisatie der levende strijdkrachten, het wegnemen der belemmerende wettelijke bepalingen bij de voorbereiding tot den oorlog, de verbetering der artillerie, enz. Door minstens twee oefeningskampen daar te stellen, gelijk door enkele leden wenschelijk wordt geacht, zouden de uitgaven voor dat onderwerp aanzienlijk worden vermeerderd. De ondergeteekende heeft gemeend zich tot één oefeningskamp te kunnen bepalen, nu vooral omdat het leger ten vorigen jare in zijn geheel onder de wapenen is geweest; hij stelt zich wijders voor, om later de garnizoenen meer te brengen in de nabijheid van geschikte oefeningsplaatsen, alwaar alsdan met evenveel nut en minder kosten, hetzelfde doel bereikt kan worden.

Mogt dit laatste niet op voldoende wijze verwezenlijkt kunnen worden, dan zal het betrekken van een tweede kamp een punt van ernstige overweging uitmaken.

Al moge het aan den spoorweg gelegen terrein nabij Wolfheze beter geschikt worden geacht tot het houden van oefeningskampen dan de heide bij Milligen, zou de ondergeteekende het echter niet raadzaam achten, met het oog op de gelden voor weinige jaren aan laatstgemeld kamp ten koste gelegd, thans op nieuw gelden aan te vragen tot het inrigten van een kamp nabij eerstgemelde plaats, en dat wel op een tijdstip waarop zoo vele uitgaven voor dringende zaken worden gevorderd.

Ook schijnt het nut van een — door een lid gewenscht — permanent kamp met houten barakken, dat ook des winters zou kunnen worden betrokken, den ondergeteekende minstens twijfelachtig toe en geenszins geëvenredigd aan de groote kosten en velerlei bezwaren aan het inrigten en betrekken van zoodanig kamp verbonden.

Dat niet al de kompagnien vesting-artillerie bestemd worden om in kampen praktisch te worden geoefend moet worden toegeschreven aan gebrek aan ruimte op de aangewezen kampplaatsen en aan andere terreinen waarop de schietoefeningen naar eisch kunnen plaats hebben.

Intusschen zal men wel hebben kunnen opmerken, dat het getal der kamperende kompagnien thans is verdubbeld. De kaders kompagnien zullen daarenboven worden versterkt, alzoo uitbreiding van het onderrigt ontvangend personeel, terwijl volgens den nu aangenomen regel de manschappen van elke ligting gedurende hunnen diensttijd tweemaal de praktische oefeningen in de kampen zullen bijwonen.

En wat nu de opmerking betreft die aan het slot van deze paragraaf voorkomt, te dien aanzien moet de ondergeteekende doen opmerken, dat men met de indiening van het wets-ontwerp betrekkelijk de uitbreiding der oefening van de dienstdoende schutterijen geen palliatief op het oog had en in niets heeft willen praëjudicieren op het wets-ontwerp tot regeling van de inrigting der schutterijen.

De voorgestelde maatregel beoogt alleen het verkrijgen van meer geoefende manschappen, totdat de voor te stellen nieuwe wet op de schutterijen aangenomen en volledig tot stand zal zijn gekomen; zij sluit niets uit maar stelt daar wat wij in ieder geval en onverwijld behoeven.

§ 3. Door enkele leden wordt het den Minister als eene grief aangerekend, dat hij bij deze begrooting gelden heeft aangevraagd tot vermeerdering van het getal luitenanten bij het wapen der infanterie en dat hij meerdere paarden bij de veld- en rijdende artillerie heeft behouden dan de bestaande organisatie vereischt.

De ondergeteekende gelooft dat er omtrent het nut van beide maatregelen bij enig nadenken wel bij niemand twijfel kan bestaan. Hoe ook onze strijdkrachten later zullen worden georganiseerd, het is in den afgelopen zomer overtuigend gebleken, dat het aantal officieren bij het wapen der infanterie te gering is — en dat het bij onverwachts oorlogsgevaar hoogstmoeijelijk is in korten tijd de paarden aan te schaffen, noodig voor de ontbrekende bespanningen der veldbatterijen.

Zoolang men niet van het eindigen des krijgs verzekerd was, achtte men het ongeraden de paarden, boven de organisatie op vredesvoet aanwezig, van de hand te doen; daartoe is men thans in zooverre overgegaan, dat men er eenigen meerder behoudt, noodig om elke batterij ten allen tijde dadelijk met zes stukken te kunnen doen uitrukken.

Met genoegen heeft de ondergeteekende dan ook ontwaard dat in deze zijne zienswijze door vele leden der Kamer wordt gedeeld.

§ 4. De bewering als of de tegen 1°. Mei aanstaande vastgestelde garnizoensverandering op aandrang van sommige gemeentebesturen zou zijn ingetrokken, kan niet als geheel juist worden aangenomen. Wel is waar, dat een enkel gemeentebestuur in de provincie Noordholland bij den Commissaris des Konings in dat gewest bezwaren tegen de garnizoensverandering heeft ingebracht, maar nagenoeg gelijktijdig heeft de inspecteur van het geneeskundig Staatstoezicht voor gemelde provincie door tusschenkomst van den Minister van Binnenlandsche Zaken de aandacht van den

ondergeteekende op dit punt gevestigd, terwijl de inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt, ter zake gehoord, het staken van troepenverplaatsingen gedurende het heerschen der epidemie als zeer raadzaam meende te moeten aanbevelen.

Het gevoelen van genoemde geneeskundige autoriteiten heeft derhalve tot het nemen van den hierbedoelden maatregel geleid, waartoe overigens, na bekomen magtiging des Konings, met den meesten spoed in het laatste van de maand Februarij is overgegaan.

Dat hierdoor de belangen van enkele gehuwde officieren werden geschaad, valt niet te ontkennen, maar de vraag dient hier gedaan te worden, of het algemeen belang bij die particuliere belangen mogt achterstaan.

Wat de opmerking betreft, dat het opgegeven bezwaar dan ook zou gelden ten aanzien van de nieuwe ligting der militie, die in de aanstaande maand Mei onder de wapenen moet opkomen, zij te kennen gegeven, dat die opkomst met het oog op de belangen van de dienst niet voor uitstel vatbaar is.

§ 5. Met leedwezen vernam de ondergeteekende, dat, naar het oordeel van verscheidene leden, de militaire geest en discipline bij ons leger in den laatsten tijd te wenschen overlaten.

Tot staving van dat oordeel wordt een feit aangevoerd, dat, ware het overeenkomstig de waarheid, voorzeker strenge afkeuring zou verdienen. Het is den Minister door onderzoek en uit verklaringen, die volkomen betrouwbaar zijn, echter gebleken, dat het verspreide gerucht, waarvan hier sprake is, berust op eene onjuiste voorstelling van hetgeen heeft plaats gehad.

Uit een enkel feit als het hierbedoelde, aangenomen dat het werkelijk had plaats gehad, zou evenwel, naar de meening van den ondergeteekende, nog niet mogen worden afgeleid, dat bij het leger in het algemeen gemis aan militairen geest en discipline zou bestaan. Hoe dit ook zij, de ondervinding in den laatsten tijd heeft op nieuw voldoende bewezen, dat ook het best geoefende leger zonder eene strenge discipline niet in staat is aan zijne roeping te beantwoorden, en niemand meer dan de ondergeteekende is doordrongen van het besef der noodzakelijkheid, om, met alle middelen die hem ten dienste staan, den militairen geest bij het leger aan te kweeken en eene strenge krijgstucht te onderhouden. Hij voedt het vertrouwen, bij het aanwenden dier middelen door de bevelvoerende officieren van alle rangen te zullen worden ondersteund.

§ 6. Het was den ondergeteekende aangenaam te mogen vernemen dat de leden der Kamer den tragen gang, dien de aanmaak der BEAUMONT-geweren heeft genomen, niet op rekening der Regering willen gesteld zien. Omstandigheden, onafhankelijk zoowel van den wil der Regering als van den aannemer, hebben daartoe geleid. Intusschen strekt het den ondergeteekende tot genoegen te kunnen mededeelen, dat volgens gedane onderzoekingen ter plaatse, zeer waarschijnlijk in de twee eerstvolgende jaren in den aanmaak van al de tot de bewapening benodigde geweren van klein kaliber zal kunnen worden voorzien.

Alvorens evenwel dienaangaande overeenkomsten aan te gaan, wenscht men de eerste aflevering van de thans te Suhl vervaardigd wordende geweren af te wachten, en zoo die aflevering voldoet, zal de ondergeteekende onverwijld overgaan tot het indienen van een wets-ontwerp ter bekoming van de noodige gelden tot de aanschaffing van de nog benodigde geweren.

§ 7. De bedoeling van den laatstvoorgaanden Minister was niet en is dan ook niet in dien engen zin opgenomen, dat bij aanbestedingen van equipementstukken ten behoeve van het leger de levering alleen en bij uitsluiting moet worden gegund aan gevestigde fabrikanten van die voorwerpen.

Het verlangen is — en daarmee kan de ondergeteekende zich geheel vereenigen — dat hij, die de levering van een of meer artikelen aanneemt, kan aantoonen, dat hij over werkplaatsen, gereedschappen enz. te beschikken heeft, waar en waarmede die voorwerpen en wel hier te lande vervaardigd kunnen worden. Zoo is, onder an-

deren, aan iemand, die niet als hoedenmaker of fabrikant van schakots bekend staat, de levering van laatstgenoemde voorwerpen gegund, toen hij aan eene bevoegde autoriteit de werkplaatsen, de gereedschappen en het werkvolk had aangetoond, die hij hier te lande zou bezigen om de leverantie te volbrengen.

De ondervinding, vooral in het vorig jaar opgedaan, heeft als van zelf het noodzakelijke van dezen maatregel aangewezen en al het nadeel aangetoond, dat er in gelegen is om met personen te contracteren, die slechts handelaren zijn en van wien het niet met zekerheid te verwachten is dat zij aan hunne verplichtingen zullen kunnen voldoen.

Bestaat die waarborg niet, dan kan, wanneer de aannemer in gebreke blijft, noch boete noch borgstelling voor den Staat de gelegenheid openen het benodigde tijdig te verkrijgen door het voor rekening van den nalatigen aannemer aan te schaffen, daar toch — en dit mag hier niet buiten beschouwing blijven — het meereendeel der benodigde artikelen alleen voor militair gebruik bestemd en niet in den handel verkrijgbaar is.

Nog een ander voordeel is aan den hierbedoelden maatregel verbonden, namelijk dat daardoor onze werkende stand wordt gebaat.

Iste AFDEELING. — *Kosten van het Departement.*

Art. 2. Dat bij het toekennen van traktements-verhoogingen aan burger-ambtenaren bij het Departement, steeds eene bepaalde categorie zou worden uitgesloten, is den ondergeteekende niet bekend.

Bij die toekenningen wordt natuurlijk het eerst gelet op hen, die door buitengewone ijver en bekwaamheid zich het meest onderscheiden.

IIde AFDEELING. — *Staven.*

Art. 4. Ter beantwoording van de hier gestelde vraag, hoedanig men aan de som van f 38,170 is gekomen, die als eerste post op den staat n°. 19 voorkomt, heeft de ondergeteekende de eer te doen kennen, dat die som gespecificeerd voorkomt op bladz. 6 van den toelichtenden staat, die onder n°. 82 bij de aanvankelijk ingediende begrooting is overgelegd.

Aldaar was van het totaal bedrag der traktementen enz. van de adjudanten en ordonnance-officieren ad f 50,417.50, afgetrokken f 12,247.50 = f 38,170.50, in ronde som f 38,170. Nu, volgens het te kennen gegeven verlangen, die aftrekking niet moest plaats hebben, zou de som van f 12,247.50 bij die van f 38,170 moeten zijn bijgevoegd, doch die bedraagt thans f 13,921, uit hoofde er inmiddels eenige mutatiën met die officieren hebben plaats gehad.

IIIde AFDEELING. — *Verschillende wapenkorpsen.*

Zoodra het wetsvoorstel tot regeling en voltooiing van het vestingstelsel gereed is, zal eene herziening van de organisatie van het leger plaats hebben en daarbij ook de onderwerpen, welke hier vermeld zijn, punten van overweging uitmaken.

Wat overigens de opmerking betreft, dat nu reeds de vermeerdering van het getal der 2de luitenants verder had kunnen zijn uitgestrekt, te dien aanzien moet de ondergeteekende als zijn gevoelen in het midden brengen, dat, wanneer men een grooter aantal in eens wilde aanstellen, dit zeker nadeelig zou werken op het gehalte; eene geleidelijke aanvulling geeft gelegenheid tot ruimer keuze voor geschikte sujetten.

Vde AFDEELING. — *Koninklijke Militaire Akademie.*

Aangezien de wet regelende het onderwijs bij de Koninklijke Militaire Akademie eerst den 1sten Januarij van het volgende jaar in werking treedt, is het den ondergeteekende niet regt duidelijk, met welke gevolgen van die wet eenige leden zich

niet te vreden hebben kunnen stellen — en ook niet wel mogelijk nu reeds zijne meening wegens die regeling kenbaar te maken.

Wordt somtijds op de omstandigheid gedoeld, dat er in den loop van het tegenwoordig jaar geen toelatingsexamen van kadets zal plaats hebben, dan kan hij tot geruststelling dier leden te kennen geven, dat de aanvulling van officiersplaatsen bij het leger daardoor hoegenaamd geene stagnatie kan ondergaan, dewijl in 1873 de ten vorigen jare toegelaten kadets en in 1874 de eerst toegelaten aspiranten onder de werking van de bovenbedoelde wet ter bevordering tot 2den luitenant in aanmerking zullen komen.

Met het voornemen van zijn ambtsvoorganger, den generaal VAN MULKEN, om de eerstbedoelde kadets in het volgend jaar naar Geertruidenberg te verplaatsen, kan de ondergeteekende zich niet vereenigen.

Hij stelt zich dan ook voor — en heeft daartoe reeds maatregelen voorbereid — om die kadets, voor zooverre zij tot de infanterie behooren, bij de hoofdcurssussen te Maastricht en te 's Bosch, en die der artillerie bij den hoofdcurssus te Delft te detacheren, ten einde zich daar onder de speciale leiding van de betrokken regementskommandanten en van afzonderlijke officieren-instructeurs tot het doen van het eindexamen tot officier voor te bereiden.

VIde AFDEELING. — *Reiskosten en vacatien.*

De commissie waarvan hier sprake is, heeft niet eerder naar het tooneel van den jongsten oorlog kunnen vertrekken voor dat, langs den diplomatieken weg, van de betrokken Mogendheden, de toestemming was verkregen dat zij zou worden toegelaten.

Dat zij te talrijk was zamengesteld, zal niet worden toegestemd wanneer men in aanmerking gelieft te nemen, dat bij die missie zeer veel wetenswaardigs voor de artillerie en genie zou zijn op te merken en daartoe wel twee officieren voor ieder vak dienden te worden bestemd en voor ieder der overige wapens slechts één officier aan de commissie is toegevoegd.

VIIde AFDEELING. — *Geneeskundige dienst.*

Ter beantwoording van de hier door een lid gedane vraag moet de ondergeteekende al dadelijk onder de aandacht brengen dat er in de regeling van de geneeskundige dienst bij het Fransche leger, waarover in het werk van Dr. CHENU vele klagten zijn geuit, een groot verschil bestaat met die bij de Nederlandsche krijgsmagt.

Bij eerstgemeld leger is de geneeskundige dienst geheel ondergeschikt aan de militaire intendantie, die de verschillende diensten regelt, daaromtrent de vereischt wordende voorstellen doet, zoowel wat het personeel als materieel betreft, en daarop den meest bepaalden invloed uitoefent.

Bij ons daarentegen is de verhouding tussehen de beide dienstvakken geheel anders, want bij art. 4 van het reglement op de geneeskundige dienst bij de landmagt is daaromtrent vastgesteld: „dat zij de concert moeten handelen in alles wat de dienst in het algemeen en het welzijn van de zieken in het bijzonder bevorderlijk kan zijn”, terwijl wijders al wat de voorstellen tot aanstellen, bevorderen, plaatsing en verplaatsing van de officieren van gezondheid betreft, dit, zonder eenige tussehenkomst van de intendantie, tot attributen van den inspecteur van de geneeskundige dienst behoort.

Die samenwerking van den geneesheer en den administrateur wordt hier te lande goed begrepen, en de ondergeteekende, gerugsteund door de getuigenis van den inspecteur van de geneeskundige dienst, kan verklaren, dat de bestaande toestand nimmer aanleiding heeft gegeven tot eenige storing in den geregelde gang van zaken.

Ook de vraag of het materieel van de geneeskundige dienst wel op de hoogte van den tijd is, kan bevestigend worden beantwoord.

De voorhanden instrumenten munten uit door hunne goede kwaliteit en voldoen ten volle aan hetgeen de wetenschap daarvan vordert.

Veilig kan men aannemen dat ons veldmaterieel de vergelijking met dat in andere Rijken niet behoeft te schromen; onze verbandrandsel kenmerkt zich door doelmatigheid en beknoptheid; de inhoud der koffers voor geneesmiddelen, de saccoches d'ambulance, de kisten op de ambulancekarren, bevatten alles wat in overeenstemming met de behoefte van den tijd gevorderd wordt.

De transportmiddelen zijn in voldoende staat, de brancards zijn ligt, stevig, en worden gemakkelijk in de ziekenwagens geborgen, welke laatste niet minder zijn dan die bij andere legers in gebruik.

Xde AFDEELING. — *Materieel der artillerie.*

Ter beantwoording van de hier gestelde vraag, omtrent de portée van ons geschut, zij te kennen gegeven dat de getrokken kanonnen van het kaliber van 24, 16, 12 en 8 centimeter respectievelijk eene dragt hebben van 10,000, 8,000, 5,000 en 4,000 passen.

Tevens heeft de ondergeteekende de eer mede te deelen, dat het voornemen blijft bestaan om ook bij ons leger het gebruik van mitrailleuses in te voeren.

Men meent dat het Fransche model het best heeft voldaan en dienvolgens worden pogingen aangewend een zoodanig model te bekomen, ten einde het te vergelijken met de in ons bezit zijnde mitrailleuse van MONTIGNY, die, voor de derde maal gewijzigd, eerstdaags op nieuw onderzocht zal worden.

XIde AFDEELING. — *Materieel der genie.*

Overal waar de palissaden of afsluitingen op bruggen en wegen hinderlijk zijn voor de gemeenschap, heeft men die reeds, voor zooverre dit maar eenigzins met de militaire belangen is overeen te brengen, weggeruimd, of zullen zij weggeruimd worden.

Aan de batterijen te Zwolle zal voor 's hands niets meer worden uitgevoerd; de slooping echter is geheel afhankelijk van den uitslag der beraadslagingen omtrent het eerlang in te dienen wets-ontwerp tot regeling en voltooiing van het vestingstelsel.

XIIde AFDEELING. — *Kazernering.*

Den ondergeteekende was het aangenaam te mogen vernemen dat eenige leden met hem van meening zijn, dat, waar reeds gebouwen, geschikt om tot kazernering te dienen, aanwezig zijn, deze daarvoor zooveel mogelijk moeten worden geutiliseerd en zij het dus konden goedkeuren; dat het op de zaak der verbouwing van het arsenaal te Breda is teruggekomen; hij vleit zich dat ook die leden, welke vroeger daartegen gestemd waren, thans niet langer bij hunne vroegere meening zullen blijven volharden en alzoo de hier bedoelde gelden zullen toestaan, waardoor eene hoogst nuttige zaak zal tot stand komen.

De oprigting van cantines in de garizoensplaatsen wordt zooveel mogelijk bevorderd, zelfs door het verstrekken van materiële hulp, zoo als stoelen, tafels, banken, enz. Hoewel in verschillende garnizoenen reeds goede cantines bestaan en dit onderwerp door vele officieren bijzonder wordt ter harte genomen, moet hierbij echter aan de aandacht worden gebragt, dat in verscheidene kazernen localiteit ontbreekt om behoorlijke cantines daar te stellen. Bij het verbeteren of den aanbouw van kazernen zal hierop worden gelet.

XIIIde AFDEELING. — *Verschillende uitgaven.*

Met betrekking tot den in eene der afdeelingen uitgedrukten wensch tot afschaffing van den verpligten kerkgang der militairen, verneemt de ondergeteekende te

mogen verwijzen naar hetgeen daaromtrent in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der begrooting voor 1870 (n°. 134 der gedrukte stukken) is te kennen gegeven, en zich te kunnen bepalen met de aandacht te vestigen op het 1ste lid van art. 172 van het Reglement op de inwendige dienst der infanterie, luidende als volgt: „Aan onderofficieren, korporaals en verdere manschappen, die verklaren tot de eene of andere bijzondere gezindte te behooren, wordt vrijheid gelaten zich naar de kerk dier gezindte te begeven.”

Neemt men daarbij in aanmerking dat de militairen, die niet verlangen ter kerke te gaan, gedurende het uur der godsdienstoefening niet meer, zoo als vroeger, in de kazernen worden geconsigneerd, dan kan er, naar het den ondergeteekende voorkomt, ten deze bezwaarlijk aan inbreuk op de voorschriften der Grondwet worden gedacht.

De ondergeteekende heeft de eer, bij dit zijn antwoord op het Voorloopig Verslag over te leggen eene nota tot wijziging van de omschrijving van eenige artikelen in het wets-ontwerp, waartoe aanleiding geeft eene door de Algemeene Rekenkamer, bij missive van den 28sten der vorige maand, n°. 67, kenbaar gemaakte bedenking, namelijk dat zoo als nu de artt. 23, en 24, 27 en 28 benevens de artt. 56 en 57 zijn omschreven, dit bij de verificatie der bij de Kamer later in te dienen schuld-vorderingen tot bezwaren aanleiding zal geven, terwijl gemeld collegie bij een nader schrijven van den 6den April ll., n°. 51, tot opheffing van die bezwaren, ten aanzien van de artt. 24 en 28 in overweging heeft gegeven, die wel te doen onderscheiden als een afzonderlijk onderdeel door letters — maar wat de *algemeene* aanwijzing betreft te verbinden respectivelijk met de artt. 23 en 27, zoo als dan ook bij meerder artikelen in de begrootingswetten plaats heeft.

's Gravenhage, den 12den April 1871.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

The first part of the report is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

The second part of the report is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

The third part of the report is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

The fourth part of the report is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

The fifth part of the report is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

1911

APPENDIX

The first part of the appendix is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

The second part of the appendix is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

The third part of the appendix is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

The fourth part of the appendix is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

The fifth part of the appendix is devoted to a description of the work done during the year. It is divided into three main sections: the first deals with the general work of the office, the second with the work of the various departments, and the third with the work of the individual members of the staff.

UITTREKSEL uit het, in dato 20 Sept. jl., door den Minister van Oorlog aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden Verslag nopens de mobilisatie van een gedeelte van het leger in 1870 en de verdere in verband daarmede genomen maatregelen.

De mobilisatie van een gedeelte van het leger en de verdere maatregelen, in den zomer van het vorige jaar tot handhaving onzer neutraliteit genomen, hebben in menig opzigt een nieuw licht over den toestand van ons krijgswezen doen opgaan. Meer in het bijzonder is men bij die gelegenheid tot de keunis gekomen van eenige belemmeringen van verschillenden, meest van wettelijken aard, die zich in het tijdperk van voorbereiding hebben voorgedaan; een tijdperk dat niet met den vredestand kan gelijk gesteld worden, hoewel die van oorlog nog niet is ingetreden.

Het standpunt waarop, bij het uitbreken van den Fransch-Duitschen oorlog, de toenmalige Regering zich plaatste, was het handhaven onzer neutraliteit. In verband hiermede werden de met verlof afwezige ligtingen der nationale militie onder de wapenen geroepen, werd een gedeelte onzer levende strijdkrachten tot een mobiel leger samengetrokken en een aantal andere maatregelen genomen, alle in verband staande met de voorgenomen handhaving onzer neutraliteit. Aanvankelijk, toen onzekerheid den politieken horizon vervulde, moest bij alle handelingen met den meesten spoed worden te werk gegaan. Door den loop der gebeurtenissen werd het echter spoedig geoorloofd — ofschoon het oogenblik nog niet daar was om weder geheel tot den vredevoet terug te keeren — om bij een aantal der voorgeschreven maatregelen minder krachtdadig voort te gaan, totdat omstreeks half September de inmiddels op het oorlogstoneel plaats gegrepen belangrijke gebeurtenissen de aanleiding tot het nemen van buitengewone maatregelen geheel deden verdwijnen.

Uit het bovenstaande mag worden afgeleid, dat men verkeerd zou handelen door de genomen maatregelen te beoordeelen in de onderstelling, dat eenige weken na de bijeenroeping der militie nog dezelfde aanleiding tot krachtsinspanning bestond als bij het uitbreken van den oorlog. Men dient bij zoodanig oordeel den loop der plaats gegrepen gebeurtenissen in het oog te houden.

EERSTE GEDEELTE.

Strijdkrachten bij het uitbreken van den Fransch-Duitschen oorlog. Mobilisatie van een gedeelte van het leger. Wapening der liniën en vestingen.

Legersterkte. Even vóór het uitbreken van den oorlog waren in de sterkte der corpsen van het leger begrepen: 1541 officieren, 58391 onderofficieren en manschappen en 3961 paarden. Hiervan bevonden zich om verschillende redenen niet onder de wapenen: 84 officieren en 30664 onderofficieren en manschappen. Rekent hier nog bij het personeel der Kon. Mil. Akademie en staven van het leger, dan komt men tot een totale presente sterkte van: 1769 officieren, 28373 onderofficieren en man-

schappen en 4086 paarden. Door het oproepen der miliciens enz. was de presente sterkte op 25 Julij opgevoerd tot: 1955 officieren, 59100 onderofficieren en manschappen en 4250 paarden

Opkomst der militie. De 30500 miliciens, die zich in het genot van onbepaald verlof bevonden, werden op den 16den Julij per telegram onder de wapenen geroepen, met uitzondering van 667 lotelingen van 1870 der cavalerie, veld- en rijdende artillerie, die nog niet geoefend waren, en 333 andere miliciens, die op grond van art. 127 der militie-wet, als geestelijken enz. van de werkelijke dienst ontheven zijn.

In het geheel werden dus 29500 miliciens opgeroepen en van deze bevonden zich op 20 Julij — den bepaalden dag van opkomst — 28854 onder de wapenen, 434 kwamen enkele dagen later, en 212 kwamen niet op; 165 van deze laatsten hadden daartoe geldige redenen.

De trouwe opkomst der miliciens, zoowel als hunne bereidvaardigheid, hun ijver en hunne pligsbetrachting tijdens hun verblijf onder de wapenen verdienen allen lof. Tevens is proefondervindelijk gebleken, dat er geenerlei bezwaar bestaat om de militie in 4 dagen onder de wapenen te brengen; er bestaat zelfs alle grond om aan te nemen, dat die termijn nog voor bekorting vatbaar is.

Middelen aangewend om het effectief te verhoogen. De maatregel om vrijwilligers van 17—50 jarigen leeftijd aan te nemen voor een onbepaalden tijd, doch minstens zoo lang de militie buitengewoon onder de wapenen zou blijven, voldeed niet, evenmin als de vergunning voor voormalige onderofficieren en korporaals van het leger hier te lande en in Indië, of van het korps mariniers, die op eervolle wijze de dienst verlaten hadden, om in hun vorigen graad en voor onbepaalden tijd in dienst te treden. In het geheel toch bedroeg het aantal vrijwilligers slechts 296 man, waarvan 187 soldaten, die zich voor een onbepaalden tijd hadden geëngageerd. Onder deze laatste voorwaarde waren bovendien nog 41 onderofficieren en 20 korporaals aangenomen.

Ook het reserve-kader leidde tot teleurstelling. De sterkte hiervan bedroeg op het tijdstip der mobilisatie 121 onderofficieren en 32 korporaals. Nagenoeg allen voldeden aan de oproeping. Echter waren van dit kader 74 onderofficieren en 24 korporaals bij de schutterij ingeschreven, 12 werden voorloopig vrijgesteld, zoodat het geheele aantal der opgekomenen niet meer dan 35 onderofficieren en 6 korporaals bedroeg. Velen dezer laatsten waren bovendien niet dadelijk, enkelen later evenmin bruikbaar in hunnen graad.

Zoodra dan ook, na de afschaffing der plaatsvervanging, kader uit de militie zal kunnen worden gevormd, zal het reserve-kader dienen te vervallen.

Wat de schutterij aangaat, de eerste ban hiervan werd voorbereid en zamengevoegd ter sterkte: bij de inf. van 481 officieren en 14697 onderofficieren en manschappen, in 25 bataillons; bij de vesting-art. van 90 officieren en 2023 onderofficieren en manschappen in 21 compagniën. In de meeste plaatsen werd tweemaal 's weeks buitengewoon geoefend; de ondervinding heeft echter ook nu weder bevestigd, dat organisatie en oefening der schutterijen verre van voldoende zijn, en dat eene nieuwe regeling der schutterijen dringend noodig is, opdat eene voldoende magt, goed georganiseerde en geoefende schutterij, dadelijk bij het uitbreken van den oorlog beschikbaar zij, om, met de daartoe bestemde troepengedeelten van het leger, de vasto bezettingen der vestingen en linien uit te maken.

Indeeling en opstelling van de levende strijdkrachten. Den 16den Julij werd bevel gegeven tot het bezetten van vestingen en forten, den 17den tot het samenstellen van een observatie-leger, bestemd om de stellingen in te nemen, waarin het, des vereischt, aanvankelijk het best tot handhaving der neutraliteit van den Staat zou kunnen werkzaam zijn. In verband hiermede werd den 22sten daaraanvolgende een gedeelte van het leger ingedeeld in drie divisien, elke van twee brigades en in drie afzonderlijke brigades.

Alle niet tot het mobile-leger behorende troepengedeelten maakten de bezettings-troepen uit, te weten: de depôts van het reg. grenadiers en jagers en van het 8ste reg. inf.; het 2de bat. 1ste reg. inf.; de depôts en reserve-eskadrons der 4 reg. hussaren; het instructie-bat.; het algemeen depôt van discipline; het koloniaal werfdepôt; de

regimenten vesting-art.; de pontonniers en drie compagniën van het bat. mineurs en sapeurs. In afwachting van de mobilisatie der dienstdoende schutterijen moesten ook sommige gedeelten van het mobile leger deel uitmaken van de bezetting der vestingen en forten.

Het mouvement der troepen, bestaande uit 35 bataillons inf., 16 eskadrons cavalerie, 14 veld- en 4 rijdende batterijen en 2 compagniën mineurs, zonder staven enz., bij den opmarsch sterk 34373 personen met 2806 paarden en 86 vuurmonden — begon in den voornacht van den 22sten Julij. Op dien dag kwam het veldleger, met uitzondering van 5 bataillons inf. en 2½ batterij veld-art., in de aangewezen stellingen, terwijl op den middag van den volgenden dag het geheele veldleger op zijn bestemming was aangekomen, zonder dat de minste stoornis of eenig ongeval had plaats gehad. Van de troepen bleven 13166 personen, 735 paarden en 30 vuurmonden op hunne standplaatsen; 4621 personen, 1151 paarden met 10 vuurmonden en 8 voertuigen *marcheerden* naar hunne bestemming; al het overige personeel en materiëel werd per spoorlijn of stoomboot vervoerd. In het geheel zijn 26 extra-treinen noodig geweest; de publieke dienst werd nergens geschorst, met uitzondering van één gewonen trein op de lijn Utrecht—Hedel. De Rijksschipbrug te Hedel afgebroken zijnde, werd op 20 Julij door een detachement pontonniers aldaar een pontonbrug geslagen.

Verpleging. Grootendeels zijn de troepen van het mobile leger in kazernen gehuisvest geweest. In enkele gemeenten werden door de gemeentebesturen groote gebouwen tot huisvesting der troepen ingerigt. Voorts werden de troepen ingekwartierd, gekantonneerd of gekampeerd. In de inkwartieringswet, die geen rekening houdt met den toestand van voorbereiding die tusschen vrede en oorlog ligt, hebben zich onderscheidene leemten voorgedaan, zoodat een wijziging voor sommige artikelen dringend noodig wordt geoordeeld.

Het kantonneeren heeft vrij algemeen, zoowel ten genoegen der bewoners als van den troep, plaats gehad.

Bij het kampeeren bleek het al spoedig bij sommige kampen, dat men niet gelukkig was geweest in de keuze van het terrein, zoodat bij de zware regens, die in het begin van Augustus vielen, een verplaatsing noodig werd.

De verpleging was over het algemeen goed; de gekazerneerden in kazematten en andere bomvrije lokalen hadden het minder goed; in sommige moesten de manschappen met hunne stroozakken op de steenen vloeren liggen; later werden planken op de vloeren gelegd; het is echter te wenschen houten britsen in de bomvrije lokalen aan te brengen.

Remonte. Volgens de organieke sterkte behooren bij het wapen der cavalerie 2358 troepenpaarden en bij dat der artillerie 2087. Hiervan waren op 1 Julij 1870 respectievelijk 2120 en 1103 paarden aanwezig, zoodat er een te kort was van 238 paarden bij de cavalerie en 1017 bij de artillerie. Bij deze rekening was het aantal paarden voor den trein op slechts 96 gesteld, hetgeen in oorlogstijd op verre na niet voldoende zou zijn geweest.

De onderhandelingen met bekende paardenhandelaren leidden tot den aankoop van 110 paarden voor den laatsten Julij en van 711 in Augustus en het begin van September tegen den prijs van f 430 per paard.

Krachten den inhoud van het 2de lid van art. 30 der Wet op de inkwartieringen enz., had voorts een opordering van paarden plaats in N. Brabant, Gelderland, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg. De opordering in de overige provinciën had niet plaats tengevolge der veranderde tijdsomstandigheden.

De opordering en aankoop der paarden in de eerstgenoemde provinciën vorderde niet minder dan 45 dagen, gerekend van den dag, waarop de militie buitengewoon onder de wapenen werd geroepen, en in dat tijdsverloop werden niet meer dan 93 paarden voor de cavalerie en 412 voor de artillerie verkregen; de prijs, die besteed werd, bedroeg f 381 per paard. Houdt men daarbij in het oog, dat volgens de provinciale verslagen het aantal paarden van 6 tot 8 jaren, uit welke de keus moest worden gedaan, in die 7 provinciën te zamen ongeveer 20175 bedroeg, dan

blijkt het duidelijk, dat er moeilijkheden bij de opvordering bestaan, die een wijziging in de wettelijke bepalingen allezins noodig maken, opdat in tijden als de hier bedoelde, het requireeren van paarden regtstreeks door deskundige militaire autoriteiten kunne plaats hebben.

Maar ook dan nog zal men bezwaarlijk in de behoefte kunnen voorzien van paarden voor de cavalerie en rijpaarden voor de artillerie, alsmede van die, bestemd tot de bespanning der vuurmonden bij laatstgemeld wapen, en wel omdat de paarden steeds een tijd van voorbereiding behoeven. Daarom ligt het voor de hand, dat het eenige middel om zich, wat de cavalerie betreft, voor misrekeningen en teleurstellingen te vrijwaren, daarin bestaat, dat de corpsen van dit wapen voortdurend op de getalsterkte aan paarden worden gehouden, welke bij hunne organisatie is vastgesteld. In verband daarmee, zal men bij elk corps ten allen tijde bij magte moeten zijn om de veld-escadrons op het bij de formatie bepaalde cijfer aan te vullen met paarden, volkomen afgerigt en geschikt voor de dienst te velde, terwijl bij de depôts geen paarden zullen mogen worden aangehouden, die voor het onderwijs der reeruten niet meer deugen.

Hiertoe zal de remonte voor de cavalerie regelmatig elk jaar, ten minste op $\frac{1}{8}$, van de organieke sterkte moeten worden gesteld, met inachtneming tevens om bij buitengewone verliezen, door sterfte als anderzins, deze verliezen door eene daaraan geëvenredigde verhooging van het vorenbedoeld getal remonten te dekken.

Evenzeer zal het noodig zijn het aantal paarden der artillerie zoodanig te verhoogen, dat elke veldbatterij in staat zij steeds met zes stukken, benevens een tweetal der meest onmisbare voertuigen te kunnen uitrukken.

Kleeding en uitrusting. Al de miliciens der ligting van 1870 waren in de maand Mei gekleed en van het noodige voorzien. Hoewel nu, na de daardoor ontstane vermindering in de magazijnen, deze op 1 Julij weder nagenoeg aangevuld en er meer dan voldoende onverwerkte stoffen voorhanden waren, om de ontbrekende lakensche kleeding te doen aannaken, zoo valt het toch niet te ontkennen, dat er hier en daar eenig te kort is geweest in gemaakte kleedingstukken.

In de maand Julij werden de hoofdadministratiën der corpsen aangeschreven om, zoo noodig, met afwijking van de bestaande voorschriften, dáár waar het benoodigde te verkrijgen was dit uit de hand aan te koopen. Hieraan is ook voldaan geworden. Voorts is in de maand October van het vorige jaar, ter voorziening in de bij de mobilisatie gebleken behoefte, eene nieuwe regeling gemaakt omtrent den voorraad van kleeding- en uitrustingsstukken, welke in de magazijnen der corpsen voorhanden moeten zijn, en is, gelet op de ondervinding van het vorige jaar, het cijfer van den voorraad voor sommige artikelen vermeerderd.

Tevens is voorgeschreven dat, in stede van het definitief inleveren der kleeding door de miliciens met groot verlof, zooals tot nu toe gebruikelijk was, de goederen voor zoover zij niet door den milicien worden medegenomen, bij het korps zullen worden gedeponneerd. Ten gevolge dezer maatregelen is men thans verzekerd, dat al de miliciens, ook bij het geheel onverwacht onder de wapenen komen, onverwijld van het noodige zullen worden voorzien.

Ledergoed en paardentuig. Het benoodigde ledergoed was in voldoende mate voorhanden. Hetzelfde kan gezegd worden van het paardentuig bij de cavalerie.

Kleeding en ledergoed voor de schutterijen. Dadelijk na de mobilisatie zijn 18500 kapotten voor de schutterij bij de corpsen van het leger aangemaakt geworden. Voorts is een voorraad werkbroeken, wasdoozen en eetketels, alsmede het borstelwerk voor 18500 schutters aangeschaft geworden.

Kazerneringsbehoeften, kampementseffecten en velduitrusting. Bij de opkomst van de ligtingen der militie op 20 Julij 1870, waren in al de vaste garnizoensplaatsen voldoende slaappfurnituren voorhanden. Toen echter de troepen twee dagen later naar elders werden verplaatst, was op de nieuwe garnizoensplaatsen niet overal eene genoegzame voorraad beschikbaar, en konden, uit den aard der zaak, de liggingsvoorwerpen niet op marsch worden medegevoerd.

Buitengewone aanschaffing van behoeften heeft niet plaats gehad.

De op 1 Julij in het magazijn voorhanden hoeveelheid kampementseffecten en veld-uitrusting heeft voldoende kunnen strekken om te voorzien in de voorgekomen behoeften, met uitzondering evenwel van veldflesschen en kampementsdeken. Het te kort aan veldflesschen ontstond door de aanvragen der troepen, voor de vestingdienst bestemd, waarop vroeger niet gerekend was; het te kort aan dekens is toe te schrijven aan het noodig worden van een tweede deken in de kampen; hierin is voorzien geworden door dekens van het nachtleger. Tot aanvulling van den magazijnsvoorraad zijn, in verband met de mobilisatie, aangekocht: 45000 m. tentendoek; 1000 kookketels voor 10 man; 4500 soepbakken; 40000 veldflesschen en 30000 broodzaken; terwijl tot verdere aanvulling op de begrooting van 1871 gelden zijn uitgetrokken voor: 7086 kampementdekens; 1141 kookketels voor 10 man; 2000 veldflesschen, 20000 broodzaken en 500 kookketels voor 6 man.

Hospitaalbehoefden en materieel van de geneeskundige dienst. Verpleging der zieken in de zieken-établissements. De wenschelijkheid is gebleken om over een grooter aantal hospitaal-fournituren te kunnen beschikken, zoodat een reserve voor 1500 lijders aanwezig zij. De daartoe vereischte gelden zijn op de begrooting van het loopende jaar toegestaan. De genees- en heilkundige behoeften waren in voldoende, de geneesmiddelen in ruime mate voorhanden.

Materieel der artillerie.

a. Bij het mobile leger. Aan materieel der artillerie, bestemd voor het mobile leger, is, wat vuurmonden, aftuiten en voertuigen aangaat, geen gebrek geweest.

Het was er evenwel verre af, dat al die voertuigen in een gewenscht tijdsbestek volkomen uitgerust en bespannen waren. De navolgende mededeeling kan daaromtrent dienen.

De meeste batterijen veld- en rijdende artillerie zijn op den 22sten Julij gemarceerd, overeenkomstig de toen bestaande formatie met:

4 stukken,	bespannen met 6 paarden;
1 voorraadafduit,	" " 4 "
1 voorraadwagen of caisson,	" " 4 "

terwijl enkele batterijen aanvankelijk hadden 6 stukken met 4 paarden, zoodat op het genoemde tijdstip zich 86 vuurmonden bij het veldleger bevonden.

Den 29sten Julij werden bevelen gegeven om, naar gelang paarden aangeschaft werden, alle batterijen eerst op 6 stukken, bespannen met 6 paarden, te brengen, en ze vervolgens van de caissons en verdere voertuigen te voorzien. Het duurde daarop tot 10 Augustus eer alle batterijen veld-artillerie van 8^{cm}. (toen 10 in getal) van de 6 stukken met 6 paarden voorzien waren; tot 16 Aug. voor de 4 overige batterijen (van 12^{cm}.) der veld-artillerie en 2 dergelijke rijdende batterijen, en tot 22 Aug. eer ook de beide laatste batterijen (rijdende à 12^{cm}.) hare 6 stukken als boven hadden bespannen. Gerekend van den dag, waarop de militia buitengewoon onder de wapenen werd geroepen (16 Julij), zijn alzoo niet minder dan 28 dagen verlopen eer de 18 veldbatterijen hare 6 stukken met 6 paarden bespannen hadden.

Het uitgeven der caissons, voorraad- en smidswagens had achtereenvolgens plaats en was den 19den Sept. afgelopen, behalve bij 3 batterijen, voor welke toen de voorraadwagens tot gereedschappen nog niet waren afgehaald. In waarheid kan dus niet gezegd worden, dat bij de ontbinding van het mobile leger op 30 Sept., dat is 75 dagen na de oproeping der militia, al de 18 veldbatterijen geheel uitgerust waren.

Wat de voertuigen bij de korpsen betreft, had elk bataillon infanterie zijn bespannen patrooncaisson. Zoodanig voertuig met 10080 patronen en een stel tuigen voor 2 paarden, is ten allen tijde bij het bataillon voorhanden. Bagaadje-karren zijn niet aan de korpsen verstrekt geworden.

Ten behoeve der staven van het leger en de divisien en brigades zijn, toen paarden daarvoor beschikbaar waren, op 19 Aug. uitgegeven:

24 bagaadje-karren tot troepen;
13 idem " geneeskundige dienst, en
22 ziekenwagens;

allen volledig uitgerust en met de noodige tuigen.

In het laatst van genoemde maand was men, door den aanvoer van paarden, bij magte weder aan het leger te verstrekken:

26 bagaadje-karren tot troepen; en
36 ziekenwagens:

doch dit werd toen niet meer noodzakelijk geacht en is dan ook achterwege gelaten.

Voor de parken van het leger, waarbij ook patroon-caissons met de reserve-munitie voor de infanterie en cavalerie behooren, zijn, evenmin als voor den pontontrein, bevelen gegeven tot het in gereedheid brengen. Het bespannen van de voertuigen dezer parken en van den pontontrein, evenals van een vrij groot gedeelte van de voertuigen der corpsen en staven van het leger, zou, bijaldien daartoe besloten ware geworden, bij gebrek aan paarden en tuigen, met gerequireerde paarden en tuigen hebben moeten geschieden.

Het blijkt dus dat het uitrukken der voertuigen niet zonder groote vertraging heeft plaats gehad. Onderscheidene redenen hebben daartoe medegewerkt, als:

- 1°. Het gebrek aan paarden.
- 2°. De ongenoegzame voorraad tuigen van model voor de 18 complete batterijen.
- 3°. De verwisseling van het materiëel van 2 getr. rijdende batterijen, tegen dat van even zooveel gladde veldbatterijen enz.

Eene verandering in dezen toestand is hoog noodig. Bereids is thans het aantal paarden reeds zooveel verhoogd, dat de batterijen ten allen tijde 6 vuurmonden en 2 voertuigen zullen kunnen uitbrengen. De tuigenvoorraad is voorhanden voor 18 complete batterijen en voor nog 2 batterijen op oorlogvoet; het aantal lamoen- en disseltuigen is aanzienlijk verhoogd en maatregelen van administratieven aard zijn genomen, om bij onverwachte mobilisatie noodeloos tijdverlies te voorkomen.

b. In de vestingen en forten. Over het algemeen kan gezegd worden dat in de magazijnen der verschillende vestingen en forten het noodige art.-materiëel in voldoende hoeveelheid voorhanden was.

c. Patronen. De voornad patronen bedroeg, op 16 Julij, 70 per geweerdragende man (hieronder 16000 schutters gerekend.) Dat ongenoegzame aantal is later door aanmaak, zoowel als ten gevolge van het beperken der schietoefeningen, wel tot een hooger cijfer opgevoerd, maar het zou altijd ongenoegzaam gebleven zijn voor een werkelijken oorlog. Op 30 Junij jl. bedroeg het aantal patronen 126 per geweerdragend soldaat en op Januarij 1873 zal de voorraad op 12000000 gebragt zijn, heetteen voldoende wordt geacht.

Materiëel der genie. De gereedschapskarren voor het bat. mineurs en sapeurs bevonden zich te Woerden; daardoor duurde het tot 3 Aug. eer van de 10 benooodigde gereedschapskarren er 6 uitgerust en bespannen waren; de 4 overige konden eerst den 13den Aug. verstrekt worden. Om deze leemte voor het vervolg te voorkomen, zijn de vereischte gereedschapskarren thans uitgerust bij het korps gebleven, waarbij de noodige tuigdeelen zullen gevoegd worden.

In de vestingen en verdere verdedigingswerken was over het algemeen niet veel materiëel der genie voorhanden. Het ontbrekende is aangevoerd of aangekocht moeten worden; vooral was er groot gebrek aan materialen voor den schansarbeid en kap-luifels voor de artillerie.

Met uitzondering van de vestingwerken langs de Wester-Schelde en die behoorende tot de Grebbelinie tusschen Rhijn en Zuiderzee, werden alle vestingen, forten en stellingen in staat van verdediging gesteld. De werkzaamheden daarbij hebben hoofdzakelijk bestaan: voor de genie in het verbeteren der profilen van de aardenwerken, het maken van traversen en banketten voor inf., het stellen van palissadeeringen, fraiseringen, palanken en barrières, het maken van versperringen, het plaatsen van eggen en voctangels, het blinderen van gebouwen, het maken van blokhuzen enz.; en wat de artillerie betreft, het maken van opstellingen voor geschut, het insnijden van schietgaten, het in batterij brengen van vuurmonden, het verplaatsen van buskruit, aanmaken van munitien enz.

Waar zooveel te verrigten viel, heeft de artillerie meermalen, om niet te zeggen

meestal, mede gearbeid ten behoeve der genie, waardoor natuurlijk vertraging in haar eigen arbeid moest ontstaan. Niettemin zijn door de vesting-art. vóór 15 Sept., 1850 vuurmonden in batterij gebragt, elk voorzien van 40 tot 50 schoten.

Het opwerpen van nieuwe werken bepaalde zich tot de hoofdstad, Nijmegen en Zwolle. Bij een eventueelen strijd in de Rhojnprovinciën scheen voor Nijmegen, bij het handhaven onzer neutraliteit, een belangrijke rol weggelegd als punt van samenkomst van het Oostelijk met het Zuidelijk frontier, in verband met de daarop aanloopende groote wegen, zijn rivierovergang, zijne domaineerende ligging enz.; o. a. werd een gesloten werk in den Ooipolder gemaakt, om te beletten dat de vijand de van Westervoort naar Nijmegen overgebragte Schipbrug van achter den Ooidijk zou kunnen beschieten. Ook werd op den Kwakkenberg een werk gemaakt; bij een ander, ter hoogte van den Witten Molen, stuitte men echter op moeielijkheden om den benoedigden grond te krijgen. In de plaats hiervan is toen een gesloten werk met blokhuis gemaakt op den Kwakkenberg, 1300^m van de lunetten aan den uitgebranden molen.

De werken bij Zwolle dienden tot verdediging van het accès aldaar. Ook bij die werkzaamheden deden zich bezwaren voor, om grond beschikbaar te krijgen.

Reeds dadelijk deed zich bij het begin der mobilisatie dringend de behoefte gevoelen om de versterkte plaatsen en forten, voor zoover zij niet in het algemeen telegraafnet waren opgenomen, daarmede en ook hier en daar onderling te verbinden. Door krachtige medewerking van het Ministerie van Financien werden nog in de maand Julij eenige lijnen (de Worp tegenover Deventer-Apeldoorn; Numansdorp-Oud-Beijerland; Willemstad-Moerdijk; Heusden-Crevecœur; Kijkduin-Nieuwe Diep; Westervoort-Arnhem) aangelegd en bezet; voorts werd in de Utrechtsche linie met het aanleggen der gemeenschap een begin gemaakt.

Inundatiën zijn niet gesteld geworden. Daarentegen zijn een aantal maatregelen genomen om het stellen der onderwaterzettingen voor te bereiden.

Het is ook nu weder gebleken, hoe verkeerd het is onderscheidene zaken tot oorslogstijd uit te stellen. Dit ziet o. a. op het onder profiel houden van aardewerken; het maken van bomvrije localen, het voorzien der forten van goed drinkwater, zorgen voor gemeenschapswegen en telegraphische verbindingen, en het beramen van maatregelen om het in batterij brengen van zoovele vuurmonden, wanneer dit tamelijk onverwacht moet plaats hebben, te bespoedigen.

De wenschelijkheid is voorts gebleken om over meer affuiten op raam te kunnen beschikken; het aantal wordt dan ook thans vermeerderd en hiermede zal voortgegaan worden.

TWEDE GEDEELTE.

Beschouwingen over de legerorganisatie.

Militie en Schutterij. Volgens art. 2 der wet van 19 Aug. 1861, (*Staatsblad* n°. 72,) kan het jaarlijksch contingent der militie bedragen 11000 man, waaronder 600 man voor de zeemilitie. Het is er evenwel ver af dat met die wet het noodzakelijke cijfer van 52 000 man voor de militie te land zou kunnen worden bereikt; dit blijkt voldoende uit onderstaande overzicht.

Jaar	Bedrag der ligting.	Hiervan op 30 April jl. nog in de sterkte.
1866	10030 man	8048 man
1867	10202 "	8318 "
1868	10282 "	8999 "
1869	10353 "	9266 "
1870	10330 "	9638 "
	<hr/> 51187 man.	<hr/> 44269 man.

In Julij 1870 bedroeg het totaal dezer 5 ligtingen nog 45.390 man. Het blijkt echter duidelijk, dat, om op de sterkte van 52.000 man te komen, een wijziging in

de militie-wet noodig is; het jaarlijksch contingent voor de landmagt zou namelijk moeten worden vastgesteld op 12176 man.

Ook is het dringend noodzakelijk gebleken, verbeteringen te brengen in het intellectuele gehalte onzer miliciens. Bij de ligtingen van 1871 bevindt zich 14,4 per cents, dat lezen noch schrijven kan; dit cijfer wisselt voor de verschillende provinciën af van 10 tot 28 ten honderd.

Wat de schutterij in het bijzonder betreft, is het in het vorige jaar voldingend bewezen, dat wanneer ons rijk zelf dadelijk in den oorlog ware betrokken geweest, op haar niet terstond zou hebben mogen gerekend worden. Van de groote cijfers op het papier, opzigtens de schutters van den eersten ban, bleek slechts een 15.000 man infanterie en een 2000 man art.-schutterij beschikbaar te zijn, doch onvoldoende en onregelmatig georganiseerd, voor een gedeelte geheel ongeoeffend, voor een ander deel zeer gebrekkig geoeffend, over het algemeen met weinig deugdelijke kaders en gemis aan krijgstuicht, voor dadelijk gebruik was dus die krijgsmagt niet geschikt.

Dat zij bij de vele goede elementen, welke de schutterij bevat, in eene bruikbare magt is te herscheppen, lijdt geen twijfel. Daartoe wordt eene nieuwe wettelijke regeling der schutterijen vereischt.

Aanvoering en generale staf. Men zou aan de waarheid te kort doen door te beweren, dat de aanvoering bij het leger in het vorige jaar was gebleken onberispelijk te zijn. De behoefte aan troepen-oefeningen op eenigszins ruime schaal heeft zich bepaaldelijk doen voelen.

Het is tevens overtuigend gebleken, dat het aantal officieren van den generalen staf onvoldoende is. Men heeft om een minimum stafofficieren aan de hoofdkwartieren en brigade-staven te kunnen toevoegen, grepen moeten doen in alle rigtingen, hetgeen tevens ten gevolge had, dat men personen kreeg, niet op hunne taak voorbereid. Had men dadelijk den strijd moeten aannemen, onze hoofdkwartieren waren niet behoorlijk voorbereid en geconsolideerd bevonden, niet genoegzaam bekend met locale en andere hulpmiddelen, in één woord in het eigen land, vreemd aan veel wat samenhang en kracht geeft, wat met kennis van zaken en vertrouwen doet handelen.

Met eene uitbreiding van den generalen staf dient gepaard te gaan het reeds in vreedstijd samenstellen van het personeel der hoofdkwartier voor het veldleger.

Militaire intendance. Ook het aantal officieren bij dit dienstvak is ten eenenmale onvoldoende bevonden. Dit personeel telt thans 12 officieren, terwijl in het vorige jaar 19 intendanten bij het leger benoodigd waren. Men heeft dus uit de kwartiermeesters moeten putten, hetgeen, had de toestand langer aangehouden, de administratie in een bedenkelijken toestand van verwarring zou hebben gebracht. Ook is het tegen het belang van de dienst, personen als intendanten te laten fungeeren, die door aanhoudend administratief werk en geldelijke verantwoording bij de korpsen, eene andere rigting hebben gekregen.

Personeel van de geneeskundige dienst. Bij de mobilisatie van 1870 is met de bestaande organisatie in de geneeskundige dienst in het algemeen kunnen worden voorzien. Van de dienstaanbiedingen van burger-geneeskundigen heeft men geen gebruik behoeven te maken.

Infanterie. De wenschelijkheid van de brigade-indeeling der infanterie, evenzeer als de samenvoeging der brigades tot divisien, reeds in vreedstijd, is gebleken.

Bij de mobilisatie was het aantal hoofdofficieren, met uitzondering van drie luit.-kolonels (depôt-kommandanten), present; alle kompagnien werden door kapiteins gekommandeerd, behalve twee veld- en twee depôt-kompagnien; van de luitenants mankeerden slechts 7. Het incompleet aan officieren der inf. was dus gering. Bovendien waren er bij het leger 214 onderofficieren, geschikt om tot 2den luitenant te worden benoemd; terwijl er ook veel aanbiedingen van voormalige officieren en Oost-Indische officieren, die met verlof hier te lande zich bevonden, waren ingekomen.

Met het oog echter op het benoodigde aantal voor de schutterijen bij een mobilisatie, en op een behoorlijke reserve, was het aantal officieren te gering; bereids is dan ook reeds het getal luitenants per veld-bataillon met een vermeerderd. Ook is

de noodzakelijkheid gebleken om het depôt van het reg. grenadiers en jagers op dezelfde sterkte te brengen als die der overige regimenten infanterie.

Cavalerie. Het hoofdgebrek van de organisatie der cavalerie is gelegen in het belangrijk incompleet aan afgerigte paarden, welk gebrek onafgebroken sedert jaren bij het wapen heeft bestaan. Daardoor moeten de reserve- en depôt-escadrons steeds veel afgerigte paarden en personeel afstaan, als de veld-escadrons op eene meer met de formatie overeenkomende sterkte moeten worden gebracht; daardoor staan dan ook in die tijden de instructie bij de gemelde onderdeelen niet zelden genoegzaam geheel stil.

Alleen door het voltallig maken der cavalerie op de organieke sterkte aan afgerigte paarden en het alzoo niet mederekenen in die sterkte van onafgerigte paarden, en door het jaarlijks verstrekken van remonte tot het volle bedrag der approximatieve behoefte voor het volgend jaar, kan in de bovenbedoelde leemte worden voorzien. Dit is dan ook voor het vervolg bepaald noodig te achten.

Gelijk te voorzien was, is de oproeping van al de ligtingen miliciens voor de cavalerie overtollig gebleken. Eene ligting boven die welke zich reeds onder de wapenen bevond, ware voldoende geweest.

De miliciens der ligting 1868 zijn voornamelijk bij de veld-escadrons ingedeeld geweest. De drie overige ligtingen zijn tot andere diensten gebezigd (patronen maken enz.). De miliciens van 1868 bleken dadelijk bruikbaar te zijn, die der beide oudste ligtingen zouden daartoe echter minstens een maand degelijke oefening noodig gehad hebben. Het schijnt dus mogelijk en wenschelijk, de beide oudste ligtingen der militie een andere bestemming te geven, buiten den eigenlijken werkring van het wapen.

Het tegenwoordig getal paarden moet als een minimum worden beschouwd. Met minder cavalerie zou een behoorlijke verdediging des lands niet kunnen plaats hebben.

Artillerie. Op het incompleet van paarden is reeds gewezen; daardoor konden dan ook in den aanvang slechts 86 in plaats van 108 vuurmonden uitgebragt worden, waarvan sommige slechts bespannen met 4 paarden.

Al de rijdende en sommige veldbatterijen hadden nog glad geschut; dit moet uit de bewapening verdwijnen. Het aantal vuurmonden moet voorts worden vermeerderd. De Noord-Duitsche bond heeft ongeveer $3\frac{1}{2}$ vuurmond op de 1000 man; bij ons jeugdig leger dient men dus minstens 4 stukken op de 1000 man te hebben. Door het in den laatsten oorlog meer op den voorgrond treden der Duitsche artillerie moet men er ook op rekenen, dat bij een oorlog meer vuurmonden onbruikbaar worden geschoten, zoodat een behoorlijke reserve aan geschut noodzakelijk is.

De vesting-artillerie is, gelet op de mogelijkheid van een beperkten voorbereidings-tijd, gebleken veel te zwak te zijn, terwijl de artillerie-schutterij te weinig geoefendheid bezit om, althans bij het begin van een oorlog, op een krachtige hulp van hare zijde te mogen rekenen. Dat bovendien de kaders uitbreiding behoeven, heeft de jongste mobilisatie proefondervindelijk doen zien. In de eerste plaats geldt zulks het kader officieren. Vele officieren worden door speciale dienstbetrekkingen, aan de kompagnien onttrokken; die officieren moeten dus bij den staf van het wapen gevoerd en hunne plaatsen bij de korpsen aangevuld worden. Voorts dient ook het kader der onderofficieren eene vermeerdering te ondergaan.

Genie. In den afgelopen zomer werden twee kompagnien mineurs en sapeurs voor de Utrechtsche en ééne voor de Amsterdamsche linie gevorderd; er bleven dus slechts twee kompagnien voor het mobile leger over, hetgeen te weinig is. In de vestingen en forten en bij het opwerpen van nieuwe werken bestond ook dringend behoefte aan geoefend genie-personeel. Een uitbreiding der genie-troepen is dus volstrekt noodzakelijk. Tevens zal dan een depôt voor het bataillon genie-troepen moeten worden opgerigt, alsmede eene afdeeling, uitsluitend voor de dienst van spoorwegen en telegraphen.

Transporttrein. Aan voertuigen was geen gebrek; wel aan tuigen en paarden, zoodat er te veel tijd vereischt werd om het mobile leger, zelfs maar van een gedeelte der benooidige voertuigen te voorzien. Het gebrek aan paarden doet zich reeds in vre-

destijd, zoowel bij den art.-transporttrein als bij den transporttrein der militaire administratie gevoelen. Men moet dan paarden van de batterijen nemen, waardoor de oefeningen bij deze lijden.

Voor caissonrijders bij de infanterie heeft men het vorige jaar cavaleristen genomen; die maatregel heeft echter in het geheel niet voldaan; de cavaleristen bleken tot die taak ongeschikt. Het is dus allezins noodig om over een voldoende aantal afgerigte treinsoldaten te kunnen beschikken.

BESLUIT.

De leemten in de organisatie onzer levende strijdkrachten in het 2de gedeelte van dit verslag vermeld, geven genoegzaam den weg aan, die gevolgd moet worden om in dit opzicht tot verbetering te geraken. Er hebben zich ook belemmeringen van wettelijken aard voorgedaan, die allezins voorziening vereischen.

Het tijdperk van voorbereiding tot den oorlog is in onze wetgeving onbekend. In dien toestand bevonden wij ons echter ten vorigen jare. De wetgever schijnt alleen het oog gehad te hebben op vrede en oorlog, alsof die twee toestanden scherp van elkaar gescheiden waren en er geen toestand van overgang bestond.

Wanneer, vooral nu de overgangperiode tegenwoordig soms zeer kort is, de Regering en de opperbevelhebber van het leger door allerlei wettelijke bepalingen, waaraan zich het bijzonder belang vastklemt, belemmerd worden, dan komen wij met onze verdedigingsmaatregelen te laat, en zal onze verdediging het meest geschaad worden door de wettelijke bepalingen, die haar juist moesten beschermen en in de hand werken.

De hier bedoelde belemmeringen hebben betrekking op:

De wet van den 14den Sept. 1866 (*Staatsblad* n°. 138), betreffende de inkwartieringen en het requireeren van paarden. Wat het laatste betreft, zou het handhaven dier belemmerende bepalingen oorzaak kunnen zijn, dat een vijand zijn voordeel zou doen met de paarden, welke wij, als een gevolg onzer eigen wetgeving, in weerwil van de groote behoefte ongebruikt hadden laten staan. Hetzelfde geldt met opzicht van andere oorlogsbenoodigheden, zooals vaartuigen tot het slaan van bruggen enz.

De wet van 28 Aug. 1851 (*Staatsblad* n°. 125), regelende de onteigening ten algemeenen nutte en waarop bij de werken om Nijmegen en Zwolle reeds is gewezen. Dit zou ook zijn toepassing vinden bij het voorbereidend opruimen binnen de verboden kringen, waaronder men te verstaan heeft niet het opruimen van huizen of getimmerten, maar het kappen van boomen, heggen en struikgewas, voor zoover zij het gezigt en het vuur uit een vesting, fort of batterij belemmeren, en welk een en ander zeer tijdroovend is en veel handen vorderen.

Onderwaterzettingen kunnen alleen in oorlogstijd worden gesteld. Ook deze eischen echter voorbereiding. Het opzetten van het polderwater tot het hoogste peil, zoodat de landen verzadigd en de slooten en waterleidingen geheel gevuld zijn, is in de eerste plaats noodig. Voorts het opstuwen tot een zoo hoog mogelijk peil van het boezemwater. Een en ander vordert echter samenwerking van militaire ingenieurs, waterstaatsbeambten en polderbesturen, zoodanig dat, zonder op bezwaren te stuiten of mogelijke tegenwerking te duchten, op één zelfde gewenscht oogenblik alles samenwerkt om het water voor de werkelijke inundatie op de meest gunstige wijze te kunnen bezigen. Het overgroot belang, om door wettelijke bepalingen die samenwerking reeds in vreedestijd te doen waarborgen, springt dus duidelijk in het oog.

Moge uit het voorafgaande verslag gebleken zijn, dat bij de mobilisatie van een gedeelte onzer strijdkrachten in den zomer van 1870 onderscheidene leemten en gebreken in onze militaire inrigting bestaan, het is de overtuiging van den Minister, en hij vertrouwt dat dit ook uit den inhoud van het verslag moet gebleken zijn, dat, hadden wij handelend moeten optreden, de meest ernstige bezwaren niet zouden zijn voortgevloeid uit de gebreken der militaire organisatie, maar uit die van onze wetgeving met betrekking tot het tijdperk van voorbereiding dat den oorlog onmiddellijk voorafgaat.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1872.

VIIIste HOOFDSTUK.

VOORLOOPIG VERSLAG.

§ 1. Bij het onderzoek in de afdelingen der kamer van het wetsontwerp tot vaststelling van het VIIIste Hoofdstuk der staatsbegrooting voor het dienstjaar 1872, was de groote meerderheid van gevoelen, dat de Kamer over de ingediende begrooting onmogelijk een oordeel kan vellen, omdat deze steunt op eene organisatie, die de Kamer niet kan behooredeelen. Gezwegen nog van het totaal gebrek aan toelichting betrekkelijk de voorgestelde wijzigingen in de organisatie der levende strijdkrachten, moet elk oordeel daarover uitgesproken voorbarig worden geacht, zoolang de vestingwet en de wijziging der wetten op de militie en schutterijen niet zijn ingediend en vastgesteld. In eene afdeling heeft men zelfs aanvankelijk geaarzeld tot het onderzoek van dit wetsontwerp over te gaan, omdat men de handeling der regering inconstitutioneel achtte, daar zij bij de ramingen geheel afgeweken was van de bepalingen der militie-wet, en het onderzoek had in drie afdelingen, ten slotte slechts plaats onder nadrukkelijk protest tegen de handelwijze der Regering. Van verschillende zijden werd, onder verwijzing van hetgeen dienaangaande in de algemeene beschouwingen over de staatsbegrooting wordt gezegd, de wensch geuit, dat de Regering deze voordragt terugneme en eene begrooting indiene geschied op de leest van die van het loopende dienstjaar, voor zooveel de levende strijdkrachten betreft. Immers nu was men gedwongen de posten, die met de door de Regering bedoelde reorganisatie in verband staan, buiten beoordeeling te laten.

§ 2. Daargelaten de wenschelijkheid eener organisatie van het leger bij de wet, waarover de gevoelens uiteenliepen, herhaalde men hier den reeds bij de hierboven vermelde algemeene beschouwingen geuiten wensch, om van de Regering te mogen vernemen, of zij al dan niet van voornemen is, zulk eene wettelijke regeling voor te dragen. Vooral in verband met het vroeger daarover meermalen kenbaar gemaakte gevoelen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, stelde men op een bepaald antwoord prijs. Hieraan werd de vraag vastgeknoopt naar de homogeniteit van het kabinet. Vele leden stelden de geheele Regering verantwoordelijk voor de *gedragstijn* bij de indiening van het wetsontwerp gevolgd. De houding van den Minister van Oorlog, zeiden zij, moet in den Ministerraad een punt van overweging hebben uitgemaakt, en die Minister had deze voordragt niet kunnen indienen ware hij niet door zijne ambtgenooten gesteund. Deze leden wezen daarbij op de financiële gevolgen der ingediende begrooting, waarbij toch zeker het geheele Ministerte betrokken was. En vele leden stelden de Regering gezamenlijk verantwoordelijk voor dit geheele Hoofdstuk in al deszelfs onderdeelen. De meerderheid ging echter niet zoo ver. Zij was van gevoelen, dat op hoofdpunten, zooals bijv. de legerorganisatie bij de wet,

de algemeene dienstplicht, en dergelijke, eenstemmigheid tusschen al de leden der Regering behoorde te heerschen, maar voor de *bijzonderheden* van dit Hoofdstuk was naar hun oordeel alleen de Minister van Oorlog aansprakelijk.

§ 3. Afscheiden van deze bedenkingen werd het in eene afdeeling zeer afgekeurd, dat de Minister van Oorlog alvorens aan de hoofdzaken nog iets was gedaan, zich met veranderingen in de inrigting van het leger bezig hield. Die inrigting, zeide men, is tot zekere hoogte bijzaak. De waarde van een leger hangt niet daarvan af, of de bataljons vier dan wel vijf compagniën, de batterijen zes dan wel acht stukken tellen. Maar de veranderingen, die in de formatiën worden gebracht, hebben altijd dit groote nadeel, dat zij het bestaande op losse schroeven stellen en doorgaans eene geheele omwerking eischen van alle inrigtingen en voorschriften die op den ouden toestand gegrond zijn. Daardoor ontstaat onzekerheid en verwarring en dit oefent een allernadeeligsten invloed uit op de geregelde werking der verschillende deelen van het krijgswezen. Gezwegen nog daarvan, dat, in geval van mobilisatie velen die vroeger gediend hebben, in die anders hunne diensten gaarne zouden aanbieden, teruggelaten worden door de bedenking, dat zij in geheel nieuwe toestanden worden verplaatst, waarin zij betrekkelijk slechts weinig nut zullen kunnen doen of zich op hunne plaats zullen gevoelen.

Het tegenwoordig hoofd van dit Departement scheen van het gewigt dezer toch algemeen erkende waarheden niet doordrongen, daar hij aan de wapens van het leger eene andere inrigting wil geven, zonder zelfs de gronden mede te deelen, welke voor die verandering pleiten. Het bestaande wordt onvergehaald, zonder dat het bewijs geleverd is dat de tegenwoordige organisatiën onhoudbaar zijn. De Memorie van Toelichting vermeldt met geen enkel woord welke dan toch de redenen zijn, waarom al de bataillons infanterie van vijf op vier compagniën moeten worden gebracht; waarom de kavallerie met een regement verminderd, maar overigens met 200 paarden versterkt moet worden; waarom de rijdende afgeschapt en ten deele vervangen moet worden door batterijen mitrailleuses, waarvan het nut nog zoo betwistbaar is; waarom de veldbatterijen, door den generaal van den Bosch van acht op zes stukken verminderd, nu weder van zes op acht stukken moeten worden gebracht. Dit volslagen gebrek aan toelichting noemde men uiterst bevreemdend en de klagt daarover was in de afdeelingen algemeen.

§ 4. Bij de beoordeeling van het oude cijfer dezer begrooting, waartegen ook ditmaal en in veel grootere mate bij vele leden bezwaar bestond, behoorde men, naar het oordeel van andere leden, niet uit het oog te verliezen, dat onderanderen de kazerneering (in vroegere jaren in 't geheel niet op de begrooting voorkomende), de traktementen en soldijen, de fourage, de aankoop van paarden en de nieuwere wapening hoogere kosten eischen en alle grondstoffen duurder zijn dan voorheen; in hun oog was het derhalve onvermijdelijk, dat de kosten voor 's lands verdediging stegen. Over het algemeen werden ten deze opzichte dezelfde redeneringen vóór en tegen aangevoerd als bij alle vroegere begrootingen van Oorlog. Men wees er echter nu bijzonder op, dat, behalve de voorgedragen kosten, nog vele buitengewone uitgaven te wachten zijn, en men kon het vermoeden niet geheel van zich afwerpen, dat op deze begrooting de tijdelijke of buitengewone uitgaven zijn verminderd, om de blijvende verhooging daardoor minder in het oog te doen vallen. In twee afdeelingen trad men dienaangaande in meer uitvoerige beschouwingen en becijferingen. Men toonde aldaar aan dat de Memorie van Toelichting, hoe karig ook in andere toelichtingen, uitvoerig is in becijferingen, die men niet anders dan spitsvondig kon noemen. Die berekeningen moeten strekken om aan te toonen, dat de reorganisatiën van den Minister slechts in schijn kostbaar zijn. Doch daarmede was de waarheid niet weggelaten, dat de ontworpen organisatiën op deze begrooting, nu zij slechts zeer gedeeltelijk in toepassing zijn gebracht, reeds ruim f 600.000 meer dan de bestaande kosten. De zamen-trekking der afdeelingen II, III en IV in den algemeenen recapitulatiestaat over de jaren 1871 en 1872, wijst dit duidelijk aan en de ondervinding van vele jaren heeft geleerd, dat de cijfers van die afdeelingen wel klimmen, maar nooit dalen. En om nu het eindeijfer niet veel hooger op te voeren dan van 1871, heeft de Minister zijne toevlugt genomen tot het zoo even genoemde hulpmiddel, waartegen men op de

meest ernstige wijze protesteerde. De Minister heeft de kosten voor den aankoop van nieuw geschut, nieuwe geweren en patronen, alsmede voor de voltooiing onzer hoofdliniën van verdediging eenvoudig f600.000 lager geraamd. Toegevende aan zijne zucht tot verandering, heeft hij bezuinigd op die zaken, waaraan ons leger dringend behoefte heeft, en uitgaven ingekrompen, wier noodzakelijkheid de Kamer altijd heeft erkend en die zij steeds met groote bereidwilligheid heeft toegestaan. Daarbij heeft hij nog den reeds zoo korten eersten oefeningstijd der militie met eene maand verminderd. Aldus zijn evenmin de belangen van het leger als die van de schatkist gebaat. Want de gelden, nu voor oefening, geschut en geweren minder uitgetrokken, moeten toch bij eene volgende gelegenheid weder op de begrooting komen. Schijnbaar heeft men derhalve de uitgaven vrij wel op de tegenwoordige begrooting gehouden, werkelijk is de begrooting van Oorlog aanmerkelijk verhoogd.

De leden die deze opmerkingen maakten, zagen niet voorbij, dat de Minister de indiening van een nieuw wetsontwerp toezeft, waarbij al de gelden voor geschut, geweren en kazernen zullen worden aangevraagd. Maar bij de vele wetsontwerpen door den Minister reeds beloofd, vreesde men dat van die voordragt vooreerst niet komen zou. Een ontwerp tot aanvraag der benoedigde sommen voor geschut en geweren is, om zoo te zeggen, in één dag gereed te maken; maar het ontwerpen van een algemeen plan van kasernering is eene zaak van veel omvang, en wanneer de aanschaffing van nieuwe wapenen daarop moet wachten, zullen wij die in den eersten tijd nog wel niet bekomen.

§ 5. Volgens het slot van het mobilisatie-rapport zou de *hoofdoorzaak* der in 1870 aan het licht gekomen gebreken in de onvolledigheid gelegen zijn van onze wetgeving met betrekking tot het tijdperk van voorbereiding, dat den oorlog onmiddellijk voorafgaat. Zonder in deze meening in absoluten zin te deelen, wenschte men toch te vragen, waarom dan geen meerdere spoed werd gemaakt met de indiening van de herziening der wetten betreffende de inkwartiering en de onteigeningen.

§ 6. Eenige leden wenschten dat de bepalingen aangaande het huwelijk der officieren, na het gebeurde daaromtrent met de officieren van marine, ook voor de officieren der landmagt werden herzien. Met de beschouwingen van den Minister van Marine in den tijd te dezer zake in 't midden gebragt, konden zij zich echter niet vereenigen.

§ 7. In twee afdeelingen kwam het kerkgaan der troepen ter sprake. Hoe is het daarmede thans gelegen? Bestaat er een algemeene regel, of wel bestaan er plaatselijke voorschriften? In verband met de herhaalde klagten vestigde men op dit punt de aandacht der regering.

Iste AFDEELING.

Art. 2. Het Departement van Oorlog verhoogt, het Departement van Binnenlandsehe Zaken vermindert de traktementen der burgerlijke ambtenaren. Men vroeg of niet eene gelijke gedragslijn wenschelijk was.

IVde AFDEELING.

Art. 12. Steeds wordt bij de cavalerie, de veld- en rijdende artillerie met regt geklaagd over het on compleet aan paarden bij de veldeskadrons en batterijen, dat vooral bij de eerstvermelde in het ooglopend is. Dit bezwaar zal nimmer verdwijnen, zoolang de remontepaarden niet als overkompleet worden gerekend, dat tot dusver het geval niet is. Tevens werkt tot bedoeld incompleet de omstandigheid mede, dat er zeer dikwerf eene afkeurenswaardige toegeeflijkheid of zwakheid van de zijde van het Departement van Oorlog betoond wordt jegens annemers van remontepaarden, zoo ten opzichte van den *tijd* van levering en van het *aantal* paarden, als het vrijstellen van boeten. Men meent er ernstig op te moeten aandringen, dat hieraan eens een einde kome. Verder achtte men de raming van f 390 per paard over het algemeen te laag.

Vde AFDEELING.

In drie afdeelingen werd de vraag gedaan, of de betrekking van gouverneur der Koninklijke Militaire Akademie niet gemist kan worden, nu het schijnt te blijken dat die post zonder nadeel zoo lang onvervuld kan blijven. Daarbij werd herinnerd aan hetgeen dienaande in de Tweede Kamer was opgemerkt bij gelegenheid van de beraadslaging over de Wet van 17 Julij 1869 (*Staatsblad* n°. 141).

De reeds meermalen geuite klagt over de weelderigheid van de inrigting der Akademie werd herhaald.

Naar men meent te weten was in de maand Julij jl. door den Minister van Binnenlandsche Zaken eene aanschrijving aan de Commissarissen des Konings in de verschillende provinciën gedaan, waarbij werd medegedeeld, dat in verband met het eerlang in werking treden der Wet van 17 Julij 1869 (*Staatsblad* n°. 141) tot regeling van het onderwijs bij de Koninklijke Militaire Akademie, het toelatings-examen voor den cursus 1872—73 aan die inrigting in het laatst der maand Mei en gedurende de maand Junij 1872 zal plaats hebben, en hun werd verzocht de aandacht van de directeuren der gemeentelijke hogere burgerscholen van vier- of vijfjarigen cursus daarop te vestigen. In het aangehaalde stuk nu trekken twee punten zeer de aandacht. Bij de behandeling der wet, houdende regeling van het onderwijs bij de Koninklijke Militaire Akademie, is door de Regering uitdrukkelijk te kennen gegeven, dat het bij het toelatings-examen volkomen onverschillig moest zijn waar en hoe de vereischte kundigheden zijn verkregen. Maar waartoe dan dergelijke kennisgeving uitsluitend aan de directeuren der hogere burgerschool? In de tweede plaats wees men op *Art. 6* der aangehaalde wet, die het toelatings-examen gelijk stelt met het eind-examen der hogere burgerschool met vijfjarigen cursus, en men begreep dus in geen geval, waarom de aandacht van de directeuren der gemeentelijke hogere burgerscholen „ook van vierjarigen cursus” op het toelatings-examen gevestigd werd.

Vide AFDEELING.

In eene afdeeling wenschte men te weten hoeveel de reis gekost heeft van de officieren, die in het afgelopen voorjaar naar Frankrijk zijn gezonden, waartoe dit artikel bij de definitieve vaststelling van dit hoofdstuk der begrooting voor 1871 met *f* 10,000 is verhoogd. Ook vroeg men wat die officieren in het algemeen belang als wetenswaardig hadden opgenomen, en of de vroeger verschenen verslagen en memoriën thans weder in het licht zouden komen en een rapport der bedoelde officieren bevatten? Overigens waren er leden, die meenden, dat het voornemen der Regering was geweest dezen post *blijvend* te verhoogen, hetgeen zij zouden kunnen goedkeuren, mits slechts de geschiktste personen werden gekozen tot het doen van dergelijke reizen. Men wees hierbij op het feit, dat de groote manoeuvres onlangs door een gedeelte van het Engelsche leger uitgevoerd, niet waren bijgewoond door eenig Nederlandsch officier (althans niet *officieel*).

In eene afdeeling werd geklaagd over te late restitutie der gedane uitschotten door de gemeentebesturen ten dienste van het Rijk.

Xde AFDEELING.

Men verwonderde zich dat de Regering de geschutgieterij, tot dusver ten deele eene Rijks-, ten deele eene particuliere inrigting, tot eene geheele Rijksinrigting heeft gemaakt. Over de zaak zelve wenschte men geen oordeel uit te spreken, maar daar het hier eene verandering geldt, die blijkens vroegere debatten tegenstanders in de Kamer heeft, had het te meer bevreemding opgewekt, dat deswege alle toelichting wordt gemist. Nadere inlichting zou men dus gaarne hieromtrent van den Minister verlangen.

Van verschillende zijden werd aangedrongen op hervorming van het veldgeschut. Het werd althans meer dan tijd een zwaarder kaliber van getrokken veldgeschut in te voeren, ter vervanging van de gladde lichte twaalfponders, terwijl het naar men meent ook zeer ernstige overweging verdiende, of niet *al* het veldgeschut zou dienen veranderd te worden in achterlandgeschut.

Art. 22. Naar aanleiding van den staat n°. 77, meent men 's Ministers aandacht te moeten vestigen op het gering aantal torpedo's.

Onderscheiden leden vroegen of de regeling der torpedodienst in onderling overleg der Departementen van Oorlog en Marine tot stand gekomen was, en waarin naar het oordeel der Regering de grondgedachte en het nut dier regeling bestond?

XIIIde AFDEELING.

Art. 40. Men wenschte de bedoeling van het kamp te Rijen te leeren kennen. Zou, vroegen sommigen, een zoo klein kamp een aan de kosten evenredig nut opleveren.

Art. 43. Eenige leden achten deze uitgave minder noodig, aangezien de hier bedoelde vereeniging ruime geldmiddelen bezit.

XVde AFDEELING.

De onder n°. 80 overgelegde staat gaf aanleiding tot de vraag waarom bij sommige officieren op non-activiteit, die in activiteit paarden moeten houden, de fourrage is uitgetrokken, en bij anderen niet; welke regel wordt daarbij gevolgd?

XVIIde AFDEELING.

Artt. 53 en 54. Op bladz. 3 der Memorie van Toelichting zegt de Minister, dat hij reeds op deze begrooting eenige gelden aanvraagt voor den aanmaak van zwaar geschut, ten einde „geene stagnatie in de werkplaatsen te weeg te brengen.” Een weinig aannemelijk motief, naar men meent, daar immers die werkplaatsen werk te over hebben.

Overigens drong men er van verschillende zijden krachtig op aan, dat met de aanschaffing van het zwaar geschut en vooral ook van de nieuwe geweren meerdere spoed worde gemaakt. Waarom gedraald met hetgeen men zegt volstrekt noodig te zijn?

Aldus vastgesteld den 19den October 1872.

KIEN.
STIELTJES.
VAN HOUTEN.
STORM VAN 's GRAVESANDE.
DE ROO VAN ALDERWERELT.

NOTA van wijziging in het ingediend ontwerp van wet tot vaststelling van het VIIIste Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1872.

Iste AFDEELING. Kosten van het Departement.

Art. 2. Traktementen van de ambtenaren, onderofficieren en bedienden, toelagen aan officieren enz. Aanvankelijk uitgetrokken *f* 66,409.20. Alsnu te stellen *f* 65,809.20.

IIde AFDEELING. Traktementen, bureaukosten, toelagen en fouragegelden van de verschillende staven enz.

Art. 4. Groote staf. Aanvankelijk *f* 52,590.00; thans *f* 79,447.00.

„ 5. Generale staf. Aanvankelijk *f* 77,985.00; thans *f* 64,023.00.

„ 6. Administratie der armée. Aanvankelijk *f* 41,100.00; thans *f* 33,500.00.

„ 7. Provinciale en plaatselijke staven. Aanvankelijk *f* 66,186.00; thans *f* 87,586.00.

Totaal der IIde Afdeeling. Aanvankelijk *f* 237,861.00; thans *f* 264,556.00.

IIIde AFDEELING. Traktementen, soldijen enz., van de verschillende wapenkorpsen.

Art. 8. Wapen der infanterie enz. Aanvankelijk *f* 5,012,441.00; thans *f* 4,973,673.00.

„ 9. Wapen der kavallerie enz. Aanvankelijk *f* 1,725,559.00; thans *f* 1,769,908.00.

„ 10. Wapen der artillerie enz. Aanvankelijk *f* 2,498,336.00; thans *f* 2,325,262.00.

„ 11. Wapen der genie.

De omschrijving te stellen als volgt: Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sapeurs, mitsgaders bureaukosten en andere uitgaven voor de ingenieurs in de vestingen. Aanvankelijk *f* 378,407.00; thans *f* 337,243.00.

Totaal der IIIde Afdeeling. Aanvankelijk *f* 9,614,743.00; thans *f* 9,406,086.00.

IVde AFDEELING.

Art. 12. Remonte. Aanvankelijk *f* 251,160.00; thans *f* 245,310.00.

VIIde AFDEELING. Geneeskundige dienst.

Art. 15a. Traktementen, toelagen, daggelden van de officieren van gezondheid enz. Aanvankelijk *f* 167,800.00. Verminderd met het traktement van een eersten officier van gezondheid der 2de klasse *f* 2,800.00; derhalve thans *f* 165,000.00.

XIde AFDEELING. Practische oefeningen der genietroepen enz.

De omschrijving te stellen als volgt: Praktische oefeningen der mineurs en sapeurs, met de daarvoor noodige voorwerpen.

Het *Totaal* van het VIIIste Hoofdstuk is aanvankelijk uitgetrokken tot een bedrag van *f* 14,651,900.00; thans te stellen op *f* 14,460,688.00.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1872.

VIIIste HOOFDSTUK.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

§ 1. In de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer ten aanzien van het Iste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1872, is vermeld dat het aan niet voorziene omstandigheden is toe te schrijven, dat de in gereedheid gebragte wets-ontwerpen tot regeling en voltooiing van het vestingstelsel en tot wijziging der militiewet de Kamer niet hebben bereikt gelijktijdig met de, inmiddels, in verband met de evengenoemde ontwerpen, opgemaakte begrootings-voordragt. Tevens werd toegestemd dat de Kamer in dezen stand der zaak over geene genoegzame gegevens kan beschikken om de plannen der Regering, met opzigt tot de defensie, in hun geheel te overzien, en werd het dienvolgens een billijke wensch geacht de begrooting van Oorlog zoodanig te wijzigen dat het oordeel der Kamer over die begrooting onafhankelijk kunne zijn van de nieuwe legerorganisatie.

Naar aanleiding hier toezegging is het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting, voor zoo veel de legerorganisatie aangaat, teruggebracht tot de begrooting voor het loopende jaar, behoudens de meerdere uitgaven, veroorzaakt door de opkomst der miliciens bestemd tot het bijwonen der najaarsoefeningen, het vereenigen der troepen in de oefeningskampen bij Milligen, Rijen, Zeist en Teteringen, zoomede door de verhooging van de tractementen der kapiteins. De wijzigingen, welke de begrooting heeft ondergaan, zijn vermeld in de bij deze Memorie overgelegde Nota van wijziging met vier toelichteude staten A—D. Daaruit blijkt dat de 1ste, 3de, 4de en 7de afdeeling te zamen zijn verminderd met f 217,907, de 2de afdeeling daarentegen vermeerderd met f 26,695, zoodat de begrooting ten slotte verminderd wordt met een bedrag van f 191,212.

Een gewijzigd ontwerp van wet wordt almede hierbij gevoegd.

§ 2. Aan den geuiten wensch om van de Regering te mogen vernemen of zij al dan niet van voornemen is eene wettelijke regeling der legerorganisatie voor te dragen, waaraan de vraag werd vastgeknoopt naar de homogeniteit van het Kabinet, is in § 2 der Memorie van Beantwoording van het Verslag op het Iste hoofdstuk reeds voldaan.

§ 3. Het zou ongetwijfeld in den Minister van Oorlog zeer af te keuren zijn geweest, wanneer hij alvorens aan de hoofdzaken nog iets was gedaan, zich met veranderingen in de organisatie van het leger had bezig gehouden. Maar zij, die in eene afdeeling dusdanige afkeuring uitspraken, hebben blijkbaar geoordeeld over eene zaak, waarvan zij nog geen kennis droegen.

In de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag uopens hoofdstuk I is reeds vermeld dat de behandeling der onderwerpen op militair gebied geheel volgens de vroeger medegedeelde volgorde heeft plaats gehad: eerst de vestingwet, daarna de

wijziging der militiewet en de reorganisatie des legers. Niets is dus minder juist dan de als een feit aangeduide onderstelling, als zou de ontworpen wijziging in de organisatie des legers geheel op zich zelve staan. Wat overigens het oordeel zelf over de gewijzigde organisatie betreft, moet het eenige bevreemding wekken dat, terwijl in § 1 van het Voorloopig Verslag met zoovele woorden wordt gezegd dat, zoo lang de vestingwet en de wijziging der wetten op de militie en schutterijen niet zijn ingediend en vastgesteld „elk oordeel, daarover uitgesproken, voorbarig moet worden geacht”, in § 3 van datzelfde Verslag een aantal aanmerkingen, zoo van algemeenen als van meer bijzonderen aard, met opzigt tot de reorganisatie worden bijgebracht. Het weêrleggen dier aanmerkingen meent men thans achterwege te kunnen laten; het zal later kunnen blijken dat juist bij de ontworpen gewijzigde zamenstelling van het beginsel om zoo min mogelijk uit zijn verband te halen, in den meest ruimen zin is toegepast, en dat de geheele reorganisatie berust op eene stelselmatige uitzetting, gepaard aan eene gedeeltelijke inkrimping van het geheel, waarbij de tactische evenmin als de oekonomische en administratieve belangen uit het oog zijn verloren.

§ 4. De Minister eerbiedigt het gevoelen der leden, bij welke tegen het eindcijfer bezwaar bestaat, maar hij neemt toch de vrijheid tot die leden de vraag te richten, hoedanig in deze tijden, naar hun gevoelen, met minder kosten in die behoeften der verdediging zou kunnen worden voorzien. Zij toch, hiervan moet worden uitgegaan, achten, evenzeer als het verantwoordelijk hoofd van het krijgsgestuur, verdediging noodig. Deze nu heeft uit een naauwgezet onderzoek van alle posten der begrooting de vaste overtuiging opgedaan, dat, met een geringer eindcijfer, onze weerbaarheid niet naar behooren kan verzekerd worden. De meerdere duurte heeft allens haren invloed op nagenoeg alle posten der begrooting uitgeoefend; het is niet mogelijk daarop terug te komen, en te regt is door sommige leden opgemerkt dat het onvermijdelijk was dat de kosten voor 's lands verdediging stegen.

In antwoord op de bemerking, met opzigt tot de berekeningen in de Memorie van Toelichting, zij vermeld dat het niet op den weg van den Minister ligt, om zijne toevlugt te nemen tot dergelijke hulpmiddelen, daar hij er niet tegen opziet om aan te toonen en voor te dragen wat werkelijk noodig is. De berekeningen, waarvan sprake is, zijn met geen ander doel gesteld dan om de Vertegenwoordiging reeds bij voorbaat het cijfer te doen kennen, dat de nieuwe organisatie zal kosten wanneer zij geheel zal zijn ten uitvoer gelegd. De reden, welke geleid heeft om in deze begrooting de posten voor geschut en geweren voor de vestingen lager te stellen, is bij herhaling vermeld. Eerlang zal de Kamer, bij het ontvangen der wets-ontwerpen, waarbij in al het ontbrekende wordt voorzien, kunnen beoordeelen hoe onbillijk de onderstelling was, als zou de Minister, toegevend aan zijne zucht tot verandering, de bedoelde uitgaven hebben ingekrompen. Het verkorten van den eersten oefeningstijd der militie met eene maand was het uitvloeisel der overweging, dat de maand December voor de oefeningen in den regel weinig oplevert en in elk geval dubbel wordt opgewogen door de meerdere opkomst in de volgende jaren. Een verblijf onder de wapenen gedurende eene maand in een kamp, dit staat bij den Minister vast, zal meer nut stichten dan drie maanden oefening in het garnizoen.

De toezegging van het wets-ontwerp waarbij al de gelden voor geschut, geweren en kazerne worden aangevraagd, hoezeer door de leden die de evenvermelde opmerkingen maakten, niet voorbijgezien, bracht evenwel in het oordeel geene verandering te weeg.

„Bij de vele wets-ontwerpen door den Minister reeds beloofd, vreesde men dat van die voordragt vooreerst niet komen zou.” Men wil hier alleen vermelden dat het bedoelde ontwerp van wet bij den Raad van State in onderzoek is.

§ 5. Reeds kort na haar optreden heeft de Regering de hier besproken aanleiding tot een punt van gezette overweging en bespreking gemaakt, doordrongen als zij was van de noodzakelijkheid om de belemmeringen van wettelijken aard, welke het tijdig organiseren der verdedigingsmaatregelen bij het uitbreken van een oorlog zouden verhinderen, zooveel mogelijk uit den weg te ruimen. Het gevolg daarvan is geweest, dat een voorstel tot wegneming der ondervonden bezwaren, voor zooverre de Grond-

wet zulks toelaat, is in gereedheid gebragt om der Vertegenwoordiging te zijner tijd ter overweging te worden aangeboden.

§ 6. Met opzigt tot den uitgedrukten wensch tot herziening der bepalingen aangaande de huwelijken der officieren, zij verwezen naar het ontwerp tot wijziging der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), welk ontwerp dezer dagen aan de Kamer werd toegezonden.

§ 7. De bepalingen op het kerkgaan der troepen zijn bij de behandeling der definitieve begrooting voor het loopende jaar ter kennis van de Kamer gebragt. Sedert hebben die bepalingen geene wijziging ondergaan.

Iste AFDEELING.

Art. 2. Het antwoord op de hier gedane vraag reeds voorkomende in § 7 van de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig verslag betreffende het 1ste hoofdstuk, zoo vermeent de ondergeteekende daarnaar te mogen verwijzen.

IVde AFDEELING.

Art. 12. Hoewel bij het wapen der cavalerie op den 1sten October jl. niet meer dan 45 paarden tot compleet ontbraken, bestaat bij de veldescadrons werkelijk een tekort aan afgerigte en voor de dienst te velde geschikte paarden. Zulks verklaart zich wanneer men in aanmerking neemt, dat van de 2313 op dien datum in de effectieve sterkte begrepen paarden, 331 niet zijn afgerigt en 249 niet meer voor de dienst te velde geschikt worden geacht, zoodat er slechts 1683 afgerigte en voor de velddienst geschikte paarden overblijven, hetgeen eene gemiddelde sterkte geeft van 105 paarden, waarmede de veldescadrons op evengenoemde tijdstip zouden hebben kunnen uitrukken, in stede van met het organieke cijfer van 116 paarden.

In § 20 van het, onder degteekening van 20 September jl. door den ondergeteekende aan de Kamer ingezonden Verslag nopens de mobilisatie van een gedeelte van het leger in 1870, is die min gunstige toestand en de oorzaken waaraan hij moet toegeschreven worden, uitvoerig uiteengezet. Als hoofdgebrek van de bestaande organisatie der cavalerie is genoemd het belangrijk incompleet aan *afgerigte* paarden, dat onafgebroken sedert jaren bij het wapen heeft bestaan. „Alleen door het voltallig maken der cavalerie op de organieke sterkte aan afgerigte paarden”, wordt in voornoemd Verslag verder gezegd, „en het alzoo niet mederekenen in die sterkte van onafgerigte paarden, en door het jaarlijks verstrekken van remonten tot het volle bedrag der approximative behoefte voor het volgend jaar, kan in de bovenbedoelde leente worden voorzien.” Geheel in overeenstemming met die meening is dan ook in de ontworpen wijziging der organisatie van het wapen der cavalerie de getalsterkte aan paarden zoodanig bepaald dat de veldescadrons ten allen tijde met 116 afgerigte paarden kunnen uitrukken. Reeds thans is ten aanzien van de aanschaffing der remonte een stap voorwaarts gedaan, om de bestaande bezwaren op te heffen of uit den weg te ruimen.

Kan de Minister alzoo geheel instemmen met de klacht ten aanzien der veldescadrons, zulks is geenszins het geval met de gemaakte opmerking opzigtens de veld- en rijdende batterijen. Ten einde die batterijen in de gelegenheid te stellen om ten allen tijde met hare 6 stukken en nog een paar voertuigen te kunnen uitrukken, is sedert de mobilisatie van het vorige jaar, de sterkte aan paarden voorloopig bepaald op 67 voor elke veldbatterij en op 111 voor elke rijdende batterij; terwijl, om te voorkomen dat de paardeur der batterijen voor treindiensten gebezigd worden, tevens aan elke der 3 treincompagnien 60 paarden zijn toegevoegd. Wanneer nu vermeld wordt, dat op den 1sten October jl. bij de geheele artillerie, met inbegrip der kleine staven en depôts, slechts 19 paarden aan het compleet mankeerden en dat onder de presente sterkte slechts 35 paarden voorkwamen, welke of niet geschikt voor de velddienst of onafgerigt waren, zoodat het aantal afgerigte en voor de dienst te velde geschikte paarden bij de veldartillerie 1117 en bij de rijdende artillerie 508 bedroeg, terwijl voor de 14 veldbatterijen, naar den zoo even vermelden maatstaf, 938 en voor de

4 rijdende batterijen 444 paarden benoodigd zijn, dan blijkt genoegzaam het ongegronde der klagt ten aanzien van een incompleet aan paarden bij de veld- en rijdende batterijen.

De ondergeteekende mag niet toegeven dat er van de zijde van het Departement van Oorlog eene afkeurenswaardige toegeliefelijkheid wordt betoond jegens aannemers van remontpaarden, zoo ten opzichte van den tijd van levering en van het te leveren aantal, als het vrijstellen van boeten, hetwelk gereedelijk zal worden erkend wanneer men weet, dat gedurende de jaren 1870 en 1871 geen vrijstelling van boeten is verleend, dat op de contracten van 1870 slechts 9 paarden te min zijn geleverd en op de contracten voor het loopend jaar, waarvan de laatste termijn van aflevering op 1 September is bepaald, nog 50 moeten geleverd worden, waarvoor almede geen vrijstelling van boete is verleend, en die volgens de bepalingen in het contract eerst na 1 September 1872 voor rekening van den leverancier kunnen worden aangekocht.

Hoewel de paarden te dezen jare iets meerder hebben gegolden, laat het zich wel aanzien, dat de uitgetrokken som van f 390 per paard als voldoende is te achten.

Vde AFDEELING.

Ter beantwoording van de in drie afdelingen gedane vraag of de betrekking van gouverneur der Koninklijke Militaire Akademie niet kan worden gemist, wijst de ondergeteekende op de art. 14 der wet van den 17den Julij 1869 (*Staatsblad* n°. 141) waarbij is voorgeschreven dat het bestuur der Akademie aan een hoofd- of opperofficier als gouverneur is opgedragen.

Dat die post thans onvervuld zou zijn, kan niet worden toegegeven, aangezien hij tijdelijk door een hoofdofficier wordt waargenomen. Overigens bestaat het voornemen om nog vóór den aanvang van den eersten leercursus volgens de nieuwe regeling in September aanstaande, een definitiven gouverneur te benoemen.

Met betrekking tot de klagen over de weelderigheid der inrigting van de Akademie, refereert de ondergeteekende zich aan hetgeen daaromtrent door den laatstvoorgaanden Minister, den generaal van MULKEN, bij de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag van hoofdstuk VIII der Staatsbegroeting voor het dienstjaar 1871 is in het midden gebracht, en door den ondergeteekende met volle overtuiging kan worden bevestigd.

Wat de gedane vragen met opzigt tot de door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan Commissarissen des Konings gerigte aanschrijving betreft, hieromtrent diene het volgende:

Naar aanleiding van het erlang in werking treden van de bovenvermelde wet, was den ondergeteekende herhaaldelijk, door of van wege belanghebbenden, de vraag gedaan betreffende het tijdstip, waarop het eerstvolgend toelatingsexamen zal worden afgenomen.

De Minister, de gedane vraag beantwoordende, meende tevens in het belang der aanstaande aspiranten, zoowel als van het voorbereidend onderwijs te handelen, door zijn ambtgenoot van Binnenlandsche Zaken te informeren, dat het voornemen bestaat den nieuwen cursus op 1 September des volgenden jaars een aanvang te doen nemen en het toelatingsexamen der aspiranten in het laatst der maand Mei en gedurende de maand Junij te doen plaats hebben, daarbij in overweging gevende om de directeuren der hoogere burgerscholen in tijds met dat voornemen in kennis te stellen.

Uit het voorafgaande blijkt, dat niet uitsluitend den directeuren der hoogere burgerscholen van het tijdstip van examen is kennis gegeven, en tevens dat het niet in de bedoeling heeft gelegen alleen die der burgerscholen met vier- en vijfjarigen cursus, in de kennisgeving te begripen.

Vide AFDEELING.

Voor reis- en verblijfkosten is aan de officieren, die in den afgelopen zomer naar Frankrijk zijn gezonden, betaald de som van f 5163,52. Voor zooverre de door hen

ingediende rapporten betreffende hunne bevinding, daarvoor geschikt worden geoordeeld, zullen deze in de door het Departement van Oorlog nitgegeven wordende verslagen, rapporten en memorien omtrent militaire onderwerpen — waarvan de uitgave niet is gestaakt, — worden opgenomen. Een der bedoelde rapporten is reeds ter perse en zal eerstdaags in het licht verschijnen.

Al heeft men het niet noodig geoordeeld om den bij deze afdeling uitgetrokken post blijvend te verhoogen, zoo zal dit de gelegenheid niet uitsluiten om officieren in den vreemde te zenden tot vermeerdering hunner kennis door het bijwonen van groote manoeuvres of het bezigtigen van militaire inrigtingen, enz.

Wat de geuite klagten betreft over te late restitutie aan gemeentebesturen wegens door hen gedane uitschotten ter dienste van het Rijk, moet men doen kennen dat bij het Departement van Oorlog alle declaratiën, welke daarvoor vatbaar zijn, met den meesten spoed worden afgedaan. Geschiedt dit niet, dan moet zulks alleen worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat de afdoening niet afzonderlijk, maar met andere gezamenlijk moet plaats hebben, en sommige gemeentebesturen achterlijk zijn met de indiening hunner vorderingen.

Xde AFDEELING.

Ten aanzien van de geschutgieterij zij vermeld dat die inrigting in 1665 werd gesticht door de Staten van Holland en West-Friesland en sedert altijd is geweest eene landsinrigting, waarvan de exploitatie, aan particulieren opgedragen, in het jaar 1773 werd toevertrouwd aan den heer JEAN MARITZ.

Sedert laatstgenoemd jaar zijn onderscheidene leden der familie van dien naam als geschutgieter opgetreden tot dat eindelijk, bij ontbinding van de firma MARITZ en Zoon, door het Departement van Oorlog in het jaar 1849 met den heer J. J. MARITZ een doorlopend contract werd aangegaan tot het gieten en vervaardigen van nieuw en het herstellen van oud bronzen geschut, benevens het aanmaken van andere bronswerken ten dienste van het Rijk. Dit contract stond in naauw verband met eene dergelijke overeenkomst, door het Departement van Marine met genoemden heer MARITZ aangegaan, en wel zoodanig dat het laatste niet zonder het eerste kon worden verbroken, aangezien de door den geschutgieter van het Departement van Oorlog bedongen prijzen gebaseerd waren op eene zekere jaarlijks voor de marine te verwerken som.

Het drukkende van laatstbedoelde overeenkomst voor het Departement van Marine, dat niet altijd bij magte was om de vastgestelde som te doen verwerken, gevoegd bij de aanbieding van aannemelijker prijzen door andere metaalfabrikanten, gaven het hoofd van dat Departement in Julij 1869 aanleiding om het contract op te zeggen, waardoor ook de voorgaande Minister van Oorlog, de generaal van MULKEN, genoodzaakt werd, de overeenkomst van 1849 te verbreken; toen evenwel nog met het bepaalde voornemen om met den geschutgieter een nieuw contract aan te gaan, uitsluitend voor het Departement van Oorlog.

De onderhandelingen, deswege gevoerd, hadden nogtans niet het gewenschte gevolg, daar de door den heer MARITZ ingediende voorstellen van dien aard waren, dat de Minister van Oorlog vermeende daarop geen contract te mogen aangaan, en onder dagteekening van den 12den October 1870 's Konings goedkeuring verzocht om, te rekenen van den 1sten November 1871, de geschutgieterij onder beheer van zijn Departement te exploiteren.

Die goedkeuring, bij Kabinetsrescript van den 19den October 1870 verkregen zijnde, werd op de daartoe door den tegenwoordigen Minister gedane voordragt, de organisatie der gieterij van bronzen geschut, bij besluit van den 23sten Mei 1871, n°. 17, vastgesteld.

De ondergeteekende, slechts uitvoering gegeven hebbende aan een door zijnen ambtvoorganger door den drang der omstandigheden voorbereiden maatregelen, vermeent met het geven van vorenstaande inlichtingen genoegzaam aan het verlangen der Kamer te hebben voldaan.

Al dadelijk bij zijn optreden heeft de Minister zijne aandacht gevestigd op de ver-

betering van het veldgeschut. Hij kan omtrent deze aangelegenheid mededeelen, dat in de eerste plaats een onderzoek is gedaan naar de mogelijkheid om het bestaande veldgeschut te verbeteren, door daarbij een zwaarder projectiel met eene eveneens verzwaaarde lading te gebruiken. Het is gebleken dat op die wijze de uitwerking der getrokken kanonnen van 8 cm. aanmerkelijk kan worden verhoogd. Nogtans heeft de Minister gemeend, zich daartoe niet te moeten bepalen, en heeft hij in de maand Maart jl. eene commissie van twee artillerie-officieren naar Zwitserland gezonden, om aldaar de proeven bij te wonen met een nieuw soort van bronzen achterladingsveldkanon, en voorts naar Duitschland om de vereischte inlichtingen in te winnen omtrent de gebreken, welke bij het Pruisische veldgeschut in den jongsten oorlog meer bijzonder mogten zijn aan het licht gekomen. Het verslag door de bedoelde officieren uitgebragt, luidde gunstig voor het nieuwe Zwitsersche kanon van 8,4 cm. en dien ten gevolge is een dergelijke vuurmond met 500 projectielen te Winterthur besteld. Hij wordt eerstdaags alhier verwacht en zal dan zoodra mogelijk, ook vergelijkend met ons veldkanon van 8 cm., beproefd worden. Wanneer die proef ten gunste van het Zwitsersche kanon mogt uitvallen en geene overwegende bezwaren tegen het achterladingsstelsel voor veldgeschut zich doen kennen, dan zal het een punt van overweging uitmaken, den nieuwen vuurmond in te voeren ter vervanging, zoo van den gladden 12ponder als van het getrokken kanon van 8 cm., waartoe hij, zoowel wegens het aanzienlijke gewigt des projectiels als het zeer bestrijkende der baan, naar men zich vleit, als geheel voldoende zal kunnen beschouwd worden. Voorts moet nog vermeld worden, dat de gunstige berigten, welke omtrent de duurzaamheid van het phosphorbrons zijn ingekomen, den ondergeteekende aanleiding hebben gegeven een kanon van dat metaal vervaardigd, te bestellen, ten einde door eigen ervaring te kunnen beoordeelen of het phosphorbrons werkelijk in aanmerking dient te komen om bij nieuw aan te maken vuurmonden het brons als geschutmetaal te vervangen. Een gewigtige factor bij de beantwoording dier vraag is de waarde van het bedoelde metaal bij omsmelting.

De toestand van het oogenblik is deze: dat wordt voortgegaan met de vervanging der gladde 12ponders door getrokken kanonnen van 8 cm., zoodat thans 13 veldbatterijen met laatstgenoemde geschutsoort zijn gewapend en de 14de batterij weldra in gereedheid zal komen.

De rijdende artillerie is nog geheel van glad geschut voorzien, maar het voornemen bestaat ook deze wapensoort, ongeacht de uitkomst der nog te nemen proeven, ten spoedigste in het bezit van getrokken kanonnen te stellen.

Art. 22. De staat n°. 77 bevat alleen de voorwerpen welke gedurende het jaar 1870 in de artillerie-werkplaatsen te Delft zijn aangemaakt. Het voorhanden aantal torpedo's bedroeg op 1 Julij jl. 10 electro-schoktorpedo's, 276 gewone schoktorpedo's en 37 slapende torpedo's; terwijl er te Delft nog 100 gewone schoktorpedo's in aanmaak en bijna in gereedheid zijn.

Wat de regeling der torpedo-dienst in het algemeen betreft, zij hier medegedeeld, dat de Minister met zijn ambtgenoot van Marine omtrent de gemeenschappelijke regeling dezer dienst is in overleg getreden. Zoodanige gemeenschappelijke regeling is noodzakelijk geacht, zoowel met het oog op de verschillende gesteldheid van de met torpedo's te verdedigen vaarwaters, als wegens het groot aantal van de op onderscheiden, ver uiteengelegen plaatsen aan te brengen versperringen; zij zal worden ten uitvoer gelegd, zoodra omtrent een aantal door de beide Departementen te onderzoeken vraagpunten eene beslissing zal zijn genomen.

XIIIde AFDEELING.

Art. 40. Aangezien te Milligen geen voldoende ruimte is om 16 bataillons te kamperen, bestaat het voornemen, om in den nazomer van het volgende jaar in het kamp te Rijen te legeren 4 bataillons infanterie, en deze gemeenschappelijke oefeningen te doen houden met de bataillons infanterie, de beide eskadrons huzaren en de batterij veldartillerie, welke op dat tijdstip te Breda garnizoen zullen houden. Op

die wijze kan de zamentrekking van een viertal bataillons in het kamp te Rijen werkelijk veel nut opleveren.

Art. 43. Men zal niet beweren, dat de Vereeniging dadelijk behoefte aan geldelijke tegemoetkoming heeft. Het komt niettemin wenschelijk voor, eene jaarlijksche geldelijke bijdrage van wege het Rijk aan de Vereeniging toe te kennen, strekkende om in de onvermijdelijke administratiekosten van het hoofdcmité te voorzien. Op die wijze zal de Vereeniging hare gelden meer uitsluitend voor het eigenlijke doel kunnen besteden en wordt een waarborg verkregen voor een krachtigen steun van wege de Vereeniging bij een uitbrekkenden oorlog.

XVde AFDEELING.

Met betrekking tot de vraag bij deze afdeeling gerigt, diene in de eerste plaats dat officieren, die krachtens de punten 2, 3 en 4 van art. 38 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), op non-activiteit zijn gesteld, ingevolge het bepaalde bij Zijner Majesteits besluit van den 23sten Februarij jl., n°. 19, gedurende den tijd dat zij op non-activiteit blijven, schadeloosstelling genieten voor zoodanig getal rations fourrages als waarop zij, bij hun corps present zijnde, aanspraak zouden kunnen maken.

Voorts moet de Minister opmerken, dat geenszins te groote toegeliefelijkheid gebruikt wordt, wat betreft het op non-activiteit laten van officieren, die reeds gedurende eenige jaren in die positie verkeerden. Herhaaldelijk, en in den regel éénmaal 's jaars, worden die officieren aan een naauwkeurig geneeskundig onderzoek eener commissie van officieren van gezondheid onderworpen, ten einde te kunnen nagaan, of zij in de actieve dienst hersteld, dan wel op pensioen gebracht behooren te worden.

De ondergeteekende zal hier nogtans wel niet behoeven aan te teekenen, dat een officier, die op den duur door militaire geneeskundigen voor de actieve dienst slechts *tijdelijk* ongeschikt wordt geoordeeld, ingevolge de hiervoren genoemde wet, zoo min gepensionoord als weder in activiteit gebracht kan worden.

XVIIde AFDEELING.

Ad artt. 53 en 54. De Minister beaamt ten volle dat de werkplaatsen vermoedelijk wel niet uit gebrek aan bestellingen tot een tijdelijken stilstand zullen geraken; maar aangezien ook andere Mogendheden aldaar geschut en projectilen doen vervaardigen, zou het te vreezen zijn dat, indien ons Gouvernement niet tijdig eene, zij het dan ook geringe bestelling aan die werkplaatsen opdroeg, de eigenaren dier inrigtingen contracten met eene of meer andere Mogendheden zouden sluiten, hetgeen eene storing in het opleveren van zwaar geschut en projectilen aan ons Gouvernement zoude te weeg brengen. Men verlieze toch niet uit het oog, dat het zware kustgeschut, dat tot nu toe uitsluitend in de fabriek te Finspong wordt vervaardigd, bezwaarlijk, vooral wat de voortreffelijke hoedanigheid van het gietijzer betreft, van elders zou kunnen worden verkregen.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Section of text, possibly containing a title or a specific heading, though the characters are too light to read.

Another section of text, appearing as a distinct paragraph or sub-section.

Text block, possibly a list or a detailed description, with some faint bullet points or markers.

Text block, possibly a concluding paragraph or a separate section.

Final section of text at the bottom of the page, possibly a footer or a final note.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1872.

VIIIste HOOFDSTUK.

ONTWERP VAN WET.

Wij WILLEM III, enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat, volgens de artt. 119 en 120 der Grondwet, de algemeene begrooting jaarlijks moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

ART. 1. Het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1872, betreffende het *Departement van Oorlog*, wordt vastgesteld als volgt:

Iste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 1. Traktement van den Minister *f* 12,000.—

Art. 2. Traktemeten van de ambtenaren, onderofficieren en bedienden, toelagen aan officieren en mindere militairen, benevens fourragegeld van den Minister *f* 66,409.20.

Art. 3. Bureau- en lokaalbehoefden, benevens drukwerk *f* 10,700.80.

Totaal *f* 89,100.—

IIde AFDEELING.

Traktemeten, bureaukosten, toelagen en fourragegeld van paarden van den grooten staf, den generalen staf (de kosten voor het bij dien staf te geven militair onderwijs daaronder begrepen), de administratie der armée en de provinciale en plaatselijke staven.

Art. 4. Grootte staf *f* 52,590.—

Art. 5. Generale staf *f* 77,985.—

Art. 6. Administratie der armée *f* 41,100.—

Art. 7. Provinciale en plaatselijke staven *f* 66,186.—

Totaal *f* 237,861.—

IIIde AFDEELING.

Traktementen, soldijen, fourragegelden en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen, daaronder begrepen die van de officieren van gezondheid en der paardenartsen, en der instructeurs bij de schutterijen en vereenigingen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel, alsmede gratificatiën, te verleenen aan de met lichaamsgebreken ontslagen wordende onderofficieren en manschappen, en begrafeniskosten van onvermogenende militairen beneden den rang van officier, voorts schadeloosstelling voor schutterlijke dienst bij gemis van garnizoen.

Art. 8. Wapen der infanterie, staf en korpsen, hieronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 5,012,441.—.

Art. 9. Wapen der kavallerie, staf en korpsen, daaronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,725,559.—.

Art. 10. Wapen der artillerie, staf en korpsen, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 2,498,336.—.

Art. 11. Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sappeurs, mitsgaders bureaukosten en andere uitgaven voor de ingenieurs in de vestingen *f* 378,407.—.

Totaal *f* 9,614,743.—.

IVde AFDEELING.

Art. 12. Remonte *f* 251,160.—.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

Art. 13. Traktementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, door het Departement van Koloniën te verstrekken, en van die, welke voor de opleiding der kadets en surnumeraire élèves (vreemdelingen) betaald worden *f* 75,225.—.

VIde AFDEELING.

Art. 14. Reiskosten en vacatiën, met inbegrip der restitutiën van ten dienste van het Rijk gedane uitschotten *f* 28,000.—.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 15.

a. Traktementen, toelagen en daggelden van de officieren van gezondheid, niet bij de korpsen ingedeeld, als ook van de ambtenaren en verdere geëmployeerden, zoo op het bureau van den inspecteur van de geneeskundige dienst, als bij het magazijn van geneesmiddelen, gelijk mede van de administrateurs en geëmployeerden bij de hospitalen, mitsgaders bijdragen aan de veeartsenijsschool tot opleiding van kweekelingen voor de veterinaire dienst *f* 167,800.—.

b. Traktementen, toelagen en daggelden van het personeel (militair en burgerlijk) belast met en geëmployeerd bij het onderwijs der studenten voor de militaire geneeskundige en pharmaceutische dienst, en verdere uitgaven voor gemeld onderwijs, na aftrek van de bijdragen door de Departementen van Marine en Koloniën te verstrekken;

toelagen voor de bovenbedoelde studenten, bestemd voor de militaire geneeskundige dienst hier te lande *f* 17,444.—

Art. 16. Materieel van de geneeskundige dienst; kosten vallende op het verplegen van zieken, aankoop van medicijnen, meubelen in de zieken-inrigtingen, enz. *f* 219,000.—
Totaal *f* 404,244.—

VIIIste AFDEELING.

Art. 17. Vuur en licht in de wachten *f* 20,000.—

IXde AFDEELING.

Art. 18. Scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden, vergoeding voor geleden schade, uit het kontrakt wegens de transporten te water voorkomende *f* 50,000.—

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den aanleve van dien, onder beheer der artillerie staande.

Art. 19. Jaarwedden van beampten, daggelden, soldijen, enz., voor werklieden (burgerlijke en militaire), verdiend loon voor werk op stuk, toelagen voor officieren en conducteurs, mitsgaders tegemoetkomingen, zoo bij de artillerie stapel- en constructie-magazijnen, bij de inspectie der draagbare wapenen te *Delft*, *Maastricht*, *Gorinchem*, *Dordrecht*, *Luik*, enz., en pyrotechnische werkplaatsen, als bij andere etablissementen tot het materieel der artillerie behoorende *f* 274,400.—

Art. 20. Aanschaffing, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie, der draagbare wapenen, der torpedo's, of watermijnen, en der pyrotechnische voorwerpen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander, betrekking heeft, benevens het verstrekken van patronen aan verenigingen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel *f* 297,950.—

Art. 21. Aanschaffing of aanmaak van patroonhulzen voor geweren (stelsel *Snider*), met inbegrip van daartoe benodigde werktuigen als anderzins *f* 90,200.—

Art. 22. Practische artillerie-oefeningen, alsmede het nemen van proeven met torpedo's of watermijnen, met alles wat tot een en ander behoort *f* 15,000.

Totaal *f* 677,550.—

XIde AFDEELING.

Materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren.

Art. 23. *a.* Onderhouden, herstellen, veranderen en verbeteren van vestingwerken, oefenings-terreinen, militaire gebouwen (die in de XIIde afdeeling daaronder niet begrepen), dijken, kaden, wegen, grachten, bruggen en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren; werkgelden voor militairen, gebezigd wordende tot den arbeid aan fortificatiën en tot anderen arbeid voor de genie; werkzaamheden betreffende het bouwen en planten in de nabijheid van vestingwerken; koopen en huren van perceelen; kosten en ongelden bij het sluiten van aankooopen en overeenkomsten; afkoop van regten; verleenen van subsidien voor uitvoering van werken; doen van waterpassingen, metingen en peilingen; opzigtkosten, schoonhouden van geniegoederen, enz. *f* 147,350.—

b. Belangrijke herstellingen en vernieuwingen aan in het voorgaande lid van dit artikel bedoelde vestingwerken, militaire gebouwen, als anderzins *f* 148,300.—

Art. 24. Aankoop, herstellen of verbeteren (op rekening of in daggeld) van kaarten plans, memoriën, reglementen, meet- en waterpas-instrumenten, gereedschappen tot meten en teekenen, enz. *f* 2,000.—

Art. 25. Praktische oefeningen der genietroepen, met de daarvoor noodige voorwerpen *f* 3,000.—

Totaal *f* 300,650.—

XIIde AFDEELING.

Kazernerieg en al hetgeen gerekend wordt daartoe te behooren.

Art. 26.

a. Onderhouden, herstellen, veranderen en verbeteren van 's Rijks gebouwen (ook van die, door de gemeenten tot militair gebruik afgestaan), bestemd tot kazernen, stallen, rijloodsen, magazijnen, bakkerijen, hospitalen, infirmeriën, zweminrigtingen als anderzins; aankoop van perceelen tot verbetering en uitbreiding dier gebouwen; kosten en ongeden bij het sluiten van aankopen en overeenkomsten; afkoop van regten; herstellingen en vernieuwingen van meubelen en verdere benodigdheden in de gebouwen tot huisvesting van troepen bestemd f 235,350.—.

b. belangrijke herstellingen en vernieuwingen aan in het voorgaande lid van dit artikel bedoelde gebouwen als anderzins f 53,500.—.

c. huur van gebouwen of gedeelten daarvan tot huisvesting van militairen en hunne huisgezinnen (het wapen der maréchaussée daaronder niet begrepen) f 9,000.—.

Totaal f 297,850.—.

XIIIde AFDEELING.

Vershillende uitgaven.

Art. 27. Defroijement van den amanuensis bij de directie der weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt f 1,200.—.

Art. 28. Kosten tot verzekering en uitoefening der eeredienst bij de militairen, daaronder begrepen tegemoetkoming aan predikanten en onderwijzers, mitsgaders aan Rooms-katholieke en andere geestelijken in kleine garnizoenen f 8,400.—.

Art. 29. Huur van gebouwen, exercitievelden en loodsen f 5,000.—.

Art. 30. Kleine tegemoetkomingen, reiscgelden, enz., aan gewezen militairen en weduwen en kinderen van militairen f 900.—.

Art. 31. Drukwerk van onderscheiden aard ten dienste van het leger, mitsgaders het drukken, aanschaffen en inbinden van militaire reglementen en boekwerken f 5,000.—.

Art. 32. Huisvesting en voeding van lotelingen der nationale militie, en reiscgelden van opgeroepen wordende en vertrekkende verlofgangers f 8,000.—.

Art. 33. Kosten van het magazijn van kleeding, uitrusting, hospitaal-goederen, kampements-effecten, enz.:

a. tractementen, toelagen, bureaukosten, daggelden aan mindere bedienden en arbeidsloozen f 22,000.—.

b. vernieuwing en onderhoud van kampements-effecten, voorwerpen van velduitrusting, enz. f 38,000.—.

c. aanschaffing van ledergoed, enz., voor de schutterijen. *Memorie.*

Totaal f 60,000.—.

Art. 34.

a. Kosten van verkenningen, het maken van plans, met de kosten uit een en ander voortvloeiende, ten behoeve van de kaarten op het topographisch bureau te vervaardigen f 3,200.—.

b. tractementen der ambtenaren, toelagen der officieren, daggelden, remuneratiën, enz., der geëmployeerden bij het topographisch bureau en verdere kosten dezer inrigting, na aftrek van hetgeen uit het Iste hoofdstuk der begrooting van *Nederlandsch Indië* wordt gekweten voor het vervaardigen in kleurendruk van de door de topographische opname van *Java* verkregen overzichtskaarten der verschillende residentien f 18,200.—.

Totaal f 20,450.—.

Art. 35. Kosten wegens onderhoud van militaire huisgezinnen in de aan het Rijk toebehoorende gestichten te *Ommerchans* en te *Veenhuizen* f 18,000.—.

Art. 36. Gratificatiën f 12,000.—.

- Art. 37.* Proceskosten van verschillenden aard. *Memorie.*
Art. 38. Subsidie aan het Invalidenbuis te Leiden *f* 5,000.—.
Art. 39. Het aanschaffen van onderscheidingsteekenen voor officiersdienst, van medailles voor diensten van onderscheiden aard en van eeresteekenen, ingesteld bij Koninklijk besluit van den 10den Mei 1865 (*Staatsblad* n°. 32) *f* 1,000.—.
Art. 40. Kosten, vallende op het kamperen van troepen *f* 104,000.—.
Art. 41. Kosten, vallende op telegraphische correspondentie *f* 100.—.
Art. 42. Lokaal- en schrijfsbehoeften, vuur, licht, enz., voor te houden examina voor officiers-rangen, alsmede voor bijeenkomsten van raden van onderzoek *f* 100.—.
Art. 43. Kosten van het Hoofdecomité der Nederlandsche vereeniging tot het verleenen van hulp aan zieke en gewonde krijgsglieden in tijd van oorlog, als reizen verblijfskosten, huur van lokalen, toelage aan den secretaris, schrijfsbehoeften, enz. *f* 1,000.—.

Totaal *f* 251,000.—.

XIVde AFDEELING.

- Art. 44.* Traktementen, soldijen, huisvesting en verdere kosten van het wapen der maréchaussée, alsmede gratificatiën te verleenen aan met lichaamsgebreken ontslagen wordende maréchaussées *f* 244,500.—.

XVde AFDEELING.

Overcomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstandden, lijfrenten en wachtgeldden.

- Art. 45.* Overcomplete officieren, twee derde- en non-activiteitstraktementen *f* 50,000.—.
Art. 46. Pensioenen, gagementen en onderstandden *f* 1,430,000.—.
Art. 47. Tijdelijke pensioenen en onderstandden, volgens de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129) *f* 6,000.—.
Art. 48. Pensioenen aan mindere geëmployeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt (wet van den 24sten Junij 1851, *Staatsblad* n°. 92) *f* 11,000.—.
Art. 49. Lijfrente, toegekend aan den Pruisischen generaal graaf BULOW VON DENNEWITZ en diens mannelijke afstammelingen in de rechte linie (besluit van den Souvereinen Vorst van den 6den Februarij 1814, n°. 3, en Koninklijk besluit van den 8sten Julij 1815, n°. 4) *f* 5,250.—.
Art. 50. Toelage aan J. S. A. ELBERTS, weduwe van den kapitein W. DE MAN, als schadeloosstelling voor een in 1825 aan haar toegekend, doch nimmer door haar genoten Rijkspensioen *f* 300.—.
Art. 51. Wachtgeldden *f* 8,300.—.

Totaal *f* 1,510,850.—.

XVIde AFDEELING.

- Art. 52.* Onvoorziene uitgaven *f* 57,957.—.

XVIIde AFDEELING.

Buitengewone uitgaven.

Materieel der artillerie:

- Art. 53.* Aanschaffing en aanmaak van zwaar geschut tot kustverdediging met den aankleve van dien *f* 50,000.—.
Art. 54. Aanschaffing en aanmaak van nieuwe draagbare vuurwapenen met den aankleve van dien *f* 197,850.—.
Art. 55. Aanschaffing en aanmaak van patroonhulzen tot nieuwe draagbare vuurwapenen (kaliber 11^{mm}), met inbegrip van de daartoe benooidigde werktuigen, als anderzins *f* 33,250.—.

Totaal 281,100.—.

Materiëel der genie:

Art. 56. Voortzetting van de verbetering der middelen tot het stellen van de inundatiën der *Nieuwe Hollandsche waterlinie* met den aankleve van dien:

- a. Kosten tot voltooiing van het maken van domsluizen en waterkeeringen voor de kommen der waterlinie tusschen de kaden naar Tienhoven en Jutphaas *f* 89,000.—.
- b. Kosten tot voltooiing van het maken van een kanaal en overlaat, van het fort te *Honswijk* naar de *Schalkwijksche Wetering*, verbetering van de aarde- en metselwerken van het fort en bijgelegen werken met buskruidberging in de omwalling en in de lunet achter de *Snel f* 117,000.—.
- c. Kosten tot voltooiing van het maken van een kanaal door de hooge gronden beoosten *Jutphaas*; het verbeteren van de stelling en het maken van kruidmagazijnen in de omwalling van het fort *f* 38,000.—.
- d. Betaling voor reeds aanbestede werken *f* 16,000.—.

Totaal *f* 260,000.—.

Totaal Generaal *f* 14,651,900.—.

ART. 2. Wanneer de som, in dit hoofdstuk uitgetrokken voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48 en 51, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van artikel 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), aangevuld worden door overschrijving uit den post voor *onvoorziene uitgaven*, in hetzelfde hoofdstuk voorkomende.

ART. 3. De in den loop van het dienstjaar voorkomende behoeften, het voorschreven Departement betreffende, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van dit hoofdstuk, worden op den post voor *onvoorziene uitgaven* aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening omschreven en verantwoord in zoovele bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, collegiën en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te den

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1872.

VIIIste HOOFDSTUK.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Bij de zamenstelling van het wets-ontwerp tot vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1872, is tot grondslag aangenomen eene nieuwe organisatie van het leger, in verband met een meer geconcentreerd verdedigingsstelsel en uitbreiding en verbetering in de zamenstelling der nationale militie, welke beide daartoe strekkende wets-ontwerpen dezer dagen bij den Raad van State in onderzoek zullen kunnen komen.

Bij de nieuwe organisatie is aangenomen, dat de troepen van het leger zullen bestaan in:

- a.* infanterie, verdeeld in veld-, reserve- en depôt-bataillons;
- b.* kavallerie, verdeeld in divisie- en reserve-kavallerie;
- c.* artillerie, verdeeld in veld- en vesting-artillerie; de veld-artillerie weder verdeeld in divisie- en reserve-artillerie.

Bij dit wapen behooren de pontonniers, de torpedisten en de trein;

d. de genie.

Om, met het oog op het hiervoren bedoeld verdedigingsstelsel, het veldleger minder afhankelijk te maken van het bezetten der vestingen en liniën van verdediging, zal het leger verdeeld zijn in veldleger en bezettingstroepen.

Tot het eerste behooren de veld-bataillons infanterie, de kavallerie, de veld-artillerie en verder de noodige pontonniers, genietroepen en het voorwezen.

Tot de laatste de depôt-bataillons, de vesting-artillerie en het overige deel der hulpwagens. De reserve-bataillons der infanterie kunnen, naarmate der omstandigheden, gebezigd worden tot versterking van het veldleger of van de vestingstroepen.

Het voornemen bestaat, om deze organisatie gaandeweg ten uitvoer te leggen en eerst dan in zijn geheel, wanneer de ontworpen wijzigingen in de militiewet zullen zijn aangenomen.

Het zal blijken, dat de kaders van enkele deelen van het leger ingekrompen, andere uitgebreid zijn, dat, ook zonder vermeerdering der militie, afgaande op de ondervinding ten vorigen jare verkregen, noodig wordt geacht.

De kaders welke ten gevolge de uitbreiding der militie bij het leger vermeerderd moeten worden, zijn bij de berekening van hetgeen in 1872 noodig zal wezen, gedeeltelijk voor memorie uitgetrokken.

Uit eene afzonderlijk bij deze Memorie gevoegde bijlage, zal de zamenstelling van het leger kunnen blijken, zoo als die zal zijn, wanneer de organisatie geheel tot stand zal zijn gebragt.

Om eene betere verhouding te brengen tusschen het bedrag van de traktementen der kapiteins van de verschillende wapens, zijn de traktementen van de kapiteins bij de infanterie eenigzins verhoogd en in het algemeen de klassen der kapiteins en ritmeesters op twee bepaald.

Wijders wordt hier te kennen gegeven, dat, in overeenstemming met hetgeen reeds bij de marine en bij het Indische leger heeft plaats gehad, een ontwerp van wet bij den Raad van State aanhangig is gesteld, waarbij enige wijzigingen worden voorgesteld in de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), onder anderen om den rang van officier van gezondheid en apotheker der 3de klasse bij de geneeskundige dienst te kunnen doen vervallen.

Het voornemen bestaat om in het jaar 1872 onder de wapenen te hebben het navolgend getal troepen en paarden in ronde getallen, de officieren niet medegerekend:

13,200 man kader en vrijwilligers;

7,800 man, die, krachtens de artt. 123 en 124 der wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), moeten dienen tot aanvulling van het $\frac{1}{7}$ der militie, dat onder de wapenen kan worden gehouden;

10,400 miliciens, die in gemeld jaar ingelijfd, voor zooverre zij niet bestemd worden om tot aanvulling van het blijvend gedeelte te moeten dienen, voor eerste oefening onder de wapenen zullen verblijven, te weten:

die van de veld- en van de later te formeren reserve-bataillons der infanterie gedurende 7 maanden; die van de depôts $3\frac{1}{2}$ maand; die van de kavallerie en veld-artillerie gedurende een jaar; die van de vesting-artillerie, de pontooniers en genie-troepen voor 8 maanden, en de stukrijders bij den trein gedurende 6 maanden.

11,900 miliciens, bestemd tot het bijwonen der najaarsoefeningen;

2,330 paarden bij de kavallerie; 1,520 paarden bij de artillerie en trein.

De oefeningen der troepen wensch men zooveel mogelijk te bevorderen, te welken einde, in de eerste plaats, de ongehuwde miliciens van de oudste ligting bij de troepen te voet, onder de wapenen zullen worden opgroepen tot het bijwonen der najaarsexercitiën, en wijders nog bij 16 veldbataillons infanterie, de miliciens van de ligtingen van 1869 en 1870, welke bataillons gedurende vijf weken in twee oefeningskampen, een te Milligen en een te Rijen, zullen worden gelegerd, met de noodige kavallerie en artillerie.

De bataillons welke daaraan geen deelnemen, zullen in de nabijheid der garnizoensplaatsen, zooveel doenlijk vereenigd met kavallerie en artillerie, manoeuvreren, terwijl de scherpschutters van al de regementen infanterie gedurende eenigen tijd in eën afzonderlijk kamp worden te zamen gebragt.

18 kompagnieën vesting-artillerie zullen in twee kampen, opvolgend bij gedeelten, praktisch onderrigt ontvangen in het daadwerkelijk gebruik van verschillende geschutsoorten; daarvoor worden de legerplaatsen bij Teteringen en Zeist bestemd.

In de laatste zal een gedeelte der genie-troepen almede praktische oefeningen houden.

Bij de aanvankelijke indiening der begrooting voor de dienst van 1871, werd door den vorigen Minister, den generaal VAN MULKEN, te kennen gegeven, dat hij het verkieslijk achtte, om de behoeften voor 's lands verdediging te splitsen in gewone en buitengewone uitgaven, en hij gaf daaraan al dadelijk uitvoering, door in eene afzonderlijke afdeeling gelden uit te trekken voor eene gedeeltelijke aanschaffing van getgeen noodig werd geoordeeld voor zwaar geschut tot kustverdediging, voor nieuwe draagbare vuurwapenen, voor daartoe benoedigde patroonhulzen, alsmede voor aan te leggen of te verbeteren vestingwerken.

Het nut erkennende om de gewone weinig variërende uitgaven niet te vermengen met die, welke, buitengewoon, slechts voor eens, en dan aflopend zullen plaats hebben, verschilt de ondergeteekende evenwel in zooverre met genoemden zijnen ambtsvoorganger in gevoelen, dat hij het niet raadzaam acht om telken jare gelden

aan te vragen, ten einde als het ware stuksgewijze, het buitengewoon benoodigde aan te schaffen, en zoodoende bij elke Staatsbegroting die onderwerpen tot een punt van onderzoek voor de Vertegenwoordiging te stellen.

Doelmatiger komt het hem voor, om bij een afzonderlijk wets-ontwerp in eens de gelden aan te wijzen, welke nog noodig zullen wezen, zoo voor de volledige bewapening van onze kustbatterijen, voor den geheelen voorraad van nieuwe draagbare vuurwapenen, alsmede voor hetgeen noodig zal worden geacht, om het kazernement der troepen en de stalling der paarden in eenen beteren toestand te brengen dan waarin het zich thans bevindt, ten einde bij de vaststelling van hetgeen daarvoor noodig zal worden gecoördineerd, even als dit bij de wet van den 18den Augustus 1860 (*Staatsblad* n°. 45) tot aanleg van spoorwegen voor rekening van den Staat heeft plaats gehad, de som zal kunnen worden bepaald, welke voor die onderwerpen jaarlijks op de begrooting zal kunnen worden uitgetrokken.

Met de zamenstelling van een zoodanig wets-ontwerp houdt de ondergeteekende zich onledig, en stelt zich voor, dit in de maand September of October a. s. bij den Raad van State te doen indienen en dat het daarna spoedig aan de overwegingen van de Vertegenwoordiging zal kunnen worden aangeboden.

Ten einde in afwachting van de aanneming van het hierbedoeld wets-ontwerp geene stagnatie in de werkplaatsen te weeg te brengen, acht de ondergeteekende het evenwel raadzaam, om in navolging van hetgeen tot dusverre is geschied, eenige gelden op de thans in behandeling zijnde begrooting aan te vragen voor den aanaam van zwaar geschut, alsmede van een zeker aantal nieuwe geweren en karabijnen klein kaliber, met daartoe noodige patroonhulzen, gelijk hierna bij §§ 24 en 15 nader wordt aangewezen.

Wanneer er geene vertraging in de opleveringen plaats heeft, dan zal men in den aanvang van het volgend jaar in het bezit zijn van:

30 kanonnen van 24^{cm}. voor de kustverdediging; 2050 projectielen, en 45000 kilogrammen prismatisch buskruid; 20900 geweren, stelsel DE BEAUMONT, met 250 patroonhulzen voor elk dier geweren; 2500 karabijnen voor kavallerie; 1500 karabijnen voor mineurs en sapeurs; 400 karabijnen voor de maréchaussée; met 100 stuks patroonhulzen voor elk der boven aangewezen karabijnen.

Hetgeen zoo even is te kennen gegeven ten aanzien van het, bij een afzonderlijk wets-ontwerp aanvragen van gelden voor buitengewoon te doene uitgaven voor oorlogsmaterieel en voor het kazernement, wenscht de ondergeteekende ook te zien toegepast op het benoodigde tot voltooiing van het vestingstelsel.

In het daartoe in gereedheid gebragte wets-ontwerp is het dan ook alzoo opgenomen, zoodat bij de thans in behandeling zijnde begrooting slechts die gelden zijn aangevraagd, welke noodig zijn tot de voltooiing van de werken, waarvoor reeds bij de begrooting van het loopend jaar een gedeelte van de daartoe noodige gelden zijn toegestaan en de aanbestedingen hebben plaats gehad.

Na deze algemeene aanwijzingen zal de ondergeteekende overgaan tot eene nadere toelichting van de verschillende onderdeelen dezer begrooting, met opgave van de bestaande verschillen tusschen de ramingen voor 1872 en hetgeen voor het dienstjaar 1871 is toegestaan.

1ste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

§ 1 (Voor het jaar 1872 wordt aangevraagd f 89,110,00; voor het jaar 1871 is toegestaan f 85,619,00. Meer f 3,491,00.

Dit verschil ontstaat voornamelijk doordien het voornemen bestaat om de traktementen van de burgerlijke beamtten, waarvan verscheidene nog niet eens het minimum genieten van het traktement bij het Koninklijk besluit van 28 Augustus 1865 (*Staatsblad* n°. 112) voor hunnen rang vastgesteld, eenigzins te verhoogen; eene ver-

meerdering waarop zij door langdurige dienst en ijverige vervulling hunner verplichtingen billijke aanspraak hebben verkregen.

Wijders zij hier opgemerkt dat het wenschelijk is voorgekomen om de betrekking van adjudant van den Minister niet onvervuld te laten en om den inspecteur-generaal van fortificatien met de aan hem toegevoegde officieren, even als vroeger het geval was, bij het Departement werkzaam te doen zijn, waardoor de gang van de dienst, wat dit gedeelte betreft, zeer zal vereenvoudigen.

Zal deze laatste maatregel tot eene vermeerdering van uitgaven leiden voor het Departement, zij zal daarentegen in gelijke mate verminderen bij den staf der genie.

IIde AFDEELING.

Verskillende staven en dienstoakken.

§ 2. *Grootte staf.* Volgens de nieuwe samenstelling van het leger vervallen de betrekkingen van bevelhebbers in de militaire afdelingen, wier traktementen bij dezen staf werden uitgetrokken, zoodat thans alleen de bezoldiging enz. van de officieren die als adjudanten en ordonnance-officieren bij Zijne Majesteit den Koning en de Prinsen van den bloede dienst doen, bij den grooten staf zijn uitgetrokken, hetgeen eene vermindering van uitgaven op art. 4 te weeg brengt van f 26,499.

Generale staf. Bij de mobilisatie van het leger in 1870 is meer dan voldoende gebleken dat dit hoogst nuttige dienstavak onvoldoende vertegenwoordigd was door stafofficieren, waardoor eene ruime toeroeging heeft moeten plaats vinden van officieren uit de gelederen, ten gevolge waarvan, om niet te spreken van andere stoornissen in de dienst, een bataillon infanterie in die kritieke oogenblikken zonder hoofdofficier is moeten uitrukken.

Ten einde in die leemte te voorzien, wordt het aantal officieren daarbij vermeerderd, in dier voege dat bij eene eventuele mobilisatie van het leger beschikbaar zullen zijn:

voor het hoofdkwartier 2 officieren; voor elke divisie een chef van den staf en een adjunct, 6 officieren; voor elke brigade een chef van den staf, 9 officieren; en voor de linien van verdediging, 4 officieren, aldus 21 officieren.

Hierdoor zullen de uitgaven verhoogd worden: voor 1872 wordt geraamd f 77,985,00; terwijl voor 1871 is toegestaan f 64,115,00. Meer f 13,870,00.

Waarbij valt op te merken dat de traktementen en fouragegelden van de drie luitenants thans bij den generalen staf uitgetrokken, na den afloop van den cursus bij de stafschool van die officieren, niet meer bij dezen staf zullen worden berekend.

Administratie. Hetgeen hiervoren bij den generalen staf, ten aanzien van het bestaan hebbende gebrek aan officieren bij dien staf, is te kennen gegeven, heeft zich in niet mindere mate bij de intendance doen gevoelen.

Men is genoodzaakt geweest verscheidene kwartiermeesters uit hunne dienstbetrekking aan de korpsen te ontnemen, en bij de intendance te doen optreden, welke dienst hun vreemd was.

Eene uitbreiding van het thans bestaande getal van 12 intendanten wordt noodzakelijk geacht, ten einde bij eene mobilisatie onzer strijdkrachten dadelijk te kunnen beschikken over een zaakkundig personeel, en wel:

voor het hoofdkwartier 2; voor iedere divisie 1; voor elke brigade 1; voor het Departement van Oorlog 1, en in de militaire administrative directien 4 officieren. Totaal 19 officieren.

Ook hierdoor zullen de uitgaven verhoogd worden; naar aanleiding van dien is voor 1872 geraamd f 41,102,00; voor 1871 is toegestaan f 32,900,00. Meer f 8,200,00.

Hierbij wordt onder de aandacht gebracht, dat van het bedrag der raming, de traktementen voor vier onder-intendanten der 2de klasse zijn afgetrokken, uit hoofde

zieh voor dit oogenblik geen voldoende aantal kandidaten voor die betrekking hebben opgedaan.

Provinciale en plaatselijke staven. Te gelijk met de nieuwe zamenstelling van het leger zal er eene wijziging plaats hebben in het voeren van het territoriaal en plaatselijk bevel.

De militaire afdeelingskommandanten komen te vervallen en worden in hunne dienstbetrekking vervangen in drie der afdeelingen door de generaals kommanderende de divisien infanterie, in de vierde door den kommandant eener brigade infanterie aldaar gestationeerd.

De plaatselijke kommandanten worden tot vier verminderd; zij zullen blijven bestaan te 's Gravenhage, Utrecht, Breda en den Helder; in de overige garnizoenen zal het plaatselijk kommandement door de oudste officieren der troepen aldaar in bezetting worden waargenomen.

In enkele garnizoenen kunnen ook de plaatselijke adjudanten worden gemist.

Door deze wijzigingen in den plaatselijken staf, waarvoor de uitgaven in 1871 zijn toegestaan ad *f* 87,221,00, en thans wordt aangevraagd *f* 66,186,00, zal eene bezuiniging ontstaan ad *f* 21,035,00.

Voor het geheel der IIde afdeeling is voor het dienstjaar 1871 toegestaan *f* 263,325,00; thans wordt geraamd *f* 237,861,00. Alzoo minder *f* 25,464,00.

IIIde AFDEELING.

Verschillende wapenkorpsen.

§ 3. Volgens de voorgenomen nieuwe indeeling van het leger zal het wapen der *infanterie* bestaan uit:

een staf; een regiment grenadiers; acht regementen infanterie; elk ter sterkte van 25 kompagnien, verdeeld, zoo als in den hierbij gevoegden staat is opgegeven, in zes bataillons, een instructie-bataillon, ter sterkte van 4 kompagnien; een algemeen depôt van discipline, sterk 2 kompagnien, en de hospitaalsoldaten, mede ter sterkte van 2 kompagnien.

Bij de voorgenomen formatie worden de bataillons jagers, om der eenvormig- en zuinigheidswille, veranderd in bataillons grenadiers.

Het getal luitenants is bij *alle* kompagnien infanterie twee, terwijl ter tegemoetkoming in de vele bijzondere diensten twee luitenants bij de staven der bataillons zijn ingedeeld.

Voor den sergeant-instructeur-scherpschutter is een adjudant-onderofficier in de plaats gesteld; één dezer zal tevens de dienst van vaandeldrager verrigten.

Veader is aan elk dier bataillons een korporaal-schoenmaker toegevoegd.

Het bepaalde getal luitenants, sergeanten en korporaals is, wanneer de kompagnien op hare complete sterkte zijn, ontoereikend; men heeft hier echter op het oog, om het getal dezer uit de militie te vermeerderen, zoodra haar verbeterd gehalte daartoe de stof zal aanbieden.

Indien de infanterie, zoo als thans voor 1872 is berekend, jaarlijks op gelijke wijze wijze zal worden geoefend en daartoe een aanzienlijk getal miliciens bestemd worden tot het bijwonen der najaars-exercitien, dan zal dit natuurlijk gepaard gaan met eene vermeerdering van uitgaven. Ook de nieuwe zamenstelling der korpsen vordert eenige meerdere kosten.

Thans wordt voor het jaar 1872 aangevraagd *f* 5,012,441,00; voor het jaar 1871 is toegestaan *f* 4,674,031,00; dus meer *f* 338,410,00.

Neemt men hierbij in aanmerking dat er voor 1871 geen gelden zijn toegestaan voor de opkomst der miliciens tot het bijwonen der najaars-exercitien en daarvoor thans wordt aangevraagd p. m. *f* 221,000.—; dat door overbrenging van de generaals van den grooten staf bij die der infanterie, hier eene vermeerdering van uitgaven ontstaat van p. m. *f* 16,000.—; dat er voor het jaar 1871 wegens incompleet

aan officieren is afgetrokken f 84,600, nu voor 1872 slechts f 20,000, dat een verschil te weeg brengt van f 64,000.—; dan zal de nieuwe samenstelling, met inbegrip der traktements-verhooging der kapiteins, eene vermeerdering van uitgaven vorderen ad f 37,410.—; gelijk aan het bovenstaande f 338,410.—.

Wijders mag hier niet onvermeld blijven dat wanneer er wordt overgegaan tot de samenstelling van de staven van de negen reserve-bataillons, dit nog eene uitgave van p. m. f 58,000 zal te weeg brengen.

Het wapen der *kavallerie* zal bestaan uit: een staf; een regiment huzaren van zes eskadrons en een depôt; twee regementen huzaren elk van vijf eskadrons en een depôt; een instructie-eskadron, waarbij de rij- en hoefsmidschool. De regementen zijn tot drie teruggebragt, zonder het getal veld-eskadrons te verminderen. De reserve-eskadrons zijn zonder nadeel voor de dienst opgeheven. Het getal hoofdofficieren is bij de twee regementen reserve-kavallerie met één verminderd. Aan elk der veld-eskadrons is een mr. zadelmaker toegevoegd. De graad van appointé is vervallen, maar daarentegen het getal korporaals met vier vermeerderd. De 16 veld-eskadrons, elk op eene sterkte van 130 troepenpaarden gebragt, zullen te zamen uitbrengen 2080 paarden; terwijl de depôts tot aanvulling van ontbrekende paarden eene sterkte zullen bevatten van 364 paarden. Hierbij voegende de paarden van het instructie-eskadron en die der kleine staven ad 109 paarden, dan zal de kavallerie aan paarden bezitten 2553 stuks. Volgens de tegenwoordige samenstelling bedraagt het getal paarden 2358 stuks. Het getal paarden zal alzoo vermeerderen met 195 stuks.

Voor het jaar 1871 zijn de uitgaven voor het wapen toegestaan tot een bedrag van f 1,733,053.—; thans wordt geraamd f 1,725,559.—; dus minder f 7,494.—.

Wel is waar zijn in de tegenwoordige berekening van het benoedigde volgens de nieuwe samenstelling de fourrages voor 220 paarden, die aan het compleet ontbreken, niet berekend, hetwelk, wanneer zulks het geval ware geweest, eene vermeerdering van uitgaven zou te weeg brengen van p. m. f 56,000, maar daarbij mag niet uit het oog worden verloren, dat de hooge prijzen der fourrages aanleiding hebben gegeven om het ration op 4 cents hooger te stellen dan in de begrooing van het loopend jaar daarvoor is uitgetrokken, uitmakende ruim f 45,000, zoodat de nieuwe samenstelling van het wapen tot geene noemenswaardige meerdere uitgaven aanleiding zal geven.

Het wapen der *artillerie* zal tezamen gesteld zijn uit: een staf; twee regementen veld-artillerie; drie kompagniën transporttrein; drie regementen vesting-artillerie, en een korps pontonniers.

De tegenwoordige samenstelling van de veld- en rijdende artillerie geeft slechts gelegenheid om op voet van oorlog te kunnen uitbrengen:

14 batterijen veld-artillerie, ieder van 6 stukken; 4 batterijen rijdende artillerie, ieder van 6 stukken; alzoo 18 batterijen; te zamen met 108 stukken.

Op voet van vrede was het getal paarden bepaald om per batterij met vier stukken te kunnen uitrusten, zoodat over niet meer dan $18 \times 4 = 72$ stukken dadelijk kon worden beschikt.

Om hierin eene verbetering te brengen, zullen de thans bestaande regementen veld- en rijdende artillerie vereenigd en tot twee regementen veld-artillerie, elk ter sterkte van 8 veldbatterijen, ieder van 8 stukken, en 2 batterijen elk van 8 mitrailuses, benevens een depôt, zamengesteld worden, waardoor men bij magte zal zijn om op voet van oorlog nit te brengen: 128 kanonnen en 32 mitrailuses, te zamen 160; alzoo eene vermeerdering van 20 vuurmonden en 32 mitrailuses.

De regementen veld-artillerie worden elk verdeeld in 3 divisien, ieder gekommandeerd door een majoor, benevens eene depôt-kompagnie.

Bij elke divisie is ingedeeld een luitenant-kwartiermeester, een officier van gezondheid, een paardenarts en een adjudant-onderofficier.

Bij elke batterij een zadelmaker en hoefsmid.

Iedere batterij zal op voet van vrede van een genoegzaam getal paarden voorzien zijn om ten allen tijde dadelijk met zes stukken te kunnen uitrusten, namelijk:

96 kanonnen en 24 mitrailleuses, te zamen 120; alzoo eene vermeerdering van 24 vuurmonden en 24 mitrailleuses op voet van vrede.

Dit een en ander geeft aanleiding dat, met inbegrip van de drie kompagnïën transporttrein, waarbij het aantal paarden per kompagnie op 60 is bepaald, de nieuwe organisatie eene vermeerdering van 463 paarden aanwijst, welke reeds op voet van vrede aanwezig zullen zijn, waarbij evenwel valt op te merken, dat men, door de in 1870 plaats gehad hebbende mobilisatie van het leger, reeds grootendeels in het bezit is van het volgens die organisatie benodigd aantal.

Vergelijkt men de uitgaven welke voor het dienstjaar 1871 voor de veld- en rijdende artillerie benevens den trein zijn toegestaan, ad f 1,303,480,—, met hetgeen thans voor 1872 wordt geraamd, f 1,268,763,—, dan blijkt er eene vermindering te bestaan van f 34,717.—.

Hier dient ook in rekening te komen, dat er niet dadelijk maar naarmate de mitrailleuses worden aangeschaft, dus successivelijk, zal worden overgegaan tot het completeren van het kader officieren en onderofficieren, hetwelk later eene meerdere uitgave zal te weeg brengen van p. m. f 49,000.—. Voegt men hierbij de fourrages voor de paarden die thans minder gerekend zijn, p. m. f 35,600.—, te zamen f 84,600.—, en brengt men ook hier in rekening de hoogere prijzen der fourrages, ad f 26,100.—, blijft over f 58,500.—; dan zal het blijken dat, wanneer alles compleet zal zijn, bij eene aanzienlijke vermeerdering van uit te brengen materieel en paarden, slechts eene meerdere uitgave van f 23,800 gevorderd zal worden.

Uit den overgelegden staat zal blijken dat het getal kompagnïën der regementen vesting-artillerie niet gelijk is; dit vindt zijn oorsprong in de bijzonderheid dat de sterkte van elk regiment geregeld is naar de uitbreiding der liniën door hen te bezetten. Even als bij de veld-artillerie zijn de regementen in divisïën verdeeld onder bevel van een hoofdofficier, met eigen administratief personeel.

Voor de drie regementen benevens het korps pontonniers, wordt voor de dienst van 1872 geraamd f 1,082,542.—. Voor het jaar 1871 is toegestaan f 980,903.—. Alzoo meer f 101,639.—.

Deze vermeerdering van uitgaven zal een gevolg zijn van de bestaande dringende noodzakelijkheid om de getalsterkte van de vesting-artillerie en pontonniers uit te breiden, hetgeen dan ook bij de nieuwe samenstelling der hierbedoelde korpsen is in acht genomen, zoodat het totaal der onderofficieren en manschappen met 1667 is verhoogd, terwijl het getal manschappen dat bij de kompagnïën onder de wapenen moet blijven, tevens eene vermeerdering ondergaat.

Het zal blijken dat het getal der onderofficieren bij elke kompagnie gewone vesting-artillerie met een is vermeerderd, wel niet op voet van oorlog voldoende, doch ook hier is, even als bij de infanterie, gerekend op uitbreiding uit de militie.

Wijders wordt hier onder de aandacht gebracht, dat met de vermeerdering van het aantal sergeanten slechts geleidelijk zal worden te werk gegaan, met dien verstande, om in 1872 zich tot de helft te bepalen, hetwelk voor gemeld jaar eene vermindering van uitgaven van p. m. f 7,900 te weeg brengt.

De hiervoren aangeduide vermeerdering van kader en manschappen zal eene meerdere uitgaven vorderen van f 87,542.—. Voegt men hierbij de som, die van de begrooting van 1871 is afgetrokken, wegens het niet onder de wapenen komen der miliciens tot bijwoning der najaarsoefeningen, ad f 14,097.—, dan verkrijgt men het hiervoren aangegeven cijfer van f 101,639.—.

En voegt men bij de som de hierboven vermeld, ad f 87,542.—, de plaats gehad hebbende aftrek wegens het niet aanstellen van 22 sergeanten, ad f 7,900.—, dan zal de nieuwe samenstelling des vesting-artillerie en pontonniers eene vermeerdering van uitgaven te weeg brengen van f 95,442.—.

Voor het geheele wapen der artillerie wordt volgens de nieuwe organisatie voor 1872 aangevraagd f 2,498,336.—. Voor 1871 is toegestaan f 2,407,419.—. Alzoo meer f 90,917.—.

Het wapen der *genie* zal bestaan uit een staf en een bataillon genietroepen, ter sterkte van zeven kompagnïën.

Naar aanleiding van de voorgenomen uitbreiding van het wapen wordt voor het jaar 1872 geraamd *f* 378,407.—. Voor het jaar 1871 is toegestaan *f* 333,563.—. Alzoo meer *f* 44,844.—.

Deze vermeerdering ontstaat in de eerste plaats, omdat de twee hoofd-officieren, die volgens de bestaande organisatie aanwezig konden zijn, doch voor wien op de begroting voor 1871 geen gelden waren uitgetrokken, alnu voor traktement zijn berekend, en ten anderen door de vermeerdering van twee kompagnien bij het ba-taillon genietroepen, waarbij evenwel moet worden opgemerkt dat niet voor de ge-heele vermeerdering van kader en manschappen gelden zijn aangevraagd, omdat het voornemen bestaat dit niet op eens maar successivelijk te doen plaats hebben, wes-halve dit later eene vermeerdering van uitgaven zal te weeg brengen van p. m. *f* 22,600.—.

Het geheele bedrag dat voor de verschillende wapenkorpsen bij de IIIde afdeeling voor 1872 wordt aangevraagd, bedraagt *f* 9,614,743.—. Voor 1871 is toegestaan *f* 9,148,066.—. Voegt men hierbij de plaats gehad hebbende aftrek voor het niet doen plaats hebben der najaarsoefeningen ad *f* 212,652.—. Te zamen *f* 9,360,718.—; dan zal de nieuwe samenstelling der korpsen en de meerdere uitbreiding der oefeningen in 1872 eene vermeerdering van uitgaven te weeg brengen ad *f* 254,025.—.

Bij deze afdeeling wordt overgelegd de staat der effective sterkte van het leger op den 1sten Julij 1871.

IVde AFDEELING.

Remonte.

§ 4. Volgens de nieuwe samenstelling der korpsen is de sterkte der paarden bij de kavallerie bepaald op 2,553, bij de Akademie 12. Totaal 2,565.

Vermoedelijk zal de sterkte aan paarden op den 1sten Januarij 1872 bedragen: kavallerie 2,250, Akademie 12, te zamen 2,262. Alzoo te kort 303.

De gewone remonte bij de kavallerie en Akademie op $\frac{1}{8}$ stellende van bovenstaande 2262 paarden, bedraagt dit 282.

Bij de artillerie en trein is de sterkte aan paarden bepaald op 1638, doch aangezien de mitrailleuses in 1872 nog niet aangeschaft kunnen zijn, blijven voorloopig 18 batterijen bestaan ad 67 paarden, dus 1,206, voorts 2 depôts 80, 3 kompagnien trein 180, kleine staven 10. Te zamen 1,476.

Er zullen op den 1sten Januarij 1872 vermoedelijk aanwezig zijn 1,574 paarden. Alzoo te veel 98.

De gewone remontering van bovenstaande 1574 op $\frac{1}{10}$ stellende, bedraagt dit 157, alzoo noodig 59. Totaal 644.

Hoewel de gemiddelde prijs der paarden volgens de ten dezen jare plaats gehad hebbende openbare aanbesteding *f* 435 per stuk heeft bedragen, laat het zich wel vermoeden, dat de prijzen in het volgend jaar zullen dalen.

Op grond van dien, is de prijs voor de aanschaffing, even als ten dezen jare, op *f* 390 per stuk gesteld, alzoo voor 644 paarden *f* 251,160.—.

Ten gevolge der in 1870 plaats gehad hebbende buitengewone aanschaffing van paarden, heeft er ten dezen jare slechts eene geringe aanvulling van paarden behoeven te geschieden, waarvoor is toegestaan *f* 78,000.—. Voor 1872 is alzoo meer noodig *f* 173,160.—.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

§ 5. Het getal der jongelingen die in het jaar 1872 bij de Militaire Akademie tot officier zullen worden opgeleid, bedraagt vermoedelijk:

Voor de dienst hier te lande: Infanterie 20, Kavallerie 9; Artillerie 25; Genie 11. Voor de dienst in Oost-Indië: Infanterie 5, Kavallerie 1, Artillerie 11; Genie 3. Alzoo te zamen 85.

Bovenstaand getal is 49 minder dan hetgeen in den loop van dit jaar bij de Akademie werd opgeleid; een gevolg van de omstandigheid, dat er in dit jaar geen jongelingen als kadet bij deze inrigting zullen worden toegelaten en het toelatings examen, in opvolging van het bepaalde in de wet van den 17den Julij 1869 (*Staatsblad* n°. 141), eerst in het volgend jaar zal plaats hebben.

Maatregelen zijn getroffen, om met den 1sten September 1872 de alsdan nog aanwezende kadetten van de vorige studie jaren, niet te Breda het onderwijs te doen ontvangen, maar hen tot dat einde op dien datum te detacheren, die van de infanterie bij den bestaanden hoofdcursus te 's Hertogenbosch en die van de artillerie en genie bij den hoofdcursus te Delft.

Het minder aantal kadetten, dat gedurende het nieuwe studiejaar bij de Akademie aanwezig zal wezen, brengt te weeg, dat de kosten per hoofd meer zullen bedragen dan in het thans loopende studiejaar, gelijk meer gedetailleerd aan den voet van den toelichtenden staat betreffende deze afdeling is aangewezen.

De gezamenlijke kosten hebben in 1871 bedragen *f* 178,890.—. Voor 1872 zijn zij geraand op *f* 141,525.—. Alzoo minder *f* 37,365.—.

Voor zooverre de bijdragen voor rekening van het Departement van Oorlog betreft, zij hier vermeld, dat die voor 1871 zijn vastgesteld geworden of *f* 76,910.— en thans wordt aangevraagd *f* 75,225.—. Minder *f* 1,685.—.

Het gering verschil dat hier voor het Departement van Oorlog bestaat, is een gevolg van de verhouding tusschen het aantal kadetten dat voor het leger hier te lande en voor de dienst in de Overzeesche bezittingen in de beide jaren bestaat; thans draagt het aantal der kadetten respectievelijk 65 en 20, in 1871 96 en 38.

Vide AFDEELING.

Reiskosten en vacatien.

§ 6. De voor het dienstjaar 1871 toegestane verhooging van *f* 10,000 had betrekking op de reiskosten van de officieren, die naar Frankrijk zijn gezonden, ter opname van hetgeen aldaar, gedurende den jongsten oorlog voorgevallen, als wetenswaardig was op te nemen.

Voor het dienstjaar 1872 zullen de uitgaven wel bestreden kunnen worden uit de som van *f* 28,000, welke gewoonlijk voor dit artikel wordt toegestaan.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

§ 7. Hiervoren is reeds te kennen gegeven, dat het voornemen bestaat, om ook bij ons leger den rang van officier van gezondheid en apotheker der 3de klasse te doen vervallen, hetgeen alzoo ten gevolge zal hebben, dat de studenten van de geneeskundige dienst bij hunne aanstelling tot officier van gezondheid, dadelijk als tot de 2de klasse behoorende, het traktement ad *f* 1,200 zullen bekomen; terwijl de thans nog aanwezige officieren van gezondheid en apothekers der 3de klasse in het genot van het traktement ad *f* 900 blijven, tot dat zij het examen voor de 2de klasse bepaald afgelegd hebben, en dan ook dadelijk als zoodanig aangesteld zullen worden.

Wijders zal het getal der eerste officieren van gezondheid met één en dat der officieren van gezondheid der 2de klasse met vier worden vermeerderd en eene herziening tot verbetering van de traktementen der officieren van gezondheid der 1ste en 2de klasse en apothekers der 1ste klasse plaats hebben, en wel in dier voege, dat ook deze in twee klassen zullen zijn verdeeld.

Ten aanzien van de opleiding der studenten tot officieren van gezondheid, heeft de ondergeteekende de eer mede te deelen, dat gedurende het studiejaar van 1872 aan het onderwijs zullen deelnemen: voor de geneeskundige dienst hier te lande 28; voor de zeemagt 20; voor het leger in de Oost-Indische bezittingen 52; idem in West-Indië 4. Te zamen 104.

In de kosten daarvan, die voor het geheel de som van *f* 41,992 beloopten, zal worden bijgedragen: door het Departement van Marine *f* 6,460.—; door dat van Kolonien *f* 18,088.—; door het Departement van Oorlog *f* 17,444.—; gelijk aan de geraamde som van *f* 41,992.—. Voor 1871 was die uitgetrokken ad *f* 38,185.—. Thans meer *f* 3,807.—; hetwelk hoofdzakelijk ontstaat, doordien voor het grooter aantal studenten (in het loopende studiejaar bedraagt het slechts 95) meer voor het onderwijs aan het Athenaeum te Amsterdam, en voor de uit te reiken diplomata zal moeten worden afgedragen.

De gang van het onderwijs kan in het algemeen als zeer bevredigend genoemd worden. Het laat zich dan ook aanzien; dat de reeds tot kandidaat-arts bevorderde studenten, zich verder zeer goed zullen kunnen bekwalen voor het geneeskundig staats-examen.

Voor de geneeskundige dienst in het geheel, met inbegrip van bovenbedoeld onderwijs, is voor het jaar 1871 toegestaan *f* 437,625.—; thans wordt geraamd *f* 404,244.—. Minder *f* 33,381.—.

Een gevolg voor het minder benoedigde tot aanvulling van voor de dienst onbruikbaar geworden hospitaal-materieel.

Xde AFDEELING.

Materieel der Artillerie.

§ 8. Voor de uitgaven onder artikel 19 begrepen, wordt voor de dienst van 1872 aangevraagd *f* 274,400.—. Voor 1871 is toegestaan *f* 248,785.—. Alzoo meer *f* 25,615.—.

Dit meerdere ontstaat in de eerste plaats, uithoofde de uitgaven voor de gietery van bronzen geschut niet meer onder de uitgaven in art. 20 vermeld, begrepen worden, maar bij dit artikel zijn uitgetrokken, omdat deze inrigting, thans geheel onder militair beheer gesteld, even als de overige artillerie-werkplaatsen, eigenaardig hier vermeld dient te worden *f* 13,615.—.

Wijders zijn er eenige meerdere gelden uitgetrokken voor toelage aan officieren bij de werkplaatsen gedetacheerd en voor dag- en werkgelden *f* 12,000.—. Gelijk aan bovenstaande *f* 25,615.—.

De vermeerdering van de werkloonen is noodzakelijk, dewijl met kracht zal worden voortgegaan met het wijzigen van affuiten tot raamaffuiten, met den aanmaak van projectielen met toebehooren voor de bestaande getrokken kanonnen, den aanmaak van transportwagens, de wijziging van de ziekenwagens en de verdere aanvulling van den voorraad van tuigen.

Art. 20. Voor de uitgaven onder dit artikel begrepen, is voor het dienstjaar 1871 toegestaan *f* 346,340.—. Thans wordt aangevraagd *f* 297,950.—. Alzoo minder *f* 48,390.—.

Dit mindere is een gevolg van de overbrenging der uitgaven voor de geschutgietery van dit artikel op het voorafgaande art. 19 *f* 13,615.—, en minder aangevraagd wordt voor sommige materialen, als: metalen, touw, leder enz., waarvan in 1871 een vrij aanzienlijke voorraad wordt aangeschaft *f* 34,775.—. Minder noodig voor de dienst der magazijnen door de opheffing van de magazijnen te Vlissingen, Ellewoutsdijk en Breskens, die thans geheel zijn ontruimd *f* 5,000.—, te zamen *f* 53,390.—.

Voor het buskruid wordt daarentegen meerder geraamd, noodig voor de verbetering van den voorraad door vermaling en omwerking *f* 5,000.—. Gelijk aan vorenstaand getal *f* 48,390.—.

Art. 21. Ten einde den voorraad patroonhulzen voor de geweren, stelsel SNIDER, te vermeerderen, zoodanig dat die op den 1sten Januarij aanstaande twaalf millioen zou bedragen, zijn er voor de dienst van 1871 gelden toegestaan tot een bedrag van *f* 180,400.—. Thans wordt voor 1872 aangevraagd *f* 90,200.—. Minder *f* 90,200.—.

Ongeacht het nog in den loop van dit jaar benooidigde voor de schietoefeningen, zal op den 1sten Januarij 1872 de voorraad patroonhulzen tot 12 millioen zijn aangevuld, zoodat de thans aangevraagde gelden moeten dienen tot aanvulling van hetgeen in 1872 verbruikt zal worden en op 4 millioen kan worden gesteld.

Het voornemen bestaat om in het vervolg slechts 8 millioen hulzen van den voorraad te vullen en de verder voorhandene ledig, doch met bijvoeging van de noodige kogels, op te leggen, waardoor een langdurig opleggen van patronen wordt vermeden en de voorraad volkomen bruikbaar zal blijven.

Tevens wordt hier te kennen gegeven, dat onder den opgelegden voorraad patronen zich geene bevinden met reeds te voren gebezigde hulzen, aangezien deze, zoowel als alle scherpe patronen voor de Snider-geweren, vóór 1 Januarij 1870 aangemaakt, zijn verbruikt of gesloopt.

Art. 22. Voor de praktische oefeningen der artillerie en de te nemen proeven met torpedo's, wordt dezelfde som voor 1872 aangevraagd als voor de dienst in het loopend jaar is toegestaan.

Neemt men de uitgaven voor de geheele afdeeling te zamen, dan zal het blijken, dat er voor het jaar 1871 is toegestaan *f* 790,525.—, en voor 1872 wordt aangevraagd *f* 677,550.—. Alzoo minder *f* 112,975.—.

Bij deze afdeeling worden overgelegd:

a. de opgave van den voorraad grondstoffen in de magazijnen der artillerie op den 1sten Januarij 1871, met aanduiding der waarde;

b. de opgave van de vuurmonden, projectielen, affuiten, enz. op genoemden datum in de magazijnen der artillerie opgelegd en bij de korpsen van het leger in gebruik, zoodanig ingerigt, dat daaruit de winst en het verlies blijkt en de geldswaarde zichtbaar is;

c. de opgave van het voornaamste materieel, dat in de verschillende artilleriewerkplaatsen te Delft, van 1 Januarij 1870 tot 1 Januarij 1871 is aangemaakt.

XIde AFDEELING.

Materieel der Genie.

§ 9. De uitgaven waarvoor bij art. 23 dezer afdeeling gelden worden aangevraagd voor de behoeften in 1872, bepalen zich:

a. voor het gewoon onderhoud der geniewerken, ad *f* 147,350.—; *b.* voor belangrijke herstellingen en vernieuwingen *f* 148,300.—; te zamen *f* 295,650.—.

Voor het jaar 1871 is daarvoor toegestaan: *a.* gewoon onderhoud *f* 136,700.—; *b.* belangrijke herstellingen, enz. *f* 67,800.—; te zamen *f* 204,500.—. Is dus meer *f* 91,150.—.

Dit hooger bedrag vindt zijne reden in de omstandigheid, dat er eenige belangrijke herstellingen moeten geschieden, waarvan een langer uitstel welligt groote rampen zou kunnen veroorzaken.

Daaronder behooren, behalve herstellingen aan vele bruggen, in het bijzonder de herstelling van de brug over en de deuren in de sluis aan de Grebbe, waarvan de toestand zeer slecht is; de herstelling van den bekledingsmuur der rechter face van Bastion VIII te Hellevoetsluis, welke grootendeels vernieuwd moet worden, terwijl, zoolang zulks niet heeft plaats gehad, een voornaam gedeelte der kustbatterij van deze vesting niet voldoende bewapend kan worden.

Ook te Willemstad vereischt een bouwvallig gedeelte van den bekledingsmuur, van Bastion VII, gebiedend herstelling.

Art. 25. Voor dit artikel wordt *f* 400 minder geraamd dan daarvoor in 1871 is toegestaan, omdat men veronderstelt, met de som van *f* 3,000 de te doene uitgaven te zullen kunnen bestrijden.

Voor de geheele afdeling wordt voor de dienst van 1872 aangevraagd *f* 300,650.—. Voor 1871 is toegestaan *f* 209,900.—. Alzoo meer *f* 90,750.—.

Bij deze afdeling wordt eene opgave gevoegd van het gebruik dat gemaakt is of gemaakt zal worden van de voor 1871 toegestane gelden voor buitengewone uitgaven voor het materieel der genie.

XIIde AFDEELING.

Kazernering.

§ 10. Voor het onderhoud der kazernen, stallen en al hetgeen verder tot het kazernement behoort, wordt voor het dienstjaar 1862 aangevraagd: *a.* voor het gewoon onderhoud *f* 235,350.—; *b.* voor belangrijke herstellingen, enz. *f* 53,500.—; *c.* voor huur van gebouwen *f* 9,000.—. Te zamen *f* 297,850.—.

Voor het loopende dienstjaar 1871 is toegestaan: *a.* voor het gewoon onderhoud *f* 195,400.—; *b.* voor belangrijke herstellingen *f* 56,700.—; *c.* voor huur van gebouwen *f* 6,000.—; te zamen *f* 258,100.—. Alzoo meer *f* 39,750.—.

Ook hier is dit meerder aangevraagde dringend noodig, wil men niet dat vele der gebouwen, wier toestand veel te wenschen overlaat, geheel onbruikbaar worden.

De voorgestelde verbeteringen betreffen slechts herstellingen aan vloeren, daken, regenbakken, privaten enz.

XIIIde AFDEELING.

Verskillende uitgaven.

§ 11. Voor sommige artikelen tot deze afdeling behoorende, zijn eenige gelden minder, voor andere iets meerder geraamd, te weten:

Art. 31. Drukkerij. Bij voortdoring tracht men hier de uitgaven tot het strikt noodzakelijke te bepalen, en rekent dan ook voor dit onderwerp *f* 500 minder te zullen behoeven dan daarvoor in 1871 is toegestaan.

Art. 32. Huisvesting en voeding voor lotelingen der nationale militia. Uit hoofde het getal miliciens dat in 1872 onder de wapenen zal opkomen tot bijwoning der najaars-exercitiën grooter zal wezen dan voor het jaar 1871 was bepaald, zoo is het noodzakelijk dat voor dit onderwerp *f* 2000 meer wordt geraamd.

Art. 33. Magazijn van kleeding en uitrusting te Delft. Aangezien onder de som van *f* 129,390 voor dit artikel ten behoeve van de dienst voor 1871 toegestane gelden waren begrepen tot aanvulling van den voorraad tentmaterieel, velduitrusting en legergoed voor de schutterijen, bestaat er voor 1872 minder behoefte en wordt de som van *f* 60,000 voldoende geacht om in 1872 behoorlijk in de dienst te kunnen voorzien.

Art. 34. Topographische inrigting. Door het toekennen van eene geringe vermeerdering van traktement aan de mindere ambtenaren bij deze inrigting werkzaam, heeft zulks aanleiding gegeven, dat voor dit artikel *f* 950 meer wordt geraamd dan voor 1871 is toegestaan geworden.

Art. 35. Ommerschans en Veenhuizen. De vermindering van de veteranenbevolking in de hier genoemde gestichten, heeft óp nieuw aanleiding gegeven om voor dit onderwerp van uitgave *f* 500 minder aan te vragen.

Op den 1sten Julij 1871 bestond de bevolking uit 229 hoofden, verdeeld in 101 huizezinnen.

Art. 40. Kamperen van troepen. In het jaar 1872 zullen in de verschillende legerplaatsen de volgende troepen kamperen, te weten:

In de legerplaats te Milligen, gedurende 35 dagen: 12 bataillons infanterie; 4 eskadrons kavallerie; 4 batterijen veld-artillerie en 1 compagnie trein.

In de legerplaats bij Rijen, mede gedurende 35 dagen: 4 bataillons infanterie.

In de legerplaats bij Zeist, successievelijk: 12 kompagniën vesting-artillerie, elk gedurende drie weken; 2 kompagniën mineurs en sappeurs, beiden gedurende zes weken.

In de legerplaats bij Teteringen, mede successievelijk: 12 kompagniën vesting-artillerie, elk gedurende drie weken.

In de legerplaats bij Apeldoorn, gedurende eene maand: al de scherpshutters van de verschillende bataillons grenadiers en infanterie.

De kosten hierop vallende worden geraamd op f 104,000.—. Voor het jaar 1871 zijn voor het kamperen van troepen geene gelden beschikbaar gesteld.

Voor deze afdeling wordt voor de dienst van 1872 geraamd f 251,100.—. Voor het jaar 1871 is toegestaan f 214,540.—. Dus meer f 36,560.—.

Alhier wordt overgelegd de staat van de in 's Rijks magazijn van kleeding, uitrusting enz. op den 1sten Januarij 1871 voorhanden kampements-effecten, voorwerpen voor de velduitrusting en hospitaaldienst, mitsgaders van kleeding en ledergoed voor de schutterijen en het leger

XIVde AFDEELING.

Wapen der maréchaussée.

§ 12. Voor het jaar 1872 wordt geraamd f 244,500.—. Voor het jaar 1871 is toegestaan f 236,700.—. Alzoo meer f 7,800.—.

Hetwelk ontstaat omdat bij 's Konings besluit van den 1sten Julij 1871, n°. 21, de soldijen van de onderofficieren en maréchaussée's eenigzins zijn verhoogd, hetwelk eene meerdere uitgaaf te weeg brengt van p. m. f 4,000.—, en ook hier de fourrages tot een hooger bedrag zijn uitgetrokken, voor p. m. f 3,800.—, te zamen f 7,800.—, gelijk aan bovenstaand verschil.

XVde AFDEELING.

Ooercomplete officieren, pensioenen, gagementen, enz.

§ 13. Art. 45 *Non-activiteiten*. Uit den bij dit artikel overgelegden staat der officieren aan wien, krachtens het bepaalde bij art. 38 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128), het non-activiteit is toegekend, zal kunnen blijken dat er voor dit onderwerp f 10,000 meer noodig zal wezen dan daarvoor in 1871 is toegestaan.

Art. 16. *Pensioenen, enz.* Reeds thans laat het zich aanzien dat het gewone versterf niet zoo groot is, dat de uitgaven voor de pensioenen van de voor 1871 toegestane gelden kunnen worden bestreden.

Op grond van dien wordt het noodzakelijk geacht, ook voor dit artikel f 10,000 meer te ramen dan voor 1871 is toegestaan.

Art. 47. *Tijdelijke pensioenen*. Ook dit artikel vereischt eene verhooging van f 2,000; daarentegen kunnen de *pensioenen voor mindere geëmployeerden* (art. 48) met f 1,000, en de *wachtgelden* (art. 51) met f 700 worden verminderd.

Het geheele bedrag van deze afdeling wordt voor het dienstjaar 1872 geraamd op f 1,510,850.—. Voor het jaar 1871 is daarvoor toegestaan f 1,490,550.—. Alzoo meer f 20,300.—.

XVIIde AFDEELING.

Buitengewone uitgaven.

§ 14. *Materieel der Artillerie.*

Art. 53—55. Voor het jaar 1871 is hiervoor toegestaan f 671,117.—. Thans wordt aangevraagd f 281,100.—. Minder f 390,017.—.

Hiervoren zijn de redenen vermeld, waarom een geringer som dan voor 1871 was toegestaan wordt aangevraagd, die zich nu bepaalt tot de aanschaffing van:

eenig zwaar geschut tot de kustverdediging, ten bedrage van *f* 50,000.—; 5000 geweren, stelsel DE BEAUMONT, à *f* 3349 *f* 167,450.—; 800 karabijnen voor de kavallerie, ad *f* 38, *f* 30,400.—; 1,330,000 patroonhulzen, ten behoeve van bovenvermelde geweren en karabijnen, ad $2\frac{1}{2}$ cent *f* 33,250.—. Gelijk aan bovenvermelde som *f* 281,100.—.

§ 15. *Materieel der Genie.*

Aat. 56. Voor dit artikel is op de begrooting voor 1871 toegestaan *f* 487,500.—. Thans wordt aangevraagd *f* 260,000.—. Minder *f* 227,500.—.

De redenen, welke tot deze mindere aanvraag aanleiding hebben gegeven en waartoe de aangevraagde gelden moeten dienen, zijn hiervoren vermeld.

Het zal waarschijnlijk de aandacht trekken, dat tot voltooiing van de werken onder punt *c* vermeld, die op *f* 100,000 waren geraamd en waarvoor reeds *f* 81,000 zijn toegestaan, in stede van *f* 20,000 nu nog *f* 38,000 wordt aangevraagd.

Dit is ontstaan, omdat door de ondervonden vertraging bij den aankoop van de noodige gronden en de daardoor later plaats gehad hebbende aanbesteding, de termijnen van oplevering niet zoodanig zijn kunnen gesteld worden, om de toegestane som van *f* 81,000 in haar geheel vóór het sluiten van de dienst van 1871 te kunnen benuttigen.

Hiervan zal de som van *f* 18,000 op de dienst van 1872 moeten worden overgebracht, welke dan ook, zoo als van zelf spreekt, op de loopende dienst, als ongebruikt, vrij valt.

De Minister van Oorlog,

A. ENGELVAART

STAATSBEGROOTING 1872.

XIIIste Hoofdstuk.

STAAT,

AANWIJZENDE DE NIEUWE ZAMENSTELLING VAN DE STAVEN EN KORPSEN VAN HET LEGER.

Indeeling van het Leger.

Het veldleger is zamengesteld uit drie divisien Infanterie, gekommandeerd door luitenant-generaals of generaals majoor. Iedere divisie bestaat uit drie brigades infanterie, gekommandeerd door kolonels. — Bij iedere divisie zijn ingedeeld 2 eskadrons kavallerie, 3 batterijen artillerie, benevens eene compagnie genietroepen. — Eene brigade infanterie is sterk 4 veldbataillons. — De reserve van het leger bestaat uit 9 bataillons infanterie, 2 regementen kavallerie en een regiment veldartillerie.

De bezettingstroepen bestaan uit 9 depôtbataillons, 3 regementen vesting-artillerie en genietroepen.

Behalve de stellingen te Amsterdam en Groningen zijn de overige versterkingen verdeeld in drie liniën van defensie.

De kommandanten der regementen vesting-artillerie zijn bestemd om bevel te voeren in een der liniën; in tijd van vrede reeds zullen zij, in overeenstemming met de directiën van de genie in die liniën, hunne zorg wijden aan alles wat betrekking heeft op voorbereiding tot den oorlog. — De liniën zijn verdeeld in onderdeelen, gekommandeerd door hoofdofficieren van de regementen vesting-artillerie, die de regementskommandanten in de aangegeven taak behulpzaam zijn. — De inspecteur van het wapen der artillerie zal in de stelling Amsterdam het bevel voeren. — In tijd van vrede zal hij, in overeenstemming met den directeur der genie in de stelling, wat voor de defensie noodig is voorbereiden. — De tegenwoordige geniestellingen worden opgeheven en verdeeld in drie liniën, elk onder beheer van een directeur, terwijl het algemeen bestuur blijft opgedragen aan den inspecteur-generaal van fortificatiën.

Verschillende staven.

Groote Staf: adjudanten en ordonnance-officieren bij Z. M., 1 gen.-majoor, 1 kolonel, 2 majoors, 1 ritmeester, 5 1ste luitenants en 1 2de luitenant. Idem, bij Z. K. H., den Prins van Oranje, 1 majoor, 1 ritmeester, 1 kapitein. Idem, bij Z. K. H. Prins Frederik, 2 majoors. Te zamen 16 officieren en 32 paarden.

Generale Staf: 1 gen.-majoor, 1 kolonel, 2 luit.-kolonels, 5 majoors, 12 kapiteins. Te zamen 21 officieren en 42 paarden.

Intendance: 1 hoofdintendant, 1 intendant 1ste en 1 2de kl., 4 onder-intendanten 1ste en 12 2de kl. Te zamen 19 officieren.

Provinciale en plaatselijke staven: 10 luit.-kolonels of majoors, prov. adjudant, 1 pl. kommandant 1ste en 3 2de kl., 10 pl. adjudanten 1ste en 9 2de kl. Te zamen 33 officieren en 1 paard.

Geneeskundige en veterinaire dienst.

1 inspecteur, 4 1ste officieren van gez. 1ste en 6 2de kl., 40 officieren van gez. 1ste en 88 2de kl.; 1 1ste apotheker, 6 apothekers 1ste en 19 2de kl., te zamen 165

officieren. — 6 paardenartsen 1ste, 7 2de en 7 3de kl. te zamen 20 officieren en 20 paarden.

Wapen der Infanterie.

Staf. 3 luitenants-generaal of generaals-majoor, divisie-kommandanten; 3 kapiteine adj. bij deze. — *In speciale diensten:* bij het Dept. van Oorlog: 1 majoor of luit.-kolonel, 3 kapiteins, 5 1ste luits., 3 kapits.- en 5 luits.-kwartiermeester; bij d.-Kon. Milit. Akademie: 1 kapitein, 10 luits. of kapiteins; bij de normaal-schietschool, 1 majoor of luit.-kol., 2 kapiteins. Te zamen 37 officieren en 9 paarden.

Een regiment grenadiers (4 veld- en 1 reserve-bat, ieder van 4 komp., benevens een depôt-bat. van 5 komp.), 1 kolonel, 1 luit.-kolonel, 5 majoors, 1 kapit.-adj., 6 luits.-adj., 12 luits. in speciale dienst, 1 kapit.- en 6 luits.-kwartiermeester; 1 adm. van kleeding, 1 officier v. gez. 1ste en 6 2de kl., 25 kapiteins en 50 1ste of 2de luits., 6 adj.-onderofficier, 4 adj.-scherpschutter, 1 sergt. en 5 korps.-tamboer, 1 sergt. hoornblazer, 20 muzikanten, 3 schrijvers, 1 sergt. klee-, 1 id. schoen- en 6 id. geweermaker, 4 korps. schoenmaker, 25 sergts.-majoor, 125 sergeanten, 25 fouriers, 200 korporaa's, 50 tamboers, 25 hoornblazers; 525 soldaten (vrijwilligers) en 4525 miliciens. Te zamen 116 officieren en 5552 onderofficieren en manschappen.

Een regiment infanterie, gelijk aan het regiment grenadiers, behalve de 20 muzikanten.

Het instructie-bataillon: 1 majoor of luit.-kolonel, 1 luit.-ad., 1 kapit.-kwartierm., 1 luit.-adm. v. kl., 1 offic. v. gez. 1ste en 2 2de kl., 4 kapits., 20 1ste of 2de luits., 2 adj.-onderofficier, 1 sergt.-hoornblazer, 1 korps.-tamboer, 2 schrijvers, 1 mr. geweer-, 1 id. kleeder-, en 1 id. schoenmaker, 8 sergt.-majoors, 40 sergeanten, 4 fouriers, 32 korporaa's, 8 tamboers, 8 hoornblazers, 500 soldaten. Te zamen 31 officieren en 609 onderofficieren en manschappen.

Het algemeen depôt van discipline, bestaande uit 2 kompagnien: 1 majoor of luit.-kolonel, 1 1ste luit.-adj., 1 1ste luit.-kwartierm., 1 offic. v. gez. 2de kl., 2 kapits., 6 1ste of 2de luits., 1 adj.-onderofficier, 1 korporaal-tamboer, 1 schrijver, 1 mr. geweermaker, 2 sergs.-majoors, 12 sergeanten, 2 fouriers, 20 korporaa's, 4 tamboers. Te zamen 12 officieren en 44 onderofficieren en manschappen.

De hospitaalsoldaten, bestaande uit 2 kompagnien, op voet van vrede: 2 1ste luit., 2 sergt.-majoors, 8 sergeanten, 2 fouriers, 8 korporaa's; hospitaalsoldaten: 40 vrijwilligers, 40 miliciens in werkelijke dienst, 160 id. met groot verlof. — *Op voet van oorlog:* 2 kapiteins, 2 1ste en 2 2de luits., 2 sergt.-majoors, 12 sergeanten, 2 fouriers, 24 korporaa's, 4 hoornblazers; hospitaalsoldaten: 80 vrijwilligers, 200 miliciens.

Wapen der Kavallerie.

Staf. 1 luit.-generaal of gen.-majoor, kommandant der brigade kavallerie, 1 ritmeester of 1ste luit.-ad. *In speciale diensten.* Bij het Dept. v. Oorlog, 1 ritmeester; bij de Kon. Milit. Akademie 1 ritmeester, 1 1ste luit. of ritmeester.

Een regiment huzaren, bestaande uit 6 veld-eskadrons en 1 depôt-eskadron, 1 kolonel, 1 luit.-kolonel, 2 majoors, een ritmeester-adjutant, een id. instructeur, 1 1ste luit.-adj., 1 kapit.- en 1 1ste luit.-kwartierm., 1 adm. v. kleed., 1 offic. v. gez. 1ste en 2 id. 2de kl., 1 paardenarts 1ste kl., 1 id. 2de, 1 id. 3de kl., 7 ritmeester, 28 1ste of 2de luits., 2 adj.-onderoffic., 1 id. standaarddrager, 1 id. pikeur, 1 staftrompetter, 3 schrijvers, 4 werklieden, 7 opperwachmeesters, 56 wachtmeesters, 7 fouriers, 112 korporaa's, 26 trompetters, 14 hoefsmeden, 6 zadelmakers, 560 vrijwillige kavalleristen, 510 miliciens. Te zamen 51 officieren, 1310 onderofficieren en ruiters, 1010 paarden.

Een regiment huzaren, bestaande uit 5 veld-eskadrons en een depôt-eskadron. Gelijk aan het vorig regiment, met uitzondering dat het 1 majoor, 1 ritmeester, 4 1ste of 2de luitenants minder telt, en de sterkte aan troepen is 45 officieren, 1087 onderofficieren en ruiters, en aan paarden 840.

Instructie-eskadron, benevens rij- en hoefschool. Staf: 1 majoor-directeur, 1 ritmeester-instructeur, 1 1ste luit.-instructeur, 1 1ste luit.-adj., 1 1ste luit.-kwartiermeester, 1 officier van gez. 2de kl., 1 paardenarts 1ste, 1 id. 2de of 3de kl., 1 adj.-onderofficier, 1 id. pikeur, 1 schrijver, 1 zadelmaker, 2 hoefsmeden. — *Eskadron:* 1 ritmeester, 3 1ste en 3 3de luitenants, 1 opperwachtmeester, 8 wachtmeesters, 1 fourier, 16 korporaals, 2 trompetters, 140 kavalleristen, waaronder 60 jongelingen. Te zamen 15 officieren, 174 man en 124 paarden.

Het wapen der Artillerie.

Staf: Artillerie-inspectie: 1 luit.-generaal of generaal-majoor, inspecteur van het wapen, 1 majoor aan hem toegevoegd, 1 kapitein-adjutant. — Directie voor het materiëel der artillerie: 1 gener.-majoor of directeur, 1 majoor aan hem toegevoegd, 1 1ste luit.-adj., 2 kaps. onderdir. van de wapendepôts. — Directie der art., stapelen en constructie-magazijnen: 1 luit.-kolonel of majoor directeur, 1 majoor of kapitein onderdirecteur, 1 kapitein adj. voor het materiëel, 1 kapitein hoofd der keuringscommissie, 1 kapitein hoofdopziener der werkplaatsen, 6 1ste of 2de luitenants opzigers in de werkplaatsen. — Inspectie der draagbare wapenen: 1 luit.-kolonel of majoor-inspecteur, 1 kapitein onderinspecteur, 4 1ste of 2de luitenants opzigers. — Pyrotechnische school: 1 luit.-kolonel of majoor directeur, tevens inspecteur der buskruidfabricatie, 2 kapiteins, 2 1ste of 2de luitenants. — Proefnemingen van geschut: 1 majoor of kapitein voorzitter der commissie. — Geschutgieterij: 1 majoor of kapitein directeur, 1 kapitein of 1ste luitenant hoofdopziener, 1 1ste of 2de luitenant opziger in de werkplaatsen. — Departement van oorlog: 1 majoor, bij uitzondering een officier van hooger rang, 2 kapiteins of 1ste luitenants, 2 magazijnmeesters der 1ste, 2de of 3de kl. — Kon. Milit. Akademie: 1 hoofdofficier, 7 1ste of 2de luitenants. — Magazijnmeesters: 1 majoor of kapitein 1ste kl. te Delft, 8 majoors of kapiteins 1ste kl., 8 kapiteins of 1ste luitenants 2de kl., 8 1ste of 2de luitenants 3de kl. — Conducteurs: 16 adjutant-onderofficiers 1ste kl., 16 sergeant-majors 2de kl., 16 3de kl. — Wapencontroleurs: 3 1ste, 3 2de en 3 3de kl. — Te zamen 72 officieren en 57 conducteurs en controleurs.

Eene regiment veld-artillerie, bestaande uit 8 veldbatterijen, ieder van 8 stukken, twee batterijen elk van 8 mitrailleuses, eene compagnie transporttrein en een depôt. Elke batterij is bestemd om in tijd van vrede 6, en in tijd van oorlog 8 vuurmonden uit te brengen: 1 kolonel, 1 luit.-kolonel, 3 majoors, 1 kapitein-adjutant, 1 id. instructeur, 1 id. in speciale diensten, 1 1ste luit.-adj., 1 1ste luit.-adj., 1 1ste luit.-instr. in de rijkunst, 1 kapit., 1 1ste luit.- en 2 2de luit.-kwartiermeester, 1 kapit.-administr. van kleeding, 1 officier van gez. 1ste, 3 id. 2de kl., 1 paardenarts 1ste, 1 id. 2de, 2 id. 3de kl., 12 kapiteins, 44 1ste of 2de luitenants, 4 adjutants-onderofficier, 1 id. pikeur, 1 opperwachtm. vuurwerker, 1 staftrumpett., 3 schrijvers, 1 mr. kleeder-, 1 id. laarzenmaker en 1 id. zwaardveger, 12 opperwachtmeesters, 98 wachtmeesters, 12 fouriers, 96 korporaals, 24 trompetters, 10 timmerlieden, 10 wagenmakers, 11 zadelmakers, 11 smeden, 12 hoefsmeden, 510 kanonniërs en stukrijders, vrijwilligers, en 1320 miliciens. Te zamen 79 officieren, 2139 onderofficiëren en manschappen en 789 paarden.

Eene veldbatterij bestaat uit: 1 kapitein, 4 1ste of 2de luitenants, 1 opperwachtmeester, 9 wachtmeesters, 1 fourier, 8 korporaals, 2 trompetters, 1 timmerman, 1 wagenmaker, 1 zadelmaker, 1 smid, 1 hoefsmid, 45 kanonniërs en stukrijders, vrijwilligers, en 120 miliciens.

Eene batterij mitrailleuses bestaat uit: 1 kapitein, 3 1ste of 2de luitenants, 1 opperwachtmeester, 6 wachtmeesters, 1 fourier, 8 korporaals, 2 trompetters, 1 timmerman, 1 wagenmaker, 1 zadelmaker, 1 smid, 1 hoefsmid, 40 kanonniërs en vrijwilligers stukrijders en 80 miliciens.

Eene compagnie trein bestaat uit: 1 kapitein, 3 1ste of 2de luitenants, 1 opperwachtmeester, 6 wachtmeesters, 1 fourier, 8 korporaals, 2 trompetters, 1 zadelmaker, 1 hoefsmid, 40 kanonniërs en stukrijders, vrijwilligers, en 100 miliciens.

Het *depôt* bestaat uit: 1 kapitein, 3 1ste of 2de luitenants, 1 opperwachtmeester, 8 wachtmeesters, 1 fourier, 8 korporaa's, 2 trompetters, 1 smid, 1 hofsmid, 40 kanonniers en stukrijders, vrijwilligers, en 100 miliciens.

Een regiment vesting-artillerie, bestaande uit 13 kompagnien, benevens eene torpedo-kompagnie: 1 kolonel, 1 luit.-kol., 3 majoors, 1 kapt.-adjud., 1 id. instruct., 1 id. voor speciale diensten, 1 kapt., 3 1ste of 2de luits.-kwartierm., 1 administ. van kleeding, 1 offic. van gez. 1ste kl., 3 id. 2de kl., 14 kapt., 42 1ste of 2de luits., 4 adjud.-onderoffic., 2 sergt.-maj. vuurwerkers, 1 stafhoornbl., 3 schrijvers, 1 mr. kleeder- en 1 mr. schoenmaker, 14 sergts-maj., 99 sergeanten, 14 fouriers, 116 korporaa's 28 hoornblazers, 1 timmerman, 1 scheepstimmerman, 2 smeden, 425 kanonniers, vrijwilligers, en 1950 miliciens. Te zamen 73 officieren en 2662 onderofficieren en manschappen.

Een regiment vesting-artillerie, bestaande uit 13 komp. en eene instructie-kompagnie.

Gelijk aan het vorig regiment, met dit verschil, dat bij de torpedo-kompagnie zijn 1 kapit. en 3 luits., 1 fourier, 12 korpor., 2 hoornblaz., 1 timmerman, 1 scheepstimmerman, 2 smeden en 100 vrijwill. — Bij de instructie-kompagnie: 1 kapt., 5 luits., 1 sergt.-maj., 12 sergn., 2 fouriers, 8 korpor., 3 hoornbl. en 200 vrijwill.

Een regiment vesting-artillerie bestaande uit 13 kompagnien.

Gelijk aan het vorig regiment, doch 1 luit.-kwartierm. en 1 offic. van gez. 2de kl. minder; het getal kapiteins is 15, dat der luitenants 45. — Dit regiment is sterk 75 officieren en 2921 onderofficieren en manschappen.

Korps pontonniers: 1 majoor of luit.-kol. (?), 1 kommand. en direct. brugwezen, 1 1ste luit.-adj. materiëel, 1 1ste luit.-kwartierm., 1 offic. v. gez. 2de kl., 2 kaps., 3 1ste en 3 2de luits., 1 adjud.-onderoffic., 1 schrijver, 2 sergtn.-maj., 16 sergn., 2 fouriers, 16 korpor., 4 hoornbl., 1 wapenmaker, 3 timmerlieden, 3 smeden, 60 pontonniers, vrijwilligers, en 280 miliciens. Te zamen 12 officieren en 389 onderofficieren en manschappen.

Een kompagnie transporttrein voor de administratie: 1 kapt., 2 1ste of 2de luits., 1 opperwachtmeester, 4 wachtmeesters, 1 fourier, 8 korporaa's, 2 trompetters, 30 kanonnier-stukrijders, vrijwilligers, en 100 miliciens. Te zamen 3 officieren en 146 onderofficieren en manschappen.

Wapen der Genie.

Staf: 1 gen.-maj., inspect. bij het Depart. van oorlog, 3 kols., 3 luit.-kols., 5 majoors, 24 kapt., 16 1ste luits., 16 2de luits.

In speciale dienst: Bij het Dep. van oorlog 1 majoor en 3 kapt. — Bij de Kon. Milit. Akad. 1 kapt., 2 1ste luits. (of ook kaps.), 13 opzigtters 1ste kl., 13 2de kl. en 13 3de kl. — Te zamen 75 officieren en 39 opzigtters.

Een bataillon genietroepen, bestaande uit 7 kompagnien: 1 luit.-kol. of majoor, 1 1ste luit.-adj., 1 kapt.-kwartierm., 1 1ste luit.-adm. v. kleed., 1 offic. v. gez. 1ste en 1 2de kl., 7 kaps., 11 1ste en 10 2de luits., 1 adj.-onderoffic., 1 sergt.-majoor magazijnm., 1 korpor.-tamb., 3 schrijvers, 1 mr. geweer-, 1 mr. kleeder- en 1 mr. schoenmaker, 7 sergt.-majoor, 70 sergn., 7 fouriers, 56 korpor., 14 tamboers, 525 vrijwilligers, 700 miliciens. Te zamen 34 officieren en 1388 onderofficieren en manschappen.

BIJLAGE I.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, No. 1.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.,

(Maand Januarij 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

—*—
Benoemd.

Bij het wapen der inf. Bij het 4de reg. inf., tot 1sten luit : de 2de luit. F. E. J. Lagerweij, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. G. van der Voort, van het reg. gren. en jagers. Bij het 6de reg. inf., tot 1sten luit. : de 2de luit. P. A. van Buuren, van het korps. — Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Nijmegen : de kap. J. Stadnitski, van het 3de reg. vesting-art. Bij het reg. veld-art., tot kap. van de 1ste kl. : de kap. van de 2de kl. G. G. A. Schwartz, van het korps. Bij het 2de reg. vesting-art., tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. H. W. Alma, van het 1ste reg. vesting-art. Bij het 3de reg. vesting-art., tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. H. H. J. baron van Haersolte van den Doorn, van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luits. J. C. Maris en J. La Grappe Dominicus, beiden van het korps; tot 1sten luit. : de 2de luit. F. Mossel, van het korps. Bij het reg. rijdende art., tot 1sten luit. : de 2de luit. W. P. Veeren, van het korps. Bij het korps pontonniers, tot 1sten luit. : de 2de luit. H. M. Engelhard, van het korps. Tot chef der wapenkeuringscommissie te Suhl : de majoor N. A. Boom, van het 1ste reg. vesting-art.; tot lid der wapenkeuringscommissie te Suhl : de 1ste luit. H. P. van Dijk, van het 3de reg. vesting-art. — Bij het personeel van de geneesk. dienst der landmagt, tot officier van gezondh. der 2de kl. : de officier van gezondh. der 3de kl. J. J. H. van Frankenhuijsen, van het personeel. Tot paardenarts van de 2de kl. : de paardenarts van de 3de kl. M. Stoffels, van het reg. veld-art.

Overgeplaatst.

Bij het wapen der inf. van het leger hier te lande, de 2de luit. W. P. A. Brocx, van het wapen der inf. van het leger in Neerlandsch Indië. Bij het 1ste reg. inf. : de 2de luit. P. W. van de Velde, van het 4de reg. inf. Bij het 2de reg. inf. : de 2de luit. E. K. J. V. van Mulken, van het 4de reg. inf., en zulks op het daartoe

door hem gedaan verzoek. Bij het 4de reg. inf.: de 1ste luit. M. Zelvelder, van het 1ste reg. inf., en de 2de luit. J. C. T. Bloys van Treslong Prins, van het 5de reg. inf. Bij het 6de reg. inf.: de kap. Q. W. F. de Flinis van Beverwijk, van het 5de reg., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek. Bij het wapen der inf. van het leger in Neerlandsch Indië: de 2de luit. H. M. Nepveu, van het 2de reg. inf.

Gedetacheerd bij de inspectie van draagbare wapenen.

De 2de luit. J. L. F. H. Rollin Couquerque, van het 1ste reg. vesting-art., gedetacheerd bij de art.-, stapel- en constr.-magazijnen.

Eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van Minister van Oorlog.

De gepens. luit.-generaal J. J. van Mulken, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek, onder dankbetuiging voor de vele en gewichtige diensten aan den Koning en den lande bewezen.

Op non-activiteit gesteld.

De majoor J. F. W. M. P. Ninaber, magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Nijmegen; de kap. N. J. baron Mulert tot de Leemkule, van het 6de reg. inf.; de paardenarts der 2de kl. J. G. S. Arntz, van het reg. veld-art.; de 1ste luit. E. A. Prager, van het 6de reg. inf.

Gepensionneerd.

De kap. H. A. C. Holtius, van het reg. veld-art., en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag; de kap.-kwartierm. op non-activiteit. J. H. G. Karis, en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag.

Overleden.

De kap. C. W. Musquetier, van het 3de reg. vesting-art.; de officier van gezondh. de 2de kl. G. Bonthuis, van het personeel van de geneesk. dienst der landmagt.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Bevorderd.

Bij het korps genie, mineurs en sappeurs: tot majoor, de kap. K. F. Caspersz; tot kap., de 1ste luits. C. Krabbe, C. R. van Lennep en H. J. C. W. Lutjens, benevens den 1sten luit.-adj. J. C. Dozy; tot 1sten luit., de 2de luits. P. L. Dumoulin, G. H. W. van Haeften, F. C. A. Heiligers, J. Th. Kannemans, L. V. Dingemans, J. J. Hellendoorn, F. D. Kloesmeyer en H. W. Lettink; tot magazijnm. der genie van de 1ste kl., die der 2de kl. J. Jarman; tot magazijnm. van de 2de kl., die der 3de kl. H. C. Freriks en C. S. H. Vollprecht.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Bij de geneesk. dienst in de Lampongsche distr., de offic. van gez. der 3de kl. F. L. Philipsen. — *Overgeplaatst*: Bij de geneesk. dienst in de Z.- en O.-Afd. van Borneo, de offic. van gez. der 3de kl. H. M. Numans, van het gr. milit. hosp. te Weltevreden; als onder-intend. der 2de kl., de kap.-kwartierm. A. A. Rip; als 1ste luit.-kwartierm., de adj.-intend. J. N. Morée en C. T. Ressig; bij de inf., bij het garn.-bat. der 2de Afd. op Java, de 1ste luit. F. A. M. J. baron van Voorst tot Voorst, van het 2de bat.; bij het garn.-bat. van Banka, de 1ste luit. J. W. van Son, van het 3de bat.; bij het garn.-bat. der Mol-eil., de 1ste luit. W. Tengbergen, van dat der 2de milit. Afd. op Java; bij den staf der genie: als onder-dir. der genie

in de 3de milit. Afd. op Java, de majoor C. J. van Goens, onder-dir. der genie ter Sumatra's westk. en o.; als onder-dir. aldaar, de majoor K. F. Caspersz, thans ter beschikking te Samarang; bij het korps mineurs en sapp., de majoor J. P. Ermeling, onder-dir. in de 3de milit. Afd. op Java, benevens de kaps. G. E. V. L. van Zuylen en M. J. Mulder, en de 1ste luits. H. Broese van Groenau en J. J. Hellendoorn; bij het 4de bat. inf., de 2de luit. M. Hoogwinkel, van het 6de bat.; bij het 5de bat., de 2de luit. G. G. Wittenrood, van het garn.-bat. der W.-Afd. v. Borneo; bij dit bat., de 2de luit. G. J. A. Reigersman, van het 11de bat.; bij het subs.-kader te Soerabaja, de 2de luit. J. J. Meyboom, van het 13de bat.

Eervol ontslagen.

De spijsverzorger bij het gr. milit. hosp. te Samarang J. V. Veltman; de kap. der inf. jhr. G. H. Q. van Kinschot; de 2de luit. van het reg. O.-I. kav. P. H. F. Koning; de majoor der inf. E. H. Doerrleben.

In activiteit hersteld

De kaps. der inf. A. C. H. Ahn en M. C. E. Ruempol; de kap. der genie W. J. Leers; de onder-intend. der 2de kl. J. Hofstede; de kap.-kwartierm. S. J. van Coeverden.

Op non-activiteit gesteld.

De milit. ambt. 3de kl. G. K. von Mauw, van verlof uit Nederland terug.

Tweejarig verlof verleend,

aan den offic. v. gez. der 1ste kl. P. J. 't Hooft; aan den kap. der inf. G. L. van Doornum; aan den 1sten luit. der inf. G. A. van Dijk; aan den kap. der inf. J. Groesbeek; aan den 1sten luit. der inf. J. A. Schultz; aan den 1sten luit. der genie C. van Mensch; aan de kaps. der inf. A. S. J. van Kesteren en K. W. H. de Coenens; aan den kap.-kwartierm. der milit.-adm. G. L. C. F. Hees.

BIJLAGE II.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, No. 2.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.

(Maand Februarij 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Bij den generalen staf, tot kolonel, de luit.-kolonel H. E. W. Rodi de Loo, van dien staf; tot luit.-kolonel: de majoor J. Schuurman, van dien staf. Bij het wapen der inf. Bij het 1ste reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. G. J. van der Schroeff, van het 3de reg. inf. — Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot chef der pyrotechnische werkplaatsen: de kap. W. Irish Stephenson, van den staf der art., leeraar in de natuur- en scheikunde aan de pyrotechnische school; tot leeraar in de natuur- en scheikunde bij de pyrotechnische school: de 1ste luit. J. C. Altink, van het 3de reg. vest.-art., opzigter bij de patroonfabriek bij de pyrotechnische school; tot opzigter bij de patroonfabriek: de 2de luit. P. A. Numans, van het 2de reg. vest.-art., gedetacheerd bij de pyrotechnische school. Bij het reg. veld-art., tot instructeur: de kap. J. Carp, van het korps; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. W. J. Zegers Rijser, adj. van het korps. Bij het 1ste reg. vest.-art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. A. Romswinkel, van het korps. Bij het 2de reg. vest.-art., tot instr.: de kap. P. A. Scheltus, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. M. van Aken, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. H. F. Hubner, van het 2de reg. vest.-art.; tot 1sten luit.: de 2de luit. A. M. van der Lee, van het korps, gedetacheerd bij de milit. verkenn. Bij het reg. rijdende art., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. W. L. Gerard van Sijzen, van het korps. — Bij het personeel van de geneskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid van de 2de kl.: de officier van gezondh. der 3de kl. A. J. Boekelman, van het personeel. — Den rang verleend van majoor: aan de gepens. kaps. der inf. A. Glimmerveen, D. J. Yserman, C. Eberhart en M. J. A. van Neck.

Overgeplaatst.

Bij het reg. gren. en jagers: de 1ste luit. jhr. A. W. van Reigersberg Versluys, van het 3de reg. inf. Bij het 3de reg. inf.: de kap. J. R. de Plönnies, van het

5de reg. inf. Bij het 5de reg. inf.: de kap. J. C. Valter, van het 3de reg. inf. Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen: de kap. F. C. Visscher, van het 1ste reg. vest.-art., gedetacheerd bij de art.-, stapel- en constr.-magaz., bestemd om op te treden als hoofd der keurings-commissie bij die magaz.; de kap. W. Irish Stephenson, van het 3de reg. vest.-art., gedetach. bij de pyrotech. school. Bij het reg. veld-art.: de kapt. H. Zegers Veeckens en J. Carp, beiden van het 2de reg. vest.-art., en zulks op het daartoe door hen gedaan verzoek. Bij het 1ste reg. vest.-art.: de kapt. J. H. Vrancken, van het reg. veld-art. en gedetacheerd bij de art.-, stapel- en constr.-magaz. en H. A. Schneiders van Greijffensweert, van het 3de reg. vesting-art. Bij het 3de reg. vesting-art.: de kap. A. Romswinkel, van het 1ste reg. vest.-art., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Verplaatst.

Van Amsterdam naar Gorinchem, de 1ste luit.-ingenieur P. C. W. Mossel.

Tijdelijk belast met de functiën van gouverneur en kommandant bij de K. M. A.

De majoor J. M. van der Star, van den generalen staf, directeur der stafschool.

In actieve dienst hersteld.

Bij het 3de reg. inf., de majoor der inf. op non-activiteit F. A. P. E. de Tourton Bruijns.

Belast

met de waarneming der functiën van adj. van den Minister van Oorlog, de kap. C. D. H. Schneider, van den generalen staf.

Vergunning verleend

om tijdelijk en wel voor den tijd van 3 jaren in Japansche militaire dienst te treden, de officier van gezondh. der 2de kl. T. W. Beukema, van het personeel.

Hersteld in zijne vroegere functie van chef van den generalen staf.

De kolonel G. P. Booms, van den generalen staf, afgetreden Minister van Oorlog.

Eervol ontslag verleend.

De kap. J. C. Maris, van het 3de reg. vesting-art., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Eervol ontheven

als hoofd der keurings-commissie bij de art.-, stapel- en constr.-magaz., de kap. C. G. C. F. Ising, van den staf der art. Als chef der pyrotechnische werkplaatsen, de kap. C. E. A. Vigelius, van het 1ste reg. vesting-art. Uit zijne betrekking bij de K. M. A., de 1ste luit. F. L. Carré, van den staf der inf., werkzaam bij de K. M. A. en overgeplaatst bij het 6de reg. inf., en L. Tissot van Patot, van het 3de reg. inf., gedetacheerd bij de K. M. A. Uit zijne betrekking van instruct., de kap. J. G. C. van Dijk, instruct. bij het 2de reg. vesting-art.

Gedetacheerd bij de Normaalschietschool.

De 1ste luit. G. N. de Windt, van het 8ste reg. inf. en de 2de luit. J. C. J. van Ogten, van het 7de reg. inf.

Op non-activiteit gesteld.

De kolonel A. J. A. Gerlach, van den staf der art., kommandant van de K. M. A., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de kap. J. F. L. Neeteson, van het 1ste reg. inf.; de 1ste luit. H. F. Guichart, van het 4de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Gepensionneerd.

De 1ste luit. J. E. Brugman, van het 4de reg. inf.

Overleden.

De majoor W. A. F. G. de Hartitzsch, van het 3de reg. inf.; de 2de luit. J. C. R. Wilbreninck, van het 4de reg. huzaren; de 2de luit. der genie J. P. de Die, van het leger in Oost-Indië, à la suite van het koloniaal werfdepôt.

BENOEMD.

Tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, de kolonel G. P. Booms, chef van den generalen staf; de luit.-kolonel H. J. Enderlein, van den gener. staf, direct. der milit. verkenn.; de majoor J. V. D. Dittlinger, van den gener. staf, chef van den staf in de 3de milit. afd.; de onder-intend. der 1ste kl. J. C. N. van Hees, in de 2de milit. afd.; de kol. P. G. J. van der Schriek, kommand. van het 5de reg. inf.; de ritm. S. J. van Huguenin, van het 2de reg. huz., instr. bij de rijsschool; de kol. jhr. J. G. J. van Oldenbarneveld genaamd Witte Tullingh, kommand. van het 3de reg. vesting-art.; de luit.-kolonel M. W. G. de Man, van het reg. veld-art.; de majoor A. Tutein Nolthenius, kommand. van het bat. min. en sapp.; de majoor L. S. R. Sessler, van den staf der art., onder-direct. bij de art., stapel- en constr.-magaz.; de majoor J. P. Holtzschue, kommand. in de 5de stelling der genie; de kap. A. Baud, van het korps der genie, werkzaam bij de K. M. A.; de kolonel der inf. E. C. van Daalen, de kolonel der art. J. D. Hoedt, de luit.-kolonel der art. E. H. W. Ubbens, en de majoor der genie K. L. Pfeiffer, allen van het leger in Neerlandsch Indië.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Bij het wapen der inf., tot 2den luit., de sergn. P. A. van Berlo, A. Holland, A. F. d'Arnaud Gerkens en J. G. A. Bischoff.

Bevorderd.

Bij het wapen der art., tot majoor, de kap. J. J. de Rochemont; tot 1sten luit., de 2de luits. J. Stegerhoek, E. G. T. von Ende, jhr. A. M. van der Does de Bijje, J. H. Nuysink en J. H. de Bruijn; tot offic. van gez. der 2de kl., die der 3de kl. J. D. L. Harders.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Bij het wapen der inf., bij het 3de bat., de kap. F. J. Boom; bij het 5de bat., de 2de luit. J. G. Stegerhoek; bij de geneesk. dienst, ter Sumatra's westkust en o., de offic. v. gez. der 2de kl. A. Kuijlenburg; bij het 3de bat., de kap. J. P. van Lier, allen van verlof uit Nederland terug. — *Overgeplaatst*: Bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit. hosp. te Weltevreden, de offic. v. gez. der 2de kl. J. M. Munniks de Jongh, van de geneesk. dienst in de Lamp. distr.; in die distr., de offic. v. gez. der 3de kl. J. D. L. Harders, van het gr. milit. hosp. te Soerabaja; bij de geneesk. dienst van Riouw en o., de offic. v. gez. der 2de kl. H. D. Roskes, van het groot milit. hosp. te Weltevreden; bij het wapen der inf., bij de garn.-komp. der Lamp. distr., de kap. C. J. M. de Wilde, van het 9de bat.; bij het garn.-bat. van Banka, de 1ste luit. W. F. de Wilde, van het 14de bat.; bij het wapen der genie, bij den staf als eerstaanw.-ingen. te Tjilatjap, de majoor C. J. van Goens, onder-dir. der genie ter Sumatra's westk.; bij het korps genie, de majoor A. Numans, cerstaanw.-ingen. te Tjilatjap; bij de milit. verkenningen, de 2de luit. W. P. A. Reichman; bij de inf., bij het 2de bat., de kap. T. H. Pourchez, van het garn.-bat. van Celebes; bij het 3de bat., de kap. M. A. E. Phaff, van het 2de bat.; bij het 7de bat., de

1ste luit. C. C. van den Vrijhoeff, van het 5de bat.; bij het 15de bat., de 1ste luit. W. F. A. Lindwurm, van het garn.-bat. van Sumatra's westk., bij dit bat., de 1ste luit. H. Bouman, van het 17de bat.; bij het garn.-bat. van Celebes, de kap. J. F. Simons, van het 3de bat.; bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit. hosp. te Willem I, de offic. v. gez. der 2de kl. T. Rogier, van het garn. te Patjitan; bij dit garn., de offic. v. gez. der 2de kl. J. H. Celen, van gr. milit. hosp. te Weltevreden; bij het 5de bat. inf., de 2de luit. A. F. d'Arnaud Gerkens, van het 2de bat.; bij het 7de bat., de 2de luits. P. A. van Berlo en G. A. Bisehoff, resp. van het 8ste en 3de bat.; bij het 9de bat., de 1ste luit. jhr. A. M. van der Does de Bije, van het 17de bat.; bij het 11de bat., de 2de luit. A. Holland, van het 10de bat.; bij het 13de bat., de 1ste luit. A. J. Ludwig, van het garn.-bat. van Riouw en o.; bij dit bat., de 2de luit. G. J. Albrecht, van het 11de bat.

Ingetrokken de overplaatsing

als onder-dir. der genie in de 3de milit. afd. op Java, van den majoor C. J. van Goens; bij het korps mineurs en sappeurs van den majoor J. P. Ermcling.

Eervol ontslagen.

De apotheker der 2de kl. M. V. van Lissa; de offic. v. gez. der 3de kl. C. G. Kramer.

Op non-activiteit gesteld.

De 1ste luit. der inf. C. Miseroy.

Terug naar Nederland

de kap. der inf. A. J. F. Rochell, wegens verstreken vijfjarige detachering in Neerl. Indië.

Tweejarig verlof verleend,

aan den 1sten luit. der kav. C. R. Bentfort van Valkenburg; aan den 1sten luit.-kwartierm. G. C. P. E. O. Fütterer; aan den offic. v. gez. der 2de kl. S. Hartog; aan den offic. v. gez. der 1ste kl. P. C. van Goens; aan den offic. v. gez. der 3de kl. J. G. Tijthoff; aan den kap. der inf. A. J. J. L. Prinsen.

BIJLAGE III.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, No. 3.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.,

(Maand Maart 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Bij den grooten staf, tot generaal-majoor: de kolonel jhr. J. F. A. van Panhuys, van dien staf, adj. van Z. M., en N. Mac-Leod, mede van dien staf, buitengewoon adj. van Z. M., bevelhebber in de 1ste mil. afd.; tot ritm. van de 1ste kl.: de ritm. van de 2de kl. V. W. R. baron Bentinck tot Schoonheten, van dien staf, adj. van Z. K. H. den Prins van Oranje. Bij den provincialen staf, tot luit.-kolonel: de majoor E. W. C. Storm de Grave, prov. adj. in Utrecht en P. Sodenkamp, prov. adj. in Overijssel; tot luit.-kolonel, prov. adj. in Friesland: de majoor A. H. Mommers, van het 1ste reg. vestingart. Bij den plaats. staf, tot kolonel: plaatsel. komm. 2de kl. te Breda: de luit.-kolonel jhr. H. G. F. Leijssius, van het 3de reg. inf.; tot majoor: plaatsel. komm. 3de kl. te Zutphen: de ritm. K. van der Lely, van het 1ste reg. vestingart. Bij het wapen der inf. Bij het 1ste reg. inf., tot majoor: de kap. J. R. H. Gisser, van het 8ste reg. inf.; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. M. Roelants, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. R. Goteling, Vinnis, van het 3de en A. P. F. Prince, van het 7de reg. inf. Bij het 3de reg. inf., tot luit.-kolonel: de majoor C. L. Loder, van het reg. gren. en jagers; tot majoor: de kap. L. F. J. A. baron van Boecop, van het reg. gren. en jagers; tot 1sten luit.: de 2de luits. A. F. A. Huberts en J. L. A. de Bruijn, beiden van het 8ste reg. inf. Bij het 4de reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. B. C. van Hoey Schilthouwer, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. J. C. A. Pabst, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot majoor: de kap. L. M. E. Wilhelmie, van den staf der inf., werkzaam bij het D. v. O.; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. H. J. B. Stolp, van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot komm. van het korps: de luit.-kolonel J. A. K. W. Beeckman, van het korps; tot majoor: de kap.-adj. P. F. Brunings, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. A. P. Scheltus, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de luit.-adj. G. Clockener Brousson, van het reg. gren. en jagers; tot 1sten luit.: de 2de luit. W. E. van Ingen, van het korps. Bij het

7de reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. P. J. Straatman, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. J. A. Jochems, van het reg. gren. en jagers. Bij het 8ste reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. H. T. Picard, van het korps. Bij het algemeen depôt van discipline, tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. P. W. Dörr, van het korps. — Bij het wapen der kav. Bij den staf van het wapen, tot luit.-kolonel: de majoor A. L. T. A. Grisart, van dien staf; tot majoor: de ritm. jbr. U. J. K. ridder van Rappard, van dien staf; tot ritm. van de 2de kl.: de ritm. der 3de kl. jhr. L. J. H. Teding van Berkhout, van dien staf, werkzaam bij de K. M. A. Bij het 1ste reg. huz., tot luit.-kolonel: de majoor W. A. A. B. van Toll, van het 1ste reg. huz.; tot ritm. der 2de kl.: de ritms. der 3de kl. C. A. Thurkow en G. L. M. baron Taets van Amerongen van Natewisch, beiden van het korps, laatstgenoemde adj.; tot ritm. van de 3de kl.: de 1ste luit. F. J. baron van Heeckeren, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. J. van Son, van het korps, en J. C. P. Thirion, van het 2de reg. huz. Bij het 2de reg. huz., tot majoor, belast met het toezigt over de rij- en hoefsmidschool: de ritm. S. J. von Huguenin, van het korps, instruct. bij de rijsschool; tot ritm. van de 1ste kl.: de ritms. van de 2de kl. J. F. H. van Heumen en W. G. K. A. van Overveldt, beiden van het korps; tot ritm. der 3de kl.: de 1ste luits. jhr. H. K. J. Meijer, en de 1ste luit.-adj. K. J. D. Wijnhoff, beiden van het korps, en de 1ste luit. C. F. H. baron van Pallandt, van het 3de reg. huz.; tot 1sten luit.: de 2de luit. R. A. L. J. baron Gansneb genaamd Tengnagel, van het korps. Bij het 3de reg. huz., tot majoor: de ritm.-instr. M. G. Matthes, van het 2de reg. huz.; tot ritm. der 1ste kl.: de ritm. der 2de kl. E. Visser, adj. van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. T. F. Slinkers en G. J. A. A. baron van Heemstra, beiden van het korps. Bij het 4de reg. huz., tot komm. van het korps: de luit.-kolonel A. O. H. baron Gansneb genaamd Tengnagel, van het korps; tot luit.-kolonel: de maj. W. A. Beck, van het 3de reg. huz.; tot ritm. van de 1ste kl.: de ritm. der 2de kl. J. N. Kohn, van het korps; tot ritm. der 2de kl.: de ritm. der 3de kl. C. D. H. Sethe, van het korps. — Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot generaal-majoor, inspect. van het wapen der art.: de kolonel jhr. A. W. A. Gevers Deijnoot, komm. van het reg. veldart.; tot luit.-kolonel: de majoor J. P. W. van Cattenburch, van dien staf, werkzaam bij het D. v. O.; tot majoor, toegevoegd aan den directeur voor het materieel: de kapt. O. W. C. de Brauw, van het reg. veldart. en P. H. J. A. de Booij, van het 2de reg. vestingart., onder-directeur der art., stapel- en constr.-magaz.; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. W. E. Hojel, van dien staf; tot kap.: de 1ste luit. J. J. Mathijssen, magazijnm. der art 2de kl. te Helder. Bij het reg. veldart., tot komm. van het korps: de luit.-kolonel M. W. G. de Man, van het korps; tot luit.-kolonel: de majoor J. C. R. Ridder, van het korps; tot majoor: de kap. F. F. Steenberghe, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. D. W. van Walchren, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. L. Rooseboom, C. J. P. Kaub en D. Kromhout, allen van het korps. Bij het 1ste reg. vestingart., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. D. G. T. G. van der Voort Maarschalk, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kapt. van de 3de kl. J. N. J. Schneiders van Greijffenswerdt en H. A. Schneiders van Greijffenswerdt, beiden van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. H. A. de Haan en H. N. Boerrigter, beiden van het 2de reg. vestingart.; tot 1sten luit.: de 2de luit. J. van Heulen, van het korps. Bij het 2de reg. vestingart., tot kolonel: de luit.-kolonel F. van Exter, komm. van het 2de reg. vestingart.; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. W. H. B. Wilkens, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. P. E. Boele, van het korps. Bij het 3de reg. vestingart., tot majoor: de kap. C. J. van Orsoy Veeren, van het reg. rijdende art.; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. K. L. van der Heijden, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. R. van Mansvelt, van het 2de en P. W. Pheiffer, van het 1ste reg. vestingart.; tot 1sten luit.: de 2de luit. J. D. Onderwater, van het korps pontonniers. Bij het reg. rijdende art., tot luit.-kolonel à la suite van het reg.: de majoor jhr. D. C. M. Hooft, gouverneur van Z. K. H. Prins Alexander; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. F. M. B. Alewijn, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl.

A. C. baron Bentinck, adj. bij het korps. — Bij het korps ing., min. en sapp., tot kolonel: de luit.-kolonel S. H. Mossel, van het korps, werkzaam bij het D. v. O.; tot luit.-kolonel: de majoor S. Princee, komm. in de 2de stelling der genie; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. A. Baud, van het korps ing., min. en sapp.; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. F. H. Boonacker, van het korps ing., min. en sapp.; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. F. M. baron van Eck, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. J. W. Kaiser, van het korps. — Bij de divisie Koninkl. maréchaussée, tot majoor, komm. der divisie: de kap. J. F. Meijer, van de divisie Koninkl. maréchaussée van Limburg; tot kap.: de 1ste luits. C. H. M. Verniers van der Loeff en M. A. Dickhof, beiden van de divisie Koninkl. maréchaussée van Limburg.

Overgeplaatst.

Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen, ten einde definitief bij het D. v. O. werkzaam te zijn: de kap. S. A. Lutz, van het 6de reg. inf., gedetacheerd bij het D. v. O. Bij het reg. gren. en jagers: de majoor D. N. de Fremery, van het 5de reg. inf. en de kap. E. M. A. Bijleveld, van het 7de reg. inf., alsmede de 1ste luitenants H. G. J. van Hoogstraten, van het 5de, en G. A. W. C. baron van Hemert tot Dingshof, F. H. A. A. Wagner, beiden van het 7de reg. inf. Bij het 6de reg. inf.: de kap. J. H. Verschoor, van het 1ste reg. inf. Bij het 8ste reg. inf.: de kap. F. C. M. Sterk, van het 1ste, en de 1ste luit. P. K. P. J. van Sloten, van het 5de reg. inf. Bij het wapen der art. Bij het reg. veldart.: de kap. H. H. J. baron van Haersolte van den Doorn en J. La Grappe Dominicus, beiden van het 3de en K. M. Verschoor, van het 1ste reg. vestingart. Bij het 1ste reg. vestingart.: de kap. H. W. Alma, van het 2de reg. vestingart. Bij het 2de reg. vestingart.: de kap. J. A. de Bergh, van het 1ste reg. vestingart. Bij het reg. rijdende art.: de kap. H. Zegers Veeckens, van het reg. veldart. Bij de divisie Koninkl. maréchaussée van Noordbrabant en Zeeland en die van Limburg: de 1ste luit.-adj. B. J. J. Magnin, van het 7de en W. de Rooij, van het 4de reg. inf.

Gedetacheerd.

Bij de art.-, stapel- en constr.-magaz., de kap. P. W. Pheiffer, van het 3de reg. vestingart. Bij de inspectie van draagbare wapenen, de 1ste luit. J. J. de Greve, van het 1ste reg. vestingart.

In actieve dienst hersteld.

Bij het 1ste reg. inf. en benoemd tot kap. van de 2de kl., de kap. der inf. op non-activiteit A. J. den Exter van den Brink.

Werkzaam gesteld bij het D. v. O. en overgeplaatst bij den staf der kavallerie.

De ritm. J. C. Rijnbende, van het 1ste reg. huzaren.

Weder bij het leger hier te lande ingedeeld en veol bij het 6de reg. inf.

De luit.-kolonel L. K. Kirsch, à la suite van het koloniaal werfdepôt, gedetacheerd geweest bij de landmagt in West-Indië.

Eervol ontheven

uit zijne functiën en in verband daarmede overgeplaatst bij het 1ste reg. vestingart., de majoor L. S. R. Sessler, onder-directeur der art.-, stapel- en constr.-magazijnen. Van het toezigt over de rij- en hoefsmidschool en in verband daarmede overgeplaatst bij het 1ste reg. huzaren, de majoor W. F. baron van der Capellen, belast met het toezigt over de rij- en hoefsmidschool.

Belast

met de functiën van voorzitter der commissie van proefneming en in verband daarmede in zijnen rang overgeplaatst bij den staf der art., de kap. A. E. Reuther, van het 2de reg. vestingart.

—

Eervol ontslag verleend.

De kap. der inf. op non-activ. J. Waldeck, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de 1ste luit. L. L. D. van den Steen van Ommeren, van het 4de reg. huzaren, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Op non-activiteit gesteld.

De kap. J. Romein, van het 1ste reg. vestingart.; de 1ste luit. F. van der Esch, van het reg. gren. en jagers; de 1ste luit. B. Reiger, van het 1ste reg. vestingart., gedetacheerd bij de art., stapel- en constr.-magazijnen; de 2de luit. P. J. Schipperheim, van het 3de reg. inf.

Gepensionneerd.

De kolonel P. J. Amiot, van het 6de reg. inf., en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag; de majoor J. C. C. Thiel, van het 1ste reg. inf.; de majoor J. J. H. Velius Baert, van het 6de reg. inf.; de majoor F. H. Dinkelman, van het 3de reg. inf.; de kap. L. W. Bilderdijk, van het 6de reg. inf.; de kolonel P. A. J. H. Boreel de Mauregnault, kommand. van het 4de reg. huz., onder toekenning van den rang van generaal-majoor; de luit.-kolonel J. F. van Barneveld, van het 1ste reg. huz., onder toekenning van den rang van kolonel; de majoor L. F. H. Graves, van den staf der kavallerie, werkzaam bij het D. v. O., en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag, onder toekenning van den rang van luit.-kolonel; de generaal-majoor A. C. W. L. J. F. von Kellner, inspect. van het wapen der art.; de majoor O. J. Fredzess, van den staf der art., onder toekenning van den rang van luit.-kolonel; de majoor T. F. A. O. Boellaard van Tuijl, van het 3de reg. vestingart.; de kolonel D. G. Andreae, kommand. in de 3de stelling der genie; de luit.-kolonel F. J. A. Esau, prov. adj. in Friesland, onder toekenning van den rang van kolonel; de luit.-kolonel W. J. H. Oosterdiep, plaatsel. kommand. 2de kl. te Breda, onder toekenning van den rang van kolonel; de majoor J. J. Reiche, plaatsel. kommand. van de 3de kl. te Zutphen; de majoor F. H. Marcella, kommand. der divisie Koninkl. maréchaussée van Limburg, en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag, onder toekenning van den rang van luit.-kolonel; de 1ste luit. J. den Haan, bij de divisie Koninkl. maréchaussées van Noordbrabant en Zeeland, onder toekenning van den rang van kapitein.

Overleden.

De majoor administr. van kleeding en wapening J. Revius, van het reg. gren. en jagers; de 1ste luit. J. H. Alma, van het 4de reg. inf.; de auditeur milit. in de 3de milit. afd. Mr. E. Scheidius.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Tot adj. bij den milit. komt. van Celebes en o., de 1ste luit. P. B. van Staden ten Brink, van het garn.-bat. aldaar; tot adj. bij den dir. der genie, de 1ste luit. der genie W. A. C. de Bloeme; tot 2den luit.-kw., de sergt.-maj. der inf. G. A. Frebert; tot 2den luit. der inf. de sergt. F. Godin, de fourier G. H. A. J. Gandenberger en de sergt. E. H. Bolten, J. van den Bosch, F. C. A. Elbers, H. G. Willems, C. Apol, A. J. Tengbergen, H. Kuhn, W. C. Meuleman en F. A. W. Jaeger; de sergn. D. F. Huyer en F. A. Kleian, de sergt.-maj. B. J. E. Philips en de sergt. J. H. B. Jager. — Bij het personeel van de geneesk. dienst in Oost-Indië, tot officier van gezondh. der 3de kl. den Heer L. Klaas.

Bevorderd.

Bij de milit. administr., tot onder-intend. der 1ste kl. die der 2de kl. H. de Haas; tot kap.-kw., de adj.-intend. C. V. Z. Vissers; tot 1sten luit.-kw. de asp.-intend. A. E. Winckler en A. Veldhoedt; bij de geneesk. dienst, tot offic. van gez. der 1ste kl., die der 2de kl. P. S. A. van Dura; bij de inf., tot luit.-kol., de majoors H. L. Veenhuijzen en J. H. T. Wiegand; tot maj., de kaps. E. T. Engel en L. W. A. Kessler; tot kap., de 1ste luit. W. A. Coblijn; tot 1sten luits., de 2de luits., W. A. A. Visser, J. C. F. Schoggers, A. Backer, J. W. Stemfoort, G. J. A. Beunk en A. H. Hofman; tot kap., de 1ste luits. J. H. A. van Herk, L. F. Nix en W. F. Wichelhausen; tot 1sten luit., de 2de luits. J. M. Juda, C. J. J. H. van Kempen, L. Sieberg en J. Kesler; bij de milit. adm., tot kap.-kw., de 1ste luits.-kw. H. W. J. Valois en K. F. Gerth van Wijk.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit. hosp. te Soerabaja, de offic. v. gez. der 3de kl. J. C. W. Fischer, uit Ned. aangekomen; bij het 2de bat. inf., de 1ste luit. J. H. Thieme, op verzoek eervol ontslagen als adj. bij den milit. kommt. van Celebes en o.; bij het 9de bat., de 2de luits. M. W. P. C. de Jonker en H. Bendien, uit Ned. aangekomen; bij het 10de bat., de kap. A. M. van der Meer; bij het 11de bat., de kap. G. J. Gerritsen; bij het garn.-bat. van Palembang, de kap. L. A. van den Berg; bij het garn.-bat. der W.-afd. van Borneo, de kap. F. W. Muller, allen uit Ned. teruggek.; als adj. bij het 8ste bat., de 1ste luit. A. de Haas. — *Overgeplaatst*: Bij de garn.-komp. van Bantam, de 1ste luit. J. de Vrees, van het 12de bat.; als 2de luit.-kw., de 2de luits. der inf. P. M. E. Soeters en S. van Vuuren; bij het 11de bat., de kap. B. J. C. van Eersel; bij het 16de bat., de 2de luit. E. M. A. A. K. Frackers, beiden van het garn.-bat. in de W.-afd. van Borneo; bij het materieel der art., de 1ste luit. E. H. Burnaby Lautier; van het personeel; bij het personeel, de 1ste luit. J. A. van der Kruk, van het materieel; bij het 9de bat. inf., de kap. E. G. Weijland, van de garn.-komp. van Benkoelen; bij het 10de bat., de kap. F. A. A. J. Valkenhoff, van het garn.-bat. van Riouw en o.; bij het 11de bat., de kap. A. F. Beeckman, van het garn.-bat. v. Palembang; bij het 16de bat., de kap. J. L. Engelhart, van het garn.-bat. van Banka; bij het garn.-bat. v. Palembang, de kap. O. E. Sepp, van het 16de bat.; bij het garn.-bat. van Banka, de 2de luit. A. G. R. Maurenbrecher, van het 11de bat.; bij het garn.-bat. van Riouw en o., de kap. R. D. W. Koops, van het 11de bat.; bij de garn.-komp. van Benkoelen, de kap. J. H. Romswinkel, van het garn.-bat. van Palembang; bij de geneesk. dienst, bij het gr. mil. hosp. te Willem I, de offic. v. gez. der 2de kl. H. van den Broek, van het garn. te Wonosobo; bij dit garn., de offic. v. gez. der 2de kl. A. de Graag, van de geneesk. dienst van Celebes en o.; bij het garn. te Salatiga, de paardenarts der 2de kl. J. J. Postma, van het garn. te Soerabaja; bij het 1ste bat. inf., de 1ste luit. P. C. Gaal, van het garn.-bat. der 2de milit. afd. op Java; bij het 17de bat.; de 1ste luit. A. A. J. L. de Jongh, van het 15de bat.; bij het garn.-bat. der 2de milit. afd. op Java, de 1ste luit. A. W. H. Perelaer, van het 1ste bat.; bij het garn.-bat. van Palembang, de kap. J. H. Rausch, van het 8ste bat.; als 1ste luit.-kw., de 1ste luit. F. C. P. M. Watrin, en de 2de luit. G. H. K. Fuhrhop, beiden van de inf.

In activiteit hersteld.

Bij de geneesk. dienst, de offic. v. gez. der 1ste kl. op non-act. E. van Hengel; de 1ste luit. der kav. op non-act. A. P. T. Boelen.

Eervol ontslagen

op verzoek, de kap. der inf. J. S. Roels; id., als adj. bij den milit. kommt. van Celebes en o., de 1ste luit. der inf. J. H. Thieme, id. de luit.-kol. der inf. K. H. O. van Bennekom; de milit. apothekar 3de kl. J. C. A. Scharp de Visser; de luit.-

kol. der inf. H. G. J. L. Meijners; de kap. der inf. J. D. E. F. Thijs; de kap. der inf. L. H. C. Nielant.

Terug naar Nederland na vijf jaren detachering.

De paardenarts der 2de kl. van het Ned. leger E. H. A. H. Boudewijns.

Tweejarig verlof verleend,

aan den offic. van gez. der 1ste kl. G. Luchtmans, aan den opziener bij den art.-constr.-winkel te Soerabaja R. Schennink; aan den kap. der inf. H. J. Beonk; aan den kap. der genie C. Krabbe; aan den 1sten luit.-kw. E. J. L. Herens; aan den 1sten luit. der inf. L. E. Zegers; aan den magazijnm. der art. 1ste kl. J. Y. Grevelinck; aan den onder-intend. der 1ste kl. H. de Haas en aan dien der 2de kl. J. Valk; aan den majoor der art. J. J. Rochemont; aan den 1sten luit. der inf. R. J. G. M. de Bruijn.

Overleden.

A. C. Langerveld, offic. v. gez. der 3de kl., te Sambas, den 9den Sept. 1870; — N. G. Diepenbrock, 1ste luit. der inf., te Tijiringen, den 16den Oct. 1870; — A. A. van Sorgen, kap. der inf., te Samarang, den 8sten Nov. 1870; — F. W. Hamerster, 2de luit. der art., te Soerabaja, den 6den Nov. 1870.

BIJLAGE IV.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, N°. 4.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.,

(Maand April 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Bij het reg. gren. en jagers, tot adj.: de 1ste luits. J. L. de Bock en G. A. T. Salomon, beiden van het korps. Bij het 1ste reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luits. jhr. O. H. Trip en L. M. J. Wenniger, beiden van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. A. J. Vetter, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. Delfos den Doorn, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. W. J. von Leschen, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. C. A. Koorevaar, van het 6de reg. inf.; tot 1sten luit.: de 2de luits. J. van Dam en J. Uilkens, beiden van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. N. W. Torré, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. H. G. Tarel, van het korps, gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt. Bij het 6de reg. inf., tot adj.: de kap. E. F. C. A. Henckens, van het korps; tot adj.: de 1ste luit. G. van Essen, van het korps. Bij het 7de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. A. de Heus, van het 6de reg. inf.; tot adj.: de 1ste luit. G. E. Haarsma, van het korps. Bij de K. M. A., tot kap.-administr. van kleeding en wapening: de 1ste luit.-administr. van kleed. en wapen. J. J. van der Weg, van de K. M. A. — Bij het wapen der kav. Bij het 2de reg. huz., tot instr. bij de rijsschool: de ritm. J. F. H. van Heumen en de 1ste luit. jhr. M. van Reigersberg Versluys, beiden van het korps; tot instruct.: de ritm. W. G. K. A. van Overveldt, van het korps, tot adj.: de 1ste luit. J. van der Wedden, van het korps. — Bij het wapen der art. Bij het reg. veldart., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. G. J. Paravicini di Capelli, van het 1ste reg. vestingart. Bij het 3de reg. vestingart., tot 1sten luit.: de 2de luit. G. J. V. Vinkhuizen, van het korps. Bij het reg. rijdende art., tot adj.: de kap. jhr. V. A. de Pestere, van het korps.

Overgeplaatst.

Bij het reg. gren. en jagers: de kap.-administr. van kleed. en wap. J. Hilberg, van het 6de reg. inf. Bij het 4de reg. inf.: de 2de luit. P. L. H. Mansvelt, van

het 3de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek. Bij het 7de reg. inf.: de 2de luit. W. J. A. de Kempnaer, van het 6de reg. inf. Bij het wapen der art. Bij het 2de reg. vestingart.: de 2de luit. J. A. Lehmann, van het 3de reg. vestingart. Bij het korps ing., min. en sapp., in de 5de stelling der genie: de majoor ing. F. A. Vaillant, kommand. in de 8ste stelling der genie. Bij het bat. min. en sapp., als 1ste luit.-administr. van kleed, en wap.: de 1ste luit.-kwartierm. T. L. Muller, van het 8ste reg. inf. Bij de divisie der maréchaussée van Noordbrabant en Zeeland: de kap. C. H. M. Verniers van der Loeff, van de divisie der maréchaussée van Limburg. Bij de divisie der maréchaussée van Limburg: de kap. C. A. Prins, van de divisie maréchaussée van Noordbrabant en Zeeland.

Verplaatst.

Van Utrecht naar Nijmegen, de 2de luit.-ing. P. G. van Scherambeek; van het bat. min. en sapp. naar Utrecht, de 1ste luit.-ing. G. Witteveen; van Nijmegen naar het bat. min. en sapp., de 2de luit.-ing. J. Meursinge.

Bepaald dat hij zijn korps zal rejoigneren.

De 1ste luit. H. G. van Tarel, van het 5de reg. inf., gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt.

In actieve dienst hersteld.

Bij het 2de reg. vestingart., de 1ste luit. der art. op non-activ. W. H. B. Paravicini di Capelli.

Werkzaam gesteld bij het Ministerie van Oorlog.

De majoor-ing. J. P. Holtzschue, kommandant in de 5de stelling der genie.

Gedetacheerd.

Bij het koloniaal werfdepôt, de 2de luit. K. J. E. van der Putten, van het 1ste reg. inf. Bij de art.-, stapel- en constr.-magaz., de 2de luit. J. J. C. H. van Pelt, van het 2de reg. vestingart.

Eervol ontheven uit zijne betrekking van adjudant.

De kap. A. C. baron Bentinck, van het reg. rijdende art., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Op non-activiteit gesteld.

De 1ste luit. J. E. van Gorkum, van het 7de reg. inf.; de 1ste luit. A. B. Star Busmann, van het 2de reg. vestingart.; de 1ste luit. W. A. H. baron van Voerst van Lijnden, van het 7de reg. inf.

Gepensionneerd.

De kap. B. T. P. J. van Heel, van het 3de reg. inf.; de luit. der inf. op non-activ. H. F. Guichart.

Overleden.

De gener.-majoor A. L. von Preuschen, directeur van het materieel der art.; de 1ste luit. der inf. op non-activ. M. Riegen.

Door Z. Exc. den Minister van Oorlog is ter algemeene kennis gebracht dat het hem aangenaam is zijnen bijzonderen dank te betuigen aan den kapitein J. W. Bergansius, werkzaam bij het Departement van Oorlog, voor de uitstekende wijze, waarop hij zich gekweten heeft van het hem opgedragene, betreffende den aanmaak van prismatisch buskruid en de regeling van het buskruidmengen, zoo als dat thans gebruikelijk is.

BENOEMD.

Tot Grootofficier der Luxemburgsche orde van de Eikenkroon, de gepens. gener.-majoor-titulair der kavallerie van het Oost-Indisch leger F. C. van der Putt.

Tot kommandeur der Luxemburgsche orde van de Eikenkroon, de majoor der kavallerie W. C. baron Snouckaert van Schauburg.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Tot commies bij den art.-constr.-winkel te Soerabaja, de gepasp. sergt.-maj. Th. C. Deelman, bij dezelfde inrigting; tot opziener over den wagenmakers- en kuipers-winkel, de onderopziener J. Augenstein.

Bevorderd.

Tot 1sten luit. bij het korps genie, de 2de luits. J. J. Staal, C. W. Hoffmann en J. G. Kerlen; bij de milit. geneesk. dienst, de officieren van gez. der 2de kl., die der 3de kl. J. B. Heesen, J. C. de Oude, P. H. de Waal en J. H. R. van Son.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Bij het garniz. te Anjer, de offic. van gez. der 3de kl. J. B. Heesen. — *Overgeplaatst*: Bij het kader van het strafdetachment te Klatten, de kap. G. de Bont, van het 1ste bat. inf.; bij het groot milit. hosp. te Weltevreden, de offic. van gez. der 2de kl. C. O. van Oordt, van het garniz. te Anjer; bij de inf., bij het 3de bat., de kap. A. Wijnoldy, van het 16de bat.; bij het 6de bat., de 2de luit. G. G. Ouwerling, van het subs.-kader te Soerabaja; bij het 11de bat., de kap. J. Hamilton of Silvertonhill, van het 12de bat.; bij het 13de bat., de kaps. L. de Paauw en F. P. Cavaljé, van het garn.-bat. van Palembang en van de garn.-komp. van Bantam; bij het 15de bat., de 1ste luit. C. E. J. Schweys, van het garn.-bat. van Sumatra's westkust en o.; bij het 16de bat., de kap. J. F. Scheltema, van het 11de bat.; bij het garn.-bat. van Sumatra's westk. en o., de 1ste luit. C. A. E. Neeb, van het 16de bat.; bij de garn.-komp. van Bantam, de kap. W. L. E. Stollé, van het 5de bat.; bij het subs.-kader te Soerabaja, de 2de luit. C. G. J. H. Orsbach, van het 6de bat.; bij het subs.-kader te Batavia, de 2de luit. C. M. Visser, van het 12de bat.; bij dat te Soerabaja, de 1ste luit. A. J. Beck, van het 13de bat.

Ervol ontslagen.

De kaps. der inf. D. L. Häfeli en W. J. B. Spreutels.

Tweejarig verlof verleend,

aan den kap. der art. W. C. de Jongh; aan den kap. der inf. A. Luymes; aan den 2den luit. der inf. J. A. F. Cramer; aan den offic. van gez. der 1ste kl. W. A. P. F. L. Zijnen Wartel; aan den kolonel der inf. E. C. van Daalen, aan den milit. apoth. der 1ste kl. W. J. E. Hekmeijer; aan den luit.-kolonel der inf. J. H. T. Wiegand.

Overleden.

S. H. Knijpenga, kap.-kwartierm., te Weltevreden, den 18den Dec. 1870; — N. G. Diepenbroek, 1ste luit. der inf., te Tjiringin. Moet volgens opgave uit Indië ontvangen, zijn: „Serang”.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

LIST OF APPOINTMENTS FOR THE YEAR 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the office of the Secretary of the State of New York, for the term ending on the 31st day of December, 1890.

BIJLAGE V.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, N°. 5.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.,

(Maand Mei 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Tot adj. van Z. M. in buitengewonen dienst: de gepens. maj. W. C. baron Snouckaert van Schauburg. Bij het wapen der inf. Bij het 1ste reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. J. C. Bekkers, van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. J. C. van Bijsterveld, van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. J. A. C. H. van Moll, van het korps. — Bij het wapen der kav. Bij het 1ste reg. huzaren, tot ritm. der 3de kl.: de 1ste luit. J. Dijkmeester, van het korps. Bij het 2de reg. huz., tot ritm. der 1ste kl.: de ritm. der 2de kl. E. L. H. van Lanschot Hubrecht, adj. van het korps. Bij het 3de reg. huz., tot ritm. der 2de kl.: de ritm. der 3de kl. F. L. de Graeff, van het korps. Bij het 4de reg. huz., tot 1sten luit.: de 2de luit. jhr. A. J. Boreel de Mauregnault, van het korps. — Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot gen.-maj., directeur van het materieel der art.: de kolonel F. A. T. Delprat, kommand. van het 1ste reg. vestingart.; tot maj. en toegevoegd aan den directeur voor het materieel der art.: de kap. F. K. H. M. van Vugt, van het 2de reg. vestingart.; tot maj.: de kap. A. E. Reuther, van dien staf, voorzitter der commissie van proefneming, en de kaps. J. H. Lux, magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Grave; L. Vetzo, magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Groningen en A. G. Kempers, magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Delft; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. F. Goudriaan, van dien staf. Bij het reg. veldart., tot kap. van de 2de kl.: de kaps. van de 3de kl. K. M. Verschoor en G. F. W. Borel, beiden van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. L. H. C. van der Sluijs Lehr, van het korps; tot adj.: de 1ste luit. J. J. Schlüter, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits W. G. L. F. F. van Hoogenhuijze en R. A. M. Spengler, beiden van het korps. Bij het 1ste reg. vestingart., tot kommand. van het korps: de luit.-kolonel E. J. Jacobs, van het korps; tot luit.-kolonel: de maj. H. J. R. Beijen, van het 3de reg.; tot kap. van de 1ste kl.: de kaps. van de 2de kl. A. M. Mazel en H. W. A. Oltkamp, beiden van het korps. Bij het 3de reg. vestingart., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. P. C. Badon Ghijben, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. jhr. T. C. Calkoen, van het 2de reg. vestingart. — Bij het korps pontonniers, tot luit.-kolonel: de majoor W. M. Camp, kommand. van het korps. Bij het korps ing., min. en sapp., tot chef van het bureau materieel der genie bij het M. v. O.: de majoor J. P. Holtzschue, van het korps. — Bij het personeel van de geneesk. dienst der landm., tot offic. van gezondheid der 2de kl.: de officieren van gezondh. der 3de kl. H. A. de Jongh en A. C. Eijssel, beiden van het personeel.

Overgeplaatst.

Bij het reg. gren. en jagers: de 1ste luit. jhr. A. M. C. H. Bowier, van het Instr.-bat. Bij het 4de reg. inf.: de 1ste luit. P. M. van der Meer Mohr, van het 7de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek. Bij het 1ste reg. vestingart.: de 2de luit. J. A. C. van Manen, van het 2de reg. vestingart., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Belast met het toezigt over de militaire administratie-eeninrigtingen te Utrecht.

De onder-intendant der 2de kl. J. W. Muller, toegevoegd aan den intendant in de 3de milit. afd.

Bepaald dat voortaan zal behooren tot den grooten staf.

De ritm. A. J. M. C. baron de Posson, van het 3de reg. huz., gedetacheerd als adjudant van Z. M.

Eervol ontheven.

Uit zijne betrekking van chef van het bureau materieel der genie bij het M. v. O., de kolonel S. H. Mossel, van het korps ing., min. en sapp., onder dankbetuiging tevens voor de goede diensten door hem in die betrekking bewezen, de majoor O. W. C. de Brauw, van den staf der art., uit zijne betrekking bij den directeur voor het materieel der art., en in zijnen rang overgeplaatst bij het 3de reg. vestingart. Uit zijne betrekking van adj., de 1ste luit.-adj. A. C. Alma, van het 7de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Eervol ontslag verleend.

Aan den 1sten luit. C. P. Lammers, van het reg. gren. en jagers, en den 1sten luit. der art. op non-act. B. Reiger, en zulks op het daartoe door hen gedaan verzoek; aan de officieren van gezondh. der 2de kl. S. P. van Weezel en K. J. van Duijl, beiden van het personeel van de geneesk. dienst der landm., en zulks op het daartoe door hen gedaan verzoek; aan den 2den luit. J. W. de Jongh, van het 1ste reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

In actieven dienst hersteld.

Bij het 8sts reg. inf., de 1ste luit.-kwartierm. op non-activit. K. Jansen de Poorter; bij het personeel van de geneesk. dienst der landmagt, de offic. van gezondh. der 3de kl. op non-activ. H. H. van der Vegt.

Van detachering terug

en weder ingedeeld bij het leger hier te lande (1ste reg. inf.), de 1ste luit. der inf. T. C. van der Nes, gedetacheerd geweest bij het leger in Oost-Indië.

Op non-activiteit gesteld.

De kap. J. R. Steinmetz, van het 1ste reg. inf.; de 1ste luit. H. W. van der Meij, van het 8ste reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de onder-intend. der 2de kl. O. L. de Haart, belast met het toezigt over de militaire administratieve inrigtingen te Utrecht, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de officier van gezondh. der 1ste kl. A. F. Bauduin, tijdelijk in Japansche dienst geweest, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Gepensionneerd.

De majoor W. C. baron Snoeckaert van Schauburg, van den grooten staf, en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag; de kaps. A. Suij, van het reg. veldart., en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag, onder toekenning van den rang van majoor, en D. J. Jordens, van het korps ing., min. en sapp.

Overleden.

De 1ste luit. W. E. Klapp, van het 8ste reg. inf.; de 1ste luit. der inf. op non-activ. P. G. van der Ploeg; de 1ste luits. der inf. J. Hiensch en L. Offerhaus, beiden gedetacheerd bij het leger in Oost-Indië.

BENOEMD.

Tot grootofficier der Luxemburgsche order van de Eikenkroon, de gener.-majoor R. A. Jackson, bevelhebber in de 3de milit. afd.

Tot officier der Luxemburgsche order van de Eikenkroon, de luit.-kolonel W. A. Beck, van het 4de reg. huzaren.

Vergunning verleend,

tot het aannemen en dragen der versierselen van Kommandeur Grootkruis der orde van het Zwaard, hem door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen geschonken, de gener.-majoor jhr. J. F. A. van Panhuys, van den grooten staf, adjudant van Z. M.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Tot 2den luit., de sergt.-maj. M. J. Nix, de sergn. J. C. van der Pol, C. Schultz, F. A. van Dragt, K. H. Röpke, C. Stiemens, W. J. Philips, G. C. Stokhuizen, W. H. M. de Riel, H. C. van Stappershoef en J. Burg; tot 2den luit.-kw., de sergt. D. Hasselaar.

Bevorderd.

Bij het wapen der inf., tot kolonel, de luit.-kol. L. F. Donleben; tot luit.-kol., de majoor C. G. Heijligers; tot majoor, de kaps. L. de Paauw en R. N. Bär; tot kapit., de 1ste luits. L. A. Drigny, E. Perné, T. H. Welters, F. H. Albrecht en F. de Lannoy; tot 1sten luit., de 2de luits. A. J. Willemse, J. O. Thiele, C. D. A. van der Loo, J. Tijl, P. van Kakum, A. G. W. Kortum, F. E. Hartmann, S. P. Oudkerk Pool en C. W. Klute; bij de milit. adm., tot kapit.-kw., de 1ste luit.-kw. J. N. Morée; tot kapit. bij het korps der genie, de 1ste luit. G. de Vos; bij het reg. kav., tot ritm., de 1ste luit. J. W. Wijnoldi; bij de geneesk. dienst, tot dirig. offic. v. gez. der 1ste kl., die der 2de kl. C. Helfrich.

Geplaatst en Overgeplaatst.

Als kommandant der 2de milit. afd. op Java, de gen.-maj. D. L. de Brabant; bij het garn.-bat. van Sumatra's westk. en o., de 1ste luit. O. Miserooy. Bij het 12de bat. inf., de maj. E. T. Engel, thans ter beschikking te Batavia; bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit. hosp. te Soerabaja, de milit. apoth. 3de kl. F. T. Schröder, thans ter beschikking te Batavia; bij het Depart. v. O., de maj. R. N. Bär; bij het wapen der art., als kommt. der art. in de 3de milit. afd. op Java, de majoor F. R. K. Peijer im Hoff, van het personeel. — *Overgeplaatst*: Bij de geneesk. dienst in de 1ste milit. afd. op Java, de dir. offic. v. gez. der 1ste kl. B. E. J. H. Becking, van de 2de afd. op Java; als kommt. der 1ste milit. afd. op Java, de kol. A. J. F. Diemon, kommt. der inf. te Willem I; bij de milit. adm., als onder-intend. der 2de kl., de kapt.-kw. K. F. Gerth van Wijk; bij de inf., bij het 5de bat., de kapt. W. C. H. Eichholtz, van het 7de bat.; bij het 7de bat., de kapt. F. J. H. Duvergé, van het 5de bat.; bij het subs.-kader te Samarang, de 1ste luit. H. L. J. F. Smeets, van het 6de bat.; als kommt. der inf. te Willem I, de kolonel F. L. Donleben, pl. kommt. te Soerabaja; als pl. kommt. te Batavia, de luit.-kol. C. G. Heijligers, van het 12de bat. inf.; bij het 1ste bat., de kapt. J. B. Muck, van het 3de bat.; bij het 3de bat., de kap. E. Perné, van het garn.-bat. van Celebes en o.; bij het 6de bat., de maj. J. A. Häfeli en de 2de luit. W. J. Philips, van het 14de en het 1ste bat.; bij het 8ste bat., de kap. L. A. Drigny, van het 11de bat.; bij het 10de bat., de 2de luits. K. H. Röpke en H. C. van Stappershoef, van het 12de en 9de bat.; bij het 11de bat., de kap. D. A. C. F. W. Verstege, van het 12de bat.; bij het 12de bat., de kapt. T. H. Welters en de 1ste luit. J. H. M. van Bronckhorst, van het garn.-bat. van Palembang en dat van Banka; bij het 13de bat., de 2de luits. C. Schultz, F. A. van Dragt en J. Burg, de beide eersten van het 8ste, de

laatste van het 5de bat.; bij het 14de bat., de maj. L. de Paauw, van het 13de bat.; bij het garn.-bat. van Banka, de 1ste luit. J. Pateché, van het 12de bat.; bij het garn.-bat. van Palembang, de 2de luit. J. A. E. Saltzmann, van het 12de bat.; bij het garn.-bat. der W.-afd. van Borneo, de 2de luits. H. Roelofs, J. G. Schröter en J. P. Smith, de eerste van het 9de, de beide laatsten van het 10de bat.; bij het garn.-bat. der Z.- en O.-afd. van Borneo, de kapt. F. H. Albrecht, van het 13de bat.; bij het garn.-bat. van Celebes en o., de kapt. F. de Lannoy, de 1ste luit. A. J. Willemse en de 2de luit. G. S. Schultz, de beide eersten van het 14de, de laatste van het 13de bat.; bij het garn.-bat. der Mol. eil., de 1ste luit. E. C. Jullien en de 2de luit. G. van Zalingen, van het 14de en 13de bat., en als 1ste luit.-adj., de 1ste luit. van het 1ste bat. L. F. M. Schulze; bij het Dept. van O., de kapt. F. C. Burgers, van het 9de bat. inf.; bij de geneesk. dienst, bij 's Rijks magaz. v. geneesm. te Batavia, de milit. apoth. der 2de kl. F. A. C. Valkenhoff, van het garn. v. Djoejocarta; bij het garniz., de milit. apoth. der 2de kl. D. van Beuningen van Helssingen, van 's Rijks magaz. v. geneesm. te Batavia; bij de inf., bij het 2de bat., de 1ste luit. P. van der Blijk, van het 14de bat.; bij het 14de bat.; de 1ste luit. F. J. G. van Heumen, van het 13de bat.; bij het garn.-bat. der Mol. eil., de 1ste luit. E. R. A. van Ellinckhuysen, van het garn.-bat. van Celebes en o.; bij het Dept. v. O., de 2de luit. J. A. Vink, van het 12de bat. inf.; bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit. hosp. te Samarang, de milit. apoth. der 1ste kl. J. L. Warnas, van dat te Padang; bij dit hosp., de milit. apoth. der 1ste kl. S. A. Bleekrode, van dat te Samarang; bij het wapen der inf., bij het 7de bat., de 1ste luit. G. A. Vogel, van het garn.-bat. der Mol. eil.; bij het 9de bat., de 2de luit. H. W. de Nijs, van het garn.-bat. der Z.- en O.-afd. van Borneo; bij het 11de bat., de 1ste luit. A. J. Kalf, van de milit. school te Meester Cornelis; bij het 16de bat., de 1ste luit. W. Helderman en bij het garn.-bat. van Celebes en o., de majoor P. A. A. Collard, de beide laatstgenoemden van het Dept. v. O.; bij de garn.-komp. van Cheribon, de kapt. B. M. H. Thörig, van het 2de bat.; bij de milit. school te Meester Cornelis, de 2de luit. C. H. F. Riesz, van het 9de bat.; bij het wapen der art., bij het kommandement der veld- en bergbatterij op Java, de majoor H. L. Kilian, kommt. der art. in de 3de milit. afd. op Java.

Eervol ontslagen.

De dir. offic. v. gez. der 1ste kl. J. J. Lindgreen; de maj. der art. F. C. H. Gorissen; de kapt. der inf. C. G. Gehne; de 2de luit. der inf. H. A. van Geldorp; de ritm. bij het reg. kav. P. J. van der Heyde.

In activiteit hersteld.

De gen.-maj. D. L. de Brabant; de 1ste luit. der inf. C. Miseroy; de maj. F. R. K. Peijer im Hoff; de magaz. der art. 1ste kl. E. Mathijssen.

Op non-activiteit gesteld.

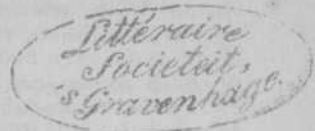
Voor den tijd van 6 m. de 1ste luit. der inf. F. Anten.

Tweejarig verlof verleend,

aan den ritm. der kav. jhr. H. W. L. de Kock; aan den 1sten luit. der inf. W. F. A. Lindwurm; aan den kap. der inf. P. M. J. Penning Nieuwland; aan den kapt. der inf. F. van Haften; aan den kapt.-ing. J. Kat; aan den offic. v. gez. der 1ste kl. W. A. J. Bernard; aan den 1sten luit. der inf. C. Miseroy; aan den kap. der art. A. C. H. Winter.

Overleden.

F. Y. Struijvenberg, 1ste luit.-kw., op reis naar Nederland aan boord van de *Electra*, den 27sten Mei 1870; — J. F. L. C. Arendsen de Wolff, offic. v. gez. 2de kl., te Weltevreden, den 26sten Januarij 1871; — L. Offerhaus, 1ste luit. der inf., gedetacheerd uit Nederland, te Nanga-Pinok, den 30sten Dec. 1870; — J. Hiensch, idem, te Bandjermasin, den 13den Dec. 1870; — E. F. G. Kreijenberg, apoth. der 2de kl. te Meester Cornelis, den 6den Febr. 1871; — J. F. Simons, kap. der inf. te Makassar, den 4den Febr. 1871.

BIJLAGE VI.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, N°. 6.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.

(Maand Junij 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDÉ.

Benoemd.

Tot gen.-majoor: de kolonel A. Engelvaart, Minister van Oorlog. Bij den grooten staf, tot maj.: de kap. jhr. C. H. F. Dumonceau. Bij den generalen staf, tot gen.-majoor: de kolonel G. P. Booms, chef van dien staf. Bij het wapen der inf. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. G. J. H. van Eelders, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. H. G. Meuskens, van het reg. gren. en jagers en W. K. F. Meijer, van het algem. depôt van discipline; tot 2den luit.: de sergn. C. G. Kamerling en C. D. van den Berg, van het korps, de serg.-titul. L. Roelants, van het 6de reg. inf., mitsgaders de serg. J. Rikkers, van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot 2den luit.: de sergn. R. K. Steringa, van het 8ste reg., A. F. A. Schultze, van het korps, A. J. F. van Gorkum, van het 3de reg., B. R. W. G. van der Grijp, van het 4de reg. en J. H. G. van Spreeken, van het 7de reg. Bij het 3de reg. inf., tot 2den luit.: de sergn. J. W. Draaijer, van het korps, T. Scharren, van het instr.-bat., J. C. Masman, van het 5de reg., de serg.-titul. M. W. C. van den Brandeler, van het 2de reg., mitsgaders de serg. C. K. J. van den Bussche, mede van het 2de reg. Bij het 4de reg. inf., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. A. G. H. van de Poel, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. P. L. H. M. B. D. Kraal, adj. van het korps; tot 2den luit.: de sergn. A. van der Voort, van het 8ste reg., J. E. Oltmans, van het 3de reg., H. W. G. Wilderink, van het 1ste reg., G. K. Hooghwinkel, van het 5de reg., mitsgaders de sergn. H. A. Brouwer en C. A. M. Gaal, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luits. J. H. Matthijsen en A. W. K. ter Beek, beiden van het korps; tot 2den luit.: de sergn. J. E. Jurling, van het 8ste reg., A. A. van Blommestein, van het instr.-bat. en H. L. Clumper, van het 2de reg. Bij het 6de reg. inf., tot kolonel: de luit.-kolonel J. A. K. W. Beeckman, kommand. van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. W. F. K. J. F. Frackers, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. P. G. van Enst, van het reg. gren. en jagers; tot 2den luit.: de sergn. W. J. F. Bouwers, van het korps en J. H. D. W. Baak, van het 3de reg., de serg.-titul. G. H. Pieter, van het korps, mitsgaders de sergn. A. W. G. Rijnders, van het 3de en J. van

Buuren, van het 2de reg. Bij het 7de reg. inf., tot adj.: de 1ste luit. jhr. C. K. van der Wijck, van het korps; tot 2den luit.: de sergn. M. Schrek, van het 8ste reg., E. T. Hissink, van het 1ste reg., W. C. Gobius, van het korps en A. van Leeuwen, van het 8ste reg., de serg.-titul. P. J. Wijmans, van het 4de regt., mitsgaders de serg.-maj. P. J. C. van Mourik, van het 8ste reg., en de serg. A. H. P. T. Brunet de Rochebrune, van het 3de reg. Bij het 8ste reg. inf., tot luit.-kol.: de majoor L. J. G. Gijsen, van het korps; tot majoor: de kapt. B. J. F. Prager, van het 6de reg. inf. en C. J. J. Bijleveld, van het reg. gren. en jagers; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. W. H. Voorman, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. F. J. N. Prohn, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. G. P. Cheriex, van het korps; tot 2den luit.: de sergn. A. G. van Tricht, van het korps, E. L. Muller, van het 3de reg. en S. L. Pastor, van het 7de reg., mitsgaders de sergn. J. H. van Batenburg en K. C. H. Sadee, van het 2de reg. Bij het instr.-bat., tot kolonel: de luit.-kolonel J. C. J. Kempees, kommand. van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. A. J. Prins, van het bat. Bij het koloniaal werfdepôt, tot kommand.: de majoor L. M. E. Wilhelmie, van het 5de reg. inf. — Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. A. L. W. Seijffardt, van dien staf. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. B. de Jong, van het korps. Bij het 2de reg. vestingart., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. M. J. Soutendam, van het korps. Bij het reg. rijdende art., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. A. Kool, van den generalen staf. — Bij het korps ing., min. en sapp., tot kommand. in de 3de stelling der genie, de kolonel S. H. Mossel, chef van het bureau materieel der genie bij het M. v. O.; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. J. Kalff, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. G. Z. P. Marcella, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. F. J. van Heusden, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. J. K. Kempees, van het korps. — Den rang toegekend van kapitein: aan den 1sten luit. F. Dunkler, tijdelijk directeur van de muzijk bij het reg. gren. en jagers.

Overgeplaatst.

Bij den grooten staf: de 1ste luits. S. M. S. de Ranitz, van den staf der inf., ordonnance-officier van Z. M.; jhr. L. van Beijma, van het reg. gren. en jagers, H. J. C. baron van Isselmuden, van het 4de reg. huz., J. H. D. graaf van Limburg Stirum, van het 1ste reg. huz., J. E. N. baron Sirtema van Grovestins, van het reg. rijdende art. en de 2de luit. W. M. baron Forstner van Dambenoy, van het korps ing., min. en sapp., alsmede de kap. J. Roosmale Nepveu, gedetacheerd bij dien staf. Bij het reg. gren. en jagers: de 1ste luits. H. L. A. J. Bowier, van het 5de reg. inf. en J. T. T. C. van Dam van Isselt, van het 3de reg. inf. Bij het 1ste reg. inf.: de kap. J. G. Strootman, van het 6de reg. inf. Bij het 4de reg. inf.: de 2de luit. A. A. van Dorth, van het 1ste reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek. Bij het instr.-bat.: de 1ste luit. W. J. Harms, van het 1ste reg. inf. Bij het algem. depôt van discipl.: de 1ste luit. F. Britt, van het 4de reg. inf. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië: de 2de luit. jhr. E. H. F. Leijssius, van het 6de reg. inf.

Gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt.

De kap. H. Pilger, van het 8ste reg. inf. en H. Marman, van het 1ste reg. inf.

Bepaald dat hij zijn korps zal rejoigneren.

De kap. L. H. Limburg, van het 3de reg. inf., gedetacheerd bij het kolon. werfdepôt.

In actieve dienst hersteld.

Bij het 8ste reg. inf., de 1ste luit.-kwartierm. op non-activ. A. E. H. Knaap.

Eervol ontheven.

Uit zijn tegenwoordig bevel over het koloniaal werfdepôt, en in verband daarmee

in zijnen rang overgeplaatst bij het 5de reg. inf., de majoor J. H. Wichers, kommandant van het koloniaal werfdepôt.

Van gedetacheerd terug

en weder bij het leger hier te lande ingedeeld, de offic. van gezondh. 2de kl. J. M. H. G. Theunissen, gedetacheerd geweest bij het leger in Oost-Indië.

Het tijdeek om in Japansche militaire dienst te verblijven verlengd met 4 jaren,
voor den apotheker der 2de kl. A. J. C. Geerts, tijdelijk in Japansche dienst.

Eervol ontslag verleend.

Aan den kap. H. A. Woortman Spandaw, van het reg. rijdende art., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek, aan den 1sten luit. A. J. G. W. von Motz, van het 3de en aan den 2den luit. H. J. J. Kuilenberg, van het 1ste reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek, alsmede aan den 1sten luit.-kwartierm. K. Jansen de Poorter, van het 8ste reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek, onder toekenning van den rang van kap.-kwartierm.

Op non-activiteit gesteld.

De majoor jhr. P. F. O. Sickinghe, van het 8ste reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de kaps. A. J. den Exter van den Brink en K. R. A. Abbink, respectievelijk van het 1ste en 3de reg. inf., en zulks op het daartoe door hen gedaan verzoek; de 2de luit. A. D. baron Verschuier, van het 3de reg. vesting-art., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Gepensionneerd.

De generaal-majoor G. G. Staring, plaatsel. kommandant te Amsterdam, en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag; de luit.-kolonel C. M. de Jong van Rodenburgh, van het 8ste reg. inf., onder toekenning van den rang van kolonel; de kap. der genie op non-activ. jhr. L. M. van der Goes.

Overleden.

De kap. der inf. op non-activ. H. M. Landolt; de 1ste luit. der inf. op non-activ. J. W. E. van der Mark.

BENOEMD.

Tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, de met rang van kolonel gepensionneerde luit.-kolonel der inf. C. M. de Jong van Rodenburgh.

Z. Exc. de Minister van Oorlog heeft aan den kapitein F. H. Usener, van het 2de regiment vesting-art., zijne bijzondere tevredenheid betuigd voor den betoonden ijver en de zaakkennis, waarmede hij de hem in der tijd opgedragen gewigtige taak van het leiden der werkzaamheden bij de fabricatie van zwaar geschut, in Zweden gedurende drie jaren heeft vervuld.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Bij de inf., tot 2den luit.: de sergn. F. W. A. H. Scheurer, A. van den Briel en K. K. A. J. Schneider.

Bevorderd.

Bij het wapen der inf., tot luit.-kol., de majoor J. van Leijden; tot majoor, de kap. K. W. H. de Coenens; tot kap., de 1ste luits., E. Heck, C. C. P. Steinmetz,

W. F. van Vugt en H. F. von Balluseck, tot 1sten luit., de 2de luits. J. D. Milder, W. P. A. Reichmann, G. H. L. J. von Lubtow en E. S. Tielemann; — bij de milit. administr., tot onder-intend. der 1ste kl., de onder-intend. der 2de kl. J. Hofstede; tot kap.-kw., de 1ste luit.-kw. L. F. H. Smith; tot 1sten luit.-kw., de 2de luit.-kw. J. J. H. Swijser en W. Bédier de Prairie; — tot milit. ambt. der 2de kl., de tekenaar bij het topogr. bureau der genie P. F. A. Frühling; — bij het wapen der art., tot kap., de 1ste luit. H. Adema van Scheltema; tot 1sten luit., de 2de luit. H. Ypes; — bij de milit. geneesk. dienst, tot offic. van gez., der 2de kl., die der 3de kl. F. W. Arnold en H. Teunissen.

Overgeplaatst.

Bij de milit. adm., als onder-intend. der 2de kl., de kap.-kw. C. Führi; als kap.-kw., de onder-intend. der 2de kl. A. Waardenburg; als 1ste luit.-kw., de 2de luit. der inf. C. van Thienen; als 2de luit.-kw., de 2de luits. der inf. T. W. Morren en H. F. B. Logeman.

Eervol ontslagen.

De luit.-kol. der inf. G. L. C. C. van Vugt; de kap. der inf. E. G. Weyland; de 2de luit.-kw. E. Rövekamp; de majoor van het reg. O. I. kav. W. M. van Bunge.

Ontslagen.

De 1ste luit. der inf. W. Walraven,

Tweejarig verlof verleend,

aan den ritm. van het reg. O. I. kav. J. W. Wijnoldy; aan den kap. der inf. L. W. C. Gerlach; aan den 1sten luit. der inf. L. Sieberg; aan den kap. der inf. H. J. van Dobben; aan den dirig. offic. van gez. der 1ste kl. C. Helfrich; aan den offic. van gez. der 1ste kl. H. J. Wetters Bettink, en aan den 1sten luit.-ingenieur H. W. Lettink.

Vergunning om naar Nederland terug te keeren.

Aan de 1ste luits. der inf. van het Ned. leger A. O. Rehm en A. F. Mooijaart, wegens volbragte vijfjarige detachering.

Bij een dezer dagen genomen besluit heeft Z. M. tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, den kapitein der infanterie H. van Heijningen, van het Nederlandsch Indisch Leger, kommandant van het detachement suppletietroepen, bestemd naar Nederlandsch Indië en aan boord geweest van het verbrande stoomschip *Willem III*; en voorts, bij besluit van 5 Junij, aan gezegden kapitein en aan de overige officieren, onderofficieren en verdere manschappen gezegd detachement uitgemaakt hebbende, Hoogsteszelfs bijzondere tevredenheid betuigd over de uitmuntende houding, het voorbeeldig gedrag, de kalmte en vastberadenheid, door hen tijdens de ramp aan gemeld stoomschip overkomen en gedurende hun verblijf te Portsmouth, aan den dag gelegd, met bepaling dat hiervan bij afzonderlijke dagorders hier te lande en in Nederlandsch Indië melding zal worden gemaakt.

BIJLAGE VII.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, No. 7.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.

(Maand Julij 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Bij het wapen der inf. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. F. Roels, van het reg. gren. en jagers; tot 1sten luit.: de 2de luit. H. L. Nepper, van het korps; tot 2den luit.: de kadet W. baron van Heeckeren van Molecaten, herkomstig van de K. M. A. Bij het 3de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. W. D. van Dorth, van het 4de reg. inf.; tot 1sten luit.: de 2de luit. S. L. Woutersen, van het korps; tot 2den luit.: de kadet J. S. G. van Karnebeck, herkomstig van de K. M. A. Bij het 4de reg. inf., tot adj.: de 1ste luit. D. N. Dietz, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. N. J. Tolk, van het korps. Bij het 7de reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. B. P. Strengart, van het korps; tot 2den luit.: de kadets H. A. Potter, C. C. J. J. Pfenninger, H. Mossel en J. C. Telders, herkomstig van de K. M. A. Bij het 8ste reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. D. J. Eerkens, van het korps; tot adj.: de 1ste luit. J. M. Campbell, van het korps; tot 2den luit.: de kadets A. H. Stadniski en O. J. A. Schwarz, beiden herkomstig van de K. M. A. — Bij het wapen der kav. Bij het 2de reg. huz., tot 1sten luit.: de 2de luits. W. E. A. Wupperman en jhr. W. F. H. van de Poll, beiden van het korps. Bij het 3de reg. huz., tot 2den luit.: de op zijn verzoek cervol ontslagen 2de luit. der kav. W. B. Slotboom. Bij het 4de reg. huz., tot 2den luit.: de kadets W. C. G. van Welderen baron Rengers en jhr. C. J. H. Meijer, beiden herkomstig van de K. M. A. — Bij het wapen der art. Bij het reg. veld-art., tot 2den luit.: de kadets H. G. J. Swaving, F. van Hasselt, J. D. Wagner en J. H. Kncl, allen herkomstig van de K. M. A. Bij het 1ste reg. vest.-art., tot 1sten luit.: de 2de luit. H. Seret, van het korps; tot 2den luit.: de kadets J. A. D. Fremery, A. P. Hulsman en J. J. van Dam, allen herkomstig van de K. M. A. Bij het 2de reg. vest.-art., tot 2den luit.: de kadets F. M. J. Wagner, H. B. Gosber, F. A. Hoefler en R. A. X. van de Wall, allen herkomstig van de K. M. A. Bij het 3de reg. vest.-art., tot 2den luit.: de kadets A. M. de Bruyn, J. J. Berkhout en A. A. van den Bosch, allen herkomstig van de K. M. A. Bij het reg. rijdende

art., tot instruct. in de rijkunst: de 1ste luit. P. Haitzma Mulier, van het korps. — Bij het korps ing., min. en sapp., tot eerstaanw. ing. te Naarden: de kapt.-ing. J. A. Schuurman, te Wijk bij Duurstede; te Grave: de 1ste luit.-ing. H. van 't Sant, te Nijmegen; tot 2den luit.: de kadets C. E. J. de Lille Hoogerwaard, L. Waller, A. A. H. van Heusden en J. C. Gijsberti Hodenpeil, allen herkomstig van de K. M. A.

Overgeplaatst.

Bij het 1ste reg. inf.: de 2de luit. W. M. E. Le Maitre, van het 7de reg. inf. Bij het 3de reg. inf.: de kap. H. J. Opscholten, van het 1ste reg. inf., alsmede de 1ste luit. N. M. La Fontijn, van het 4de reg. inf., beiden op het daartoe door hen gedaan verzoek. Bij het 4de reg. inf.: de 2de luit. J. G. van Sandick, van het 5de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Geplaatst.

Bij het bat. min. en sapp.: de 2de luits.-ing. C. E. J. de Lille Hoogerwaard en L. Waller; te Hellevoetsluis: de 2de luit.-ing. A. A. H. van Heusden; te Naarden: de 2de luit.-ing. J. C. Gijsberti Hodenpijl.

Eervol ontheven.

Uit zijne betrekking van adj.: de kap.-adj. jhr. V. A. de Pestere, van het reg. rijdende art., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek. Van adj.: de 1ste luit.-adj. W. Stevels, van het 4de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek. Uit de functie van instruct.: de 1ste luit. B. Dutry van Haeften, van het reg. rijdende art., instruct. in de rijkunst. Uit zijne functiën en overgeplaatst naar Amsterdam: de kap. eerstaanw. ing. te Naarden H. Piccardt.

Eervol ontslag verleend.

Den ritm. der kav. op non-activit. jhr. P. O. H. Gevaerts van Simonshaven.

Op non-activiteit gesteld.

De kap. A. J. F. van der Groesen, van het 3de reg. inf.; de kap. J. Kalff, van het korps ing., min. en sapp.; de offic. van gezondh. der 3de kl. C. G. Luijt, van het personeel van de geneesk. dienst der landmagt, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Gepensionneerd.

De kap. der inf. op non-activit. C. L. H. von Freijtag van Overstraten; de 1ste luit.-administrat. van kleeding en wapening op non-activit. H. J. van Zoetendaal.

Overleden.

De 1ste-luit. der inf. op non-activiteit H. Pothoven.

Vergunning verleend,

tot het aannemen en dragen der versierselen van Kommandeur der Frederiksoorde en van Grootofficier der orde van Nichan Iftahar, hem respectievelijk door Zijne Majesteit den Koning van Wurtemberg en Zijne Hoogheid de Bey van Tunis geschonken, den luit.-kolonel der art. jhr. D. C. M. Hooft, gouverneur van Z. K. H. den Prins Alexander der Nederlanden;

tot het aannemen en dragen der versierselen van Ridder der Leopoldsorde, hem door Z. M. den Koning der Belgen geschonken, den majoor J. F. Meijer, kommandant van de divisie maréchaussées van Limburg.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Tot 2den luit., de sergeanten H. Half en J. H. Deiks, de serg.-maj. P. D. W. Wilken en de serg. A. H. van Hengel. — Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië, tot 2den luit.; de kadets C. S. N. van Gemep, P. A. Ouwens, J. F. Battaerd, J. Habbema, D. J. A. E. de Brauw en H. A. de Wit, allen herkomstig van de K. M. A. — Bij het wapen der kav. in Oost-Indië, tot 2den luit.: de kadets G. C. W. C. van der Schoot en D. F. W. van Gemep, beiden herkomstig van de K. M. A. — Bij het wapen der art. in Oost-Indië, tot 2den luit.: de kadets G. J. van Kooten, J. C. van Geel, J. H. G. Bruynis en W. J. C. B. Droogleever Fortuyn, allen herkomstig van de K. M. A. — Bij het wapen der genie in Oost-Indië, tot 2den luit.: de kadets E. Marcella en J. G. C. Plantenga, beiden herkomstig van de K. M. A.

Bevorderd.

Bij de milit. geneesk. dienst, tot dir. offic. van gez. der 1ste kl., die der 2de kl. E. W. A. Ludeking; tot dir. offic. van gez. der 2de kl., de offic. van gez. der 3de kl. E. F. M. Helmkampf; tot milit. apoth. der 1ste kl., die der 2de kl. C. F. Michielsens; — bij het wapen der inf., tot luit.-kol., de majoor J. V. Kriesfeld; tot majoor, de kaps. H. F. Meijer en M. C. E. Ruempol; tot kap., de 1ste luits. R. P. de Groot, J. W. van Son, E. C. Matheron en W. J. Thieme; tot 1sten luit., de 2de luits. J. L. Hamel, H. J. de Bordes, H. J. Knijff en F. H. de Vogel; — tot majoor, de kaps. P. M. J. Penning Nieuwland en J. H. Swaving; tot kapitein, de 1ste luits. J. J. Hollanders, G. A. Kal en J. R. Engelhard; tot 1sten luit., de 2de luits. J. E. Ruzette, J. G. H. Schieffelaers, C. M. J. Kröemer, T. G. W. Baptist en C. C. A. de Bruijn; — bij het wapen der kav., tot ritm., de 1ste luits. K. E. Verdam en A. P. T. Boelen; tot 1sten luit., de 2de luit. jhr. R. B. R. J. van Grotenhuis tot Onstein.

Overgeplaatst.

Bij de milit. admistr., als onder-intend. der 2de kl., de kap.-kw. C. V. Z. Visers; — bij het wapen der inf., bij het 4de bat., de 2de luit. C. J. Meijer, van het garn.-bat. der 2de milit. afd. op Java; bij het 9de bat., de kap. F. A. J. Perié en de 2de luit. W. A. Schreider, resp. van het 12de bat. en van het garn.-bat. van Sumatra's westk.; bij het 13de bat., de kap. P. M. Ockerse, van de milit. verkenningen; bij het 15de bat., de 1ste luit. C. C. F. H. Jagemann, van het garn.-bat. van Sumatra's westkust; bij dit bat., de 1ste luit. J. H. A. Yssel de Schepper, van het 16de bat.; bij het garn.-bat. van Banka, de 2de luit. F. Geestdorf, van het 1ste bat.

Eervol ontslagen.

De kap. der inf. J. B. van Overvest; de 1ste luit.-kw. der milit. adm. T. D. L. K. L. Mugge; de majoors der inf. A. Knoote en L. J. F. Timmermans; de 2de commies en magazijnm. bij het gr. milit. hosp. te Weltevreden H. te Poel.

Tweejarig verlof verleend

aan den tot majoor bevorderden kap. der inf. K. W. A. de Coenens; aan den 2den luit. der inf. E. Greve; aan den onder-intend. der 1ste kl. J. B. de Graaf; aan den 2den luit. der inf. W. H. Voute.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

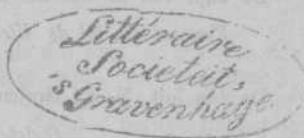
W. A. Rorer, Jr., M.D., Ph.D., is a member of the faculty of the University of Chicago, where he has been since 1910. He is also a member of the National Academy of Sciences and the American Academy of Arts and Sciences. He has published numerous papers on the history of the United States and is the author of several books, including "The American People" and "The American Republic."

Dr. Rorer is a member of the American Historical Association and the American Political Science Association. He has also served as a member of the Board of Directors of the American Historical Association. He is a frequent lecturer and has given many addresses before various societies and organizations. He is also a member of the American Philosophical Association and the American Society for the History of Ideas.

Dr. Rorer is a member of the American Historical Association and the American Political Science Association. He has also served as a member of the Board of Directors of the American Historical Association. He is a frequent lecturer and has given many addresses before various societies and organizations. He is also a member of the American Philosophical Association and the American Society for the History of Ideas.

Dr. Rorer is a member of the American Historical Association and the American Political Science Association. He has also served as a member of the Board of Directors of the American Historical Association. He is a frequent lecturer and has given many addresses before various societies and organizations. He is also a member of the American Philosophical Association and the American Society for the History of Ideas.

Dr. Rorer is a member of the American Historical Association and the American Political Science Association. He has also served as a member of the Board of Directors of the American Historical Association. He is a frequent lecturer and has given many addresses before various societies and organizations. He is also a member of the American Philosophical Association and the American Society for the History of Ideas.

BIJLAGE VIII.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, N°. 8.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.

(Maand Augustus 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIËR TE LANDE.

—*—
Benoemd.

Tot luit.-generaal: de gener.-majoor W. H. Doorman, lid van het hoog militair gerechtshof. Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen, tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. C. P. van Pommeren, adj. bij het korps. Bij het 4de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. G. L. Meischke, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luits. L. Swart en D. C. A. Smit, beiden van het korps, laatstgenoemde gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt. Bij het 6de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. C. H. Hummelinck, van het korps. Bij het 7de reg. inf., tot adj.: de 1ste luit. P. L. Halderiet, van het korps. Bij het 8ste reg. inf., tot adj.: de 1ste luit. C. H. Ter Beck, van het korps. Bij het instr.-bat., tot adj.: de 1ste luit. F. J. Meijer, van het korps. — Bij het korps ing., min. en sapp., tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. jhr. L. J. van Teijlingen, van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. P. A. T. Hayelaar, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. G. G. G. Canter Cremers, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. P. C. B. van Marle, van het korps.

Overgeplaatst.

Bij het reg. gren. en jagers: de 1ste luit. jhr. F. A. G. Beelaerts van Blokland, van het 1ste, D. G. baron Sloet van Zwanenburg, van het 2de, jhr. O. H. Trip, van het 1ste, en de 1ste luit.-adj. G. J. A. Verstegen, van het 8ste reg. inf. Bij het 2de reg. inf.: de 2de luit. J. F. A. de Rooij, van het 3de reg. inf.

Geplaatst.

Naar Utrecht, de 1ste luit.-ing. W. M. Westerman; naar Amsterdam, de 2de luit.-ing. jhr. A. W. Quarles van Ufford.

Bepaald dat hij zijn korps zal rejoineren.

De 1ste luit. D. C. A. Smit, van het 5de reg. inf., gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt.

Bestemd om bij de K. M. A. werkzaam te zijn.

De kap. van de 3de kl. C. P. van Pommeren, van den staf der inf.

Vergund om bij de Utrechtsche Hoogeschool in stede van bij de K. M. A. te worden gedetacheerd.

De 2de luit. N. C. Grotendorst, van het 2de reg. vesting-art.

Gedetacheerd bij het koloniaal verfdépot.

De 2de luit. B. van Helden, van het 6de reg. inf.

In actieve dienst hersteld.

Bij het 7de reg. inf., de 1ste luit. der inf. op non-activiteit J. baron Taets van Amerongen. Bij het 2de reg. vesting-art., met bestemming om voorloopig werkzaam te worden gesteld bij den generaal-majoor directeur voor het materieel der art., de 1ste luit. der art. op non-activiteit J. T. J. Jans.

Op non-activiteit gesteld.

De 1ste luit. F. A. de Perponcher, van het reg. gren. en Jagers, en de 1ste luiting. G. J. Collard.

Overleden.

De officier van gezondheid der 2de kl. J. Hennequin.

Vergunning verleend,

tot het aannemen en dragen der versierselen van Ridder der 1ste klasse der orde van de Wurtemburgsche Kroon, hem door Z. M. den Koning van Wurtemberg geschonken, de kap. H. Beijerman, van het reg. veld-art., toegevoegd aan Z. K. H. Prins Alexander;

tot het aannemen en dragen der versierselen van Kommandeur der orde van de Kroon van Italië, hem door Z. M. den Koning van Italië geschonken, aan den gepensioneerden kap. L. Smits, te Maastricht;

tot het aannemen en dragen der versierselen van Ridder 2de klasse der orde van St. Anna, hem door Z. M. den Keizer aller Russen geschonken, aan den majoor jhr. K. W. de Kock, van den generalen staf, adj. van Z. K. H. den Prins van Oranje;

tot het aannemen en dragen der versierselen van Ridder 4de klasse der orde van St. Wladimir, hem door Z. M. den Keizer aller Russen geschonken, den kapitein J. Roosmale Nepveu, van den grooten staf, adj. des Konings in buitengewone dienst, gedetacheerd bij den staf van Z. K. H. den Prins van Oranje.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Tot milit. ambtenaar der 3de kl. bij het Depart. van Oorlog, de adj. onderofficier C. Kruijt. — Bij het personeel van de geneesk. dienst in Oost-Indië, tot apotheker der 3de kl.: de kweekeling der pharmacie B. Frijlink.

Bevorderd.

Bij de milit. geneesk. dienst, tot milit. apotheker der 2de kl., die der 3de kl. A. de Haan; tot offic. van gez. der 1ste kl., de officieren van gez. der 2de kl. H. J.

Alken, J. H. Celen en J. J. Grandpré Molière; — bij het wapen der kav., tot ritm., de 1ste luit. F. K. T. van Woelderens; tot 1sten luit., de 2de luit. J. G. Martens.

Geplaatst en overgeplaatst.

Bij de geneesk. dienst, op het bureau van den chef, de dir. offic. v. gez. der 2de kl. J. H. Flint, van verlof uit Nederland terug; bij het gr. milit. hosp. te Willem I, de offic. v. gez. der 2de kl. A. Ledeboer, van verlof uit Nederland terug; bij het garn. te Serang, de officier van gez. der 2de kl. J. J. Postma, ter beschikking te Batavia; — bij het wapen der art., bij den constr.-winkel te Soerabaja, als directeur, de majoor A. Haga, en als constructeur, de 1ste luit. B. Lamberts, beiden van het materieel. — *Overgeplaatst*: als chef van den staf ter Sumatra's westk. en o., de kap. P. W. H. du Pon, van het 10de bat. inf.; als adjud. bij den kommandant der inf. te Willem I, de 1ste luit. A. Backer, van het 5de bat. inf.; bij het wapen der inf., bij het 1ste bat., de kap. J. G. Scharp, van het 5de bat.; bij dit bat., de majoor J. H. Swaving en de kap. J. R. Engelhard, respect. van het 9de bat. en het garn.-bat. der Z.- en O.-Afd. van Borneo; bij het 9de bat., de kap. E. L. G. J. Verdooren, van het garn.-bat. v. Palembang; bij het 11de bat., de 2de luit. H. A. J. Valkenhoff, en als adjud., de 1ste luit.-adj. W. Vasseur, resp. van het garn.-bat. van Sumatra's westk. en o. en dat der 2de milit. afd. op Java; bij het 12de bat., de 1ste luits. J. Boelsums en G. C. A. de Bruyn, resp. van de garn.-komp. van Bantam en van het garn.-bat. van Banka; bij het 17de bat., de 1ste luit. jhr. A. F. C. Meijer, van het garn.-bat. van Celebes en o.; bij het garn.-bat. van de 2de milit. afd. op Java, als adj., de 2de luit. G. C. A. de Witt, van het 11de bat.; bij het garn.-bat. van Sumatra's westk. en o., de kap. J. A. Quack en de 1ste luit. F. E. Hartmann, van het 16de bat., benevens de kap. E. V. Jeltens, van het 17de bat.; bij het garn.-bat. van Banka, de 1ste luit. A. Hekmeijer, van het 8ste bat., bij het garn.-bat. van Bantam, de 1ste luit. G. Lamers, van het 12de bat.; — bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit. hosp. te Weltevreden, de offic. v. gez. der 1ste kl. A. Cochius, en die der 2de kl. S. H. A. Begemann, resp. v. d. geneesk. dienst der Mol. eil. en die der Z.- en O.-afd. van Borneo; bij het gr. milit. hosp. te Samarang, de offic. v. gez. der 1ste kl. J. F. P. Ermerins, van het garniz. te Djoejocarta; bij het garn. te Gombong, de offic. v. gez. der 2de kl. A. van der Elst, van dat te Kedong-Gebo; bij dit garn., de offic. v. gez. der 2de kl. J. B. Dumont, van dat te Gombong; bij de geneesk. dienst der Z.- en O.-afd. van Borneo, de offic. v. gez. der 2de kl. F. de Boer, van het garn. te Serang; — bij het wapen der inf., de 1ste luit. D. Brakel, van het 14de bat.; — bij het wapen der art., bij den constr.-winkel te Soerabaja, als onder-dir., de kap. W. A. van Son, en als onder-constructeur, de 2de luit. D. Twiss, beiden van het personeel; bij het personeel, de kap. A. J. M. Willemse, van het materieel; bij de directie der genie, bij de milit. verkenningen, de 2de luit. H. J. G. Ferzenaar, van het 9de bat. inf.

Ontslagen.

De 1ste en 2de luit. der inf. H. M. de Graaf en E. J. G. Ducommun; de klerk bij de milit. adm. L. W. F. Willemsz.

Eervol ontslagen.

De ritmeester bij het reg. O.-I. kav. A. J. Metzler; de 1ste luit. der inf. A. C. Bellaart.

Tweejarig verlof verleend

aan den luit.-kol. der infanterie J. L. J. H. Pel.

Overleden.

H. Gorter, 1ste luit. der inf., te Singkawang, den 20sten Febr. 1871; — F. W. van Leeuwen, 2de luit. der art., met verlof, te Veenendaal, den 21sten Jan. 1871.

BIJLAGE IX.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, No. 9.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.

(Maand September 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Tot Grootkruis der orde van de Eikenkroon, de gener.-majoor op non-activiteit M. D. graaf van Limburg Stirum. Bij den plaatselijken staf, tot plaatsel. kommandant der 1ste kl.: de kolonel N. C. Vinkhuizen, plaatsel. kommand. der 2de kl. te 's Gravenhage. — Bij het wapen der inf. Bij het 2de reg. inf., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. F. M. Avenarius, van het korps. — Bij het wapen der kav. Bij het 3de reg. huzaren, tot 2den luit.: de kadet L. Bolle, herkomstig van de K. M. A. Bij het 4de reg. huz., tot kolonel: de luit.-kolonel A. O. H. baron Gansneb genaamd Tengnagel, van het korps. — Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot directeur van 's Rijks gieterij van bronzen geschut: de kap. R. A. W. Sluiter, van den staf der art., belast met het toezigt in 's Rijks gieterij van bronzen geschut. Bij het 3de reg. vesting-art., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. L. M. C. Rollin Couquerque, van het 1ste reg. vest.-art., gedetacheerd bij de art.-, stapel- en constructie-magazijnen.

Overgeplaatst.

Bij het 4de reg. inf.: de 2de luit. J. Haver Droeze, van het 2de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek. Bij het 6de reg. inf., met bepaling dat hij zijn korps zal rejoineren; de kap. C. L. D. Muschart, van het 1ste reg. inf., gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt. Bij het instructie-bataillon: de 2de luit. G. P. Cheriex, van het 7de inf.

Tijdelijk werkzaam gesteld bij het D. v. O.

De 2de luit.-kwartierm. S. van der Bent, van het 3de reg. inf.

Eervol ontslag verleend uit de militaire dienst.

Aan den 2den luit. H. O. van Geuns, van het 7de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de apotheker 3de kl. T. Risselada, van de landmagt in West-Indië, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

—

Gedetacheerd bij het koloniaal werfdepôt.

De kap. G. J. Sas, van het 6de reg. inf.

Van gedetacheerd terug

en weder bij het leger hier te lande ingedeeld, en wel bij het 3de reg. inf., de kap. A. J. F. Rochell, gedetacheerd geweest bij het leger in Oost-Indië; de paardenarts der 2de kl. E. H. A. H. Boudewijns, gedetacheert bij het leger in Oost-Indië; de apotheker der 2de kl. H. Rolff, gedetacheerd geweest in West-Indië.

Op non-activiteit gesteld.

De kap.-instruct. J. Carp, van het reg. veld-art., onder toekenning van een eervol ontslag uit zijne betrekking van instructeur.

Gepensionneerd.

De 1ste luit. der art. op non-activiteit E. F. Jochim.

Overleden.

De kap. J. H. van Haeften, van het 3de reg. inf.

—

Vergunning verleend,

tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur der orde van de Wendische kroon, hem door Z. K. H. den Groot-Hertog van Mecklenburg Schwerin geschonken, de eervol ontslagen majoor der artillerie jhr. G. A. C. H. von Goëdecke, adj. des Konings in buitengewone dienst.

—

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Tot 2den luit., de sergn. J. Broos, P. J. A. van Neer, G. B. Blom, H. Bosch, J. M. Sanders, H. A. B. Hasselaer, J. C. M. Wijmer, F. C. Luyke, G. H. L. F. O. Ilgen, J. T. van den Boom, T. F. W. Engelbert van Bevervoorde en D. J. A. Arntzenius; tot boekhouder bij het milit. kleedingsmagazijn te Batavia, de milit. ambt. 3de kl. G. K. von Mauw. — Bij het personeel van de geneesk. dienst der landmagt in Oost-Indië, tot officier van gezondh. der 2de kl., de arts C. H. A. Westhoff; tot apotheker der 3de kl., de op verzoek eervol ontslagen apotheker der 3de kl. van de landmagt in West-Indië T. Risselada.

Bevorderd.

Bij het wapen der inf., tot majoor, de kap. A. F. Beeckman; tot 1sten luit., de 2de luits. G. S. Schultz en L. H. L. Himpe; — bij de milit. geneesk. dienst, tot officier v. gez. der 1ste kl., die der 2de kl. L. C. A. Rombach; — bij het wapen der inf., tot 1sten luit., de 2de luit. J. A. E. Saltzmann; — bij het wapen der kav., tot ritm., de 1ste luit. J. H. Stuffken.

Geplaatst en overgeplaatst.

Bij de milit. administr., als onder-intend. der 1ste kl. in de 1ste milit. afd. op Java, de onder-intend. 1ste kl. J. Hofstede; — bij het wapen der inf., bij het 13de bat., de 2de luit. A. J. Hamerster; bij het 16de bat., de 2de luits. G. W. Beeger en A. de Willigen, allen uit Nederland aangekomen; bij het 1ste bat., de 1ste luit.

L. C. Krak, terug van verlof uit Nederland; als adj., de 1ste luit. W. L. J. Scheepens, van het korps; bij het 18de bat., de 1ste luit. N. Kramer, terug van verlof uit Nederland; als adj. bij het 4de bat., de 2de luit. W. P. G. Klencke, van het korps; — bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit. hosp. te Soerabaja, de offic. v. gez. der 2de kl. T. W. Arnold. — *Overgeplaatst*: bij het wapen der inf., bij het 1ste bat., de kap. P. B. Bruijn van Rozenburg, van het korps pupillen te Gombong; bij het 12de bat., de kap. R. P. de Groot, van het 1ste bat.; bij het 14de bat., de kap. J. J. H. Popta, van het garn.-bat. van Sumatra's westk. en o.; bij het 1ste bat., de majoor A. F. Beeckman, van het 11de bat.; bij het 3de bat., de majoor F. C. A. Stoecker; van het 1ste bat.; bij het 4de bat., de 2de luit. P. van Lawick van Pabst, van het 1ste bat., en als adj., de 1ste luit. M. van de Laan, adj. bij het garn.-bat. der W. Afd. v. Borneo; bij het 8ste bat., de kap. A. Bardok, van het 1ste bat.; bij het 13de bat., de 1ste luit. P. P. van Ham, van het garn.-bat. der Z.- en O. Afd. v. Borneo; bij het 16de bat., de 1ste luit. J. G. Jansen, van het garn.-bat. van Sumatra's westk. en o.; bij het 17de bat., de 1ste luit. C. M. Slangen, van het 15de bat.; bij het garn.-bat. van Sumatra's westk. en o., de 1ste luits. J. Knoop en M. W. Goldbach, benevens de 2de luit. G. M. Burgerhoudt, de beide eersten van het 16de, de laatste van het 15de bat.; bij het garn.-bat. der W. Afd. van Borneo, als adj., de 1ste luit. L. H. L. Hempe, adj. bij het 4de bat.; — bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit. hosp. te Weltevreden, de offic. v. gez. der 2de kl. J. J. de Wilde en A. C. Hoogeveen, respect. van de geneesk. dienst van Sumatra's westk. en die van Celebes en o.; bij het garn. te Samarang, de offic. v. gez. der 1ste kl. J. J. Granpré Molière, van het gr. milit. hosp. te Weltevreden; bij het gr. milit. hosp. te Soerabaja, de officier van gez. der 1ste H. J. Alken, van dat te Weltevreden; bij het garn. te Malang, de offic. v. gez. der 2de kl. A. ten Bosch, van het gr. milit. hosp. te Soerabaja; bij het garn. te Patjitan, de offic. v. gez. der 2de kl. E. C. van Menkelen, van het gr. milit. hosp. te Willem I; op Sumatra's westk. en o., de offic. v. gez. der 2de kl. C. D. Schuckink Kool, en te Celebes en o., de offic. v. gez. der 2de kl. H. J. van der Weide, beiden van de Z- en O.-Afd. van Borneo; bij de Z.- en O.-Afd. van Borneo, de offic. v. gez. der 3de kl. H. Mitrea en J. Timmermans, resp. van het gr. milit. hosp. te Weltevreden en het garn. te Meester Cornelis; op de Mol. eil., de offic. v. gez. der 1ste kl. J. H. Celen, van het garn. te Patjitan; — bij het wapen der inf., bij het 17de bat., de 1ste luit. J. W. D. Filet, van het 13de bat.; bij het garn.-bat. der Z.- en O.-Afd. van Borneo, de kap. J. C. van Blokland, van het 13de bat.; bij de dir. der genie, bij de milit. verkenningen, de 2de luit. W. C. Teunissen, van het 10de bat.; bij het 7de bat., de inlandsche 1ste luit. Maska, van het 13de bat.

Eervol ontslagen.

De kapt. der inf. J. C. Lach de Bere en A. H. J. Berg; de 1ste luit. der inf. A. H. de Bruin; de 2de luit. der kav. W. Baron van Voorst tot Voorst; de 1ste instrumentmaker E. F. P. Wethmar.

Op non-activiteit gesteld.

De kap. der inf. J. H. Knijff, uit Nederland teruggekeerd; de 1ste luits. der inf. C. M. J. Kroemer en A. van Rijn; de onder-intend. der 2de kl. A. A. Rip; de milit. ambtenaar der 3de kl. G. Adelerhof.

In activiteit hersteld.

De kap. op non-activit. J. H. Knijff, geplaatst bij het 1ste bat.

Tweejarig verlof verleend

aan den 2den luit. der inf. A. Holland; aan de 1ste luits. der inf. J. Geldorp, J. G. H. L. van Lübtow en A. C. W. T. Kortum; aan den magazijnm. der art. W. E. P. Monhemius; aan den offic. v. gez. der 1ste kl. C. A. P. van Steenvelt; aan den commies bij den art.-constructiewinkel Th. C. Doeleman; aan de 2de luits. der inf. H. Barail en C. J. A. Reigersman.

Ingetrokken het tweejarig verlof naar Nederland

van den ritm. der kav. jhr. H. W. L. de Kock, op diens verzoek.

Overleden.

F. A. A. J. Valkenhoff, kap. der inf., te Weltevreden, den 26sten Mei 1871: —
J. Bruin, 2de luit. der art., den 23sten April 1871 op de reis van Samarang naar
Batavia aan boord van het stoomschip *Minister Frans van de Putte* vermist. 20 Mei
1871 afgevoerd; vermoedelijk verdronken.

BIJLAGE X.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, No. 10.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.

(Maand October 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Bij de milit. intendance, tot onder-intend. der 2de kl.: de 1ste luit.-kwartierm. H. J. Bronner, van het 2de reg. inf. Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen, tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. S. van der Bent, van het 3de reg. inf., en J. H. Bakker, van dien staf, werkzaam bij het D. v. O. Bij het 8ste reg. inf., tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. A. M. Brandenburg, van het korps. Bij het Instr.-bat., tot 1sten luit.-administr. van kleeding en wapening, de 2de luit.-administr. van kleeding en wapening L. J. H. Schadée, van het korps. — Bij het wapen der kav. Bij het 1ste reg. huz., tot 1sten luit.: de 2de luit. E. J. Gelderman, van het korps. — Bij het wapen der art. Bij het reg. veld-art., tot instr.: de kap. der 2de kl. G. F. W. Borel, van het korps; tot kap. van de 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. P. L. Beraïl, van het korps. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. H. Vrancken, van het korps, gedetacheerd bij de art.-, stapel- en constr.-magazijnen.

Overgeplaatst.

Bij het wapen der inf. Bij het 8ste reg. inf.: de 2de luit.-kwartierm. A. M. Branderburg, van het 1ste reg. vest.-art. Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen: de 1ste luit. P. van der Burg, van het 3de reg. vesting-art., gedetacheerd bij 's Rijks gieterij van bronzen geschut, om op te treden als hoofdopziener der werkplaatsen bij 's Rijks gieterij van bronzen geschut. — Om op te treden als opzichter bij 's Rijks gieterij van bronzen geschut: de 1ste luit. O. A. van Maanen, van het korps pontonniers. Bij het reg. veld-art.: de kap. C. L. Doorman, van het 2de reg. vest.-art. Bij het 1ste reg. vesting-art.: de 2de luit.-kwartierm. C. L. D. Mounier, van het 8ste reg. inf. Bij het 2de reg. vesting-art.: de kaps. C. L. W. Moorrees, van den staf der art., en R. van Mansvelt, van het 3de reg. vesting-art.

Verplaatst.

Van den Helder naar het bat. min. en sapp.: de 2de luit.-ing. J. L. Pierson.

—

In actieve dienst hersteld.

Bij het 1ste reg. inf., en in verband met zijne ancienniteit benoemd tot kap. der 2de kl., de kap. der inf. op non-activ. J. W. L. Kamps. Bij het 7de reg. inf., de 2de luit. der inf. op non-activ. P. J. Schipperheijn.

Belast

met de functiën van chef der patroonfabriek, en eervol ontheven uit zijne tegenwoordige functiën, de 1ste luit. J. C. Altink, van het 3de reg. vesting-art., gedetacheerd bij de pyrotechnische school; met de functiën van leeraar in de ratamoscheikunde, de kap. W. Irish Stephenson, van den staf der art., chef der pyrotechnische werkplaatsen.

Toegevoegd aan den intendant in de 3de militaire afdeeling.

De onder-intendant der 2de kl. H. J. Bronner.

Bestemd om bij het D. v. O. werkzaam te zijn.

De 1ste luit.-kwartierm. S. van der Bent, van den staf der inf.

Gedetacheerd.

Bij de stafschool, de 1ste luit. A. J. Prins, van het Instr.-bat., en de 2de luit. D. G. Nelemans, van het korps ing., min. en sapp. Bij de art.-, stapel- en constr.-magazijnen, de 1ste luit. F. G. A. Scherer, van het 2de reg. vesting-art.

Eervol ontheven.

Uit zijne betrekking bij de pyrotechnische school, de kap. C. L. W. Moorrees, van den staf der art., werkzaam bij de pyrotechnische school; onder dankbetuiging tevens voor de goede diensten in die betrekking door hem bewezen.

Eervol ontslagen.

De kap. de inf. op non-activiteit W. A. baron van Lijnden, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de 1ste luit. J. A. Obreen, van het 6de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek, onder toekenning van den rang van kapitein.

Op non-activiteit gesteld.

De kap. F. J. C. Broers, van het 2de reg. vesting-art., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de 1ste luit. S. J. graaf van Limburg Stirum, van het 1ste reg. huz., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Uit de militaire dienst ontslagen.

De kap. P. A. Jaussen, van het 1ste reg. inf.

—

Vergunning verleend,

tot het aannemen en dragen van het kommandeurskruis der 2de klasse der orde van den Zahringers Leeuw, hem door Z. K. H. de Groothertog van Baden geschonken, jhr. G. A. C. H. von Goedecke, adj. des Konings in buitengewone dienst.

Z. M. heeft aan den 2den luit. H. A. Kantelaar, van het 8ste reg. inf., HDs. tevredenheid betuigd voor diens loffelijk gedrag, tot bevordering der rust en tot handhaving der openbare orde bij de ongeregeldheden, als kommandant der troepen te Bodegraven.

Door den Minister van Oorlog is kenbaar gemaakt, dat het hem aangenaam is aan den kapitein A. Kool, van het regiment rijdende artillerie, laatstelijk 1ste luit. bij den generalen staf, zijnen bijzonderen dank te betuigen, voor de uitstekende wijze waarop hij gedurende drie achtereenvolgende winters, geheel vrijwillig, de oefeningen in het paardrijden heeft geleid van de officieren, bij de stafschool gedetacheerd.

—

6.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Tot 2den luit., de sergn. C. J. Pufkus, J. P. de Bordes, J. J. S. van Kempen en T. J. F. N. de Steenhuijsen.

Bevorderd.

Bij het wapen der inf., tot luit.-kol., de majoor P. R. de Rochemont; tot majoor, de kap. H. J. van Lith; tot kap. de 1ste luits. A. Hamakers, W. A. Schmilau en F. Lucher; tot 1sten luit., de 2de luits. J. W. Helmkamp, H. W. F. Tramburg, J. de Bruijn, H. Begemann, C. P. Roskes, B. L. R. de Sturler, W. F. van Mensch, W. C. Teunissen en J. A. Vink; — tot kap.-kw., de 1ste luit.-kw. J. Maurer.

Geplaatst en overgeplaatst.

Bij het 5de bat. inf., de 1ste luit. F. Anten, onlangs in activiteit hersteld; bij het 2de bat., de 2de luit. A. C. Steenhoven, onlangs van verlof uit Nederland terug. — *Overgeplaatst*: bij de milit. administr., als onder-intend. der 2de kl., de kap.-kw. B. D. Filet; bij het wapen der inf., bij het 13de bat., de kap. W. E. Berkholst, van het garn.-bat. der Z.- en O.-afd. v. Borneo; als pl. kommand. te Soerabaja, de luit.-kol. P. R. de Rochemont, van het 13de bat. inf.; bij het 3de bat. inf., de 1ste luit. B. L. R. de Sturler, van het garn.-bat. der Mol. eil.; bij het 4de bat., de kap. W. A. Schmilau, van het garn.-bat. van Banka; bij het 6de bat., de 1ste luit. H. W. F. Tramburg, van het garn.-bat. v. Celebes en o.; bij het 11de bat., de 2de luit. M. A. J. L. Keulemans, van het garn.-bat. v. Palembang; bij het 13de bat., de majoor H. J. van Lith, en de 2de luit. J. P. de Bordes, resp. van het 14de en 6de bat.; bij het 17de bat., de 2de luit. G. J. Soeterik, van het garn.-bat. van Sumatra's Westkust en o.; bij dit bat.; de 2de luit. H. F. O. Köppelman, van het 15de bat.; bij de garn.-komp. van Bantam, de 1ste luit. A. J. Kalff, van het 11de bat.; bij het 6de bat., de 2de luit. A. de Vletter, van het garn.-bat. v. Celebes en o.

In activiteit hersteld.

De 2de luit. der inf. op non-activiteit J. G. A. Bisschoff.

Eervol ontslagen.

De kap. der inf. W. F. Wichelhausen.

Ontslagen.

De 2de luit. der inf. J. G. F. Mönnich.

Tweejarig verlof verleend

aan den kap. der inf. E. L. G. J. Verdooren; aan den 1sten luit.-kw. C. R. W. J. Menthen; aan den 2den luit. der inf. C. J. van Temmen (voor één jaar); aan den kap. der inf. H. Demmeni.

Overleden.

De majoor der inf. P. M. J. Penning Nieuwland, te Padang, den 22sten Junij 1871.

*Letteraam
Sociëit
's Graevenhuyf*

REPORT

OF THE

COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
ON FEBRUARY 28, 1890

AND

OF THE

COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
ON FEBRUARY 28, 1890

AND

OF THE

COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
ON FEBRUARY 28, 1890

AND

OF THE

COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
ON FEBRUARY 28, 1890

BIJLAGE XI.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, N°. 11.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.

(Maand November 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen, tot magazijnm. der art. van de 1ste kl.: de kap. J. F. Buffart, magazijnm. der art. van de 2de kl. te Heusden; tot magazijnm. der art. van de 2de kl.: de 1ste luit. J. van der Linden, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Wierickerschans.

Oergeplaatst.

Bij het 6de reg. inf.: de 1ste luit. J. de Blom, van het 1ste reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek. Bij het Instr.-bat.: de 1ste luit. jhr. W. A. Roëll, van het 7de reg. inf.

Van gedetacheerd terug

en weder bij het leger hier te lande, bij het 5de reg. inf. ingedeeld, de 1ste luit. der inf. A. O. Rhem van het leger in Nederlandsch-Indië.

Ervol ontslagen.

De 2de luit. H. C. Greve, van het 5de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Gepensionneerd.

De majoor W. Petter, magazijnm. der art. van de 1ste kl. te Bergen-op-Zoom, en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag.

BENOEMD.

Tot Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, de gewezen geschutgieter in 's Rijks gieterij van bronzen geschut J. J. Maritz.

Tot Broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw, den Heer E. H. Brouwer, Bibliothecaris bij de Koninklijke Militaire Akademie.

Vergunning verleend,

tot het aannemen en dragen der versierselen van Ridder der 2de kl. der Pruisische Kroon-orde, hem door Z. M. den Koning van Pruisen en Keizer van Duitschland geschonken, aan den majoor jhr. K. W. de Kock en den kap. J. Roosmale Nepveu, beiden van den grooten staf.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Bevorderd.

Bij de milit. geneesk. dienst, tot apotheker der 2de kl., die der 3de kl. N. Cornelissen, W. Pontier en F. T. Schröder; tot apotheker der 1ste kl., die der 2de kl. F. W. Neuhaus; tot apotheker der 2de kl., die der 3de kl. F. W. Tap en J. H. van der Leeuw; tot instrumentmaker 1ste kl. te Batavia, die der 2de kl. C. Strate-

meijer; bij de milit. administr., tot kap.-kw., de 1ste luit.-kw. W. L. H. W. Rochy. — Bij het wapen der inf van het leger in Oost-Indië, tot 2den luit., de kadet W. J. M. Georges, herkomstig van de K. M. A.

Geplaatst en overgeplaatst.

Bij het 4de bat. inf., als adj., de 2de luit. W. P. G. Klencke; de 1ste luits. W. G. Goteling Vinnes en Jhr J. J. Sandberg, beiden van verlof uit Ned. terug; bij het 3de en 14de bat., de 2de luits. B. A. van Gelsdorp en E. K. A. de Neve, beiden uit Ned. aangekomen; bij het 16de bat., de 2de luit. F. J. Meis; bij het kader van het strafbat. te Klatten; de kap. H. van Heijningen, beiden van verlof terug; bij de geneesk. dienst, bij het garniz. te Meester Cornelis, de apoth. 2de kl. W. Pontier; — *Overgeplaatst*: bij het 7de bat. inf., de inl. 1ste luit. Maska; bij het 4de bat., de 1ste luit. W. J. G. Kalshoven, van het korps pupillen; bij het 13de bat., de 1ste luit. J. C. Rolandus Hagedoorn, van het garn.-bat. der Mol. cil.; bij het 14de bat., de kap. G. van Vuuren, van het garn.-bat. der Z.- en O.-af. van Borneo; bij dit bat., de kap. J. Rovekamp, van het 6de bat.; bij het korps pupillen, de 1ste luit. H. C. Eenhuizen, van het 6de bat.; bij de geneesk. dienst, bij het garn. te Salatiga, de offic. v. gez. 2de kl. H. H. P. Wielandt, van de geneesk. dienst der Z.- en O.-afd. van Borneo; aldaar geplaatst, de offic. v. gez. 2de kl. J. W. C. Rupert, van het garniz. te Salatiga; bij het gr. milit. hosp. te Weltevreden, de apoth. 2de kl. J. W. Schneider, van de geneesk. dienst te Palembang; bij het gr. milit. hosp. te Samarang, de apoth. 2de kl. F. W. Tap; bij dat te Soerabaja, de apoth. 1ste kl. F. W. Neuhaus; — bij het 2de bat. inf., de 2de luit. C. H. Apol, van het 3de bat.; bij het 15de bat., de 2de luit. P. van Rijk, van de garn.-komp. v. Cheribon; bij het 1ste bat., de 2de luit. H. J. Schramade, van het 11de bat.; bij het garn.-bat. der Z.- en O.-afd. van Borneo, de kap. J. D. de Bruijn, van het 7de bat.; bij de garn.-bat. te Cheribon, de 2de luit. L. T. A. Winckel, van het 9de bat.; bij het 6de bat., de kap. C. Prey, van het garn.-bat. der Z.- en O.-afd. v. Borneo; bij het 13de bat., de kap. P. E. F. A. van Teijn, van het 12de bat.; bij het 14de bat., de kap. P. E. F. A. von Maantz, van het 2de bat.; bij het 12de bat., de 2de luit. A. Voorsluys van Elk, van het garn.-bat. v. Palembang; bij dit bat., de 1ste luit. E. G. T. von Ende, en de 2de luits. L. C. Piekkaart en H. Oosterwijk, de beide eersten van het 11de, de laatste van het 10de bat.

Eervol ontslagen.

Op het daartoe door hem gedaan verzoek, uit zijne betrekking bij de pyrotechnische school, de kap. C. L. W. Moorrees, van den staf der art., werkzaam bij de pyrotechnische school; onder dankbetuiging tevens voor de goede diensten in die betrekking door hem bewezen (1); de 1ste luits. der inf. A. H. de Bruin en B. P. P. Steevert; de 2de luit. der kav. W. baron van Voorst tot Voorst; de magazijnm. der art. 1ste kl. E. A. C. Ammedick; de kap. der inf. E. J. Valckenaer; de magazijnm. bij het kleed.-magaz. te Batavia J. J. H. Varenkamp.

Op non-activiteit gesteld.

De onder-intendant 2de kl. A. A. Rip (voor 6 m.); de milit. ambtenaar 3de kl. G. Adelerhof, van verlof uit Ned. terug; de milit. ambten. 3de kl. J. P. Schreuders, van verlof uit Ned. terug.

Tweejarig verlof verleend

aan de 2de luits. H. Berail en C. A. J. Reigersman; aan den onder-intend. 2de kl. C. Führi; aan den kap. der inf. J. J. H. de Bode (voor één jaar); aan den 1sten luit. der inf. J. de Bruijn; aan den 2den luit. der art. G. P. G. A. Scheerer, en aan den opziener bij de art.-constr.-winkel te Soerabaja G. L. J. A. Rothe; aan den kap. der inf. G. de Bont; aan den 1sten luit. der inf. P. H. van Hulstijn; aan den kap. der inf. S. D. Kramers.

(1) Verbetering van de opgaaft in het vorig nummer.

BIJLAGE XII.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — ZESTIENDE DEEL, N°. 12.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN ENZ.

(Maand December 1871.)

a.) BIJ HET LEGER HIER TE LANDE.

Benoemd.

Bij het wapen der art. Bij het 1ste reg. vest.-art., tot 2den luit.: de kadet E. A. van Leent, herkomstig van de K. M. A. Bij het korps ing. min. en sapp., tot luit.-kol.: de majoor F. A. Vaillant, van het korps ing. min. en sapp., kommand. in de 5de stelling der genie. Tot majoor: de kaps. H. van Assendelft de Coningh, komm. in de 10de stell. der genie, en F. P. Klijnsma, van het batt. min. en sapp., alsmede de kapt. ing. op non.-act. J. A. W. D. van Hasselt. Tot kapt. van de 1ste kl.: de kapt. van de 2de kl. N. H. Nierstrasz, en F. H. Ampt, beiden van het korps. Tot kaps. van de 2de kl. de kaps. van de 3de kl.: A. J. Voorduin, F. Ermerins, en K. Eland, allen van het korps. Tot kaps. van de 3de kl.: de 1ste luits. W. M. Westerman. H. P. L. C. de Kruijff, A. Jentink en J. Fabius, allen van het korps. Tot 1sten luit.: de 2de luits.: W. M. Baron Forstner van Dambenoy, G. F. G. A. van Kempen, D. G. Nelemans, P. G. van Schermbeek en L. J. Hioolen, allen van het korps, eerstgenoemde ordonnance-offie. van Z. M. Tot komm. in de 11de stell. der genie: de maj. F. P. Klijnsma van het bat. min. en sapp.

Overgeplaatst.

Bij het 6de reg. inf.: de 2de luit. F. Paro, van het 3de reg. inf.

Verplaatst.

Van Gorinchem naar het bat. min. en sapp., de kap.-ing. H. E. Beekman.

Eervol ontheven.

Uit zijne functiën van komm. in de 11de stelling der genie, de kapt. J. E. N. Baron Schimmelpenninck van der Oye, van het korps ing. min. en sapp.

Van gedetacheerd terug en weder bij het leger hier te lande ingedeeld.

De 1ste luits. der inf. P. van Assen en A. E. Mooijaart, beiden gedetacheerd bij het leger in Oost-Indië.

Eervol ontslag verleend als Minister van Oorlog

aan den gen.-maj. A. Engelvaart en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek, met dankzegging voor de door hem den lande bewezen diensten.

Vergunning verleend

tot het aannemen en dragen der versierselen van kommandeur der Wasaorder, hem door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen geschonken, aan den gen.-maj. J. A. Besier, chef van de topographische inrigting.

b.) BIJ HET LEGER IN OOST- EN WEST-INDIË.

Benoemd.

Bij het wapen der kav.: tot 2den luits. de wachtms. M. T. de Korte, S. Serlé en J. Bakkers. Tot opziener over de ijzergieterij bij den art. const.-winkel te Soerabaja, den onder-opz. der 1ste kl. B. Pas.

Bevorderd.

Bij het wapen der inf.: tot kap. den 1ste luits. H. Hamakers. J. C. G. Logemann en J. Lauer. Tot 1sten luit., de tweede luits.: T. J. Meis, W. P. Stutterheim en J. Lojinga. Tot kap.-kwart. bij de milit. adm. de 1ste luit.-kwart. J. van der Linden. Bij de geneesk. dienst tot offic. van gez. der 2de kl. die der 3de: A. M. J. Bolsius, J. Timmermans en J. P. L. Fischer.

Geplaatst en overgeplaatst.

Bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit.-hospit. te Weltevreden, de apotheker der 2de kl. H. Plasberg, en de offic. van gez. der 3de kl. L. Klaas, uit Nederl. aangekomen; bij het 11de bat. de kap. L. G. Diepenheim, uit Nederl. terug. — *Overgeplaatst*: bij de geneesk. dienst, bij het gr. milit.-hospit. te Weltevreden, de offic. van gez. der 3de kl. B. Loeckener en J. M. W. van der Hoeven, resp. van de geneesk. dienst der W.-afd. van Borneo en het garniz. te Tjilatjap; te Palembang, de offic. van gez. 3de kl. W. Smith en de apot. 2de kl. N. Cornelissen; W.-afd. van Borneo, de offic. van gez. 2de kl. J. H. van der Leeuw, allen van het gr. milit.-hosp. te Weltevreden; bij het gr. milit.-hosp. te Weltevreden, de officen. van gezondh. der 3de kl. F. L. Philipsen, A. Cannegieter, van het garniz. te Buitenzorg; — bij het wap. der inf., bij het 3de bat., de kap. J. Lauer, van het 1ste bat.; bij het 3de bat., de kap. J. C. G. Logemann, en de 2de luit. C. H. F. Reesz; resp. van het 5de bat. en van de milit. school. te Meester-Cornelis; bij het 10de bat., de 2de luit. G. A. de Wit, van het 11de bat.; bij het 11de bat., de 2de luits J. Gleenwinkel Hamperdijk en P. L. Logeman, resp. van het 4de en 5de bat.; bij het 13de bat., de tot kap. bevorderde 1ste luit.-adj. bij den kommt. der milit. afd. op Java H. Hamakers; bij het garn.-bat. der Z. en O.-afd. van Borneo, de 1ste luit. A. C. N. Leers en de 2de luits. R. C. J. Sutherland, G. G. F. von Lindheim en W. van Santen Kolff, de laatste van het 13de, de overigen van het 14de bat.; bij de milit. school te Meester-Cornelis, de 2de luit. H. Oosterwijk; bij het 1ste bat., de 1ste luit. A. J. Prager, van het garn.-bat. der W.-afd. van Borneo; bij het 11de bat., de 2de luit. T. G. Bodaan, van het garn.-bat. van Sumatra's Westk. en O.; bij het 14de bat., de kap. T. E. C. Merens, van het 9de bat.; bij het 17de bat., de 1ste luit. M. W. Goldbach, van het garn.-bat. van Sumatra's, Westkust en o.

Tijdelijk gedetacheerd.

Bij het wapen der genie, de 1ste luit. der genie, J. M. van der Goes, van het garn.-bat. der Mol. eilanden.

Eervol ontslagen.

De 1ste commies bij het gr.-milit.-hospitaal te Weltevreden, C. J. Pallandt.

In activiteit hersteld.

De 1ste commies bij het gr.-milit.-hosp. te Soerabaja, P. L. F. Vrijdag; de onderintend. der 2de kl. van de milit. administratie, A. A. Rip.

Tweejarig verlof verleend

Aan de kapts. der inf. C. A. van Randwijk, W. A. Schmilau; aan den 1sten commies bij het gr.-milit.-hosp. te Soerabaja, P. L. F. Vrijdag; aan den 1sten luit. der genie, G. H. W. van Haeften; aan den 1sten luit. der inf. J. A. Schüller.

Overleden.

R. W. Deibel. offic. van gez. 2de kl., aan de kaap de Goede Hoop, 18 Oct. 1870; E. B. P. van Harreveld, mil. apot. 3de kl. (met verlof), te Utrecht, 6 Nov. 1869; L. F. M. Schamper, 1ste luit. der inf. à la suite, te Oenarang, 4 Aug. 1871.

I N H O U D.

A.

ADMINISTRATIE (<i>Militaire</i>). Wijziging in de voorschriften nopens de opleiding van het personeel. (<i>Aanschrijving van den 15den Augustus 1871, N°. 56, I.</i>)	Blz. 37.
ADMINISTRATIE-REGLEMENT. Wijziging van art. 13, betreffende het traktement van officieren in staat van beschuldiging of veroordeeld. (<i>Bestluit van den 13den Augustus 1871, N°. 20.</i>)	" 41.
ARTILLERIE-MATERIEEL. Standgezigten. (<i>Aanschrijving van den 20sten Februari 1871, N°. 46, A.</i>)	" 6,37.
ARTILLERIE. Wijziging van den staf van het wapen. (<i>Bestluit van den 18den Maart 1871, N°. 4.</i>)	" 11.

B.

BOEKAANKONDIGINGEN. Blz. 2, 5, 11, 13, 23, 50, 55.

C.

CAVALERIE. Aanstelling van korporaals en wachtmeesters-titulair (<i>Aanschrijving van den 22sten April 1871, N°. 67, P.</i>)	" 13.
— Schadeloosstelling wegens fourrages (<i>Bestluit van den 23sten Februari 1871, N°. 19.</i>)	" 6.

D.

DETACHERING VAN Officieren van het Ned. leger bij dat in Oost-Indië, en omgekeerd. (<i>Bestluit van den 18den Augustus 1871, N°. 10.</i>)	" 39.
DRAAGBARE WAPENEN. Wijziging van het vizier der achterlaadgeweren N ^o . 1. (<i>Aanschrijving van den 27sten Februari 1871, N°. 45, A.</i>)	" 9.

E.

- EXAMEN van de onder-officieren der infanterie, cavalerie en artillerie.
Wijziging. (*Aanschrijving van den 14den Juli 1871, N°. 55, P.*) . . . Blz. 25.

F.

- FONDS VOOR ONDEROFFICIEREN. Rekening en verantwoording 1870. (*Aanschrijving van den 27sten Mei 1871, N°. 50, I.*) " 15.

Wijziging in het Reglement. (*Bestuit van den 5den Augustus 1871, N°. 24.*) . . . " 35.
FOURAGES. (Schadeloosstelling voor gemis van.) (*Bestuit van den 16den October 1871, N°. 14.*) . . . " 52.

G.

- GENEESKUNDIGE EN PHARMACEUTISCHE DIENST. Wijziging van het Voor-
schrift voor de admisse van studenten. (*Bestuit van den 25sten Fe-
bruari 1871, N°. 16.*) . . . " 8.
GESCHUTGIETEHJ ('s RIJKS) van bronzen Geschut. Exploitatie onder beheer
van het Departement van Oorlog. (*Bestuit van
den 23sten Mei 1871, N°. 17.*) . . . " 19.

Instructie regelende de dienst. (*Aanschrijving
van den 2den December 1871, N°. 56, A.*) . . . " 43.

H.

- HUWELIJK van officieren van de landmagt in Ned. O. en W.-Indië, (zie
Koloniale Dienst.)

I.

- INFANTERIE. Vermeerdering van den Staf der (*Bestuit van den 31sten De-
cember 1870, N°. 1.*) " 1.

Vermeerdering van het getal luitenants. (*Bestuit van den 21sten
Juni 1871, N°. 29.*) " 22.
INSTRUCTIE-INVENTARIS. Invoering en verkrijgbaarstelling van Hoofdstuk
VI. (*Aanschrijving van den 18den October 1871, N°. 19, A.*) " 49.

K.

- KLEEDING EN UITRUSTING. Bepaling der rijbroek voor de officieren van den
generalen staf, der cavallerie en veldartillerie.
(*Bestuit van den 5den Juni 1871, N°. 14.*) . . . " 20.

Idem. (*Aanschrijving van den 26sten October
1871, N°. 48, I.*) " 50.
KOLONIALE DIENST. Niet-toelating op den ouderdom van 40 jaren. (*Aan-
schrijving van den 26sten Januari 1871, N°. 34, P.*) . . . " 2.

Huwelijken van officieren. (*Bestuit van den 28 Juli
1871, N°. 28.*) " 35.

Detachering van officieren van het leger hier te lande
bij dat in Oost-Indië. (*Bestuit van den 18den Augustus
1871, N°. 10.*) " 39.

KOLONIALE DIENST. Traktement der officieren bestemd voor het Ned. leger in O.-Indië. (<i>Besluit van den 21sten October 1871, N°. 36.</i>)	Blz.	51.
KORPS INGENEURS, MINEURS EN SAPPEURS. Vermeerdering van den staf. (<i>Besluit van den 31sten December 1870, N°. 1.</i>)	"	1.
KRIJGSPELKAART. Bericht der uitgave. (<i>Aanschrijving van den 20sten Juli 1871, N°. 23, P.</i>)	"	25.
----- Idem. (<i>Aanschrijving van den 13den October 1871, N°. 58, P.</i>)	"	49.
----- Idem. (<i>Aanschrijving van den 28sten Nov. 1871, N°. 37, P.</i>)	"	54.

M.

MARÉCHAUSSÉE. Samenstelling van het wapen. (<i>Besluit van den 1sten Juli 1871, N°. 21.</i>)	"	23.
MILITAIRE AKADEMIE. (KONINKLIJKE) Vaststelling van het nieuwe Reglement. (<i>Besluit van den 9den December 1871</i>)	"	56.
MILITAIRE AUDITIËN. Opheffing van die in de provincie Zeeland en Limburg. (<i>Besluit van den 23sten Juni 1871, N°. 40.</i>)	"	21.
MILITAIRE ADMINISTRATIE. (Zie: <i>Administratie.</i>)		
MILITIE. Tijdelijke wijziging van de bepalingen omtrent de indeeling enz., der militaire auditieën. (<i>Besluit van den 29stem December 1870, N°. 15.</i>)	"	1.

O.

ONDERHOUD van kazerne- en andere militaire gebouwen. Tijdige opgave doen aan de betrokken autoriteiten. (<i>Aanschrijving van den 8sten September 1871, N°. 48, G.</i>)	"	45.
--	---	-----

P.

PLAATSELIJKE- EN GARNIZOENS-KOMMANDANTEN. Berigt doen <i>per telegram</i> aan het Departement v. O. van alle onrustige bewegingen, ongeregdheden, enz. (<i>Aanschrijving van den 6den September 1871, N°. 66, P.</i>)	"	44.
POSTELIJEN. Bepalingen betreffelijk de verzending per post. (<i>Aanschrijving van den 27sten Maart 1871, N°. 57, S.</i>)	"	12.

R.

RIJKUNST. (OEFENINGEN IN DE) 1871—72. (<i>Aanschrijving van den 27sten September 1871, N°. 61, P.</i>)	"	46.
---	---	-----

S.

SCHADELOOSSTELLING wegens gemis van fourrages. (<i>Besluit van den 28sten Mei 1871, N°. 15.</i>)	"	18.
STAFSCHOOL. Wijziging van het toelatings-examen. (<i>Aanschrijving van den 4den Februari 1871, N°. 61, P.</i>)	"	3.
----- Idem. Verbetering. (<i>Aanschrijving van den 24sten Februari 1871, N°. 57, P.</i>)	"	5.
----- Regeling van het onderwijs. (<i>Aanschrijving van den 31sten Juli 1871, N°. 47, P.</i>)	"	26.
----- Bepalingen betreffende het eind-examen. (<i>Aanschrijving van den 16den Augustus 1871, N°. 72, P.</i>)	"	38.

SOLDIËN EN TOELAGEN. Soldij voor onderofficieren en verdere militairen, gedetacheerd bij het bataljon mineurs. (*Besluit van den 28sten Mei 1871, N°. 14.*). Blz. 17.

T.

TELEGRAMMEN. (*Zie: Plaatselijke- en garnizoens-kommandanten.*).

TOPOGRAPHISCHE EN MILITAIRE KAAFT van het Koninkrijk der Nederlanden.
 Uitgaaf van nieuwe bladen. (*Aanschrijv. van den 6den Juli 1871, N°. 70, S.*). „ 23.
 TRACTEMENTEN en TOELAGEN. Tractement der officieren bestemd voor het leger in Ned. O.-Indië. (*Besluit van den 21sten October 1871, N°. 36.*). „ 51.

W.

WEDUWEN- EN WEZENKAS. Rekening en verantwoording over 1870. (*Aanschrijving van den 18den November 1871, N°. 60, I.*). 53.

STAATSBEGROOING VOOR HET DIENSTJAAR 1871.

Ontwerp van wet tot definitieve vaststelling van Hoofdstuk VIII der staatsbegrooting van 1871.	Blz.	1.
Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1871. VIIIste Hoofdstuk. Memorie van toelichting.	"	2.
----- Voorloopig verslag der commissie van Rapporteurs.	"	10.
----- Memorie van beantwoording op het voorloopig verslag der commissie van Rapporteurs.	"	15.

DIENSTJAAR 1872.

Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1872. VIIIste Hoofdstuk. Ontwerp van wet.	"	1.
----- Memorie van toelichting.	"	7.
----- Staat aanwijzende de nieuwe zamenstelling van de staven en korpsen van het leger.	"	21.
Uittreksel uit het, in dato 23 September 11, door den Minister van Oorlog aan de Tweede Kamer der Staten Generaal aangeboden Verslag nopens de mobilisatie van een gedeelte van het leger in 1870.	"	25.
Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1872. VIIIste Hoofdstuk. Voorloopig verslag.	"	35.
Nota van wijziging in het ingediend ontwerp van wet, tot vaststelling van het VIIIste Hoofdstuk der staatsbegrooting voor het dienstjaar 1872.	"	40.
Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1872. VIIIste Hoofdstuk. Memorie van beantwoording	"	41.

SECRET

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

